

50 ปี สถาบันสงธรรม สู่ทศวรรษที่ 6

SAENGTHAM
JOURNAL

วารสาร ราย 4 เดือน ปีที่ 47

ฉบับที่ 1 มกราคม - เมษายน 2023/2566

วารสารแสงธรรมปริทัศน์

วารสาร ราย 4 เดือน ปีที่ 47 ฉบับที่ 1 มกราคม - เมษายน 2023/2566

เจ้าของ วิทยาลัยแสงธรรม

คณะที่ปรึกษา อธิการบดี รองอธิการบดีฝ่ายวิชาการ คณบดีคณะมนุษยศาสตร์
คณบดีคณะศาสนศาสตร์ ผู้อำนวยการสำนักงานวิชาการ
และ ผู้อำนวยการศูนย์วิจัยค้นคว้าศาสนาและวัฒนธรรม

วัตถุประสงค์ 1. เพื่อเสริมสร้างความรู้ทางวิชาการในด้านเทววิทยา ปรัชญา และการศึกษาคาทอลิก
2. เพื่อเป็นสื่อกลางความรู้ และความสัมพันธ์อันดีทางด้านศาสนา

คณะผู้ทรงคุณวุฒิ

หมวดกระแสเรียก

บาทหลวง เจริญ ว่องประชาบุญกุล

หมวดการศึกษาคาทอลิก

บาทหลวง เดชา อารมณ์รัตน์ บาทหลวง ผศ.ดร.อภิสิทธิ์ กฤษเจริญ
บาทหลวง ดร.เอกรัตน์ หอมประทุม บาทหลวง ดร.นันทพล สุขสำราญ
ภคินี ดร.ชวลา เวชยันต์ ภคินี ดร.น้ำทิพย์ งามสุทธา
ผศ.ดร.ลัดดาวรรณ ประสูตร์แสงจันทร์
อาจารย์ ดร.ศรัณยู พงศ์ประเสริฐสิน

หมวดกฎหมายคริสต์ศาสนา

บาทหลวง ดร.ประจักษ์ บุญเฝ้า บาทหลวง สักกรินทร์ ศิริบรรเทิง
บาทหลวง ชิตพล แซ่โล้ว

หมวดคำสอนคริสต์ศาสนา

มุขนายก วีระ อารมณ์รัตน์ บาทหลวง ผศ.ดร.วัชศิลป์ กฤษเจริญ
บาทหลวง ทศมะ กิจประยูร บาทหลวง นุพันธ์ ทศมาลี
อาจารย์ สุธหทัย นิยมธรรม

หมวดจริยศาสตร์

บาทหลวง ดร.เชิดชัย เลิศจิตรเลขา บาทหลวง ดร.พิเชฐ แสงเทียน
บาทหลวง นัฏฐวี กังก้ง

หมวดชีวิตด้านจิตใจ

บาทหลวง ผศ.สมชัย พิทยาพงศ์พร

หมวดปรัชญา

บาทหลวง ดร.ออกัสติน สุกีโย ปีโตโย
บาทหลวง ดร.วีรศักดิ์ วนาโรจน์สุขวิช
บาทหลวง ผศ.ดร.ชาติชาย พงษ์ศิริ บาทหลวง ผศ.ดร.วุฒิชัย อ่องนาวา
บาทหลวง ดร.วีรศักดิ์ ยงศรีปณิธาน

หมวดประวัติศาสตร์คริสต์ศาสนา

บาทหลวง ดร.สุรชัย ชุ่มศรีพันธุ์ บาทหลวง อธิพล กอบวิทยากุล

หมวดพระคัมภีร์

มุขนายก ดร.ลือชัย ธาตุวิสัย บาทหลวง ผศ.ทักษ์ไฉย คมกฤษ
บาทหลวง สมเกียรติ ตรีนิกร บาทหลวง ธรรมรัตน์ เรือนงาม
บาทหลวง ดร.ทัศน์ หัตถการกุล บาทหลวง สมชาย เกษี

หมวดพระสังฆธรรม	บาทหลวง ผศ.ดร.ฟรังซิส ไร้ส บาทหลวง ผศ.วสันต์ พิรุฬห์วงศ์ บาทหลวง สหพล ตั้งถาวร บาทหลวง เกรียงชัย ตรีมรรคา บาทหลวง สุพัฒน์ หลิวสิริ บาทหลวง วิทยา เลิศทองศักดิ์
หมวดพิธีกรรม	บาทหลวง เคลาดิโอ เบร์ตซอร์ บาทหลวง เชษฐา ไชยเดช บาทหลวง อนุสรณ์ แก้วขจร บาทหลวง ไตรรงค์ มุลตรี
หมวดศาสนสัมพันธ์และคริสต์สัมพันธ์	มุขนายก ชูศักดิ์ สิริสุทธิ บาทหลวง เสนอ ดำเนินสดวง บาทหลวง วุฒิไกร ชินทร์นลัย บาทหลวง ดร.แอนโทนี่ ลี ดัก
บรรณาธิการบริหาร	บาทหลวง อีรพล กอบวิทยากุล
บรรณาธิการสร้างสรรค์	อาจารย์ ดร.ศรัณยู พงศ์ประเสริฐสิน
กองบรรณาธิการ	บาทหลวง วิทยา เลิศทองศักดิ์ อาจารย์สุุดหทัย นิยมธรรม และ นางสาวสุกานดา วงศ์เพ็ญ
จัดพิมพ์โดย	วิทยาลัยแสงธรรม
กำหนดออก	ปีละ 3 ฉบับ ดังนี้ ประจำเดือนมกราคม - เมษายน ประจำเดือนพฤษภาคม - สิงหาคม ประจำเดือนกันยายน - ธันวาคม
ค่าบำรุงสมาชิก	สมาชิกรายปี ปีละ 300 บาท (จำนวน 3 ฉบับ/ปี) จำหน่ายปลีก ราคาฉบับละ 120 บาท สำหรับสมาชิกรายปี สามารถส่งเงินค่าบำรุงสมาชิกเป็นเงินสดหรือ โอนเข้าบัญชีเงินฝากออมทรัพย์ ธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด (มหาชน) สาขาเทสโก้ โลตัส สามพราน นครปฐม ชื่อบัญชี นายอภิสิทธิ์ กฤษเจริญ เลขที่บัญชี 403-613134-4 โดยกรุณาส่งสำเนาใบนำเข้าบัญชี (Pay-in-Slip) พร้อมระบุ ชื่อ-ชื่อสกุล และหมายเลขสมาชิก (ถ้ามี) ส่งมาที่ e-mail: scjournal2022@gmail.com หรือ โทรสาร 0-2429-0819 หรือ โทร. แจ้งการนำเงินเข้าบัญชีมาที่ ฝ่ายจัดทำวารสารแสงธรรมปริทัศน์ โทร. 0-2429-0100 ต่อ 624

*** บทความที่ตีพิมพ์ในวารสารแสงธรรมปริทัศน์ ขอสงวนสิทธิ์ตามกฎหมาย *
ในกรณีที่ต้องการบทความไปเผยแพร่ กรุณาแจ้งขออนุญาตอย่างเป็นทางการ**

วารสารแสงธรรมปริทัศน์

ปีที่ 47 ฉบับที่ 1 มกราคม - เมษายน 2023/2566

บทบรรณาธิการ

ขอสวัสดิ์ปีใหม่ 2566 แต่ท่านผู้อ่านทุกท่าน วารสารแสงธรรมปริทัศน์ฉบับนี้ เป็นฉบับแรกของปี 2566 ซึ่งเป็นฉบับที่ 2 ของการเฉลิมฉลอง 50 ปี สถาบันแสงธรรม สู่ทศวรรษที่ 6 ซึ่งสถาบันแสงธรรมอยู่ในช่วงเวลาของการจัดกิจกรรมต่างๆ โอกาสฉลอง 50 ปี ของสถาบันแสงธรรม

ในช่วงระยะเวลาที่อยู่ในระหว่างเทศกาลมหาพรต สาส์นมหาพรตของพระสันตะปาปา ฟรังซิส ประจำปี 2023 ในหัวข้อ “การถือศีลอดอาหารในเทศกาลมหาพรต และการก้าวเดินไปด้วยกัน” พระองค์ทรงเน้นให้บรรดาศรีสตรชนทุกคนร่วมเดินทางไปพร้อมกับพระเยซูเจ้าเพื่อเราแต่ละคนจะได้สัมผัสถึงความรัก และความสง่างามของพระองค์ ซึ่งการดำเนินชีวิตของเรานั้นต้องเป็นประจักษ์พยานในความเชื่อ และการเดินทางร่วมกับพระองค์จะช่วยให้เราเข้าใจความหมายของเทศกาลมหาพรตนี้อย่างแท้จริง

วารสารแสงธรรมปริทัศน์ฉบับนี้ ขอขอบพระคุณบรรดาคณาจารย์ นักวิชาการ ตลอดจนบรรดานักเขียนทุกท่านที่กรุณาส่งบทความมาตีพิมพ์ในวารสารฉบับนี้ และขอเชิญชวนผู้อ่านทุกท่านร่วมใจกันในคำภาวนา เพื่อวอนขอพระพรจากพระเป็นเจ้าผ่านทางคำเสนอวิงวอนของพระแม่มาเรีย ได้โปรดประทานพระปรีชาญาณและพระพร เพื่อให้การศึกษาอบรมในสถาบันแห่งนี้เกิดผลดีอย่างต่อเนื่องและยั่งยืนตลอดไป

บรรณาธิการสร้างสรรค์

สารบัญ

วารสารแสงธรรมปริทัศน์

ปีที่ 47 ฉบับที่ 1 มกราคม - เมษายน 2023/2566

7

พระนางมารีย์กับปัญหาสตรี

- บาทหลวง ผศ.ดร.ฟรังซิส ไรส์, S.D.B.

26

การสิ้นพระชนม์ของพระเยซูคริสตเจ้า: เหตุการณ์และความหมาย

- บาทหลวง ผศ.วสันต์ พิรุฬห์วงศ์, CSS.

50

ทางพันธุกรรมของซาคเซรอติส

- ศ.กิริติ บุญเจือ

70

พยานแห่งความเชื่อในประเทศไทย (มรณสักขี/บุญราศีแห่งประเทศไทย)

- เรียบเรียงและสรุปโดย: บาทหลวง ปรีชา ธรรมนิยม, OMI.

109

ชีวิตที่มีความหมาย

- ดร.สุภาวดี นัมคณิสสรณ์

125

พระเจ้าทรงเป็นองค์ความรัก

- บาทหลวง ผศ.สมชัย พิทยาพงศ์พร

สารบัญ

วารสารแสงธรรมปริทัศน์

ปีที่ 47 ฉบับที่ 1 มกราคม - เมษายน 2023/2566

156

คำตรัสสอนขอ 10 ประการ

จากความกังวลพระทัยของพระสันตะบิดรฟรานซิส

- ถอดความโดย: บาทหลวง ปรีชา ธรรมนิยม, OMI.

171

นักบุญเทเรซาแห่งพระกุมารเยซูกับการวิจัย (ในชั้นเรียน)

- พิเชษฐ รุ่งลาวัลย์

186

แนะนำหนังสือ: พระเยซูเจ้าแห่งนาซาเร็ธ เล่ม 2

- บาทหลวง ผศ.สมชัย พิทยาพงศ์พร

202

แนะนำหนังสือ: พระสมณสาสน์ “พระเจ้าคือความรัก”

(DEUS CARITAS EST : GOD IS LOVE)

- บาทหลวง ผศ.สมชัย พิทยาพงศ์พร

207

แนะนำหนังสือ:

สมณลิขิต DESIDERIO DESIDERAVI ของพระสันตะปาปาฟรังซิส

ว่าด้วยการอบรมด้านพิธีกรรมแก่ประชากรของพระเจ้า

- บาทหลวง เชษฐา ไชยเดช

[ทมหวดพระสัจธรรม]

พระนางมารีย์กับปัญหาสตรี

บาทหลวง ผศ.ดร. ฟรังซิส ไรล์, S.D.B.

คำนามสองคำของหัวข้อนี้คือคำว่า “พระนางมารีย์” กับคำว่า “สตรี” มีความสัมพันธ์กันอย่างแน่นแฟ้น เพราะพระนางพรหมจารีแห่งนาซาเร็ธจะทรงเป็นมารดาของพระเยซูเจ้าไม่ได้ถ้าไม่เป็นสตรี หรือพูดอีกนัยหนึ่ง สตรีเป็นองค์ประกอบจำเป็นในพระบุคคลของพระนาง และเนื่องด้วยพระนางมีความสำคัญในประวัติศาสตร์แห่งความรอดพ้น จึงสมควรอย่างยิ่งที่ต้องค้นหาว่า พระเจ้าทรงมีพระประสงค์ที่จะเปิดเผยความจริงใดในพระนาง

บรรดาบิดาจารย์ของพระศาสนจักรไม่เคยละเลยที่จะเน้นว่า พระนางมารีย์ทรงมีสภาพสตรีในลักษณะสองประการคือเป็นมารดาและพรหมจารี ลักษณะดังกล่าวรับรองความจริงเรื่องพระวจนาตถ์ทรงรับสภาพมนุษย์ พระนางมารีย์ พระมารดาผู้มีความเชื่อ ทรงเป็นบุคคลตรงกันข้ามกับนางเอวา ทรงได้รับการสรรเสริญในฐานะที่เป็น “การโอ้อวดของเพศหญิงและความรุ่งโรจน์ของสตรี”¹

¹ Cf. Proclus of Constantinople, Homily on the Holy Virgin Theotokos.

รูปแบบของพระนางมารีย์มีอิทธิพลอย่างมากในประวัติศาสตร์ ส่งผลดีต่อคริสตชนรุ่นต่างๆ ในการยอมรับศักดิ์ศรีของสตรี อย่างไรก็ตาม รูปแบบของพระนางไม่สามารถชนะข้อมูลทางวัฒนธรรมบางประการได้เสมอ เช่น อิทธิพลของลัทธิมานีกี (Manichaeism) และข้อมูลทางชีววิทยาที่ผิดพลาด ฯลฯ ข้อมูลเหล่านี้นำไปสู่การลดศักดิ์ศรีและคุณค่าของสตรีอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ ทั้งในสังคมและในพระศาสนจักร

1. เทววิทยาเรื่องพระนางมารีย์กับขบวนการคตินิยมสิทธิสตรี (Feminism)

ปัญหาสิทธิสตรีปรากฏขึ้นอย่างต่อเนื่องในยุคสมัยใหม่พร้อมกับขบวนการคตินิยมสิทธิสตรีในขั้นตอนต่างๆ ซึ่งอ้างถึงพระนางมารีย์ในรูปแบบไม่เหมือนกัน คือเริ่มจากความเมินเฉยไปสู่การคัดค้าน และที่สุดไปสู่การเปรียบเทียบเชิงบวก

1.1 ช่วงเวลาการไม่สนใจกันคือ คตินิยมสิทธิสตรีแรกเริ่ม (ค.ศ.1789-1968)

คตินิยมสิทธิสตรีถือกำเนิดจากยุคสว่าง ส่งเสริมการปลดปล่อยสิทธิสตรีทั้งในด้านกฎหมาย เศรษฐกิจและการเมือง ต่อสู้เพื่อการยอมรับความเสมอภาค การทำงานและการเลือกตั้ง คตินิยมสิทธิสตรีไม่ตระหนักถึงความสัมพันธ์ใดๆ กับพระนางมารีย์ ดังนั้น จึงมองข้ามรูปแบบพระมารดาของพระเยซูเจ้า ขบวนการนี้คิดว่า พระนางมารีย์ไม่ทรงเกี่ยวข้องและไม่ทรงมีบทบาทในด้านการส่งเสริมเสรีภาพ ตามความคิดของวัฒนธรรมในสมัยนั้น

ส่วนนักเทววิทยาและผู้สอนเทววิทยาเรื่องพระนางมารีย์ ไม่สนใจขบวนการคตินิยมลัทธิสตรีเพราะคิดว่า ขบวนการนี้ต่อต้านศาสนา อย่างไรก็ตาม เขาจำเป็นต้องคำนึงถึงลัทธิสตรี ดังนั้นจึงต้องคำนึงถึงพระนางมารีย์อีกด้วย และพระนางทรงกลับมาเป็นประเด็นสำคัญในเทววิทยาเรื่องสตรี ที่สุด เขาเห็นว่าพระนางมารีย์ทรงเป็นต้นแบบของสตรีในฐานะที่เป็นมารดาและพรหมจารีคือ “พระนางมารีย์ไม่ทรงเป็นเพียงสตรีผู้หนึ่งในหมู่สตรีทั้งหลายเท่านั้น แต่ยังทรงเป็นการมาถึงของสตรีคือนางเอวาคนใหม่ ผู้กลับมีสภาพพรหมจารีและมารดา”²

โดยทั่วไป ภารกิจของสตรีก็เช่นเดียวกับภารกิจของพระนางมารีย์ มักถูกมองในแง่ที่อยู่ใต้บังคับบัญชาผู้อื่นและต้องนิ่งเงียบ “สตรีไม่ใช่ผู้ที่ทำงานอย่างแท้จริงแต่เป็นผู้ร่วมทำงาน”³ ลักษณะต่ำต้อยและนิ่งเงียบเช่นนี้มีสัญลักษณ์ในการสวมผ้าคลุมศีรษะ ซึ่งแสดงว่าสตรีก็เช่นเดียวกับพระนางมารีย์ ไม่เกี่ยวข้องกับการเมืองและการประกอบศาสนบริการของพระศาสนจักร

1.2 ขั้นตอนการคัดค้านคือ คตินิยมลัทธิสตรีแบบใหม่ (ค.ศ. 1968-1980)

ราวปี ค.ศ.1968 ผู้ยึดมั่นคตินิยมลัทธิสตรี พากันออกไปตามท้องถนน ตะโกนเรียกร้องสิทธิของตน เขาเหล่านั้นสนับสนุนการเปลี่ยนแปลงทางวัฒนธรรมจากสังคมที่มีบุรุษเป็นศูนย์กลางให้เป็นสังคมที่มีสตรี ซึ่งสามารถบริหารชีวิตทั้งหมดอย่างอิสระ โดยเริ่มต้นจากร่างกายและลักษณะทางเพศ

² Paul Evdokimov, La donna e la salvezza del mondo, Jaka Book, Milano, 1980, p.196.

³ Gertrude von le Fort, La donna eterna, Istituto di propaganda libraria, Milano, 1945, p.73.

ยิ่งกว่านั้น ยังเกิดมีเทววิทยาของผู้สนับสนุนคตินิยมสิทธิสตรี ซึ่งมุ่งมั่นที่จะค้นหาลักษณะของสตรีในการเปิดเผยทางพระคัมภีร์คือ “พระวาจาที่ถูกฝังไว้” อยู่ใต้การปกครองของบุรุษในบริบทของเทววิทยาดังกล่าว จึงจำเป็นต้องมีความสัมพันธ์กับพระนางมารีย์ผู้เป็นสตรี แต่น่าเสียดาย ความสัมพันธ์นี้เกิดขึ้นโดยการโต้เถียงและการต่อต้าน

เฉพะอย่างยิ่ง รูปแบบของพระนางถูกโจมตีและถูกปฏิเสธในฐานะที่เป็นต้นแบบของคุณลักษณะดังต่อไปนี้คือ “สำหรับสตรีในสมัยนี้ พระนางมารีย์ทรงเป็นรูปแบบที่คลุมเครือเพราะเทววิทยาเรื่องพระนางมารีย์เคยวาดภาพอุดมการณ์ของพระนางเพื่อสรรเสริญพระนางต่างจากสตรีอื่นๆ โดยเน้นคุณธรรมความนอบน้อมเชื่อฟัง ความถ่อมตน และการว่านอนสอนง่าย.... ตลอดหลายศตวรรษ พระนางมารีย์ทรงเป็นสัญลักษณ์ของสตรีตามอุดมการณ์ ซึ่งในแง่หนึ่ง มีจุดมุ่งหมายทั้งหมดของชีวิตในการเป็นมารดา และอีกแง่หนึ่ง สอนว่าการเป็นพรหมจารีและการถือโสดเป็นสภาพชีวิตที่ดีกว่าและได้รับพระพรมากกว่าชีวิตสมรส ดังนั้น ปัญญาชนบางคนที่สนับสนุนคตินิยมสิทธิสตรีคิดว่าพระนางมารีย์ในฐานะที่เป็นพรหมจารีและมารดา เป็นอุดมการณ์ที่ปฏิบัติไม่ได้ ไร้ความหมายในด้านจริยธรรม”⁴

---

⁴ Anne Carr, *Grazia che trasforma. Tradizione cristiana e esperienze delle donne*. Queriniana, Brescia, 1991, p.222-223.

Mary Daly อาจารย์ชาวอเมริกันผู้สอนปรัชญาคิดว่า การเทิดทูนพระนางมารีย์ทำให้สตรีถูกดูหมิ่น ดังที่พบในประวัติศาสตร์ช่วงหลังๆ ของศาสนาคริสต์นิกายโรมันคาทอลิก ความคิดของ Mary Daly กลับเป็นคติพจน์ของผู้ส่งเสริมคตินิยมสิทธิสตรีราวกับว่า รูปแบบของพระนางมารีย์เช่นนี้เป็นการแก้ตัวของผู้ที่ถูกมโนธรรมตำหนิ เพราะหลงลืมและดูหมิ่นสตรี⁵

คตินิยมสิทธิสตรีแบบใหม่ปฏิเสธไม่ยอมรับอีกรูปแบบอย่างหนึ่งของพระนางมารีย์ เพราะลักษณะดังกล่าวนี้ขัดแย้งกับความเสมอภาคระหว่างบุรุษกับสตรีคือ บทบาทของพระนางที่อยู่ใต้อำนาจของพระคริสตเจ้าในฐานะเป็น “ผู้ร่วมงานที่ยอมรับทุกอย่างจากพระองค์” และ “ต้นฉบับของมนุษย์ที่ได้รับความรอดพ้น” จนกระทั่ง “สตรีที่ชื่อว่ามารีย์มีความสำคัญเพียงเพราะมีความสัมพันธ์กับบุรุษผู้หนึ่งที่ชื่อพระเยซูเจ้า”⁶

ในทำนองเดียวกัน ผู้สนับสนุนคตินิยมสิทธิสตรีปฏิเสธไม่ยอมรับเรื่องพระนางมารีย์ทรงเป็น “นางเอวาคนใหม่” และ “เจ้าสาว” ซึ่งทำให้พระนางต้องขึ้นอยู่กับผู้อื่น⁷ คตินิยมสิทธิสตรีแบบใหม่ไม่เพียงวิพากษ์วิจารณ์ต้นแบบของพระนางมารีย์เท่านั้น แต่ยังสนับสนุนทฤษฎีเรื่องพระนางมารีย์อีกรูปแบบหนึ่ง ซึ่งมีอิสระและช่วยผู้อื่นให้เป็นอิสระ⁸ คตินิยมสิทธิสตรีขั้นตอนต่อไปจะพัฒนาความคิดนี้อีกมากขึ้น

⁵ Mary Daly, L'antifemminismo nella Chiesa, in "Servitium" 3(1969) 10, p.258.

⁶ C.J.M HalKes. Maria/Mariologia. Punto di vista femminista, in "Enciclopedia teologica" Queriniana, Brescia, 1990, p. 543 e 541

⁷ Letty M. Russel, Teologia femminista, Queriniana, Brescia, 1977, pp.32, 167-169.

⁸ Cf. C.J.M HalKes. Maria e la donna, in "Concilium" 19 (1983) 8, p.165.

1.3 ขั้นตอนคตินิยมลัทธิสตรีเปรียบเทียบเชิงบวก (ค.ศ. 1980 เป็นต้นไป)

การเคลื่อนไหวของสตรีเชิงบวกและสร้างสรรค์เปลี่ยนทิศทางคือ ละทิ้งการโต้เถียงที่ต่อต้านและพยายามคิดหาความจริงเกี่ยวกับมนุษย์ที่สลับซับซ้อนทั้งของบุรุษและสตรี

หลังจากที่เน้นความแตกต่างระหว่างทั้งสองเพศแล้ว ขั้นตอนนี้จะเริ่มมองความสัมพันธ์กันไม่เพียงเพราะลักษณะจำเป็นของบุคคลคือ เพศหนึ่งมุ่งไปสู่อีกเพศหนึ่งเท่านั้น แต่เพราะทฤษฎีวิทยาต้องมีสองเสียง แม้ในกรณีของทฤษฎีวิทยาเรื่องสตรี

ความคิดสำคัญที่ช่วยให้แสวงหาต้นแบบของพระนางมารีย์คือการเป็น “พี่สาวหรือน้องสาว” เพราะความคิดนี้ชวนให้คิดถึง ความสมานฉันท์ “นอกเหนือจากโครงสร้างทางกฎหมายหรือการอยู่ใต้อำนาจผู้อื่นและนอกเหนือจากโครงสร้างของความสัมพันธ์ทางเพศแบบสามีภรรยา”⁹ การที่เรียกพระนางมารีย์ว่า พี่สาวหรือน้องสาวไม่ขัดแย้งกับการเป็นพรหมจารี การเป็นเจ้าของหรือการเป็นมารดา แต่เป็นการตีความหมายโดยใช้พื้นฐานของการมีชะตากรรมและการกิจร่วมกับสตรีอื่นๆ ยิ่งกว่านั้น ยังเป็นการมีส่วนร่วมในชะตากรรมและการกิจของผู้มีความเชื่อทุกคน พื้นฐานนี้คงจะต้องขัดขวางไม่ทำให้เกิดความแตกต่างใดๆ ในพระศาสนจักร เช่น การปฏิบัติศาสนบริการของสตรี

---

⁹ C. Militello, Maria e il femminile nella “Redemptoris Mater”, in Redemptoris Mater... PAMI, Roma 1988, p.243.

2. พระนางมารีย์ “แบบอย่างของสตรีร่วมสมัย”

ก่อนอื่น เราต้องตระหนักว่าสตรีและบุรุษทั่วโลก คิดว่าพระนางมารีย์ทรงเป็นบุคคลที่มีชีวิตชีวา และทรงอยู่ใกล้ชิดกับผู้มีปัญหาในชีวิตประจำวัน เขาเหล่านั้นดำเนินชีวิตแต่ละวันพร้อมกับพระนาง วอนขอความช่วยเหลือจากพระนางเมื่อต้องเผชิญความยากลำบาก รอคอยความช่วยเหลือและการคุ้มครองจากพระนาง สตรีเหล่านี้คิดว่าพระนางมารีย์ไม่ทรงเป็นปัญหาแต่ทรงเป็นบุคคลที่อยู่เคียงข้าง เป็นเพื่อนร่วมเดินทาง เป็นมารดาที่ให้ความหวังและความไว้วางใจในพระเจ้าผู้ทรงพระเมตตาและความรัก

สำหรับสตรีอื่นๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ผู้ที่อยู่ในเขตวัฒนธรรมอุตสาหกรรม พระนางมารีย์ทรงเป็นปัญหาในแง่ที่ว่า การอ้างอิงถึงพระนางดูเหมือนขัดแย้งกับรูปแบบของสตรีสมัยใหม่ที่ต้องการประสบความสำเร็จ นี่เป็นปัญหาของผู้ที่คิดว่า รูปแบบของพระนางมารีย์ไร้ประโยชน์ ถ้าสมัยและไม่สามารถปฏิบัติตามได้ จึงไม่เป็นแรงบันดาลใจสำหรับสตรีเหล่านั้น

เมื่อคตินิยมสิทธิสตรีปฏิเสธรูปแบบของพระนางมารีย์ หรืออย่างน้อยมีความยากลำบากที่จะพิจารณา “ภาพลักษณ์ของพระนางมารีย์เท่าที่ปรากฏในหนังสือความเลื่อมใสศรัทธาบางเล่มเข้าไปในสภาพชีวิตสังคมของเรา โดยเฉพาะอย่างยิ่ง สภาพของสตรี” (Marialis Cultus การนับถือพระนางมารีย์ ข้อ 34) สมณลิขิตเตือนใจ Marialis Cultus ของสมเด็จพระสันตะปาปาปอลที่ 6 (1974) เป็นเอกสารสำคัญเพื่อการคืนดีของสตรีกับภาพลักษณ์แท้จริงของพระนางมารีย์

อันดับแรก เอกสารนี้เชิญชวนผู้อื่นให้แยกแยะภาพลักษณ์แท้จริงทางพระวรสารของพระนางมารีย์ ออกจากภาพลักษณ์ทางประชานิยมและวรรณคดีที่ขึ้นอยู่กับมานุษยวิทยา และแนวความคิดของวัฒนธรรมในแต่ละยุคสมัย ในที่นี้ สมณลิขิตเตือนใจ *Marialis Cultus* ต้องการอ้างถึงภาพลักษณ์ของพระนางมารีย์ที่เปิดเผยในหนังสือความเลื่อมใสศรัทธาบางเล่ม ซึ่งนำเสนอพระนางในรูปแบบความเงียบและการอยู่ใต้อำนาจของผู้อื่น การเก็บตัวในบ้านที่นาซาเร็ธ ตามหลักการทางวัฒนธรรมที่มีอุดมการณ์ถือพรหมจรรย์

แม้ยอมรับว่าเป็นเรื่องปกติที่จะต้องประสานภาพลักษณ์ของพระนางมารีย์กับสภาพทางสังคมและวัฒนธรรมต่างๆ กระนั้นก็ดี พระศาสนจักร “ไม่ผูกมัดตนกับวิธีคิดและวิธีพูดของยุควัฒนธรรมต่างๆ หรือกับความเข้าใจทางมานุษยวิทยาที่สนับสนุนความคิดเหล่านั้น พระศาสนจักรยอมรับว่า การวินิจฉัยบางอย่างที่แสดงออกมาเป็นสิ่งที่ถูกต้องในตัว แต่อาจไม่เหมาะสมสำหรับคนในยุคและวัฒนธรรมที่ต่างกัน” (MC ข้อ 36)

ดังนั้น ผู้ที่ยังคงรักษาภาพลักษณ์ของพระนางมารีย์ที่อยู่ใต้การปกครองของผู้อื่น และเก็บตัวอยู่ในบ้านก็เป็นผู้ขาดวิจาร์ณญาณ ดังที่เคยเกิดขึ้นในความคิดของบางคนที่สนับสนุนคตินิยมสิทธิสตรี เพราะเขาถือว่า ความคิดที่ผูกพันกับยุควัฒนธรรมล้ำสมัยเป็นความคิดที่แท้จริง

สมณลิขิตเตือนใจ *Marialis Cultus* เสนอการอ่านพระคัมภีร์แบบใหม่ ซึ่งช่วยให้ค้นพบภาพลักษณ์ที่แท้จริงของพระนางมารีย์แห่งนาซาเร็ธ คือต้องอ่านพระคัมภีร์ “ภายใต้การดลใจของพระจิตเจ้า และไม่ลืมความสำเร็จของวิทยาการมนุษย์ รวมทั้งภาวะต่างๆ ของโลกปัจจุบัน” (MC ข้อ 37)

เมื่อเริ่มต้นจากสภาพของสตรีปัจจุบันพร้อมกับความปรารถนาที่จะรับผิดชอบมากยิ่งขึ้นในสังคมและในพระศาสนจักร สตรีจะสามารถค้นพบภาพลักษณ์ของพระนางมารีย์ที่มีคุณลักษณะสอดคล้องกับอุดมการณ์ของตน สมณลิขิตเตือนใจ *Marialis Cultus* อธิบายคุณลักษณะดังกล่าวบางประการของพระพักตร์ของพระนางมารีย์ว่า (เทียบ ข้อ 37)

ก. สันทนากับพระเจ้า สตรีในสมัยนี้ “จะมองพระนางมารีย์ด้วยความชื่นชมยินดี พระนางทรงยินยอมอย่างเข้มแข็งและสมัครใจทำงานด้วยความรับผิดชอบ”

ข. สามารถทวนกระแสสังคม ดังที่เกิดขึ้นเมื่อพระนางมารีย์ทรงตัดสินใจอย่างกล้าหาญที่จะถือพรหมจรรย์ “เพื่อถวายตนอย่างสิ้นเชิงแก่ความรักของพระเจ้า”

ค. เลื่อมใสศรัทธาที่ปลดปล่อยให้เป็นอิสระ ในบทเพลงมักฎีฟีกัต พระนางทรงสำแดงพระองค์ “ไม่ใช่สตรีที่อ่อนน้อมแบบไม่มีความรู้สึก หรือมีความเลื่อมใสศรัทธาที่น่ารังเกียจ แต่ทรงเป็นสตรีที่กล้าประกาศว่า พระเจ้าทรงปกป้องผู้ต่ำต้อยและคนยากจน ทรงคว่ำผู้ทรงอำนาจของโลกให้ตกจากบัลลังก์”

ง. มีจิตใจเข้มแข็ง อดทนต่อ “ความยากจน ความทุกข์ทรมาน การหลบหนีและการถูกเนรเทศ”

จ. เป็นมารดาที่ไม่ทรงครอบครองบุตรของตน เพราะพระนาง “ไม่ทรงเอาใจใส่เพียงบุตรของตนเท่านั้น แต่ทรงเป็นสตรีที่แผ่ขยายบทบาทการเป็นมารดา โดยทรงเป็นมารดาของมนุษย์ทุกคนบนภูเขากัลวารีโอ”

ภาพลักษณ์ของพระนางมารีย์ทางพระคัมภีร์ เมื่อพ้นจากความคิดเพิ่มเติมที่ปกคลุมจากวัฒนธรรมยุคต่างๆ จึงไม่เป็นอุปสรรคสำหรับสตรีในสมัยของเราที่จะต้องหลีกเลี่ยง แต่เป็นกระจุกเงาหรือตัวอย่างของสตรีที่มีความรับผิดชอบและช่วยมนุษย์ให้เป็นอิสระ การถือพรหมจรรย์และการเป็นมารดาเป็นกิจการแสดงอิสรภาพในการเลือกวิถีชีวิต และมีบทบาทในแผนการแห่งความรอดพ้น จึงไม่เป็นเพียงลักษณะทางกายภาพและชีวภาพเท่านั้น

3. พระนางมารีย์กับการเข้าใจพระองค์เองในฐานะสตรี

พระนางมารีย์อาจทรงได้รับการยกย่องว่าเป็นแบบอย่างสมบูรณ์ที่สุดในบรรดาสตรีร่วมสมัย ถ้าพระนางมีความสัมพันธ์ใกล้ชิดกับการเป็นสตรีในพระองค์เอง ซึ่งเป็นความคิดทั้งด้านเทววิทยาและมานุษยวิทยา ประเด็นนี้จำเป็นต้องคำนึงถึงความคิดของพระสันตะปาปา นักบุญยอห์นปอลที่ 2 ในสมณสาสน์มารดาพระผู้ไถ่ (Redemptoris Mater 1987) และโดยเฉพาะอย่างยิ่ง ในสมณลิขิตเตือนใจ (Apostolic Letter) “ศักดิ์ศรีของสตรี” (Mulieris Dignitem 1988)

3.1 พระนางมารีย์คือสตรีที่เข้าใจตนเองในฐานะบุคคล

คำยืนยันตอนหนึ่งของสมเด็จพระสันตะปาปา นักบุญยอห์นปอลที่ 2 แสดงความสัมพันธ์ที่จำเป็นระหว่างสตรีกับพระนางมารีย์ว่า “ความเป็นสตรีมีส่วนเกี่ยวข้องเป็นพิเศษกับพระมารดาของพระผู้ไถ่...ภาพลักษณ์ของพระนางมารีย์ ชาวนาซาเร็ธได้ส่องสว่างให้เข้าใจเกี่ยวกับฐานะสตรี จากความจริงที่ว่าพระเจ้าทรงมอบความไว้วางใจแก่สตรีผู้หนึ่ง ให้เป็นผู้รับใช้พระองค์อย่างอิสระและขยันขันแข็ง ในเหตุการณ์อันสูงส่งแห่งการรับธรรมชาตินุญช์ของพระบุตร” (MC ข้อ 46)

เราไม่ต้องสงสัยเลยว่า แม้ในด้านธรรมชาติแล้ว เหตุการณ์ที่เกิดขึ้นกับพระนางเกี่ยวข้องอย่างใดอย่างหนึ่งกับการเป็นสตรี และส่งเสริมทั้งประวัติและการเข้าใจของพระนาง เพราะพระนางมารีย์ทรงเป็นสตรี แต่พื้นฐานของความสัมพันธ์พิเศษระหว่างสตรีกับพระนางมารีย์อยู่ที่ว่า พระนางทรงได้รับเรียกให้มีบทบาทสำคัญในประวัติศาสตร์แห่งความรอดพ้น พระเจ้าทรงสำแดงพระองค์เองในเหตุการณ์ทางประวัติศาสตร์ด้วยวิธีพิเศษและเฉพาะเจาะจง “เมื่อถึงเวลาที่กำหนดไว้” (กท 4:4) การเลือกพระนางมารีย์ให้มารดาผู้มีความเชื่อของพระบุตร แสดงให้เห็นวิธีการทำของพระเจ้าต่อสตรีอย่างมากที่สุด ดังนั้น พระนางมารีย์จึงทรงเปิดเผยความเป็นสตรีแก่สตรีอย่างเต็มเปี่ยม เพราะเป็นการเข้าใจประวัติศาสตร์แห่งความรอดพ้นอย่างถาวร

ความคิดนี้ไม่หมายความว่า พระเจ้าทรงเปิดเผยพระดำรัสของพระองค์แก่สตรีเพียงในพระนางมารีย์เท่านั้น เพราะ “ตั้งแต่ในพันธสัญญาเดิมแล้ว พระเจ้าทรงเข้าแทรกแซงในประวัติศาสตร์แห่งประชากรของพระองค์ ตรัสกับสตรี เช่น มารดาของประกาศกซามูเอล และมารดาของแซมสัน” (MD ข้อ 11)

เราจึงไม่ควรมองนางเอวาเพียงในแง่ลบ...เพราะนาง “เป็นพยานถึงหลักเกณฑ์ทางพระคัมภีร์ที่พิสูจน์ความจริงเกี่ยวกับการสร้างมนุษย์ตามภาพลักษณ์และความคล้ายคลึงของพระเจ้า รวมทั้งความจริงเกี่ยวกับบาปแรกเริ่ม” (MD ข้อ 11) อย่างไรก็ตาม พระนางมารีย์ “ทรงเป็นพยานถึงหลักการใหม่และสิ่งสร้างใหม่...ในพระนาง พันธสัญญาระหว่างพระเจ้ากับมนุษยชาติได้เริ่มต้นใหม่และอย่างถาวร...ในแง่หนึ่ง พระนางมารีย์ทรงหมายถึง การเดินผ่านข้ามข้อจำกัดที่หนังสือปฐมกาลกล่าวไว้ (เทียบ ปฐก 3:16) และยังทรงหมายถึงการกลับมาสู่หลักการนั้นที่สตรีเป็นตามพระประสงค์ของพระเจ้าผู้ทรงสร้าง” (MD ข้อ 11)

เนื้อหาการเปิดเผยแรกเริ่มและถาวรถึงสตรีในพระนางมารีย์มีดังต่อไปนี้คือ ความจริงแรกที่พระเจ้าทรงเปิดเผยในพระนางคือสตรีเป็นวัตถุแต่เป็นบุคคล ความจริงนี้มีมาก่อนคุณลักษณะอื่นๆ รวมทั้งการเป็นพระมารดาของพระเจ้า และสอดคล้องกับข้อความที่ขบวนการคตินิยมสิทธิสตรีใช้เป็นจุดเริ่มต้นในการแสวงหาความรู้ พระเจ้าไม่ทรงใช้พระนางมารีย์ พรหมจารีให้เป็นมารดาของพระบุตรโดยไม่รู้ตัว ตรงกันข้ามทรงติดต่อกับพระนางด้วยความเคารพ เหมือนกับบุคคลที่รับผิดชอบและทรงขอความสมัครใจอย่างอิสระให้เป็นพระมารดาของพระเมสสิยาห์ผู้ช่วยให้รอดพ้น (เทียบ ลก 1:28-36)

ฉากของทูตสวรรค์แจ้งข่าวแก่พระนางมารีย์ “มีลักษณะการสนทนาระหว่างบุคคลกับบุคคลอย่างชัดเจน” (MD ข้อ 5) การที่ “พระนางมารีย์ทรงแสดงพระประสงค์อิสระ จึงเป็นการมีส่วนร่วมอย่างเต็มเปี่ยมของอัครสาวกส่วนตัวที่เป็นสตรีกับเหตุการณ์ที่พระบุตรทรงรับธรรมชาติมนุษย์” (MD ข้อ 4) หมายความว่าบุคลิกภาพของคริสตชนเกิดขึ้นพร้อมกับพระนางมารีย์ และในเวลาเดียวกัน เป็นการเริ่มต้นของสตรีที่แท้จริง

ในฐานะบุคคล พระนางมารีย์ไม่ทรงเป็นเพียงรูปแบบสำหรับสตรีเท่านั้น แต่ทรงเป็นมาตรการสำหรับบุรุษอีกด้วย พระเจ้าทรงพระประสงค์ให้มีพระนางมารีย์เพื่อพระนางเองในฐานะสตรีที่เป็นสตรีพันธมิตรในการเริ่มต้นพันธสัญญาใหม่ ในแง่นี้ พระนางทรงตอบสนองในนามของมนุษยชาติ ทรงเป็น “ผู้แทนและต้นฉบับ” (MD ข้อ 5) ทั้งของบุรุษและสตรีทั้งหลาย บุคลิกภาพของพระนางบรรลुरुดับสูงสุดเมื่อพระนางทรงมอบพระองค์เองทั้งหมดไว้ในพระหัตถ์ของพระเจ้า เพื่อแผนการของพระเจ้าที่ทรงช่วยมนุษย์ให้รอดพ้น

ในฐานะสตรี พระนางมารีย์ทรงพร้อมที่จะมอบธรรมชาติ การเป็นสตรี ไว้ในพระประสงค์ของพระเจ้า คือทั้งความพร้อมเพรียงในการเป็นมารดาตามธรรมชาติ และคุณธรรมที่จำเป็นเพื่อ งานนี้ คือการอุทิศตน การต้อนรับและการปกป้องชีวิตของบุตร การทนต่อความเจ็บปวด ความรักที่อ่อนโยน... ส่วนพระเจ้าทรง เลือกสรรพระนางเพื่อพระวจนาตถ์จะทรงได้รับธรรมชาติมนุษย์ จากหญิงพรหมจารี คือพระนางมารีย์เท่านั้นทรงปฏิสนธิและ ให้กำเนิดพระบุตรในธรรมชาติมนุษย์ โดยปราศจากการมีเพศสัมพันธ์กับบุรุษ

ด้วยการกระทำเช่นนี้ ซึ่งไม่คำนึงถึงการขัดขวางสตรีในสมัย นั้น พระเจ้าทรงแสดงความรักพิเศษต่อสตรี ผู้เป็นสิ่งสร้างที่ อ่อนแอและอยู่ชายขอบสังคม ทรงตัดสินใจว่าในพระนางมารีย์ การ ปกครองของบุรุษเหนือสตรีได้สิ้นสุดลง ยิ่งกว่านั้น ความคิดเกี่ยวกับมารดาที่เป็นพรหมจารียิ่งแสดงอีกว่า ระบบการปกครองของ บุรุษก็สิ้นสุดลง เพราะพระเยซูเจ้าไม่ทรงถูกปฏิสนธิจากอำนาจ ของบุรุษ ในพันธสัญญาใหม่ การเป็นบุรุษหรือสตรีไม่มีความ สำคัญ (เทียบ กท 3:28-29) แต่สิ่งที่สำคัญคือความเชื่อที่เกิด ผลตามพระจิตเจ้า

การเป็นสตรีหมายความว่า พระเจ้าทรงรับพระนางให้มา สนทนาและร่วมงานกับพระองค์ ในฐานะเป็นบุคคลที่มอบตนเอง เพื่อทำให้แผนการช่วยมนุษย์ให้รอดพ้นสำเร็จไป ของประทานนี้ แสดงออกตามกระแสเรียกของตน ในรูปแบบการถือพรหมจรรย์ การสมรส และการเป็นมารดา

3.2 พระนางมารีย์ ทรงเปิดเผยความอ่อนโยนเยี่ยงมารดาของพระเจ้า

เนื้อหาสำคัญอีกประการหนึ่งที่พระนางมารีย์ทรงเปิดเผยในฐานะสตรีคือ ความอ่อนโยนเยี่ยงมารดาของพระเจ้า พระเจ้าเป็นพระธรรมล้ำลึก และทรงพำนักอยู่ในแสงสว่างที่มนุษย์ไม่อาจเข้าถึงได้ (เทียบ 1 ทธ 6:16) แต่พระองค์พอพระทัยที่จะทรงเปิดเผยพระองค์แก่มนุษย์ผู้เป็นเพื่อนของพระองค์ (เทียบ มธ 4:11; ยน 15:15; อฟ 1:9-10) พระเจ้าทรงเปิดเผยพระองค์ในการสร้างสรรพสิ่ง (เทียบ สดต 19:2) ในประวัติศาสตร์มนุษย์ (เทียบ บสร 44-50) และโดยเฉพาะอย่างยิ่ง ในพระคริสตเจ้าผู้ทรงเป็นภาพลักษณ์ (เทียบ คส 1:15) และการเปิดเผยสมบูรณ์ของพระเจ้า (เทียบ ยน 1:18; 14:9; 2 คร 4:6)

ทั้งบุรุษและสตรีเปิดเผยพระธรรมล้ำลึกของพระเจ้าอีกด้วย เพราะ “พระเจ้าทรงสร้างมนุษย์ตามภาพลักษณ์ของพระองค์... ทรงสร้างให้เป็นชายและหญิง (ปฐม 1:27) ดังนั้น ในฐานะภาพลักษณ์ของพระเจ้า ทั้งชายและหญิงจึงกลายเป็นการพูดถึงพระเจ้าในตนเอง (MD ข้อ 8) และแสดงบางสิ่งบางอย่างในพระธรรมล้ำลึกของพระองค์ คือลักษณะเป็นบุคคลอิสระและมีสติปัญญา มีอำนาจที่จะให้กำเนิดบุตร การรักซึ่งกันและกัน และความสนิทสัมพันธ์เป็นหนึ่งเดียว

โดยเฉพาะอย่างยิ่ง บุรุษและสตรีแสดงความรักของพระเจ้า ซึ่ง “เสนอในข้อความหลายตอน เป็นความรักแบบชายที่เป็นสามีหรือบิดา (เทียบ ฮชย 11:1-4; ยรม 3:4-19) แต่บางครั้งก็เป็นเหมือนความรัก “แบบหญิงของมารดา” (MD ข้อ 8) คุณลักษณะแบบสตรีและมารดาของพระพักตร์พระเจ้า ปรากฏในข้อความที่ชื่อเสียงของหนังสือประกาศกอิสยาห์ 19:14-15 ในข้อนี้ พระเจ้าทรงยืนยันว่า ความรักของพระองค์เปี่ยมด้วยความอ่อนโยนยิ่งกว่าความรักของมารดา

ถ้าสตรีเป็นเครื่องหมายแสดงความอ่อนโยนของพระเจ้า ต่อมนุษย์แล้ว พระนางมารีย์จะทรงเป็นเครื่องหมายของความอ่อนโยนดังกล่าวนี้มากกว่าสักเพียงใด ทรงเป็น “เครื่องหมายยิ่งใหญ่ที่มีพระพักตร์เยี่ยงพระมารดาและเมตตากรุณาของการประทับอยู่ใกล้เคียงของพระบิดา... พระนางทรงเป็นการประทับอยู่และเครื่องหมายแสดงคุณลักษณะเยี่ยงมารดาของพระเจ้า”¹⁰

โดยแท้จริงแล้ว พระวจนาตถ์ซึ่งพระบิดาทรงให้กำเนิด ตั้งแต่निรันดรภาพ ก็ทรงบังเกิดบนแผ่นดินตามธรรมชาติมนุษย์ในพระนางมารีย์ ดังนั้น การบังเกิดบนแผ่นดินของพระบุตรในพระครรภ์ของพระนางมารีย์พรหมจารี จึงเป็นเครื่องหมายแสดงการบังเกิดนิรันดรภาพในพระอุระของพระบิดาเจ้า เราอาจเปรียบเทียบการบังเกิดทั้งสองครั้งนี้ได้ในแง่ที่ว่า การบังเกิดเป็นมนุษย์มีรูปแบบชัดเจนในการบังเกิดนิรันดรภาพของพระวจนาตถ์ (MD ข้อ 8) ยิ่งกว่านั้น การบังเกิดทั้งสองครั้งนี้มีส่วนร่วมและพึ่งพาอาศัยซึ่งกันและกันคือ การเป็นมารดาของพระนางมารีย์ มาจากการเป็นบิดาสูงสุดและแรกเริ่มของพระเจ้า (เทียบ อฟ 3:14-15)

ในพระนางมารีย์ผู้ทรงเป็นสตรีและมารดา พระเมตตาและความอ่อนโยนเยี่ยงมารดาของพระเจ้า แสดงออกอย่างน่าพิศวง พระนางทรงมีประสบการณ์พระเมตตาของพระเจ้า เมื่อพระองค์ทอดพระเนตรพระนางผู้รับใช้ผู้ต่ำต้อยด้วยความรักและทรงกระทำ “กิจการยิ่งใหญ่” ในพระนาง (เทียบ ลก 1:48-49) หมายถึงการที่พระบุตรทรงได้รับธรรมชาติมนุษย์ และการที่พระนางได้รับเลือกให้เป็นผู้มีความเชื่อ

¹⁰ CONFERENZA EPISCOPALE LATINOAMERICANA, Puebla. L'evangelizzazione nel presente e nel futuro dell'America latina, EMI, Bologna 1979, nn.282 e 291.

พระนางมารีย์ทรงขับร้องสรรเสริญพระเมตตาของพระเจ้า และตั้งแต่นั้นเป็นต้นไป จะประกาศแก่นุชน้อยทุกยุคทุกสมัย เหมือนแม่น้ำที่ไหลเชี่ยว (เทียบ ลก 1:50) พระเมตตาของพระเจ้า ที่พระนางทรงขับร้องในบทเพลงมัททิวีก็ักต์มีลักษณะเกี่ยวข้องกับสตรี คือคำภาษาฮีบรู “ราหะมิม” ที่เรามักจะแปลว่า พระเมตตา มาจากคำว่า “เรเฮม” แปลว่า “ครรภ์มารดา” พระเมตตาจึงแสดงความรักแบบให้เปล่า สมบูรณ์ ซื่อสัตย์ และสามารถทนต่อทุกอย่างได้ เพราะพลังกลับของการเป็นมารดา¹¹

ดังนั้น ความอ่อนโยนและพระเมตตาจึงเป็นคุณลักษณะที่ธรรมประเพณีของพระศาสนจักรยอมรับว่าเป็นคุณลักษณะของพระนางมารีย์ เช่น ในพระศาสนจักรตะวันออกมีรูปไอคอนที่มีชื่อว่า พระนางแห่งความอ่อนโยน และในพระศาสนจักรตะวันตกเรียกพระนางว่า “มารดาแห่งพระเมตตา”

3.3 สรุป

โดยทั่วไป คนโบราณไม่ให้เกียรติสตรีเท่าที่ควร แม้วรรณคดีของชาวกรีกบันทึกบางเรื่องซึ่งกล่าวถึงนางเอกที่น่าประทับใจ เพราะความงามและความเฉลียวฉลาด เช่น นางเฮเลน นางเพเนโลพี นางแอนโดรมาคี ฯลฯ แต่ก็ถือกันว่าสถานภาพของสตรีต่ำต้อยกว่าบุรุษ โศกนาฏกรรมกรีกมองสตรีว่าเป็นบุคคลต่ำต้อย ส่วนสุภาษิตกรีกมักจะให้บทบาทสตรีในเชิงเยาะเย้ย คือ เป็นผู้ที่ไวใจไม่ได้เพราะเปลี่ยนแปลงอยู่เสมอ เป็นผู้ชอบทะเลาะวิวาท สตรีจึงไม่มีสิทธิ์เข้ารับการศึกษา และไม่มีความสามารถที่จะรับผิดชอบเรื่องใดๆ

¹¹ Cf. Dives in Misericordia (Rich in mercy), Encyclical of Pope John Paul II, 1980.

แม้หนังสือพันธสัญญาเดิมบันทึกหลายเรื่องเกี่ยวกับสตรีที่มีศักดิ์ศรีและมีบทบาทโดดเด่น เช่น นางซาร่าห์ นางเรเบคคา นางมีคาล นางเดโบราห์ ฯลฯ แต่โดยทั่วไป สถานภาพของสตรีในวัฒนธรรมของชาวยิวก็ต่ำต้อยเช่นกัน ลัทธิยูดาเยอฮันนินสตรีอย่างรุนแรง บทภาวนาขอพระคุณพระเจ้าบทหนึ่งสะท้อนให้เห็นความคิดนี้อย่างชัดเจนว่า “ข้าแต่พระเจ้า ขอถวายพระพรแด่พระองค์เพราะทรงบันดาลให้ข้าพเจ้าไม่เกิดเป็นคนต่างชาติ สตรีหรือทาส” ในด้านกฎหมาย สตรีชาวยิวไม่มีสิทธิส่วนตัว มีคุณค่าเท่ากับสิ่งของชิ้นหนึ่ง ก่อนแต่งงานสตรีอยู่ในกรรมสิทธิ์ของบิดา เมื่อแต่งงานแล้วนางอยู่ใต้อำนาจของสามีที่บิดาเลือกให้ บ่อยครั้งสามีมีภรรยาหลายคน สตรีเป็นพยานในศาลไม่ได้ ไม่มีสิทธิอบรมบุตรหลานหรือนำสวดภาวนาก่อนรับประทานอาหาร และต้องปฏิบัติตามธรรมเนียมปฏิบัติเพียงบางส่วน ในด้านพิธีกรรมสตรีไม่มีบทบาทใดๆ เลย ในศาลาธรรมต้องอยู่เฉพะในบริเวณที่มีลูกกรงกั้นไว้ เพราะการอ่านและอธิบายพระคัมภีร์เป็นหน้าที่ของบุรุษเท่านั้น

การที่พระเจ้าทรงเรียกสตรีผู้หนึ่งคือพระนางมารีย์ ให้มีบทบาทสำคัญในการนำความรอดพ้นมาสู่มนุษย์ทุกคน ก็เปลี่ยนแปลงความคิดผิดๆ เหล่านี้ของคนโบราณจากหน้ามือเป็นหลังมือเป็นวันเริ่มต้นการให้คุณค่าสูงส่งและภารกิจของสตรี ความคิดของพระเจ้าไม่ใช่ความคิดของมนุษย์ ดังที่นักบุญเปาโลเขียนไว้ว่า “พระเจ้าทรงเลือกสรรคนโง่เขลาในสายตาของโลกเพื่อทำให้คนฉลาดต้องอับอาย พระเจ้าทรงเลือกสรรคนที่ไม่ดีเพื่อทำให้คนดีต้องอับอาย” (1 คร 1:27) พระเจ้าไม่เพียงทรงแสดงความรักความเมตตาแก่สตรี แต่ยังทรงพระดำริว่า สตรีมีความสามารถที่จะตัดสินใจและร่วมมือกับพระองค์ในการนำความรอดพ้นแก่มนุษย์ทุกคน

บรรณานุกรม

- คณะกรรมการคาทอลิกเพื่อคริสตศาสนธรรม แผนกพระคัมภีร์. (2014). **พระคัมภีร์คาทอลิก ฉบับสมบูรณ์**. แผนกคริสตศาสนธรรม อัครสังฆมณฑลกรุงเทพฯ.
- AA.VV., (1988). **Redemptoris Mater. Contenuti e prospettive dottrinali e pastorali**. PAMI.
- Austin Flannery, ed., (1996). **Vatican Council II, Vol. 1: The Conciliar and Post Conciliar Documents, new revised edition**. Costello Publishing Company.
- Carr, Anne. (1991). **Grazia che trasforma. Tradizione cristiana e esperienze delle donne**. Queriniana.
- De Flores, Stefano and Meo, Salvatore, ed. (1985). **Nuovo Dizionario di Mariologia**. Paoline.
- De Flores, Stefano. (1991). **Maria nella teologia contemporanea**. Centro di cultura mariana “Madre della chiesa”.
- Eicher, Peter (Curatore). (1990). **Enciclopedia teologica**. Queriniana.
- Evdokimov, Paul. (1980). **La donna e la salvezza del mondo**. Jaka Book.
- Galot, Jean. (1965). **La chiesa e la donna**. Sales.
- John Paul II, (Pope). (1980). **Dives in Misericordia**. Catholic Truth Society.
- John Paul II, (Pope). (1988). **Mulieris Dignitatem**. Catholic Truth Society.
- John Paul II, (Pope). (1987). **Redemptoris Mater**. Catholic Truth Society.
- Laurentin, René. (1983). **La Vergine Maria: Mariologia post-conciliare**. Paoline.

- O'Carrol, Michael. (1982). **A Theological Encyclopedia of the Blessed Virgin Mary.** Wilmington.
- Riley, Maria. (1985). **In God's Image.** Leaven Press.
- Riley, Maria. (1989). **Transforming feminism.** Sheed & Ward.
- Russel, Letty M. (1977). **Teologia femminista.** Queriniana.
- Van Lunen-Chenu, Marie-Therese–Gibellini, Rosino. (1988). **Donna e teologia.** Queriniana.
- Von le Fort, Gertrude. (1945). **La donna eterna.** Istituto di propaganda libraria.
- Warner, Marine. (1983). **Alone of All Her Sex: The Myth and the Cult of the Virgin Mary.** Vintage.

[หมวดพระสัจธรรม]

การสิ้นพระชนม์ ของพระเยซูคริสต์เจ้า: เหตุการณ์และความหมาย

บาทหลวง ผศ.วสันต์ พิรุฬห์วงศ์, CSS.

การสิ้นพระชนม์และการกลับคืนพระชนมชีพของพระเยซูคริสต์เจ้า เป็นข้อความเชื่อที่สำคัญของคริสตชน พูดได้ว่า ความเชื่อทั้งหมดของคริสตชนตั้งอยู่บนเรื่องการสิ้นพระชนม์และการกลับคืนพระชนมชีพของพระเยซูคริสต์เจ้านี้ เพราะถ้าเราปฏิเสธเรื่องนี้ ความเชื่อทั้งหมดของเราก็ไร้ความหมาย ดังคำพูดของนักบุญเปาโลที่ว่า “ถ้าพระคริสต์เจ้ามิได้ทรงกลับคืนพระชนมชีพ ความเชื่อของท่านก็ไร้ความหมาย และท่านก็ยังคงอยู่ในบาป” (1 คร. 15:17) แต่การกลับคืนพระชนมชีพจะเกิดขึ้นไม่ได้ถ้าพระเยซูคริสต์เจ้าไม่ได้สิ้นพระชนม์เสียก่อน บทความนี้จะจึงจะจำกัดนำเสนอเฉพาะเหตุการณ์และความหมายของการสิ้นพระชนม์ของพระเยซูคริสต์เจ้า ส่วนเรื่องการกลับคืนพระชนมชีพของพระเยซูคริสต์เจ้านั้น ผู้เขียนจะนำเสนอในโอกาสต่อไป

ดังที่เราคริสตชนทราบดีว่า พันธกิจการประกาศพระวาจา และการประกอบศาสนกิจต่างๆ ของพระเยซูเจ้านำมาซึ่งปฏิกริยา 2 ประการด้วยกัน คือ บางพวกยอมรับ แต่ก็ยังมีบางพวกที่ต่อต้าน และไม่ยอมรับพระองค์ พวกแรกยอมรับพระองค์เพราะเข้าใจพันธกิจต่างๆ ของพระองค์ว่าเป็นผลงานของพระเจ้า ส่วนพวกหลัง ปฏิเสธไม่ยอมรับและมองว่าเป็นผลงานของปีศาจ ซึ่งที่สุด พวกที่ไม่ยอมรับพระเยซูเจ้าก็หาเหตุจับกุมพระองค์และนำพระองค์ไปตรึงกางเขนในที่สุด

จากการศึกษาธรรมประเพณีสมัยแรกๆ และตามหลักฐานในพระคัมภีร์พันธสัญญาใหม่ สิ่งหนึ่งที่ปรากฏแก่สายตาเราก็คือ ดูเหมือนว่าการสิ้นพระชนม์ของพระเยซูเจ้าในลักษณะนี้เป็นปัญหานำความยุ่งยากต่างๆ มากมายมาสู่บรรดาคริสตชนในสมัยแรก สิ่งที่สร้างความลำบากใจให้แก่พวกเขาคือ พวกเขาตระหนักดีถึงพระเยซูเจ้าเสมอว่าเป็นผู้ที่มีความสัมพันธ์อย่างลึกซึ้งกับพระเป็นเจ้า แล้วทำไมพระองค์ต้องรับความตายแบบนั้น? และการสิ้นพระชนม์แบบนั้นของพระองค์เกิดผลอะไรต่อมนุษย์? นี่เป็นคำถามที่จะพาเราเข้าสู่เนื้อหาการศึกษาในบทความนี้

1. เรื่องเล่าเกี่ยวกับพระทรมานและการสิ้นพระชนม์ของพระเยซูเจ้า

คำว่า “พระทรมาน” ของพระเยซูคริสต์เจ้าหมายถึงเรื่องราวการถูกจับกุม ถูกสอบสวน การรับทุกข์ทรมาน และจบลงด้วยการตัดสินให้ประหารชีวิตพระองค์ด้วยวิธีตรึงบนไม้กางเขน พระทรมานจึงเป็นเหตุการณ์ในชีวิตของพระเยซูเจ้า และฉากเหตุการณ์นี้จะไม่มีความหมายอะไรเลยหากปราศจากเหตุการณ์สำคัญที่ตามมา นั่นคือ การกลับคืนพระชนม์ชีพของพระองค์

เรื่องการรับพรหมานและการตรึงกางเขนของพระเยซูเจ้า เป็นเหตุการณ์ที่ได้รับการยอมรับโดยนักวิชาการว่าเป็นเหตุการณ์ที่ “เกิดขึ้นจริงในประวัติศาสตร์” เรื่องนี้ได้ถูกบันทึกไว้ในงานเขียนของนักบุญเปาโล ในพระวรสาร ในงานเขียนของนักประวัติศาสตร์ชาวอิวที่ชื่อโจเซฟัส และในงานเขียนของนักประวัติศาสตร์ชาวโรมันที่ชื่อทาซิทัส แต่นักวิชาการก็มีความเห็นแตกต่างกันในรายละเอียดความถูกต้องแม่นยำทางประวัติศาสตร์ ในบริบทของเรื่องราวที่เกิดขึ้น และรวมถึงความเห็นที่แตกต่างกันของ “ความหมาย” ของเหตุการณ์

เรื่องราวเกี่ยวกับพระพรหมานและการสิ้นพระชนม์ของพระเยซูเจ้านี้ นักวิชาการส่วนใหญ่มองว่าเรื่องราวเริ่มต้นจากเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในสวนเกทเสมีนี บางท่านรวมเหตุการณ์การรับประทานอาหารค่ำมื้อสุดท้ายเข้าไว้ด้วย แต่ก็มีบางท่านมีความเห็นว่าน่าจะเริ่มจากเหตุการณ์ตอนที่พระเยซูเจ้าเสด็จเข้ากรุงเยรูซาเล็มในวันอาทิตย์ไบลานมากกว่า แต่จะอย่างไรก็ตามเราก็มีประจักษ์พยานจากพระวรสารทั้งสี่ฉบับที่เล่าเหตุการณ์ต่างๆ ที่เกิดขึ้น ดังต่อไปนี้

1.1 การรับประทานอาหารค่ำมื้อสุดท้าย (มธ. 26:20-29; มก. 14:17-25; ลก. 22:14-30; ยน. 13:21-30)

พระเยซูเจ้าและบรรดาศิษย์ของพระองค์รับประทานอาหารค่ำพร้อมกัน พระวรสารซินอปติกเล่าว่าเหตุการณ์นี้อยู่ในระหว่างเทศกาลฉลองปัสกา ส่วนพระวรสารของยอห์นเล่าว่าเหตุการณ์นี้เกิดขึ้นก่อนวันฉลองปัสกา

ระหว่างรับประทานอาหารค่ำอยู่นั้น พระเยซูเจ้าได้ทรงตรัสถวายพระพรและบิขนมปัง จากนั้นก็แจกให้บรรดาศิษย์ของพระองค์กลางตรัสว่า “จงรับประทานกินกันเถิด นี่เป็นกายของเราที่จะถูกมอบเพื่อพวกท่าน” และ “จงทำดังนี้เพื่อระลึกถึงเราเถิด” หลังจากรับประทานอาหารเสร็จแล้ว พระเยซูเจ้าทรงกล่าวถวาย

พระพรเหล่าอู่นและสั่งให้บรรดาศิษย์ของพระองค์ ตรัสว่า “จงรับไปดื่มให้ทั่วกันเถิด นี่คือโลหิตแห่งพันธสัญญาใหม่ของเรา ซึ่งจะหลั่งออกเพื่อท่านและเพื่ออภัยบาปของพวกท่าน” และ “จงทำดังนี้เพื่อระลึกถึงเราเถิด”

คริสตชนมองเหตุการณ์การรับประทานอาหารค่ำมื้อสุดท้ายขององค์พระผู้เป็นเจ้าว่าเป็นการก่อตั้งศีลศักดิ์สิทธิ์ที่เรียกว่า “ศีลมหาสนิท” ซึ่งรวมถึงการการแจกปังศักดิ์สิทธิ์และพิธีบูชาขอบพระคุณ แม้ว่าคริสตชนในนิกายต่างๆ จะมีวิธีเฉลิมฉลองพิธีศีลมหาสนิทแตกต่างกันไป และมีความเข้าใจเรื่องศีลมหาสนิทแตกต่างกันไป แต่ทุกนิกายก็ล้วนพัฒนามาจากเหตุการณ์การรับประทานอาหารค่ำมื้อสุดท้ายขององค์พระผู้เป็นเจ้านี้

นอกจากนี้ ในระหว่างอาหารค่านั้น พระเยซูเจ้ายังได้ทำนายว่าพระองค์จะถูกทรยศโดยศิษย์คนหนึ่งซึ่งร่วมรับประทานอาหารกับพระองค์ และจะมีศิษย์อีกคนหนึ่งที่จะปฏิเสธพระองค์ด้วย

1.2 ความทุกข์ระทมในสวนเกทเสมนี (มธ. 26:36-46; มก. 14:32-42; ลก. 22:39-46)

หลังอาหารค่ำแล้ว พระวรสารทั้งสี่ฉบับเล่าต่อไปว่า พระเยซูเจ้าพร้อมกับบรรดาศิษย์ของพระองค์ใช้เวลาตลอดทั้งคืน อธิษฐานภาวนาในสวนเกทเสมนี

พระเยซูเจ้าทรงอธิษฐานภาวนาต่อพระเจ้าว่า “พระบิดาเจ้าข้า ถ้าเป็นไปได้ ขอให้ถ้อยนี้พ้นข้าพเจ้าไปเถิด ถ้าเป็นไปไม่ได้ ก็ขออย่าให้เป็นไปตามใจข้าพเจ้า แต่ให้เป็นไปตามพระประสงค์ของพระองค์เถิด” (มธ. 26:39) จากคำอธิษฐานภาวนานี้ แสดงว่าพระเยซูเจ้าทรงตั้งใจที่จะมอบตัวพระองค์เองแก่พระประสงค์ของพระเจ้าและเตรียมตัวพระองค์สำหรับสิ่งที่กำลังจะเกิดขึ้น แล้วพระเจ้ายิ่งทรงส่งทูตสวรรค์มาประทานพละกำลังให้พระองค์ เพื่อเผชิญหน้ากับการทดสอบที่สาหัสทารุณ พระเยซูเจ้าทรงอยู่ในความทุกข์กังวลอย่างสาหัสจึงทรงอธิษฐานภาวนาต่อไปอย่างมุ่งมั่นจนพระเสโทตกลงบนพื้นดินประดุจหยดโลหิต

1.3 พระเยซูเจ้าถูกทรยศโดยยูดาสและถูกจับกุม (มธ. 26:47-56; มก. 14:43-52; ลก. 22:47-53; ยน. 18:1-11)

ผู้มีอำนาจชาวยิวส่งผู้ชายกลุ่มหนึ่งพร้อมอาวุธในมือให้มาจับกุมพระเยซูเจ้าในสวนเกทเสมนี แล้วยูดาสก็ได้ทรยศพระเยซูเจ้าโดยจูบพระองค์ ซึ่งเป็นสัญลักษณ์ที่ได้ตกลงกันไว้ล่วงหน้าแล้วเพื่อชี้ตัวพระองค์ให้พวกผู้ชายเหล่านั้นจับกุม

ขณะนั้น ศิษย์คนหนึ่งของพระเยซูเจ้าได้ชักดาบของตนออกมาและฟันที่ใบหูของชายคนหนึ่งที่มาจับกุมพระเยซูเจ้าจนขาด ศิษย์คนนั้นทำเช่นนี้เพราะเชื่อว่านั่นเป็นการปกป้องพระเยซูเจ้า แต่การกระทำเช่นนั้นเป็นการขัดต่อคำสอนของพระเยซูเจ้าที่ต่อต้านความรุนแรง

พระเยซูเจ้าทรงห้ามไม่ให้ทำร้ายหรือทำรุนแรงกับใครทั้งนั้น ทั้งยังสอนพวกศิษย์ให้ช่วยเหลือและรักษาคนที่บาดเจ็บ หลังจากนั้น พระเยซูเจ้าก็ถูกจับกุม ส่วนพวกศิษย์ของพระองค์ต่างวิ่งหนีหายจากไป

1.4 พระเยซูเจ้าถูกสอบสวนโดยผู้มีอำนาจชาวยิว (มธ. 26:57-68; 27:1-2; มก. 14:53-65; 15:1; ลก. 22:66-71; ยน. 18:12-24)

หลังจากถูกจับกุมแล้ว พระเยซูเจ้าถูกนำไปสอบสวนต่อหน้ากลุ่มผู้มีอำนาจทางศาสนาของชาวยิว พระวรสารแต่ละฉบับเล่ารายละเอียดของเหตุการณ์นี้แตกต่างกันไป

คายาฟาสมีตำแหน่งเป็นมหาสมณะในขณะนั้น พยายามหาพยานเท็จมากล่าวหาพระเยซูเจ้าเพราะต้องการจะประหารชีวิตพระองค์ให้ได้ เหตุเพราะกลัวว่าจะเกิดความวุ่นวายขึ้นในกรุงเยรูซาเล็มและพวกทหารโรมันจะเข้ามาทำลายพระวิหารและบ้านเมืองของตน

ระหว่างถูกสอบสวน พระเยซูเจ้าได้ทรงตรัสหลายประการจนเป็นเหตุให้พวกโรมันมองพระองค์ว่าเป็นกบฏ ส่วนพวกยิวก็มองว่าพระองค์กล่าวผิดสวาทต่อพระเจ้า

การสอบสวนพระเยซูเจ้าต่อหน้าผู้มีอำนาจทางศาสนาของชาวยิว นั้น เป็นเรื่องที่มีการโต้แย้งกันอย่างมากในหมู่คริสตชน แต่คริสตชนในปัจจุบันไม่ได้ประณามชาวยิวอีกต่อไปแล้วว่าเป็นเหตุทำให้พระเยซูเจ้าถูกตรึงและสิ้นพระชนม์บนไม้กางเขน บรรดาผู้มีอำนาจทางศาสนาของชาวยิวมีเหตุผลหลายประการที่ทำให้พวกเขาโกรธเคืองพระเยซูเจ้า เช่น

- พระเยซูเจ้าทรงท้าทายอำนาจของพวกเขา โดยก่อนหน้านี ในช่วงสัปดาห์สุดท้ายก่อนที่พระองค์จะถูกจับกุม พระองค์เสด็จเข้าไปในพระวิหารและต่อว่าพวกรับแลกเปลี่ยนสกุลเงินและพวกพ่อค้าที่ขายของต่างๆ ในพระวิหาร โดยพระองค์ตำหนิว่าการกระทำดังกล่าวมีการเอารัตเอาเปรียบคนยากจน และยังขัดกับวัตถุประสงค์ของพระวิหารที่มีไว้เพื่ออธิษฐานภาวนาด้วย

- พระเยซูเจ้าทรงตีความธรรมบัญญัติของชาวยิวใหม่ ซึ่งขัดกับการตีความเดิมของพวกธรรมจารย์และพวกฟาริสี
- พระเยซูเจ้าทรงกระทำการที่ผิดต่อกฎบัญญัติเรื่องวันสัปดาห์โต
- พระเยซูเจ้ากล่าวอ้างว่าพระองค์คือพระเมสสิยาห์ ซึ่งพวกที่มีอำนาจทางศาสนาของชาวยิวถือว่าการกล่าวอ้างเช่นนี้เป็นการพรุสวาทต่อพระเจ้า
- การกล่าวอ้างว่าเป็นพระเมสสิยาห์นั้น แสดงว่าพระเยซูเจ้ากำลังเตรียมการอะไรบางอย่างเพื่อก่อการกบฏ บางทีอาจเป็นการกบฏต่อต้านอำนาจการปกครองของชาวโรมันก็ได้ การกระทำดังกล่าวจะก่อให้เกิดอันตรายต่อความสัมพันธ์ระหว่างผู้มีอำนาจของชาวยิวและพวกโรมันด้วย¹

1.5 พระเยซูเจ้าถูกไต่สวนโดยปีลาต (มธ. 27:11-26;

มก. 15:2-15; ลก. 23:1-25; ยน. 18:28-38; 19:1-16)

พระเยซูเจ้าถูกนำมาอยู่ต่อหน้าปีลาต ผู้ว่าราชการชาวโรมัน เพื่อพิจารณาคดีข้อหาก่อกบฏ เนื่องจากชาวยิวอยู่ใต้การปกครองของโรมัน ผู้มีอำนาจของชาวยิวจึงไม่มีอำนาจที่ตัดสินลงโทษประชาชนได้ พวกยิวจึงต้องส่งตัวพระเยซูเจ้าไปให้ผู้ปกครองโรมันตัดสินลงโทษ แต่ปีลาตไม่พบว่าพระเยซูเจ้ามีความผิดในข้อกล่าวหาดังกล่าว จึงเสนอความเห็นว่าจะสั่งให้เขียนก็เพียงพอแล้ว แต่ฝูงชนไม่เห็นด้วยและเรียกร้องให้ตัดสินลงโทษด้วยการประหารชีวิต ปีลาตจึงสั่งให้เขียนพระเยซูเจ้าก่อน จากนั้นถึงให้ไปรับโทษโดยตรึงกางเขน

¹ ในสมัยนั้น พระเมสสิยาห์เป็นผู้ที่ชาวยิวทั้งหลายรอคอยและคาดหวังว่าจะเสด็จมาเพื่อทำลายศัตรูของพระเจ้า ชำระพระวิหาร สร้างพระวิหารใหม่ กอบกู้ชาติอิสราเอลให้กลับมายิ่งใหญ่อีกครั้งหนึ่ง และยิ่งอาจจะเป็นผู้ที่นำความยุติธรรมของพระเจ้ามาสู่โลกด้วย

แม้พระวรสารจะให้ภาพปีลาตว่าเป็นคนอ่อนแอ ยอม
ละเลยข้อกฎหมายด้วยเหตุผลเพราะไม่กล้าขัดใจประชาชน แต่ก็
มีข้อมูลจากแหล่งอื่นที่กล่าวว่าเขาเป็นคนที่ค่อนข้างก้าวร้าวและ
เผด็จการ ซึ่งไม่นานหลังจากเหตุการณ์นี้ผ่านพ้นไป ปีลาตก็ถูก
เรียกตัวกลับกรุงโรมและถูกสอบสวนในพฤติกรรมโหดร้ายที่เขา
ปฏิบัติต่อผู้อยู่ใต้การปกครองของเขา

ธรรมประเพณีของคริสตชนยังเล่าต่อไปอีกด้วยว่า ในเวลา
ต่อมา ปีลาตและภรรยาของเขาได้กลับใจเป็นคริสตชนด้วย

1.6 การตรึงกางเขน (มธ. 27:32-44; มก. 15:21-32; ลก. 23:26-43; ยน. 19:17-27)

พระเยซูเจ้าทรงถูกเขียนและถูกเยาะเย้ยว่าพระองค์อ้างว่า
เป็น “กษัตริย์ของชาวยิว” พวกเขายังได้ทำมงกุฏหนามแล้วนำ
สวมให้พระองค์ และยังนำผ้าสีม่วงมาคลุมทับให้พระองค์ด้วย
พระเยซูเจ้าทรงแบกไม้กางเขนไปยังสถานที่ที่พวกเขาจะตรึง
กางเขนพระองค์ โดยชายคนหนึ่งชื่อซีโมนชาวไซรินได้เข้ามาช่วย
พระองค์

สถานที่สำหรับตรึงกางเขนพระเยซูเจ้ามีชื่อว่าเนินเขากลโกธา พระเยซูเจ้าทรงถูกถอดเสื้อผ้าและตรึงพระองค์ไว้กับไม้กางเขนด้วยตะปู เหนือพระเศียรของพระองค์มีข้อเขียนติดไว้บนไม้กางเขนว่า “กษัตริย์ของชาวยิว” ข้างๆ กางเขนของพระเยซูเจ้ามีอาชญากรสองคนถูกตรึงกางเขนอยู่ด้วย

ไม่กี่ชั่วโมงต่อมา ทหารโรมันได้มาตรวจดูว่าพระเยซูเจ้าสิ้นพระชนม์แล้วหรือยังโดยใช้หอกแทงที่ซี่ข้างของพระองค์ เลือดและน้ำก็ไหลออกมาทันที

1.7 การสิ้นพระชนม์ของพระเยซูเจ้า (มธ. 27:45-56; มก.15:33-41; ลก. 23:44-49; ยน. 19:28-37)

ประชาชนจำนวนหนึ่งยืนอยู่ใต้กางเขนของพระเยซูเจ้า พวกเขาร้องไห้คร่ำครวญอย่างเจ็บปวดขณะเฝ้ามองพระเยซูเจ้ากำลังสิ้นพระชนม์ อาชญากรคนหนึ่งที่ถูกตรึงกางเขนข้างๆ พระองค์ได้กล่าววาจาเยาะเย้ยพระองค์ แต่อีกคนหนึ่งกลับร้องขอพระองค์ให้ทรงระลึกถึงเขาด้วย และพระเยซูเจ้าก็ตรัสตอบว่า “เราบอกความจริงแก่ท่านว่า วันนี้ ท่านจะอยู่กับเราในสวรรค์” จากนั้นพระเยซูเจ้าทรงแหงนพระพักตร์ขึ้นสู่เบื้องบนและตรัสว่า “พระเจ้าข้า โปรดอภัยความผิดแก่เขาเถิด เพราะเขาไม่รู้ว่ากำลังทำอะไร” แล้วพระองค์ก็ตรัสต่อไปว่า “พระบิดาเจ้าข้า ข้าพเจ้าขอมอบจิตของข้าพเจ้าไว้ในพระหัตถ์ของพระองค์” เมื่อตรัสดังนี้แล้ว ก็สิ้นพระชนม์²

² ก่อนที่พระเยซูเจ้าจะสิ้นพระชนม์บนไม้กางเขน พระองค์ได้ทรงตรัสวาจาสุดท้ายไว้ 7 ประโยคด้วยกัน คือ “พระบิดาเจ้าข้า โปรดอภัยความผิดแก่เขาเถิด เพราะเขาไม่รู้ว่ากำลังทำอะไร” (ลก. 23:34) “เราบอกความจริงกับท่านว่า วันนี้ ท่านจะอยู่กับเราในสวรรค์” (ลก. 23:43) “แม่ นี่คือลูกของแม่” - “นี่คือแม่ของท่าน” (ยน. 19:26-27) “ข้าแต่พระเจ้า ข้าแต่พระเจ้า ทำไมพระองค์ทรงทอดทิ้งข้าพเจ้าเล่า” (มก. 15:34) “เรากระหาย” (ยน. 19:28) “สำเร็จบริบูรณ์แล้ว” (ยน. 19:30) “พระบิดาเจ้าข้า ข้าพเจ้ามอบจิตของข้าพเจ้าไว้ในพระหัตถ์ของพระองค์” (ลก. 23:46) พระวาจาเจ็ดคำนี้ ถูกนำไปประยุกต์ใช้ในพระศาสนจักรในโอกาสต่างๆ เช่น นำไปเป็นบทเทศน์ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ในวันศุกร์ศักดิ์สิทธิ์ มีบางคนนำพระวาจาเจ็ดคำนี้ไปแต่งเป็นบทเพลงใช้ในพิธีกรรมวันศุกร์ศักดิ์สิทธิ์เช่นเดียวกัน และมีบางคนนำไปเขียนเป็นหนังสือและมีคำอธิบายความหมายของพระวาจาเจ็ดคำนี้ในแง่มุมต่างๆ ทางเทววิทยา

โยเซฟชาวอริมาเธียเป็นคนนำพระศพของพระเยซูเจ้าลงมาจากไม้กางเขน เขาก็นิโคเดมัสพันพระศพพระเยซูเจ้าด้วยผ้าห่อศพตามธรรมเนียมของชาวยิว จากนั้นได้นำพระศพของพระองค์ไปฝังไว้ในพระคูหา พระคูหา นั้นเป็นพระคูหาใหม่และยังไม่เคยบรรจุศพผู้ใดเลย

2. แหล่งที่มาของเรื่องเล่า

2.1 พระวรสาร

เรื่องเล่าเกี่ยวกับพระทรมานของพระเยซูเจ้าพบในพระวรสารทั้ง 4 ฉบับ คือ ในมัทธิว บทที่ 26-27, มาระโก บทที่ 14-15, ลูคา บทที่ 22-23, และยอห์น บทที่ 18-19 การเล่าของ 3 ฉบับแรก คือ มัทธิว มาระโกและลูคา ค่อนข้างจะมีรายละเอียดคล้ายๆ กัน แต่ของยอห์นจะเล่าแตกต่างออกไป นักวิชาการพระคัมภีร์จำนวนมากมีความเห็นว่า เรื่องเล่าในพระวรสารนี้ไม่ใช่บันทึกที่เก่าแก่ที่สุดของเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น เหตุเป็นเพราะว่า

- พระวรสารเขียนขึ้นระหว่างปี ค.ศ. 40-70 หลังการสิ้นพระชนม์ของพระเยซูเจ้า
- ผู้เขียนพระวรสารไม่ได้อยู่ในเหตุการณ์ที่เขาได้เขียนถึง แต่ได้ยินมาจากการบอกเล่าแบบปากต่อปากมาอีกต่อหนึ่ง วิธีนี้เป็นวิธีที่ใช้กันโดยทั่วไปในสมัยนั้น จึงเป็นไปได้ว่าผู้เขียนพระวรสารได้ฟังเรื่องดังกล่าวมาจากพยานที่อยู่ในเหตุการณ์จริง
- แต่การเล่าแบบปากเปล่าหรือการเล่าต่อๆ กันมาก็ทำให้เรื่องเล่าถูกแต่งเติมและมีบางส่วนที่สูญหายไปด้วยเหมือนกัน เพื่อให้ตรงกับจุดประสงค์ในการเล่าของผู้เล่า
- พระวรสารจึงให้รายละเอียดเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นแตกต่างกัน

- จุดประสงค์ของพระวรสารไม่ได้ต้องการเน้นบันทึกให้ถูกต้องแม่นยำตามเหตุการณ์ทางประวัติศาสตร์ของพระเยซูเจ้า แต่ต้องการบันทึก “ความจริง” ที่ส่งผลต่อจิตวิญญาณของพระเยซูคริสต์เจ้ามากกว่า

พระวรสารเป็นการรวบรวมความจริงทางประวัติศาสตร์ผสมผสานกับการไตร่ตรองทางเทววิทยาเกี่ยวกับความหมายและจุดมุ่งหมายของชีวิตและความตายของพระเยซูเจ้า พระวรสารยังให้ข้อมูลย้อนกลับไปยังอดีตเพื่อแสดงให้เห็นว่า พระทรมานและการสิ้นพระชนม์ของพระเยซูเจ้าเป็นไปตามคำทำนายของพันธสัญญาเดิมอย่างไร การทำเช่นนี้ก็เพื่อต้องการแสดงให้เห็นว่า แท้จริงแล้วพระเยซูคริสต์เจ้าคือ “พระเมสสิยาห์” ที่ชาวยิวรอคอยมานานแล้ว

2.2 แหล่งข้อมูลทางประวัติศาสตร์

ประจักษ์พยานทางประวัติศาสตร์ได้ให้ข้อมูลยืนยันความจริงเรื่องการรับทรมานและการสิ้นพระชนม์บนกางเขนของพระเยซูคริสต์เจ้า แต่ไม่ค่อยให้รายละเอียดเพิ่มเติมอะไรมากนัก โดยประมาณปี 60 หลังการสิ้นพระชนม์ของพระเยซูเจ้า มีนักประวัติศาสตร์ชาวยิวคนหนึ่งชื่อโจเซฟัส ได้เขียนบันทึกไว้ว่า

“ในช่วงเวลานี้ มีชายคนหนึ่งชื่อเยชู เขาเป็นคนฉลาด และเป็นนักทำการประหลาดอัศจรรย์ได้ เป็นอาจารย์สอนที่ประชาชนให้การต้อนรับคำสอนของเขาอย่างดี จนมีผู้ติดตามเขาจำนวนหนึ่ง แต่เมื่อปีลาตส่งลงโทษเขาให้ตรึงบนไม้กางเขน เนื่องจากพวกผู้นำบางคนตั้งข้อกล่าวหาเขา แต่บรรดาผู้ติดตามที่รักเขาก็ไม่หยุดที่จะสานต่องานของเขา จนทุกวันนี้ กลุ่มคนที่เรียกตนเองว่าคริสตชน (เป็นชื่อที่ตั้งขึ้นตามชื่อของเขา) ก็ยังมีอยู่”³

³ Testimonium Flavianum, as edited in R. Joseph Hoffmann, Gerald A. Larue, Jesus in History and Myth, 1986.

หลักฐานอีกแหล่งหนึ่งมาจากนักประวัติศาสตร์ชาวโรมันที่ชื่อทาซิทัส ได้เขียนบันทึกไว้ในจดหมายเหตุของเขาว่า

“พระคริสต์ ซึ่งเป็นที่มาของชื่อคริสตชน ได้ถูกกล่าวหาภายใต้การสอบสวนของผู้ปกครองชาวโรมันชื่อปอนทีอัสปีลาต ในสมัยปกครองของจักรพรรดิทิเบริอุส”

2.3 ข้อมูลจากพันธสัญญาเดิม

เรายังพบอีกว่า ในเรื่องเล่าบางตอนเกี่ยวกับพระทรมาน และการสิ้นพระชนม์ของพระเยซูเจ้า มีการนำข้อมูลจากพระคัมภีร์พันธสัญญาเดิมมาใช้เสริมในรายละเอียด ข้อความตอนหนึ่งที่รู้จักกันดีคือ “อันธพาลกลุ่มหนึ่งปรี่เข้ามาประชิด เขาเจาะไข่มือและเท้าของข้าพเจ้า ข้าพเจ้านับกระดูกของข้าพเจ้าได้ทุกชิ้น เขาต่างจ้องมองข้าพเจ้าและสะใจ เขานำเสื้อผ้าของข้าพเจ้ามาแบ่งปันกัน นำเสื้อยาวของข้าพเจ้ามาจับสลากรัน” (สดด. 22:16-18) ซึ่งได้ถูกนำมาปรับใช้ในการเล่าในเหตุการณ์การถูกทรมานและการตรึงกางเขนของพระเยซูเจ้า

ยังมีข้อความจากหนังสือประกาศกอิสยาห์อีกหลายตอนด้วย ที่ถูกนำมาใส่เป็นรายละเอียดในเรื่องเล่าเกี่ยวกับพระทรมานของพระเยซูเจ้า

3. ความหมายของพระทรมานและการสิ้นพระชนม์ของพระเยซูเจ้า

ความหมายของการสร้างอยู่ที่เป้าหมายสุดท้ายที่อยู่เหนือธรรมชาติ ซึ่งก็คือ “การเข้าสนิทเป็นหนึ่งเดียวกับพระเจ้า” อย่างไรก็ตาม บาปส่งผลร้ายอย่างมากต่อระเบียบของการสร้าง กล่าวคือ ทำให้มนุษย์ไม่สามารถมองเห็นโลกว่าเป็นผลงานที่เต็มไปด้วยความดีงาม แต่กลับกลายเป็นสิ่งที่คลุมเครือยากแก่การเข้าใจ มนุษย์จึงวางความหวังไว้ในสิ่งสร้างและตั้งจุดมุ่งหมายของโลกขึ้นสำหรับตัวเองอย่างผิดๆ

จุดประสงค์ของการเสด็จมายังโลกมนุษย์ของพระคริสต์เจ้าก็คือ เพื่อสถาปนาแผนการของพระเจ้าขึ้นใหม่และนำโลกไปสู่จุดหมายที่ถูกต้องและแท้จริง นั่นคือ เข้าสู่สภานี้เป็นหนึ่งเดียวกับพระเจ้า ในการทำเช่นนั้น พระเยซูคริสต์เจ้า ผู้เป็นศิโรตม์ที่แท้จริงของมนุษยชาติ จึงได้รับธรรมชาติมนุษย์ทั้งหมดที่เสียไปเพราะบาปเข้ามาไว้ในพระองค์เอง ทำให้ธรรมชาติมนุษย์นี้เป็นส่วนหนึ่งของพระองค์ และมอบถวายแด่พระเจ้าในฐานะพระบุตรมอบถวายแด่พระบิดา โดยทางนี้เอง พระเยซูเจ้าจึงได้ฟื้นฟูความหมายที่แท้จริงของทุกสัมพันธ์ภาพและสถานการณ์ของมนุษย์ขึ้นใหม่ ทำให้มนุษย์ได้กลับไปพึ่งพาพระเจ้าพระบิดาได้ดังเดิม ทุกเหตุการณ์และขั้นตอนในชีวิตของพระเยซูเจ้าจึงล้วนมีจุดประสงค์พิเศษเฉพาะ คือ เพื่อมุ่งสู่เป้าหมายแห่งการช่วยมนุษย์ให้รอดพ้น⁴

3.1 ความหมายของธรรมล้ำลึกของไม้กางเขน

เป้าหมายแท้จริงของธรรมล้ำลึกแห่งไม้กางเขนก็คือ เพื่อลบล้างบาปของโลก (เทียบ ยน.1:29) พระเยซูเจ้าทรงขจัดบาปออกจากโลกโดยรับเข้ามาแบกเอาไว้ และทรงทำลายบาปในความยุติธรรมของพระหฤทัยศักดิ์สิทธิ์ของพระองค์ (เทียบ คส. 1:19-22; 2:13-15; รม. 8:1-4; อฟ. 2:14-18; ฮบ. 9:26) ธรรมล้ำลึกแห่งไม้กางเขนจึงประกอบด้วยสาระสำคัญ ต่อไปนี้

⁴ ชีวิตวัยเด็กของพระเยซูเจ้า ชีวิตการทำงาน การรับพิธีล้างที่แม่น้ำจอร์แดน การเทศน์สอนประชาชนและทุกสิ่งทุกอย่างในชีวิตของพระองค์ ล้วนเป็นการสนับสนุนพันธกิจแห่งการไถ่กู้มนุษยชาติทั้งสิ้น ในการอ้างถึงชีวิตของพระเยซูเจ้าในขณะที่อยู่ในที่นาซาเรธนั้น นักบุญโจสมาริอาเรียกว่า “ในช่วงเวลาที่ซ่อนเร้น (ของพระเยซูเจ้า) ไม่ใช่ไม่มีความหมาย หรือเป็นแค่ช่วงเวลาของการเตรียมตัวสำหรับปีที่กำลังจะมาถึง คือ ช่วงเวลาของการปฏิบัติพันธกิจท่ามกลางประชาชนเท่านั้น ตั้งแต่ปี 1928 เป็นต้นมา ข้าพเจ้าได้เข้าใจอย่างแจ่มชัดว่า พระเจ้าทรงต้องการให้ชีวิตทั้งหมดขององค์พระผู้เป็นเจ้าของเราเป็นแบบอย่างสำหรับคริสตชน ข้าพเจ้ามองเห็นแบบอย่างนี้เป็นพิเศษในช่วงชีวิตที่ซ่อนเร้นของพระองค์ว่า เป็นช่วงเวลาที่พระองค์ทรงทำงานร่วมกับคนอื่นอย่างเคียงบ่าเคียงไหล่ องค์พระผู้เป็นเจ้าของเราทรงต้องการให้ประชาชนเหล่านั้นยืนยันกระแสเรียกของพวกเขา แม้จะเป็นชีวิตที่เรียกบงายธรรมดาก็ตาม” ดู St. Josemaría, Homily “Christ’s Death is the Christian’s Life,” in Christ is Passing By, 19.

(1) พระเยซูเจ้าทรงรับเอาบาปของเราแบกไว้

เรื่องนี้ เห็นได้ชัดในพระธรรมและการสิ้นพระชนม์ของพระเยซูเจ้าตามที่มีเล่าอยู่ในพระวรสาร เพราะเหตุการณ์เหล่านี้เกิดขึ้นกับพระบุตรของพระเจ้าที่มารับสภาพเป็นมนุษย์ และไม่ใช่ว่าเกิดขึ้นกับมนุษย์ธรรมดาทั่วไป แต่เป็นผู้ที่ศักดิ์สิทธิ์ สิ่งที่เกิดขึ้นกับพระองค์จึงมีคุณค่าแก่โลกและเกิดประสิทธิผลแก่มนุษยชาติทั้งหมด ในพระวรสาร เราพบว่าพระเจ้าพระบิดาที่ทรงมอบพระเยซูเจ้าให้อยู่ในเงื้อมมือของคนบาป (เทียบ มธ. 26:45) และพระองค์เองก็ทรงยอมให้ความโหดร้ายตัดสิ้นชะตากรรมของพระองค์ ซึ่งเป็นไปตามที่ประกาศกอิสยาห์กล่าวไว้ในบทเพลงที่มีชื่อเสียงเรื่อง “ผู้รับใช้ที่ระทมทุกข์”⁵ ว่า “เขายอมรับทุกข์ทรมานและความอับยศ เขามีได้ปรีปากเหมือนลูกแกะที่ถูกนำไปฆ่า เหมือนแกะที่ไม่ร้องต่อหน้าคนตัดขน” (อสย. 53:7)

พระเยซูเจ้าทรงยอมรับความทุกข์ทรมานทั้งทางร่างกายและจิตใจ เป็นความทุกข์ทรมานที่เกิดจากความอยุติธรรมของคนบาป พระองค์เป็นเหมือนลูกแกะที่ไร้มลทินที่ถูกนำไปฆ่า แต่โดยการทำเช่นนี้ พระองค์ทรงรับบาปทั้งหมดของคนบาปแบกไว้ พระองค์ทรงรับความผิดทุกอย่างที่คนอธรรมกระทำต่อพระเจ้ามาแบกไว้เอง ที่จริง การดูหมิ่นเหยียดหยามทุกอย่างของมนุษย์ไม่ทางใดก็ทางหนึ่ง ก็ล้วนเป็นเหตุนำพระเยซูเจ้าไปสู่ความตายทั้งสิ้น ดังนั้น เราจึงกล่าวได้ว่า บนภูเขากาลโกธา พระเยซูเจ้าทรง “แบก” บาปของเราไว้ (1 ปต. 2:24)

⁵ บทเพลง “ผู้รับใช้ของพระเจ้า” ของประกาศกอิสยาห์มีอยู่ 4 เพลง ซึ่งถูกมองว่าหมายถึงพระทรมานของพระคริสตเจ้า พบใน อสย.42:1-9; 49:1-9; 50:4-9; และ 52:13-53:12.

(2) พระองค์ทรงลบล้างบาปด้วยการมอบถวายตัวพระองค์เอง

พระเยซูคริสต์เจ้ามิได้ทรงจำกัดพระองค์เองในการแบกบาปของเรา แต่พระองค์ยังได้ทรง “ทำลาย” บาปเหล่านั้นด้วยการยอมรับความทุกข์ทรมาน เหมือนบุตรที่ขอบธรรมนบนอบเชื่อฟัง และยอมมอบตนด้วยความรักต่อพระเจ้าพระบิดาของตน และในฐานะเป็นผู้ขอบธรรมที่บริสุทธิ์ไร้มลทินและเป็นผู้ที่รักคนบาป แม้พวกเขาจะไม่สมควรจะได้รับความรักนั้น พระองค์ก็แสวงหาหนทางเพื่ออภัยบาปพวกเขาด้วยความรัก (เทียบ ลก. 22:42; 23:34) พระคริสต์เจ้าทรงมอบความทุกข์ทรมานและความตายของพระองค์ถวายแด่พระบิดาของพระองค์ เพื่อชดเชยแทนเรา และบาปของเรามนุษย์ ด้วยเหตุนี้ โดยรอยแผลของพระองค์ เราจึงได้รับการรักษาให้หายเป็นปกติ (เทียบ อสย. 53:5)

ดังนั้น ผลของกางเขนศักดิ์สิทธิ์ของพระเยซูเจ้าก็คือการลบล้างบาป เราสามารถรับผลนี้มาเป็นของเราได้ผ่านทางศีลศักดิ์สิทธิ์ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ศีลแห่งการกลับคืนดี (ศีลอภัยบาป) และเราจะได้รับผลนี้ถาวรหลังจากชีวิตนี้ผ่านพ้นไปแล้วด้วยหากเรายังคงซื่อสัตย์ต่อพระเจ้าของเรา กางเขนของพระคริสต์เจ้านำเสนอความเป็นไปได้ที่จะหลีกเลี่ยงบาปให้กับมนุษย์ทุกคนทั้งชายและหญิง พร้อมทั้งนำเสนอแนวทางแห่งความทุกข์ทรมานและการสิ้นพระชนม์ของพระคริสต์เจ้านี้ให้เป็นส่วนหนึ่งของเส้นทางสู่ความศักดิ์สิทธิ์ของเราด้วย

3.2 กางเขนเปิดเผยพระเมตตาและความยุติธรรมของพระเจ้าในพระเยซูคริสต์เจ้า

พระเจ้าทรงเลือกช่วยโลกให้รอดด้วยวิธีการของไม้กางเขน แต่ไม่ใช่เพราะพระเจ้ารักความเจ็บปวดหรือความทุกข์ทรมาน แต่เป็นเพราะพระเจ้าทรงรักความดีและทรงกระสิ่งดีเท่านั้น พระเจ้าจึงทรงใช้กางเขนโดยมีเงื่อนไข คือ มีจุดประสงค์เพื่อขจัด

บาปให้หมดไปจากโลก โลกต้องการไม้กางเขนเพราะบาปยังอยู่ในโลก แต่ในโลกก็มีความรักอยู่ด้วย กางเขนเป็นผลของความรักของพระเจ้าที่มีไว้เพื่อช่วยให้รอดพ้นจากบาป

พระเจ้าทรงเลือกที่จะส่งพระบุตรของพระองค์ลงมาในโลก เพื่อนำความรอดพ้นมาให้มนุษยโลก ผ่านทางการยอมพลีชีพบูชาของพระบุตรของพระองค์บนไม้กางเขน กางเขนจึงเปิดเผยความรักเมตตาและความยุติธรรมของพระเจ้าที่มีต่อเรามนุษย์

(1) ความรักเมตตาของพระเจ้า

พระคัมภีร์ศักดิ์สิทธิ์มักจะอ้างถึงพระเจ้าพระบิดาว่า ทรงมอบพระบุตรแต่องค์เดียวของพระองค์ให้อยู่ในเงื้อมมือของคนบาป โดยไม่เก็บรักษาพระบุตรของพระองค์ไว้ แต่ผ่านทางเอกภาพของพระบุคลลพระเจ้าในพระตรีเอกภาพ พระบิดาผู้ทรงส่งพระบุตรของพระองค์ลงมา ก็ทรงประทับอยู่ด้วยเสมอในพระบุตรเยซูคริสตเจ้า ผู้เป็นพระวจนาตถ์ของพระองค์ ดังนั้น เบื้องหลังการตัดสินใจของพระเยซูเจ้าที่จะมอบชีวิตของพระองค์เองเพื่อเรามนุษย์ จึงมีพระเจ้าพระบิดาทรงยินยอมอยู่ด้วย พระองค์ยินยอมมอบพระบุตรของพระองค์ให้อยู่ในเงื้อมมือของคนบาป การยินยอมนี้ เป็นอะไรที่มากกว่าเครื่องหมายอื่นใดที่เคยในประวัติศาสตร์แห่งความรอดของมนุษย์ กล่าวคือ เป็นการแสดงถึงความรักของพระเจ้าพระบิดาและพระเมตตาของพระองค์ที่ต่อมนุษยโลก

(2) ความยุติธรรมของพระเจ้าแก่เรามนุษย์

ในการที่พระเจ้าทรงช่วยมนุษย์ให้สามารถเดินอยู่บนหนทางที่ถูกต้องและในความดีงาม และยังฟื้นฟูเราด้วยพระคุณต่างๆ เพื่อให้เราสามารถเอาชนะบาปได้นั้น พระองค์ไม่ได้เรียกร้องมนุษย์ให้ต้องจ่ายอะไรมากนักเลย เพราะพระเยซูคริสตเจ้าได้ทรงเป็นผู้จ่ายชดเชยแทนเราแล้วผ่านทางความนบนอบเชื่อฟังและความรักที่พระองค์ทรงมีต่อพระบิดา และผ่านทางความซื่อสัตย์

ความใจกว้าง ความมีเมตตา การให้อภัย และความยุติธรรมของพระองค์ ซึ่งทรงยืนยันซ้ำด้วยพระทรมานและการสิ้นพระชนม์ของพระองค์ การกระทำต่างๆ ของพระเยซูคริสต์เจ้านี้ได้ทำลายบาปและพลังอำนาจของมันที่จะส่งเราไปนรก การมอบพระองค์เองแก่เราจึงช่วยเปิดดวงใจของเราให้มุ่งสู่ความศักดิ์สิทธิ์และความยุติธรรม พระเจ้าทรงช่วยให้รอดพ้นจากบาปผ่านทางความยุติธรรมนี้ซึ่งเป็นความยุติธรรมของพระเยซูคริสต์เจ้านั่นเอง

ผลตามมาของการพลีชีพบูชาของพระเยซูเจ้า และผ่านทางประทับอยู่ของอำนาจแห่งการช่วยให้รอดของพระองค์ เราจึงสามารถที่จะประพาศิตนสมเป็นบุตรของพระเจ้าได้เสมอ ไม่ว่าจะตกอยู่ในสถานการณ์ใดของชีวิต

3.3 คนบาปเป็นเหตุให้เกิดเหตุการณ์ของไม้กางเขน

ในการปฏิบัติพันธกิจท่ามกลางประชาชนและได้เผชิญหน้ากับผู้ที่มีอำนาจศาสนาหลายต่อหลายครั้ง ทำให้พระเยซูเจ้าทรงเริ่มรู้ถึงชะตาชีวิตของพระองค์ที่กำลังเดินบนเส้นทางสู่ไม้กางเขน แต่พระองค์ก็น้อมรับอย่างเต็มใจ เพราะพระองค์เสด็จมายังโลกเพื่อปฏิบัติตามพระประสงค์ของพระบิดา และผลตามมาของการกระทำเช่นนี้คือ พระองค์จะต้องมอบชีวิตของพระองค์เพื่อเป็นค่าไถ่มนุษยจำนวนมาก “เพราะบุตรแห่งมนุษย์มิได้มาเพื่อให้ผู้อื่นรับใช้ แต่มาเพื่อรับใช้ผู้อื่น และมอบชีวิตของตนเป็นสินไถ่เพื่อมวลมนุษย์” (มก. 10:45)

ในการทำหน้าที่ที่พระบิดามอบหมายมานั้น พระเยซูเจ้าต้องเผชิญหน้ากับผู้ที่ตั้งตัวเป็นศัตรูกับพระองค์ คือ บรรดาผู้นำชาวยิวที่มีอำนาจทางศาสนา คนพวกนี้มองพระเยซูเจ้าว่าเป็นนักต้มตุ๋นหลอกลวง “ผู้นำบางคนของอิสราเอลกล่าวหาพระเยซูเจ้าว่าทรงกระทำในสิ่งที่ผิดต่อธรรมบัญญัติ ทำผิดต่อพระวิหารกรุงเยรูซาเล็ม และโดยเฉพาะอย่างยิ่ง ทำผิดต่อพระเจ้าซึ่งมีแต่เพียงผู้เดียว เหตุเพราะพระองค์ทรงอ้างตัวพระองค์เองว่าเป็นบุตร

พระเจ้า ด้วยเหตุผลเหล่านี้เอง พวกเขาจึงจับตัวพระองค์ส่งไปให้
ปีลาตพิจารณา เพื่อพระองค์จะได้รับโทษประหารชีวิต”⁶

ส่วนประชาชนที่ลงโทษพระเยซูเจ้าให้ถูกประหารชีวิตนั้น
ก็มีความผิดฐานปฏิเสธไม่ยอมรับความจริง ซึ่งก็คือ พระองค์คือ
พระคริสตเจ้านั่นเอง ที่จริง บาปทุกชนิดเป็นการปฏิเสธพระเยซู
เจ้าและความจริงที่พระองค์ทรงนำมาจากพระเจ้ามามอบให้มนุษย์
และในความหมายนี้เอง บาปทุกชนิดจึงเกี่ยวพันกับพระทรمان
ของพระเยซูเจ้า “เรื่องพระทรมานและการสิ้นพระชนม์ของพระ
เยซูเจ้านั้น ไม่ใช่เฉพาะพวกยิวที่มีชีวิตอยู่ในสมัยนั้นและลูกหลาน
ของพวกเขาเท่านั้นที่ต้องรับผิดชอบ แต่เป็นคนบาปทุกคน กล่าว
คือ มนุษย์ทุกคนต้องรับผิดชอบว่าเป็นสาเหตุและเป็นเครื่องมือ
ทำให้อุบัติพระผู้ไถ่กู้ต้องรับทุกข์ทรมานขนาดนั้น แต่คนที่สมควร
ได้รับการประณามมากกว่าคือคริสตชนและผู้ที่ยึดอยู่ในบาปบ่อยๆ
หรือยินดีในความชั่วร้ายของตน”⁷

3.4 การพลีชีพบูชาและการไถ่กู้ให้รอด

พระเยซูเจ้าทรงสิ้นพระชนม์เพราะบาปของเรา (รม. 4:25)
ทรงปลดปล่อยเราจากบาปและไถ่กู้เราให้พ้นจากการเป็นทาสของ
บาปที่เข้ามาอยู่ในชีวิตของมนุษย์ พระคัมภีร์จึงกล่าวว่า พระ
ทรมานและการสิ้นพระชนม์ของพระเยซูคริสตเจ้าเป็นทั้งบูชาแห่ง
พันธสัญญาใหม่ บูชาชดเชยบาป บูชาไถ่โทษและชดเชยบาป
และสุดท้าย เป็นการไถ่กู้และปลดปล่อยมนุษย์ให้เป็นอิสระ

⁶ ศูนย์คริสตศาสนธรรมอัครสังฆมณฑลกรุงเทพฯ. ประมวลคำสอนพระศาสนจักรคาทอลิก. ข้อ 113. (2007)

⁷ ศูนย์คริสตศาสนธรรมอัครสังฆมณฑลกรุงเทพฯ. ประมวลคำสอนพระศาสนจักรคาทอลิก. ข้อ 117. (2007)

(1) เป็นบูชาแห่งพันธสัญญาใหม่

โดยการมอบถวายชีวิตของพระองค์เองแต่พระเจ้าบนไม้กางเขน พระเยซูเจ้าทรงสถาปนาพันธสัญญาใหม่ พุดอีกอย่างคือรูปแบบใหม่ของการเป็นหนึ่งเดียวระหว่างพระเจ้ากับมนุษย์ตามที่ได้อธิบายพยากรณ์ไว้ล่วงหน้าแล้วโดยประกาศกอิสยาห์ (อสย. 42:6) เยเรมีย์ (ยรม. 31:31-33) และเอเสเคียล (อสค. 37:26) พันธสัญญาใหม่นี้เป็นพันธสัญญาที่ได้รับการประทับตราในพระกายของพระคริสต์เจ้าที่ทรงถูกมอบเพื่อเรา และในพระโลหิตของพระองค์ที่ทรงหลั่งออกมาเพื่อเรา (มธ. 26:27-28)

(2) เป็นบูชาชดเชยบาป

การพลีชีพบูชาของพระคริสต์เจ้าบนไม้กางเขนมีคุณค่าเป็นการชดเชยบาปด้วย พุดอีกอย่างคือ มีคุณค่าในการชำระล้างและทำให้เราบริสุทธิ์จากบาป (เทียบ รม. 3:25; ฮบ. 1:3; 1 ยน. 2:2; 4:10)

(3) เป็นบูชาไถ่โทษและชดเชยบาป

กางเขนเป็นบูชาไถ่โทษและการชดเชยบาปของเรามนุษย์ (อฟ. 2:16 5:2; ฮบ. 5:1-10; 13:11-12) พระเยซูเจ้าทรงมอบความรักและความนบนอบเชื่อฟังแด่พระบิดาของพระองค์ เป็นความรักและความนบนอบเชื่อฟังที่เรามนุษย์ปฏิเสธพระองค์ด้วยการทำบาป การมอบถวายพระองค์เองของพระเยซูเจ้าจึงแสดงถึงความยุติธรรมและความรักของพระเจ้า ซึ่งเรามนุษย์ได้ปฏิเสธตั้งแต่ตอนเริ่มต้นของประวัติศาสตร์มนุษยชาติ

(4) เป็นการไถ่กู้และปลดปล่อยมนุษย์ให้เป็นอิสระ

กางเขนของพระคริสต์เจ้ายังเป็นการกระทำเพื่อไถ่กู้และปลดปล่อยมนุษย์ให้เป็นอิสระ พระเยซูเจ้าได้ทรงจ่ายสำหรับเสรีภาพของเราด้วยพระโลหิตของพระองค์เอง นั่นคือ พระโลหิตแห่งพระทรมานและการสิ้นพระชนม์ (เทียบ 1 ปต. 1:18-18) โดยการมอบชีวิตของพระองค์ เรามนุษย์จึงได้รับความรอด

พระองค์ทรงช่วยให้พ้นจากอำนาจของความมืดมนและทรงนำเราเข้าสู่พระอาณาจักรของพระบุตรสุดที่รักของพระองค์ เดชะพระบุตรนี้ เราจึงได้รับการไถ่กู้และได้รับการอภัยบาป (คส. 1:13-14)

3.5 ผลตามมาของไม้กางเขน

ผลหลักที่เกิดขึ้นตามมาของไม้กางเขนคือ การลบล้างบาป และทุกสิ่งที่ขัดขวางการเข้าเป็นหนึ่งเดียวกับพระเจ้า นอกจากการทำลายบาปแล้ว กางเขนยังช่วยปลดปล่อยเราจากปีศาจร้ายผู้ซึ่งแม้จะอยู่ในความมืด แต่ก็ยังวางแผนให้เกิดบาปและความตาย แต่ปีศาจร้ายไม่สามารถทำอะไรผู้ที่เข้าสนิทเป็นหนึ่งเดียวกับพระคริสตเจ้าได้ (รม. 8:31-39) และความตายก็ไม่สามารถแยกเราจากพระเจ้าได้ แต่กลับเป็นประตูนำเราไปสู่ชีวิตนิรันดร์ในพระเจ้า (1 คร. 15:55-56) กางเขนลบล้างอุปสรรคที่ขัดขวางทั้งปวง และเปิดทางสู่ความรอดและความเป็นไปได้ของพระพรชทานแก่มนุษยทุกคน

พร้อมกับการกลับคืนพระชนมชีพของพระคริสตเจ้าและการถูกยกขึ้นเพื่อรับเกียรติรุ่งโรจน์ของพระองค์ กางเขนยังได้กลายเป็นเหตุของความชอบธรรมของมนุษย์ กล่าวคือ ไม่ใช่เพื่อทำลายบาปและการขัดขวางต่างๆ เท่านั้น แต่ยังได้ประทานชีวิตใหม่ให้ด้วย ศิลศักดิ์สิทธิ์ต่างๆ ได้แสดงให้เห็นผลดังกล่าวนี้ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ศิลล้างบาป เพราะเป็นการปลดปล่อยเราจากความตายที่เข้ามาสู่ชีวิตมนุษย์เพราะบาป ศิลล้างบาปยังช่วยให้ดำเนินชีวิตใหม่ร่วมกับพระคริสตเจ้าผู้ทรงกลับคืนพระชนมชีพด้วย

พระเยซูเจ้าจึงเป็นสาเหตุหลักและสาเหตุเดียวของความรอดของมนุษย์ พระองค์ทรงเป็นคนกลางแต่เพียงผู้เดียวระหว่างพระเจ้ากับเรามนุษย์ พระพรชทานแห่งการช่วยให้รอดแต่ละประการก็หลั่งไหลมาจากชีวิตของพระคริสตเจ้ามาสู่มนุษย์ และโดยเฉพาะอย่างยิ่ง จากธรรมล้ำลึกปีศาจของพระองค์

3.6 การมีส่วนร่วมในงานการไถ่กู้กับพระคริสต์เจ้า

ดังที่ได้กล่าวข้างต้นว่า การไถ่กู้มนุษย์โดยการสิ้นพระชนม์ของพระคริสต์เจ้าบนไม้กางเขนนั้นเป็นสิ่งสากล กล่าวคือ มีผลแก่มนุษย์ทุกคน แต่ประสิทธิภาพและคุณความดีของพระพรมานของพระคริสต์เจ้านี้จำเป็นต้องนำไปปรับใช้กับแต่ละบุคคล หลักๆ ก็คือโดยผ่านทางความเชื่อและศีลศักดิ์สิทธิ์

พระเยซูคริสต์เจ้า องค์พระผู้เป็นเจ้าของเรา ทรงเป็นคนกลางแต่ผู้เดียวระหว่างพระเจ้กับมนุษย์ (เทียบ 1 ทธ. 2:5) แต่พระเจ้าพระบิดาก็ทรงมีพระประสงค์ว่ามนุษย์ไม่ควรถูกไถ่กู้ให้รอดเพียงอย่างเดียวเท่านั้น แต่ควรต้องมีส่วนร่วมกับการไถ่กู้ด้วย (คำสอน 618) พระเจ้าจึงทรงเรียกเราให้แบกกางเขนของตนและติดตามพระองค์ไป (เทียบ มธ. 16:24) เพราะพระองค์ “ทรงรับพรมานเพื่อท่าน และประทานแบบฉบับไว้ให้ท่านดำเนินตามรอยพระบาท” (1 ปต. 2:21) นักบุญเปาโลเขียนไว้ว่า “ข้าพเจ้าถูกตรึงกางเขนกับพระคริสต์เจ้าแล้ว ข้าพเจ้ามีชีวิตอยู่ มิใช่ตัวข้าพเจ้าอีกต่อไป แต่พระคริสต์เจ้าทรงดำรงชีวิตอยู่ในตัวข้าพเจ้า” (กท. 2:20) ดังนั้น เพื่อจะเป็นเหมือนพระคริสต์เจ้า เราจึงต้องโอบกอดกางเขนของพระองค์ไว้ และ “ความทรมานของพระคริสต์เจ้ายังขาดสิ่งใด ข้าพเจ้าก็เสริมให้สมบูรณ์ด้วยการทรมานในกายของข้าพเจ้า เพื่อพระกายของพระองค์ คือ พระศาสนจักร” (คส. 1:24) โดยการทำเช่นนี้ เราก็จะสามารถเป็นผู้มีส่วนร่วมในงานไถ่กู้กับพระคริสต์เจ้าได้

พระเจ้าไม่ได้ทรงเลือกที่จะปลดปล่อยเราจากความทุกข์ยากลำบากทุกชนิดในชีวิตนี้ ดังนี้ โดยการยอมรับความทุกข์ยากลำบากบ้าง เราก็จะสามารถเป็นเหมือนพระเยซูเจ้าได้ ได้รับพระคุณแห่งชีวิตนิรันดร์ และร่วมงานกับพระองค์ในการนำผลของการไถ่กู้ให้รอดไปสู่ผู้อื่น ความเจ็บป่วยและความทุกข์ทรมานนั้น หากเรามอบถวายแต่พระเจ้าในความเป็นหนึ่งเดียวกับพระคริสต์เจ้า เราก็จะบรรลุถึงคุณค่ายิ่งใหญ่ของการไถ่กู้

บนกางเขน พระเยซูเจ้าทรงให้แบบอย่างของฤทธิ์ฤศลทุกอย่างแก่เราแล้ว จึงเป็นหน้าที่ของเราที่จะปฏิบัติตามแบบอย่างนั้นต่อไปในชีวิตของเรา นั่นคือ

(1) ความรักเมตตา: ไม่มีใครมีความรักยิ่งใหญ่กว่าการสละชีวิตของตนเพื่อมิตรสหาย (ยน. 15:13)

(2) ความนบนอบ: พระองค์ทรงนบนอบจนถึงกับทรงยอมรับความตาย แม้เป็นความตายบนไม้กางเขนก็ตาม (ฟป. 2:8)

(3) ความสุภาพถ่อมตน ความอ่อนน้อมสง่างายและความอดทน: พระองค์ทรงแบกรับความทุกข์ทรมานโดยไม่หลีกเลี่ยงหรือต่อรองให้ลดน้อยลง เหมือนลูกแกะวาง่ายซึ่งกำลังถูกนำไปฆ่า (เทียบ ยรม. 11:19)

(4) การตัดใจจากสิ่งต่างๆ ฝ่ายโลก: เพราะความรัก จอมกษัตริย์และองค์พระผู้เป็นเจ้าของผู้ปกครองทุกคนทรงถูกตรึงอย่างเปลือยกายบนไม้กางเขน ถูกเยาะเย้ย ถูกถ่มน้ำลายใส่ ถูกเฉี้น และถูกสวมมงกุฎหนาม

พระเยซูเจ้าทรงเลือกพระนางมารีย์ พระมารดาของพระองค์ ให้เป็นผู้มีส่วนร่วมอย่างลึกซึ้งมากกว่าผู้ใดทั้งสิ้น ทั้งในธรรมล้ำลึกแห่งพระทรมานและการไถ่กู้ของพระองค์ (เทียบ ลก. 2:35; คำสอน, 618) และพระมารดามารีย์ก็ทรงสอนเราให้ยืนอยู่เคียงข้างกางเขนของพระบุตรของพระนางด้วย ขอพระเยซูคริสต์เจ้าประทานพลังแก่เรา เพื่อเราจะได้กล้าหาญที่ยืนอยู่เคียงข้างกางเขนของพระองค์ และมีส่วนร่วมในธรรมล้ำลึกแห่งพระทรมานและการไถ่กู้ของพระองค์

บรรณานุกรม

- คณะกรรมการคาทอลิกเพื่อพระคัมภีร์. (2014). **พระคัมภีร์คาทอลิกฉบับสมบูรณ์**. แผนก
คริสตศาสนธรรม อัครสังฆมณฑลกรุงเทพฯ.
- O'Collins, Gerald. (1983). **Interpreting Jesus**. Geoffrey Chapman.
- O'Collins, Gerald. (2009). **Christology: A Biblical, Historical, and Systematic
Study of Christ. 2nd ed.** Oxford University Press.
- O'Collins, Gerald. (2007). **Jesus Our Redeemer: A Christian Approach to
Salvation**. Oxford University Press.
- Dupuis, Jacques. S.J., (1994). **Who Do You Say I Am?: Introduction to
Christology**. Orbis Books.
- Meier, John. (1991, 1992). **A Marginal Jew: Rethinking the Historical Jesus**.
Doubleday.
- Rahner, Karl. (1978). **Foundations of Christian Faith**. Seabury.
- Kasper, Walter. (1976). **Jesus the Christ**. Paulist Press.
- Lawson, John. (1986). **Introduction to Christian Doctrine**. Francis Asbury
Press.
- Gunton, Colin E., ed. (1997). **A Cambridge Companion to Christian Doctrine**.
Cambridge University Press.
- Neuner, J. and Dupuis, J. Ed. (1991). **The Christian Faith**. Harper Collins.
- Jurgen Moltmann. (1974). **The Crucified God: The Cross of Christ as the
Foundation and Criticism of Christian Theology**. Harper and Row.
- Nicholas E. Lombardo. (2014). **The Father's Will: Christ's Crucifixion and
the Goodness of God**. Oxford University Press.

[หมวดปรัชญา]

ทางพ้นทุกข์ ของซาคเชรอลิส

ศ.กীরติ บุญเจือ, ราชบัณฑิต

ซาคเชรอลิสกับความสุขแท้

หลังจากได้เขียนและเผยแพร่บทสนทนาเออธายโฟร์ (Euthyphro) แล้ว เพลโทว์ก็ คงได้ครุ่นคิดปัญหาที่ยังค้างคาใจว่าต้องรู้อะไรจากการมองภายในตัวเพื่อจะมีความสุขแท้ถาวร ตามอุดมการณ์ของอาจารย์ซาคเชรอลิส และที่สุดโอกาสนั้นก็มาถึง เมื่อได้มีโอกาสพบและ สนทนากับเฟดโดว์แห่งเอลิส (Phaedo of Elis) ที่ Phlius เฟดโดว์ผู้นี้เป็นลูกศิษย์คนหนึ่ง ของซาคเชรอลิสและได้ฟังคำสั่งสอนสุดท้ายของซาคเชรอลิสก่อนตี๋มยาพิษประหารตัวเองตาม กฎหมายเอเธนส์ (ซึ่งเพลโทว์ไม่ได้อยู่ฟังด้วยเพราะป่วย) ครั้นเมื่อฟังอย่างตั้งใจแต่ต้นจนจบ แล้ว ก็รู้สึกเป็นประเด็นที่ตนยังค้างคาใจอยู่พอดี จึงวางแผนเขียนเป็นบทสนทนาให้ชื่อว่าบท สนทนาเฟดโดว์ โดยจับประเด็นได้ว่า

 ศาสตราจารย์และราชบัณฑิต อติต สนข. อดีตหัวหน้าภาควิชาปรัชญา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อดีตคณบดีคณะปรัชญา และศาสนา มหาวิทยาลัยอัสสัมชัญและมหาวิทยาลัยเซนต์จอห์น ประธานโครงการปริญญาเอกปรัชญาและจริยศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา บรรณาธิการจัดทำสารานุกรมปรัชญาของราชบัณฑิตยสภา บรรณาธิการจัดทำสารานุกรม วิสามานยนามศาสนาสาภลของราชบัณฑิตยสภา คณะกรรมการพิจารณาตำแหน่งทางวิชาการของวิทยาลัยสงฆ์ธรรม, มหาวิทยาลัยนานาชาติเอเชีย-แปซิฟิก ประธานกิตติมศักดิ์องค์การศาสนาเพื่อสันติภาพแห่งเอเชีย สอบถามเรื่องปรัชญา โทร.086-0455299.

1. พิสูจน์ปัญญามนุษย์เป็นหน่วยอมตะของสารรวมรูป (Chaos) ปัญญาของมนุษย์แต่ละคนๆ ตามที่เพลโทว์เข้าใจในบทสนทนา^{นี้}ก็คือหน่วยหนึ่งๆ ของสารปัญญาที่มีมาแต่ดั้งเดิมในสารรวมรูป และเพลโทว์คิดว่าซาคเซรอติสพยายามพิสูจน์ในบทสนทนา^{นี้} ปัญญาในสารรวมรูปเป็นอมตะและเมื่อแยกออกเป็นหน่วยๆ คือวิญญาณของมนุษย์แต่ละคนแล้วก็จะกลายเป็นหน่วยที่เป็นอมตะต่อไปเหมือนปัญญาของเทพ เพลโทว์จึงเน้นการพิสูจน์เรื่องนี้ โดยอ้างหลักการเป็นปฐมบทว่า การเปลี่ยนแปลงย่อมเปลี่ยนแปลงจากสิ่งตรงข้ามไปสู่สิ่งตรงข้าม คือ มีการตายก็ต้องมีการเกิดมาก่อน เช่นเดียวกับที่มีผิดก็ต้องมีถูกเป็นมาตรฐานมาก่อน และจะมีเกณฑ์ถูกก็ต้องมีตัวอย่างผิดๆ ไว้เปรียบเทียบ มีเล็กก็ต้องมีใหญ่ให้เทียบและมีใหญ่ก็ต้องมีเล็กให้เทียบ เพราะฉะนั้นที่ซาคเซรอติสตาย^{นั้น}ก็ต้องได้เกิดอีก จะหายสาบสูญไปเฉยๆ ไม่ได้ และเพื่อจะไปเกิดใหม่ในสวรรค์ก็ต้องตายจากโลก^{นี้}ไปก่อน ข้อพิสูจน์ข้อ^{นี้}ช่วยให้เพลโทว์เข้าถึงความเชื่อของซาคเซรอติสว่าปัญญาเป็นหน่วยหนึ่งของสารรวมรูปที่มีคุณภาพระดับเทพ คือ ไม่รู้ตายในฐานะเป็นหน่วยหนึ่งที่มีประวัติเฉพาะตัวซึ่งจะหายสาบสูญไปเฉยๆ อย่างไม่มีปีไม่มีชุล่ยไม่ได้ (ดู 70c-72e)

2. พิสูจน์ว่าปัญญามนุษย์เคยเกิดและตายมาก่อนในโลกแห่งมโนคติ เซบเบิสแห่งธีบส์ (Cebes of Thebes) แบ่งปันในวงสนทนาว่าได้เคยฟังซาคเซรอติสบรรยายเรื่องโลกแห่งมโนคติ (World of Ideas) ว่าที่^{นั้น}เป็นที่รวมของมโนคติที่เป็นแบบอุดมการณ์ทั้งหลาย ทั้งนี้ได้หมายความว่าซาคเซรอติสจำได้หรือระลึกได้ว่าได้เคยมีชีวิตมาก่อนมาเกิดในครั้ง^{นี้} ไม่มีหลักฐานว่าซาคเซรอติสเคยอ้างเรื่อง^{นี้}แต่ประการใด ซาคเซรอติสเพียงแต่ใช้ปัญญาศึกษาธรรมชาติของปัญญาที่มีประสบการณ์ในโลก^{นี้}ว่ารู้และเข้าใจได้ว่าความเท่ากัน (equality) หรือความเหมือนกัน (likeness) คืออะไร ทั้งๆ ที่ในประสบการณ์จริง^{นั้น}ไม่เคยพบอะไร 2 สิ่ง^{ที่}

เท่ากันหรือเหมือนกันจริงๆเลยสักครั้งเดียว และเราก็ไม่เคยคิดว่า ความเท่ากันกับความไม่เท่ากันมีความหมายเหมือนกัน ความเหมือนกันกับความไม่เหมือนกันมีความหมายเหมือนกัน ปัญญา จึงใช้สมรรถนะเหตุผลสรุปได้ว่า ก่อนมาเกิดในโลกนี้ปัญญาได้เคย รู้และเข้าใจโดยการมีประสบการณ์จริงเกี่ยวกับความเท่ากันและความเหมือนกันมาก่อน มันเป็นชะตากรรมร่วมกันของปัญญาทุกปัญญาที่เกิดมาในโลกนี้ จึงมีทางเดียวที่เป็นไปได้ คือ ปัญญาทุกปัญญาที่เกิดมาในโลกนี้ได้มีประสบการณ์ร่วมกันมาก่อนเหมือนกัน สรุปได้ว่าปัญญามนุษย์มีธรรมชาติเดียวกันกับปัญญาของเทพ นั่นคือ เป็นส่วนที่แบ่งส่วนมาจากสารรวมรูปที่มีคุณภาพดีที่สุดในเหมือนเทพ แต่อาจจะไม่เข้มข้นเสมอเทพชั้นสูงก็เป็นได้ มีผู้เชื่อ ครึ่งและไม่เชื่อครึ่งจึงขอความแน่ใจว่า เท่าที่ฟังบรรยายมาพอจะ เชื่อได้อยู่ว่าปัญญาคือวิญญาณที่เคยเกิดเคยตายมาแล้ว แต่การตายครั้งนี้อาจจะเป็นความตายถาวรไม่เกิดใหม่อีก จะแน่ใจได้อย่างไรว่าจะเกิดใหม่อีกครั้งหนึ่ง ซาคเซอร์อภิสให้ความกระจ่างว่าเป็นคำถามที่คมตีมกและก็น่าถกมอยู่ คำตอบก็คือให้รับรู้เหตุผลข้ออื่นๆ ประกอบด้วย ก็คงจะหมายความถึงว่า ในเมื่อปัญญามนุษย์แยกออกจากสารรวมรูปและกลายเป็นบุคคลที่มีการตัดสินใจทำดีทำชั่วเพิ่มเป็นคุณสมบัติเฉพาะตัวด้วยคุณธรรมบานพับ 4 (4 cardinal virtues) ซึ่งเป็นคุณสมบัติระดับสูงของสารรวมรูป ทำให้ต้องรับผิดชอบต่อความประพฤติเฉพาะตัวสืบสาวเรื่อยไปอย่างไม่รู้จบ กลายเป็นวิญญาณอมตะโดยอัตโนมัติ (เทียบคำสอนเรื่องสันติของวิญญาณเกิดดับของพระพุทธศาสนาเพื่อความชัดเจนมากขึ้น) (ดู 72e-77e)

3. พิสูจน์ว่าปัญญาเป็นของสูง ร่างกายเป็นของต่ำ สิ่งใดมีองค์ประกอบมากก็มีแนวโน้มที่จะสลายตัวง่าย สิ่งใดมีองค์ประกอบน้อยก็มีแนวโน้มที่จะสลายตัวยาก สิ่งใดไม่มีองค์ประกอบเลยคือเป็นสิ่งเชิงเดี่ยวไร้องค์ประกอบก็ไม่มีโอกาสจะสลายตัว เป็นสิ่งนิรันดร เช่น ความเท่ากันในตัวเอง (the equal itself) ความงามในตัวเอง (the beautiful itself) มีอยู่โดยตัวเอง คงเส้นคงวาม่าเสมอ ไม่รู้จะเปลี่ยนแปลงไปเป็นอะไร ผิดกับคนงาม หนุ่มรูปหล่อ ม้างาม เสื้อสวย ผลอหน้อยเดียวเปลี่ยนเป็นอื่นไปแล้ว ความสวยมองไม่เห็นด้วยตาเนื้อหรือด้วยประสาทสัมผัสใด ร่างกายมนุษย์อยู่ในข่ายของการรับรู้ด้วยตาเนื้อ ส่วนปัญญาอยู่นอกข่ายของการรับรู้ด้วยประสาทสัมผัส ปัญญารู้โดยไม่ต้องใช้ตาเนื้อและปัญญาเองก็อยู่นอกขอบข่ายของการรับรู้ของตาเนื้อ ทำการนอกขอบข่ายของตาเนื้อ จึงคิดได้รู้ได้เกินขอบเขตของตาเนื้อที่ตาเนื้อเอื้อมไปไม่ถึง คือ ปัสสนาการ (contemplation) เข้าถึงโดยตรงและเข้าใจโดยตรง เข้าถึงความเที่ยงนิรันดร ไม่เปลี่ยนแปลง และเพราะฉะนั้นตัวเองก็ไม่เปลี่ยนแปลง ดังนั้นปัญญาจึงมีค่าสูงกว่าร่างกายและสามารถมากกว่าร่างกาย หากให้ปัญญาควบคุมร่างกายได้ ทุกอย่างก็จะเรียบร้อยและมีสันติสุข เพราะทุกอย่างจะอยู่ในระเบียบ แต่ถ้าให้ร่างกายเป็นเจ้าเรือนก็จะมีแต่ความทุกข์ทรมานทุกข์เพราะขาดระเบียบ นักปรัชญาแท้คือผู้รู้ระเบียบและดำรงชีวิตตามระเบียบ นักปรัชญาจึงได้ชื่อว่า เป็นผู้เตรียมตนสู่ความตาย (training for death) ผลก็คือจะได้เกิดใหม่ในแดนเทพและมีชีวิตระดับเทพ

กล่าวโดยสรุปได้ว่าปัญญาของนักปรัชญาที่ได้ผ่านชีวิตในครรลองของการเตรียมตนสู่ความตายดังได้กล่าวไว้ข้างต้น ย่อมเป็นอิสระต่อร่างกายเท่าที่เป็นไปได้ และเมื่อถึงเวลาต้องละร่างก็จะไปสู่แดนทิพย์ของเหล่าเทพปราศจากความทุกข์เข็ญต่างๆ ของโลกนี้ ส่วนพวกที่ใช้ชีวิตปรนปรีอสังฆาตญาณพีชและสังฆาตญาณเดรัจฉานโดยไม่คำนึงถึงความต้องการของสังฆาตญาณปัญญา วิญญาณก็จะแปดเปื้อนโสมมและถ่วงหนักจมลงสู่โลกที่น่าขยะแขยงเพื่อให้โทษใช้กรรมจนกว่าจะได้มีโอกาสเกิดเป็นมนุษย์คุณภาพต่างๆ เพื่อเริ่มต้นกันใหม่ หากเขาโชคดีได้พบผู้สอนเขาให้รู้จักคิดอย่างปรัชญาเขาก็จะมีโอกาสได้ยลความสว่างรอดเข้ามาถึงเขาเหมือนนักโทษในคุกมืดได้เห็นแสงสว่างลอดเข้ามาทางช่องระบายอากาศ หากเขามีใจแข็งพอที่จะรับรู้ว่ามีแสงสว่างเจิดจ้าอยู่นอกคุก เขาก็จะเริ่มฝึกฝนปัญญาสู่ทางแห่งการพ้นทุกข์ได้ในที่สุด ความพึงพอใจ (pleasure) เป็นเหมือนตะปูยึดปัญญาให้ผนึกกับร่างกายทำให้ขาดการติดต่อกับเบื้องบนที่มีแต่ความศักดิ์สิทธิ์และบริสุทธิ์ เพราะเหตุนี้เองผู้ที่เข้าถึงปรัชญาแล้วจึงรังเกียจการเรียกร้องจากสังฆาตญาณของร่างกายและไม่กลัวความยากจนและการสูญเสียอำนาจในสังคม (ดู 78b-84b)

ทุกคนฟังกันเงียบกริบ ไม่มีใครถามหรือโต้แย้งประการใด แต่ซาคเชรอสสังเกตว่าซิมเมียส (Simmias) และเซบเบิส (Cebes) ซุบซิบอะไรกันอยู่ จึงเอ่ยปากขึ้นว่า แน่นอนมีเวลาน้อยต้องรีบพูดเรื่องสำคัญยิ่ง ชัดซ่องใจตรงไหนให้จับประเด็นเสนอมาร้อยรัดกุมเชิงูได้ ซิมเมียสจึงออกตัวว่า เกรงใจ มีข้อสงสัยเพียงเล็กน้อยกลัวว่าไม่เป็นประเด็นที่ควรถามในบรรยากาศเช่นนั้น ครั้นถูกขยั้นขยอกก็เปิดเผยความในใจว่า ตนเคยเชื่อมาว่าวิญญาณคือชีวิต และชีวิตก็คือความลงตัวกลมกลืนในอัตราส่วน (harmony of proportions) ของพลังต่างๆ ที่บังเอิญจับตัวกันโดยบังเอิญในธรรมชาติ เช่นความร้อน/เย็น (ไม่ร้อนเกินไปและไม่เย็นเกินไป) ความ

แห่ง/ความขึ้น (ไม่แห่งเกินไปและไม่ขึ้นเกินไป) สรุปลงได้ว่าความสมดุลแห่งพลัง (the balance of energy) ทำให้เกิดชีวิตหนึ่งๆ ความสมดุลอาจจะเปลี่ยนไปแต่ยังสมดุลอยู่ชีวิตก็พัฒนาไปเรื่อยๆ จนเสียความสมดุลเมื่อไรชีวิตก็ดับลงและองค์ประกอบของชีวิตก็สลายตัวแยกออกเป็นธาตุตั้งเดิมต่างๆ ที่อาจจะบังเอิญจะไปเป็นส่วนประกอบของชีวิตอื่นต่อไป ชีวิตหนึ่งๆ ก็อาจจะเปรียบได้กับทำนองเพลงของเพลงหนึ่ง ที่เป็นเพลงไพเราะก็เพราะเมื่อเสียงต่างๆ รวมตัวกันแล้วพอดีประสานกลมกลืนกันได้สัดส่วนเกิดเป็นองค์รวมที่ไพเราะเพราะพริ้ง ซึ่งเมื่อแยกกันเป็นเสียงๆ ก็ไม่เป็นเพลงและไม่ไพเราะ เสียงเดียวกันนั้นอาจจะไปประกอบเป็นเพลงอื่นเมื่อใดก็ได้ ครั้นซิมเมียมสรายงานจบ เซบเบิสก็รายงานว่าตนค่อนข้างเห็นด้วยกับซิมเมียมสเพราะเป็นศิษย์สำนักผอแธกเกอริส (Pythagoras School) ที่สอนวิญญาณเป็นจิตอมตะ เวียนว่ายตายเกิดในร่างกายใหม่ๆ ได้เรื่อยๆ ไป เมื่อร่างกายหนึ่งเสื่อมสลายไม่สามารถยึดต่อชีวิต วิญญาณก็ต้องละร่างเหมือนคนพายเรือละเรือที่ใช้เป็นพาหะต่อไปไม่ได้แล้ว และถ้าสามารถต่อเรือใหม่ก็จะเดินทางได้ต่อไป วิญญาณออกจากร่างที่ใช้ไม่ได้แล้วต้องรู้วิธีสานสสารให้เป็นร่างใหม่ให้ได้ โดยศึกษาให้เตรียมพร้อมรู้สัดส่วนขององค์ประกอบต่างๆ ที่ประกอบกันเป็นร่างกายมนุษย์อย่างลงตัวดีๆ ก็จะใช้เป็นร่างกายดำรงชีวิตของตนอย่างน่าพอใจต่อไป ถ้าทำไม่สำเร็จก็ไม่สามารถเกิดใหม่ ต้องระเห่ร่อนเป็นเจ้าไม่มีศาล ถ้ารู้วิธีสร้างร่างใหม่ได้ก็จะมีร่างใช้สอยได้เรื่อยๆ ไปซึ่งจะมีคุณภาพตามความสามารถของวิญญาณในการปั้นร่างให้ตนเอง ซึ่งซาคเซรอติสรับฟังแต่โดยดี ศิษย์ของซาคเซรอติสพากันกระสับการส่าย กล่าวอาจารย์ของตนจะจนท่าฝ่ายค่านเอคเซอแครทิส (Echecrates) กล่าวทำลายความเงิบขึ้นมาว่า ขออนุญาตแสดงความรู้สึกตรงๆ และขอภัยทุกคนที่ผิดหวัง ตนเองเชื่อทฤษฎีอัตราส่วนกลมกลืนแห่งชีวิตมานานแล้ว ขอยืนยันสนับสนุน แต่ก็ไม่วายอยากมี

วิญญาณอมตะ ไม่รู้จะเป็นไปได้อย่างไร เพดโดวีหยุดเล่าการสนทนาเพื่อแสดงความรู้สึกต่อซาคเชรอลิสว่า ในช่วงขณะวิกฤตนั้นสามารถวางตัวและแก้สถานการณ์ได้อย่างอัจฉริยะยิ่ง คือนิ่งรับฟังอย่างสงบ ไม่มีอารมณ์ฉุนเฉียว ไม่สบอารมณ์ หรือสะทกสะท้านแต่ประการใด สงบฟังอย่างอารมณ์เย็น ปล่อยให้ทุกคนที่อยากจะพูดได้พูดจนจบ และที่สุดก็แสดงจิตเมตตาโดยลูบผมยาวของเพดโดวีปลางกล่าวเพื่อคลายบรรยากาศว่า เมื่อไรจะตัดผมเสียที ไม่ใช่เพื่อไว้ทุกซีให้อาจารย์หรือกนะ แต่เพื่อไว้ทุกซีให้วิญญาณถ้าไม่สามารถเป็นอมตะได้ เราต้องไม่ใช่อันธพาลทางความคิด (misologist) นะ คือ สมมุติหาข้อพิสูจน์ว่ามีวิญญาณอมตะไม่ได้ แต่ถ้าความเชื่อนี้ดีมีคุณค่า ก็ควรเชื่อดีกว่าไม่เชื่อ จะเป็นการหมางเสียโอกาสอย่างไม่บังควร เพราะความจริงคือความจริง ไม่ขึ้นกับการพิสูจน์ได้ดีเพียงใด การพิสูจน์คือเทคนิคสร้างความน่าเชื่อถือ พิสูจน์ได้ว่าน่าเชื่ออย่างมากมายแต่ไม่จริงก็มีถมไป และที่จริงแต่ก่อนการพิสูจน์ก็มีไม่น้อย ฟังดีๆนะ อาจารย์จะพยายามชี้แจงอย่างสุดความสามารถ ถ้ายังไม่น่าพอใจก็อย่าเพิ่งตัดสินว่าไม่น่าเชื่อ ให้รับเชื่อไปก่อนและดูผลต่อภายหลัง ท่านอาจารย์ได้แสดงการอ่อนน้อมถ่อมตนอย่างน่าเคารพจริงๆ เพดโดวีสรุปแล้วเล่าการสนทนาต่อไป

ซาคเชรอลิสแก้อธิบายข้อข้องใจของฝ่ายค้านอย่างเยือกเย็นและใจเย็นว่า ปัญญาของคนเรารู้ความจริงร่วมกันว่าจากความเปล่าเด็ดขาด (absolute nothingness) ไม่อาจจะเกิดอะไรเป็นความเป็นจริงที่มีอยู่ได้ และสิ่งที่มีอยู่แล้วไม่ว่าอะไรที่มีอยู่จะกลายเป็นความไม่มีอยู่เด็ดขาด ย่อมเป็นไปไม่ได้เช่นกัน บรรพบุรุษของชาวกรีกเรียกสิ่งที่มีอยู่ทั้งหมดเป็นองค์รวมว่า Chaos (นักปรัชญาปัจจุบันใช้คำว่า reality = ความเป็นจริง) เฮสเสียดรวบรวมความเชื่อของบรรพบุรุษว่า Chaos มีสารและพลังทุกอย่างทั้งดีและเลว ทั้งสร้างสรรค์และทำลาย รวมกันอย่างไร้ระเบียบ จึง

นิยามว่าเป็นสารไร้รูป รูปในความหมายว่าพลังสร้างสรรค์ ส่วนไร้รูปในความหมายของการไม่สร้างสรรค์และมุ่งทำลาย ที่จริงนั้นมีทุกรูปที่ข่มกันไปข่มกันมาจนไม่มีอะไรดีๆ ปรากฏให้เห็น ตามความเข้าใจของเฮสเสียนั้นพลังทำลายปรากฏขึ้นก่อนเป็นบุคลาธิษฐานของอสูรและนางอสูรต่างๆ และต่อมาในพลังทำลายของอสูรนั่นเองก็เริ่มปรากฏรูปหรือแบบอันเป็นพลังสร้างสรรค์ เป็นซุสและเทพเทวีต่างๆ ซึ่งชาวบ้านเข้าใจสับสนโดยแต่งเติมพลังทำลายแทรกเข้าไปเพราะเข้าใจผิด ต่อจากนั้นพลังดีสร้างสรรค์ก็แสดงความสำเร็จมากขึ้นตามลำดับ ปัญหาของมนุษย์เป็นส่วนหนึ่งของพลังดีสร้างสรรค์ที่ถูกละทิ้งต้องใช้โทษใช้กรรมในร่างกายซึ่งเป็นส่วนของพลังดีแต่มีคุณภาพต่ำกว่าพลังดีของปัญญา ปัญหาของมนุษย์แต่ละคนจึงมีหน้าที่และบทบาทที่จะประสานการต้องการความสุขที่เรียกว่าสัญชาตญาณของปัญญากับสัญชาตญาณของร่างกายที่เรียกว่ากิเลส ปัญญาที่ฉลาดพอจะต้องรู้จักทะลอมให้ปัญญาพ้นจากบ่วงแร้วของกิเลสให้เร็วที่สุดมิฉะนั้นก็จะต้องเวียนว่ายตายเกิดใช้กรรมเรื่อยไปจนกว่าจะพ้นโทษ เพราะปัญหาของมนุษย์แต่ละคนมีฐานะเป็นหน่วยหนึ่งๆ ที่เป็นอมตะไม่รู้ตาย ส่วนร่างกายเป็นหน่วยโดยการรวมตัวได้สัดส่วนของชีวิตที่ปรับเปลี่ยนไปเรื่อยๆ ตามองค์ประกอบของชีวิต หากเสียความสมดุลเมื่อใดก็สลายตัวเป็นธาตุที่ไร้ชีวิต ปัญญาที่ต้องเร่ร่อนไปหาชีวิตใหม่ต่อไปเรื่อยๆ ที่เป็นร่างใหม่เรื่อยไปจนกว่าจะใช้โทษใช้กรรมหมดสิ้น จึงจะมีชีวิตอมตะอย่างเทพ ซิมเมียมบังเอิญได้ไปรับรู้อีกทฤษฎีหนึ่งของพวกธรรมชาตินิยมที่เชื่อว่า Chaos หรือความเป็นจริงมีแต่ธาตุที่เป็นสสารและมีพลังเฉพาะพลังของสสาร ไม่มีพลังดีหรือรูปแบบดีระดับปัญญามาแต่แรก แต่พลังสสารที่รวมตัวกันโดยบังเอิญได้อัตราส่วนชีวิตจึงเป็นชีวิตขึ้นชั่วคราวตราบใดที่ชีวิตนั้นรักษาความสมดุลไว้ได้ เหมือนเสียงดนตรีที่ไพเราะจากการประสานเสียงที่เหมาะสม ก็เกิดคุณภาพพิเศษขึ้นชั่วคราวเรียกว่า epiphe-

nomenon (ปรากฏการณ์เสริม) เป็นเพียงปรากฏการณ์ชั่วคราว ไม่มีความเป็นจริง จึงไม่มีปัญญาหรือวิญญานหรือชีวิตอมตะ ในระบบคิดเช่นนี้ ตรงนี้เป็นจุดวิกฤติแล้วต้องเลือกเชื่อแล้วว่า มีวิญญานอมตะ คือ มีฐานมาจาก Chaos แต่ดั้งเดิม ไม่มีอะไร เกิดใหม่เอี่ยมจากความเปล่าเด็ดขาด และเมื่อมีความเป็นจริง แล้วความเปล่าเด็ดขาดก็มีขึ้นมาไม่ได้ หรือจะเลือกเชื่อว่าเป็น ขอบข่ายของความเป็นจริง หรือ Chaos แต่ดั้งเดิมมานั้นไม่มี ปัญญาอมตะหรือปัญญาใดๆ ทั้งสิ้น มีแต่สสารและพลังของสสาร ปัญญาเป็นปรากฏการณ์ที่เกิดขึ้นชั่วคราวโดยความบังเอิญพบกัน ของธาตุพอดีได้อัตราส่วน ก็ปรากฏขึ้นชั่วขณะและหายสาบสูญ ไป แต่ก็อยากจะถามว่า แล้วอัตราส่วนที่บังเอิญทำให้เกิดปรากฏ การณ์เสริมแต่นั้น เป็นอัตราส่วนตายตัวมิใช่หรือ การบังเอิญเกิด นั้นเป็นเรื่องหนึ่ง แต่ตัวอัตราส่วนเป็นความจริงตายตัวนิรันดรมิใช่ หรือ แม้จะยังไม่บังเอิญเกิดแต่ตัวอัตราส่วนนั้นก็ความจริง นิรันดรใน Chaos ดั้งเดิม หรือมิใช่ ก็เป็นเสรีภาพของผู้ฟังแต่ ละคนจะต้องเลือกแล้วว่าเชื่อแบบใด

ทุกคนถอนหายใจโล่งอก ซึมเมียสพูดเสียงอ่อยว่า เชื่อ วิญญานอมตะเป็นอิสระจากร่างกาย (anamnesis) ดีกว่าความ กลมกลืน (attunement, harmony, hyperreality) ของสสาร มีข้อกังขาน่าจะถามซาคเชรอดีสว่า วิญญานอมตะที่หมด พันธะกับร่างกายเพราะพ้นโทษหรือพ้นกรรมใช้โทษแล้ว ยังจะ ต้องมีร่างกายทิพย์อย่างที่ชาวกรีกโบราณเชื่อว่าเทพมีร่างกายทิพย์ และต้องการเครื่องเช่น วิญญานอมตะของมนุษย์เป็นเช่นนั้นหรือไม่ก็น่าจะเชื่อได้ว่าทั้งซาคเชรอดีสและเพลโทว์ไม่พูดถึงเรื่องนี้จึง เชื่อได้ว่าไม่เชื่อเช่นนั้นอีกต่อไปแล้ว แต่ยังเชื่อว่าวิญญานหรือ ปัญญาอมตะนั้นเป็นสารที่มีคุณภาพสูงสุดอย่างเทพและเป็นส่วน หนึ่งของ Chaos หรือมวลความเป็นจริงทั้งหมด

ส่วนความเชื่อของเซบเบิสนั้นกุทรายใน Guthrie, A History of Greek Philosophy, vol.IV,p.331. ให้ข้อสังเกตว่าเป็นคำสอนของสำนักเผอแดกเกอริสที่เพี้ยนไปของ Diotima.

ซาคเซรอติสกับความสุขแท้ไม่เสื่อม

บทสนทนา Phaedo ของเพลโทว์ กล่าวถึงว่าซาคเซรอติสได้ตอบแก้ข้อข้องใจของเซบเบิส (Cebes) ที่เชื่อว่าปัญญาเป็นวิญญาณที่เวียนว่ายตายเกิดอย่างที่ซาคเซรอติสสอน แต่จะแน่ใจได้อย่างไรว่าการได้เกิดครั้งนี้อาจเป็นครั้งสุดท้ายตายแล้วسابสูญอย่างนี้ก็ต้องเรียกว่ารู้ตายหรือมรตัยอยู่นั่นเอง ซึ่งซาคเซรอติสออกปากว่าเรื่องนี้พิสูจน์กันทางปรัชญายาก แต่ก็พยายามชี้แจงเท่าที่จะนึกได้ ขอให้ฟังดีๆ

แต่เดิมมาที่มีสารรวมรูป (Chaos) อยู่ นั่น มีพลังมากมาย ล้วนแต่เป็นพลังดีๆ สร้างสรรค์ที่แตกต่างกันด้วยลักษณะการสร้างสรรค์และระดับคุณภาพ รูป (Form) เหล่านั้นเป็นเนื้อพลังและสารปัญญาที่ไม่มีส่วนใดเป็นหน่วย จึงไม่มีประวัติการสร้างสรรค์ แต่ปนกันและขัดแย้งต่อต้านกันและกันจนทำให้นักปราชญ์ในช่วงก่อนๆ คิดว่ามีรูปหรือพลังทำลายปะปนอยู่ด้วย แอนนิกแซกเกอริสคิดว่าไม่น่าจะมีรูปของพลังทำลาย มีแต่รูปของพลังสร้างสรรค์ที่มีขอบเขตจำกัดของแต่ละรูปหรือพลัง จึงอาจจะถูกมองว่าเป็นพลังทำลาย แต่จริงๆ เป็นเพียงความจำกัดที่ปรากฏเป็นความบกพร่อง ต่อมารูปหรือแบบหรือพลังแต่ละประเภทและบางประเภทเริ่มจับตัวเป็นหน่วยที่มีปัญญาควบคุม จึงเกิดหน่วยที่มีประวัติเฉพาะตัวเกิดขึ้น โดยเริ่มเป็นอสุรก่อน และเทพตามมา และวิญญาณมนุษย์ในที่สุด แต่ละหน่วยที่มีปัญญาควบคุมก็ย่อมเป็นปัญญาที่มีประสบการณ์ในสารรวมรูปและรู้ว่าการได้รู้รูปเหล่านั้นเป็นความสุขที่ไม่รู้เสื่อมและตัวเองที่เป็นปัญญาก็เป็นพลังที่ไม่รู้เสื่อมของสารรวมรูป ประสบการณ์เหล่านั้นเรามนุษย์ที่ถือ

กำเนิดในโลกนี้ ลืมไปหมดตอนอยู่ในครรภ์มารดา ออกจากครรภ์มารดาแล้วจึงค่อยๆ รื้อฟื้นความจำได้ที่ละน้อยๆ รื้อฟื้นความจำได้มากเท่าใดก็ฉลาดขึ้นเท่านั้น รื้อฟื้นได้หมดเมื่อใดก็ไม่ต้องเกิดมาในโลกแห่งสสารอีก ไปอยู่ในโลกของสสารรวมรูปเหมือนเทพทั้งหลายที่เป็นเทพจริงๆ ไม่ใช่ตามที่ชาวบ้านเข้าใจ หากยังไม่ถึงขั้นนั้นก็ต้องเกิดมาใหม่ไม่มีวันจะสูญสลาย เคยมีบรรพบุรุษของชาวกรีกที่เข้าถึงเรื่องนี้และเล่าไว้ปะปนกับเทพประวัติของชาวบ้านดังต่อไปนี้

พอวิญญานออกจากร่างก็จะมีเจ้าหน้าที่จากยมโลกมาคอยเพื่อนำทางไปยมโลกเพื่อรับการพิพากษาว่ามีบาปมีบุญแค่ไหน ส่วนที่เป็นบาปจะได้รับการตอบแทนด้วยชีวิตที่ทุกข์ทรมานในขุมนรกที่เหมาะสมตามบริเวณแม่น้ำ Acheron จนสิ้นบาปกรรมก็จะมีบริวารยมทูตพาขึ้นมามาบนโลกมนุษย์เพื่อหาโอกาสเกิดใหม่เป็นการแก้ตัวเพื่อพัฒนาปัญญาจนบริสุทธิ์และรู้ความสุขที่แท้จริงจะได้กลับคืนสู่แดน Chaos เสวยสุขนิรันดรตามเดิม

เพื่อพิสูจน์ว่ามีความสุขแท้ใน Chaos นั้น ซาคเชรอลิสเองก็จำไม่ได้ว่าได้เคยมีชีวิตอยู่ในโลกแห่งสสารรวมรูป แต่จากการใช้ปัญญาศึกษาดูการทำงานของปัญญาเอง แน่ใจได้ว่าปัญญาของตัวเองเคยมีประสบการณ์ที่นั่นมามากมายและมีความสุข

ซาคเชรอลิสสังเกตและรู้ได้ว่าในตัวเองมีสัญชาตญาณ 4 ระดับ คือ มีความต้องการ 4 อย่างทับซ้อนกัน เป็นสัญชาตญาณที่มีความต้องการต่างๆ กันและเมื่อบรรลุความต้องการแต่ละอย่างก็มีความสุขตามความต้องการนั้นๆ คือ 1. ความต้องการระดับสสาร คือไม่ชอบการเปลี่ยนแปลง เมื่อสมอยากตามความต้องการก็มีความสุข (satisfaction of the corporeal instinct) 2. ความต้องการระดับพืช คือเติบโตอย่างปลอดภัย หากสมอยากตามความต้องการก็มีความสุข (satisfaction of the vegetative instinct) 3. ความต้องการระดับเดรัจฉาน คือได้สืบ

พันธุ์ก่อนสิ้นชีวิต หากสมความอยากตามความต้องการก็มีความสุข (satisfaction of the procreative instinct) 4. ความต้องการระดับปัญญา คือรู้ระดับนิรันดร ต้องได้ตามการเรียกร้อง จึงจะมีความสุขแท้ไม่เสื่อมสลาย จากการมองภายในตนและพบว่า มีพลัง 4 อย่างผสมกันที่ส่งเสริมกันก็ได้และขัดแย้งกันก็ได้ ชาคเซอร์อติสน่าจะสรุปได้ว่ามนุษย์แต่ละคนที่เกิดมาเป็นคนได้ชีวิตหนึ่งๆ นั้น ได้แบ่งส่วนที่เป็นสารของสารรวมรูปเคออส (Chaos) มา 4 รูปที่มีคุณภาพต่างระดับกัน เฉพาะรูปปัญญาเท่านั้นที่ตระหนักถึงความเป็นตัวตนที่มีประวัติต่อเนื่องได้ ส่วนอีก 3 รูปไม่มีประวัติเป็นตัวตนที่ต่อเนื่อง มีการสลายตัวและเพิ่มตัวขึ้นตลอดเวลาโดยไม่มีความสำนึกตัวตนเหมือนปัญญา ปัญญาแต่ละหน่วยจึงเป็นบุคคลที่มีการเกิดจากสารรวมรูปและไม่รู้ตาย ที่ไม่รู้ตายเพราะสำนึกได้ถึงการทำดีทำไม่ดีของตนที่มีผลเป็นวิบากซึ่งเมื่อทำดีก็ต้องได้รับผลดีตอบแทนและเมื่อทำไม่ดีก็ต้องรับผลไม่ดี และกฎนี้เป็นกฎที่ปัญญามนุษย์สามารถเข้าถึงได้โดยไม่จำเป็นต้องมีใครสอน ทำให้ต้องเชื่อว่ากฎนี้เป็นกฎตายตัวนิรันดรที่มีอยู่ก่อนมนุษย์ทุกคนเกิด เป็นกฎนิรันดร ในสารรวมรูปต้องมีส่วนหนึ่งที่เป็นโลกแห่งความเป็นจริงนิรันดรและปัญญาทุกปัญญาได้เคยมีความสุขในโลกนี้มาก่อน จึงปรากฏเป็นสัญชาตญาณของปัญญาทุกหน่วยบุคคลที่ไผ่หา การที่ปัญญามนุษย์สามารถเข้าถึงความเป็นจริงและรู้ความจริงดังกล่าวนี้ได้เหมือนกันย่อมเป็นข้อพิสูจน์ว่าปัญญาเป็นหน่วยของสารที่ไม่รู้ตายและการตายครั้งนี้ก็ไม่ต้องกลัวว่าจะไม่เกิดอีก ถ้าไม่ใช่ในโลกนิรันดรก็ในโลกที่เวียนว่ายตายเกิดจนกว่าจะหมดมลทินก็จะได้ไปเกิดในโลกนิรันดรของสารรวมรูปในที่สุด และในเมื่อปัญญามนุษย์มีสัญชาตญาณต้องการความสุขจากการรู้ความจริงนิรันดรและสามารถมีความสุขเช่นนั้นได้ ธรรมชาติย่อมไม่ล้มเหลว (Nature does not fail) เพราะฉะนั้นปัญญาของมนุษย์ต้องเป็นวิญญานอมตะ ในเมื่อเป็นอมตะในชีวิตนี้ไม่ได้ก็ต้องมีชีวิตที่เป็นอมตะจนได้ในที่สุด

ชีวิตและผลงานของซาคเชรอกิส

ซาคเชรอกิสเป็นนักปรัชญาสำคัญที่ไม่มีผลงาน เพราะไม่ได้เขียนอะไรไว้เป็นหลักฐานความคิดเลย มีแต่ข้อเขียนที่มีผู้กล่าวถึงและอ้างไว้ซึ่งเต็มไปด้วยอคติ ทั้งในด้านยกย่องและเหยียดหยัน ที่พอจะเชื่อเป็นประวัติศาสตร์ได้มีดังต่อไปนี้

เป็นพลเมืองของนครรัฐเอเธนส์ในตระกูล Alopeke บิดา นามว่า Sophroniscos (แปลว่าผู้ปฏิรูปความคิด) มารดานามว่า Phainarete (แปลว่าผู้ให้กำเนิดคุณธรรม) ซึ่งไม่รู้ว่าเป็นการบังเอิญ เป็นชื่อจริงหรือเป็นส่วนหนึ่งของการยกย่อง เกิด ก.ศ.470/469 เล่ากันว่าครอบครัวอยู่ในกลุ่มอาชีพช่างสลักหิน สืบเชื้อสายจากราชวงศ์ Daedalus มารดาเป็นหมอต้มยำ จึงถือได้ว่าเป็นชนชั้นกลางทำธุรกิจ รามเบิร์ต เคอชเมน (Robert Cushman) ประเมินความสำคัญเชิงประวัติศาสตร์ชาติกรีกไว้ใน Mircea Eliade, The Encyclopedia of Religion, vol.13, p.401 ว่าซาคเชรอกิสเป็นนักปรัชญากรีกที่ซื่อตรง (probity) เป็นผู้นำจิตใจของสกุล (leader of his deme) เพื่อนสนิทของ Lysimachus ผู้เป็นบิดาของ Aristides แม้ทัพผู้นำทัพผสมชาวกรีกพิชิตทัพเปอร์เซีย เปิดโอกาสให้ Pericles สร้างระบอบประชาธิปไตยให้ นครรัฐเอเธนส์รุ่งโรจน์ในด้านต่างๆ ให้ซาคเชรอกิสสร้างระบบความคิดปรัชญาของตนเป็นต้นแบบของปรัชญาสากลได้สำเร็จ ได้ฝึกอาชีพช่างสลักหินจากครอบครัว และได้ใกล้ชิดอาชีพหมอต้มยำของมารดา

อายุ 20-30 ปี ได้อ่านและเห็นการแสดงละครบนเวทีที่เขียนบทโดย Sophocles, Euripides, Aeschilus, Aristophanes ได้ถกปัญหาปรัชญากับนักคิดต่างๆ ซึ่งเพลโทว์และเซนเนอพาน (Xenophon) บันทึกไว้บ้างในฐานะเป็นผู้คิดขึ้นมาเหนือนักคิดอาชีพ

อายุ 30-40 ปี รับผิดชอบโดยสมัครเป็นนายทหารในสงครามคาบสมุทร (Peloponnesian War 459-446) อันเป็นสงครามซึ่งความเป็นผู้นำระหว่างเอเธนส์กับสปาร์เถอ โดยมีหลักฐานว่า ได้ร่วมรบที่ Potidaea, Amphipolis, Delium มีบันทึกในด้านความกล้าหาญและความรอบคอบ จบลงด้วยการยอมแพ้ราบคาบของฝ่ายเอเธนส์และการร่วมมือระหว่างสปาร์เถอกับเปอร์เซียจนแอลเล็กแซนเดอร์ต้องปราบทุกฝ่ายด้วยมหาอาณาจักรเมสเสโดเนีย (Macedonian Empire)

Phidias สร้าง Parthenon โดยเนรมิตเนินกลางนครรัฐเอเธนส์ให้เป็นกรุงเอเธนส์ศูนย์กลางความงามและความเจริญของนครรัฐเอเธนส์และของชาวกรีกทั้งหมด นักวิชาการสาขาต่างๆ เข้ามาทำรายได้ในกรุงเอเธนส์ เช่น Xenophon โดยเฉพาะอย่างยิ่งนักปรัชญาชาวเฟิสท์ เช่น Protagoras of Abdera, Gorgias of Leontini

อายุ 40-50 ปี สปาร์เถอปกครองเอเธนส์ผู้พ่ายแพ้โดยให้พรรคขุนนางของเอเธนส์จัดการบริหารภายใต้การรับรองของสปาร์เถอ ชาวกรีกมีโอกาสได้ช่วยญาติในตำแหน่งต่างๆ หลายตำแหน่งและไม่คิดจะเอาจริง เพราะไม่ชอบวิธีการปลิ้นปล้อนและคำสอนของบรรดาอาจารย์ชาวเฟิสท์ที่เข้ามาเลี่ยมสอน จึงถือโอกาสขัดคอบ้าง ขัดแย้งบ้าง และเสนอความคิดเห็นส่วนตัวบ้าง ยังจับประเด็นอะไรไม่ได้ชัดเจน แต่จากการได้ร่วมรบในสงครามคาบสมุทรทำให้ชาวกรีกตระหนักได้ว่าทหารสปาร์เถอมีคุณภาพทั้งด้านกำลังใจและเทคนิคการสู้รบ เพราะได้รับการศึกษาและฝึกฝนอย่างเป็นระบบและเน้นหลักการเป็นขั้นตอน ส่วนทหารเอเธนส์มีแต่ความภูมิใจว่าเป็นชาวเอเธนส์ที่มีความเจริญทางด้านทรัพยากรและมีอาจารย์ผู้รู้สาขาต่างๆ มาตั้งสำนักแข่งกันสอนเป็นอาชีพ โดยเฉพาะอย่างยิ่งอาจารย์ชาวเฟิสท์ที่สอนจากพื้นฐานว่า คนแต่ละคนเป็นมาตรการวัดทุกอย่างของตนเองในการแสวง

หาความสุขและความสำเร็จ โดยควรรู้เทคนิคการแสวงหาความสุขทั้งด้วยกายวาจาและใจ การเมืองเอเธนส์จึงกลายเป็นศูนย์กลางแห่งการใช้เล่ห์เหลี่ยมแข่งขันกันเพื่อประโยชน์สูงสุดของตนเองและพรรคพวก ซาคเซอร์อติสมั่นใจว่าศาสนาที่ชาวเอเธนส์เชื่อจากตำนานเทพของเฮสเสียดมีพื้นฐานดีและถูกต้องอยู่แล้ว หากได้เลือกใช้อย่างมีเหตุผลถูกต้องแล้วน่าจะช่วยชาวเอเธนส์ให้มีคุณภาพไม่ด้อยกว่าชาวสปาร์เถอเป็นแน่แท้ นั่นคือใช้เทคนิคและวิธีอบรมของอาจารย์ซาฟเฟิสท์กับสัจธรรมของเฮสเสียด

อายุ 50-60 ปี เพร์เรอชลิส (Pericles) นำพรรคประชาชนปกครองเอเธนส์สร้างความเจริญรุ่งเรืองทุกด้านให้เอเธนส์มีเสรีภาพอย่างเต็มที่ สปาร์เถอมีปัญหาภายในของตน ทำให้ไม่สามารถดูแลควบคุมได้ ซาคเซอร์อติสใช้เสรีภาพรวมกลุ่มเยาวชนตามที่สาธารณะเพื่ออบรมตามอุดมการณ์ที่คิดไว้อย่างเสรี การแสดงละครบนเวทีก็รุ่งโรจน์ด้วยการแสดงอย่างเสรีในทุกด้านเช่นกัน Aristophanes ถนัดทางการอำนวยการแสดงละครจำอวดให้สนุกสนานด้วยเนื้อหาจริงครึ่งไม่จริงครึ่ง เล็งเห็นว่าหากเอซาคเซอร์อติสที่ชาวเอเธนส์รู้จักและกล่าวขวัญกันทั้งในเรื่องจริงและเท็จ ใช้เป็นตัวแสดงเอกที่สร้างความขบขันและสนใจ ก็คงจะปลุกกระตมให้มีผู้เข้าชมละครได้ล้นหลามเป็นแน่ จึงสร้างบทละครชุด The Clouds ขึ้นเป็นละครจำอวด ใช้ชื่อซาคเซอร์อติสเป็นตัวแสดงเอกที่เป็นครูสอนศีลธรรมที่นั่งมาบนก้อนเมฆสอนชาวเอเธนส์บนดินให้ฉลาดแกมโกงแบบซาฟเฟิสท์ เทคนิคการสอนของเหล่าซาฟเฟิสท์ที่เอามาเย้ยหยันเป็นประเด็นขบขันได้ และอะไรๆ ที่เป็นมุขตลกให้ผู้ชมละครสรวลเสเฮฮาได้ ก็สรรหาเอามาใส่ให้เป็นบทบาทของซาคเซอร์อติสและคณะผู้ติดตามเป็นศิษย์สำนักได้ทั้งสิ้น ซึ่งดูเหมือนว่าซาคเซอร์อติสจะทำใจยอมรับได้อยู่ช่วงระยะเวลาหนึ่ง โดยถือว่าเป็นชะตากรรมของผู้มีชื่อเสียงที่จะยิ่งโด่งดังขึ้นหากมีการกล่าวถึงโดยไม่รังเกียจว่าจะจริงหรือเท็จ

ประชาชนผู้มีวิจรรย์ญาณย่อมจะแยกออกได้เองว่าอะไรจริงอะไรเท็จ หรืออะไรผิดอะไรถูก จนอยู่มาวันหนึ่งมีฐานะเดินทางผ่านไปทางภูเขาเตลฟาย จึงถือโอกาสขึ้นไปเที่ยวหาของเทพอพาลโลร์ ที่มีชื่อเสียงเลื่องลือด้านทำนายทายทักและคลลใจ เห็นป้ายโฆษณาว่า “เชิญมารู้จักตัวเอง ด้วยการทำบุญให้วิหารเทพและถามชะตาชีวิต” ซาคเซรอติสตีบตบแทนที่โดยไม่ต้องอาศัยใครช่วยตีบทให้กลับกรุงเอเธนส์เปลี่ยนวิถีชีวิตทันที

อายุ 60-70 ปี ยังคงจับกลุ่มสนทนากับเยาวชนต่อไป ปรับความเชื่อพื้นฐานจากลัทธิซาฟฟิสม์ (Sophism) ที่ว่าปัญญาของแต่ละคนเป็นมาตรการวัดของตนเองซึ่งเป็นไปได้ต่างๆ กัน ซาคเซรอติสปรับเป็นว่า ปัญญาหากยอมอยู่ภายใต้การครอบงำของกิเลสก็จะถูกกิเลสชักจูงให้คล้อยตามกิเลส หากปัญญาคิดเป็นอิสระจากกิเลสย่อมจะคิดอะไรตรงกันและตรงกับความเป็นจริงของ Chaos ซึ่งมีแต่ความจริงและปัญญาที่คิดได้แต่ความจริงของ Chaos จึงเป็นสารรวมรูป ไม่ใช่สารไร้รูปร่างที่เฮสเสียดเข้าใจ และไม่ใช่สารสารพัตรูปอย่างที่แอนนิคแซกเกอร์สเข้าใจ เมื่อจับประเด็นได้แบบนี้แล้วก็ขำใจว่าความคิดของตนอยู่เหนือบรรดาอาจารย์ซาฟเฟิสท์ทั้งหลาย ทำให้อยากได้เจรจกกันและถกปัญหา กันให้เห็นดำเห็นแดง แต่อยู่ดีๆ จะเข้าไปหาและแสดงตัวเป็นผู้สอนคงไม่สำเร็จ จึงใช้วิธีถ่อมตนแบบเสแสร้ง (to scoop to conquer) คือ เข้าไปหาแบบสนใจแบบมีคำถามที่อยากขอความรู้จากผู้รู้ แล้วค่อยๆ หาโอกาสชักจูงผู้อวดรู้จนท่า เรียกว่าเป็นความโง่แบบซาคเซรอติส (Socratic ignorance) อันเป็นวิธีหนึ่งที่เรียกร้องความสนใจให้มีลูกศิษย์ลูกหาอยากติดตามไปฟังและจดจำเอาไปถ่ายทอดเล่าสู่กันฟังจนบางเรื่องไปเข้าถึงหูของเพลโทว์ และเพลโทว์บันทึกไว้เป็นบทเรียน ซึ่งในที่สุดก็กลายเป็นเหตุผลให้หนักการเมืองฟ้องร้องถึงขั้นประหารชีวิตในปีค.ศ. 399 อายุ 70 ปี

พอจะเชื่อได้ว่ามีภรรยาชื่อ Xanthippe มีบุตรชายคนโตชื่อ Lamprocles อายุราว 20 ปี ในขณะที่ซาคเชรอสถูกประหารชีวิตและอีก 2 คนที่ยังช่วยตัวเองไม่ได้ ภรรยาจึงได้แต่บ่นว่าไม่น่าตายอย่างไร้สาระอย่างนั้น แล้วเธอจะทำอะไรต่อไป

การอบรมทหารสพาร์เธโอ

ธรรมาภิบาลสพาร์เธโอกำหนดแบ่งพลเมืองออกเป็น 3 ประเภทที่ต้องรับผิดชอบร่วมกันต่อความมั่นคงของรัฐ คือ ประเภทเจ้าของที่ดิน มีหน้าที่ต้องเสียภาษีตามที่รัฐต้องการให้พอเพียงแก่งบประมาณ จึงต้องรับผิดชอบเองในการหาความรู้ความสามารถให้ที่ดินผลิตผลให้ได้มาตรฐาน มิฉะนั้นก็จะล้มละลายกลายเป็นลูกจ้าง ส่วนลูกจ้างก็ต้องหาความรู้รอบตัวเพื่อให้มีสุขภาพดีมีกำลังกายและฝีมือทำงานเป็นพลเมืองเข้าที่ดินหรือรับจ้างทำงานให้ได้กินอิ่มนอนหลับ เพื่อมิให้ล้มละลายกลายเป็นทาสหมดสิทธิ์เป็นพลเมือง ส่วนข้าราชการและทหารอยู่ในความดูแลของรัฐที่จะอบรมตั้งแต่เกิดจนตายให้รับใช้ชาติอย่างมีประสิทธิภาพ หากไม่พยายามทำตัวให้เป็นข้าราชการให้ได้ในตำแหน่งใดตำแหน่งหนึ่งก็ต้องเปลี่ยนฐานะเป็นลูกจ้างหรือทาสทุกคนต้องทำงานจึงจะมีกินมีที่อยู่ขอขบขันทสิมาสพาร์เธโอ

ข้าราชการได้มาจากผู้สมัครใจและผ่านการตรวจความแข็งแรงและแข็งแกร่งเข้าเกณฑ์ ต่อจากนั้นก็สละสิทธิ์ในสมบัติทุกชิ้นที่อาจจะมีอยู่แม้แต่ครอบครัว เพื่อเข้าค่ายฝึกที่รัฐจัดให้อย่างตัวเปล่า เพราะรัฐรับผิดชอบจัดหาให้ทุกอย่างที่ต้องการในการยังชีพอาหารทุกมื้อรัฐจัดให้ในห้องอาหารรวม ชายอายุระหว่าง 7-30 ปีนอนในห้องนอนรวม เมื่ออายุได้ 30 ปี รัฐจะจัดการให้มีคู่นอนและมีบุตรได้และอยู่กันได้จนบุตรอายุถึง 7 ขวบ ต้องไปนอนในห้องนอนรวมเพื่อพร้อมฝึก ส่วนหญิงอายุ 7-20 ปี นอนในห้องนอนรวม เมื่ออายุได้ 20 ปี รัฐจะจัดการให้มีคู่นอนและมีบุตร

อยู่ด้วยกันได้จนถึงอายุ 7 ขวบ ต้องไปนอนในห้องนอนรวมเพื่อ
 พร้อมฝึก หลับทุกคนเมื่อแต่งงานแล้วจะต้องพยายามมีบุตรให้
 มากที่สุดและแข็งแรงที่สุดเพื่อความก้าวหน้าในตำแหน่งหน้าที่
 ทั้งนี้จะใช้วิธีขอยืมสามีของเพื่อนมาบริการเป็นครั้งคราวก็ยอม
 ทำได้และสามีก็ยินยอมเพราะถือว่าเด็กที่เกิดมาเป็นบุตรของสามี
 ตามกฎหมาย ซึ่งมีความดีความชอบหากได้บุตรที่มีคุณภาพ หาก
 บุตรเกิดมาไม่ได้เกณฑ์ก็ให้นำเอาไปโยนทิ้งจากหน้าผาของภูเขา
 Taygetus คูเร็นท์สรุปไว้ว่า “โดยทั่วไปบุรุษสพาร์เธอแข็งแรงและ
 หล่อเหลากว่าบุรุษทั่วไป และสตรีก็มีสุขภาพดีและน่ารักกว่าชาว
 กรีกอื่นๆ” (หน้า 82) ซึ่งหมายถึงชาวสพาร์เธอชนชั้นข้าราชการ
 นี้แหละ และยังยืนยันต่อไปว่า เจ้าหล่อนเก่งกล้าอย่างผู้ชายออก
 สามศอก มีอำนาจเหนือสามีในครอบครัว กล้าแสดงความคิดเห็น
 ในที่สาธารณะแม้ในประเด็นสำคัญๆ สตรีเป็นฝ่ายครอบครองและ
 ดูแลทรัพย์สินของครอบครัว และมีเวลาทำธุรกิจจนร่ำรวยในขณะที่
 ที่สามีมักจะต้องเข้าค่ายเตรียมรบหรือออกรบ

เด็กเมื่อเกิดมามีคุณสมบัติตามเกณฑ์ก็จะเป็นสมบัติของ
 ครอบครัวได้ถึงอายุ 7 ขวบ ต่อจากนั้นทุกคนต้องเข้าค่ายอบรม
 เรียนและฝึกหนักเพื่อให้ร่างกายแข็งแรงบึกบึนและจิตใจพร้อมรับ
 ระเบียบระเบียบ ไม่มีโอกาสรู้เห็นอะไรนอกประเทศนอกจากที่ตั้ง
 ค่าย ได้รับแจกเครื่องนุ่งเฉาะชั้นนอกปีละ 1 ชุด และอาบน้ำ
 ได้สัปดาห์ละครั้ง (ซึ่งหมายความว่าเมื่อซักเสื้อผ้าก็ต้องล่อนจ้อน
 รอนจนชุดเสื้อผ้าแห้ง) ไม่ต้องมีเงินติดตัวเพราะไม่ต้องใช้เงิน ใน
 ระหว่างฝึกภาคสนามนอกสถานที่ไม่ต้องเอาอาหารไป เพราะฝึก
 ให้รู้จักหาอาหารกินเอาตัวรอดได้ไม่ว่าจะอยู่ ณ ที่ใด จะลักขโมย
 ก็ได้ แต่ถ้าถูกจับได้ก็จะถูกเขี่ยน ถ้าไม่ถูกจับได้ก็ได้คะแนนที่
 ทำได้สำเร็จ

ในขณะที่เด็กชายเข้าค่ายเพื่อฝึกเป็นทหารบิกบิน เด็กหญิงเข้าค่ายเพื่อฝึกฝนเป็นภรรยาทหาร ซึ่งไม่ต้องเรียนมากแต่ฝึกการกีฬามากเพื่อเกิดลูกได้มาตรฐาน โดยเล่นกีฬาวิ่ง ปั่น ขว้างจาน พุ่งหลาว และเป็นภรรยาทหารโดยฝึกให้กล้าเดินล่อนจ้อนได้ในขบวนแห่และในที่ชุมนุมต่อหน้าผู้คนที่ทั้งชายและหญิง เพื่อให้รู้จักโชว์ส่วนสวยงามและแก้ไขส่วนที่บกพร่อง ฝึกร้องเพลงในที่สาธารณะโดยเนื้อร้องจะตั้งใจสอดใส่วีรกรรมในการรบและประณามคนชั่วลาดหน้าหน้าศัตรูคู่ต่อสู้

ธรรมเนียมของเลอคูร์เกิส (Lycurgus) ระบุไว้ว่า “บุรุษที่ออกจากค่ายเยาวชนแล้ว ระหว่างอายุ 30-60 ปี (คือระหว่างวัยรับราชการ) จะต้องรับประทานอาหารมื้อเที่ยงร่วมกันในสถานที่ราชการแห่งใดแห่งหนึ่งทุกวัน จากงบประมาณของรัฐ ซึ่งจะต้องเป็นมื้ออาหารที่เรียบง่าย เพื่อจะได้สังสรรค์กันและฝึกฝนอุปนิสัยต่อไปให้เป็นคนกินอยู่เรียบง่าย และพร้อมรับงานอย่างเสียสละด้วยจิตอาสา ไม่ฟุ้งเฟ้อ และมีบทลงโทษไว้ว่า ข้าราชการคนใดลงพุง แสดงว่าลึกลอบละเมียดระเปียบวินัยไม่ข้อใดก็ข้อหนึ่งให้ลงโทษด้วยการเนรเทศจากรัฐเลอคานเนีย (Laconia) ซึ่งสฟาร์เถอเป็นนครหลวง

ธรรมเนียมการปกครองของสฟาร์เถอน่าจะเป็นบ่อเกิดสำคัญให้ซาคเซรอติสได้คิดและเพลโทว์เอาไปวางแผนการอบรมข้าราชการของเอเธนส์ในบทสนทนา Republic ของเพลโทว์ ซึ่งควรติดตามพิจารณาต่อไป

บรรณานุกรม

Borchert, Donald. (2006). *Encyclopedia of Philosophy*. Macmillan.

Caird, Edward. (1968). *The Evolution of Theology in the Greek Philosophers*. Kraus Reprint Co.

Craig, Edward. (1998). *Routledge Encyclopedia of Philosophy*. Routledge.

Eliade, Mircea, ed. (1987). *The Encyclopedia of Religion*. Macmillan.

Freeman, Kathleen. (1966). *The Pre-Socratic Philosophers*. Basil Blackwell.

Hastings, James, ed. (1959). *Encyclopedia of Religion and Ethics*. Scribner.

Jaeger, Werner. (1967). *The Theology of the Early Greek Philosophers*. University Press.

[หมวดคำสอน

พยานแห่งความเชื่อในประเทศลาว (มรณสักขี/บุญราศีแห่งประเทศลาว)

เรียบเรียงและสรุปโดย: บาทหลวง ปรีชา ธรรมนิยม, OMI.

จากข้อเขียนของคุณพ่อ Roland Jaques o.m.i. และคุณพ่อ Pierre Chevroulet o.m.i.

ประเทศไทยได้มีโอกาสแสดงความศรัทธาต่อบุญราศีแห่งสองคอนและบุญราศีคุณพ่อ บาทหลวงบุญเกิด กิจบำรุง มารยะหนึ่งแล้ว บทถอดความนี้ใคร่เสนอบรรดาบุญราศีเพื่อน บ้านที่ใกล้ชิดของพวกเรามากที่สุด คือบุญราศีแห่งสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว

บทถอดความนี้ต้องการเพียงบอกกล่าวชีวิตของแต่ละท่านผู้ทุ่มเทตนเพื่อพระวรสาร ท่ามกลางความปั่นป่วนของสังคมในสมัยนั้น ใคร่ขออภัยที่อาจออกเสียง (เขียน) ชื่อของบาง ท่านคลาดเคลื่อนไปเพราะผู้เขียนต้นฉบับได้ใช้สำเนียงเวียดนามเสียส่วนมาก

ขอเกริ่นคร่าวๆ ก่อนว่าประเทศลาวเคยอยู่ใต้ความคุ้มครองของฝรั่งเศส (ไม่ใช่ อาณานิคม) สมาชิกคณะมิสซังต่างประเทศแห่งกรุงปารีส (M.E.P.) ได้นำชาวติมาสู่ประชาชน ลาวจากทางตะวันออกเฉียงเหนือของประเทศไทย และจากประเทศเวียดนาม (THANH HOAS = ตังห์หาว) ตั้งแต่ปี 1878/2421

พยานแห่งความเชื่อในประเทศลาว (มรณสักขี/บุญราศีแห่งประเทศลาว)

ต่อมาคณะธรรมทูตแห่งมารีนิรมล (OMI) ได้เข้าไปช่วย
สานต่องานตั้งตั้งแต่ปี 1935/2478

เตือนความจำสักกนึกว่าการปฏิวัติของประเทศลาวได้เริ่มขึ้น
ในวันที่ 1 พฤษภาคม วันถัดจากการล่มสลายของกรุงไซ่ง่อน
(โฮจิมินห์) ขบวนการที่ได้ก่อตัวแล้วพัฒนาขยายไปทั่วประเทศ
อย่างเป็นระบบ โดยการกำจัดทุกกิจกรรมที่ดูเป็นอุปสรรคต่อการ
จัดระเบียบใหม่ ประเทศลาวต้องเข้าในระบอบคอมมิวนิสต์ในปี
1975/2518 กลายเป็น “สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชน
ลาว (ส.ป.ป.ล.)” (วันที่ 2 ธันวาคม 1975/2518)

ในเวลานั้นธรรมทูตชาวต่างประเทศต้องออกจากประเทศ

ขอนำเสนอ “มรณสักขี/บรรพบุรุษแห่งความเชื่อ” 17
ท่านที่ถูกปลิดชีพขณะปฏิบัติหน้าที่ในฐานะธรรมทูต (ประเทศ
ลาวใช้ศัพท์ “บรรพบุรุษแห่งความเชื่อ” เพื่อเลี่ยงความย้อน
แย้งทางการเมือง)

1. คุณพ่อโยเซฟ เตียน (1918/2461 - 1954/2497)
2. คุณพ่อฌ็อง บาติสต์ มาโล M.E.P. (1899/2442 - 1954/
2497)
3. คุณพ่อเรอเน ด็อบรูซ์ M.E.P. (1914/2457 - 1950/2493)
4. ครูคำสอน เปาโล ทอซอง (คำแส) (1941/2484 - 1960/
2503)
5. คุณพ่อมารีโอ บอร์ซาก้า OMI. (1932/2475 - 1960/2503)
6. คุณพ่อหลุยส์ เลอะร็วย OMI. (1923/2466 - 1961/2504)
7. คุณพ่อมิแชล กีก (เกอ) เลต์ OMI. (1931/2474 - 1961/
2504)
8. ครูคำสอน โยเซฟ อุทัย (1933/2476 - 1961/2504)
9. คุณพ่อโนแอล เตอะโน M.E.P. (1904/2447 - 1961/2504)

10. คุณพ่อแวงซังต์ เลโนเร็ต OMI. (1921/2464 - 1961/2504)
11. คุณพ่อมาร์แชล เดอะนีส์ M.E.P. (1919/2462 - 1961/2504)
12. คุณพ่อฌ็อง โวจิเอร์/โวเจียร์ OMI (1929/2472 - 1967/2510)
13. ท้าวโทมา คำเพื่อน (เพื่อน) (1952/2495 - 1968/2511)
14. คุณพ่อลูเซียง กาลัง M.E.P. (1921/2464 - 1968/2511)
15. คุณพ่อโยเซฟ บัวส์แซล OMI. (1909/2452 - 1969/2512)
16. ครูคำสอน ลูกา สี (1938/2481 - 1970/2513)
17. สาละวัตไปซำ (แก้ว) หรือ พ่ออินแปง (1934/2477 - 1970/2513)

โยเซฟ เตียน

(1918/2461 – 1954/2497)

โยเซฟ เตียน มาจากครอบครัวไทยแดง เมื่ออายุ 11 ขวบ ได้เข้าในโรงเรียนครูคำสอนที่เวียดนาม ด้วยเป็นนักเรียนดีจึงได้เข้าบ้านเณรเล็ก โยเซฟเป็นนักเรียนคนเดียวที่ได้ไปบ้านเณรใหญ่ที่ฮานอย

ได้รับศีลบวชวันที่ 6 มิถุนายน 1949/2492 ได้กลับไปทำงานแพร่ธรรมที่ซาหนือใน 1989/2492 ต้องปฏิบัติหน้าที่ในบริเวณที่มีการรบพุ่งกัน คุณพ่อเป็นคนมีวิสัยทัศน์แห่งความหวังไว้ใจ เป็นเพื่อนของคนยากจน จึงเป็นที่รักของทุกคน

การต่อสู้รบพุ่งก่อตัวขึ้นอีกในคริสตสมภพ 1952/2495 บุคลากรแพร่ธรรมต้องย้ายออก คุณพ่อผู้เดียวอยู่ทำงานต่อ คุณพ่อถูกจับ ถูกตัดสินจำคุกและถูกนำไปสัมมนา (คือถูกเกณฑ์ไปรับการอบรมแบบคอมมิวนิสต์) คุณพ่อได้ยืนหยัดต่อสู้กับการบังคับให้ทิ้งศาสนาและทิ้งความเป็นบาทหลวง ให้ละทิ้งศีลแห่งความโสดบริสุทธิ์

วันที่ 2 มิถุนายน 1954/2497 คุณพ่อถูกนำออกจากค่าย พวกเขาได้มัดคุณพอกับต้นไม้และฆ่าคุณพ่อ

ทุกวันนี้ คริสตศาสนิกชนไทยแดงและชาวลาว ทั้งในและนอกประเทศ เอ่ยนามของคุณพ่อเตียนด้วยความเคารพศรัทธาและอ่อนวอนด้วยความวางใจ คุณพ่อเป็นผลแรกที่ถูกละทิ้งแต่พระเจ้า

คุณพ่อ Jean-Baptiste MALO m.e.p.

(สมาชิกคณะมิสซังต่างประเทศแห่งกรุงปารีส)

คุณพ่อมาโล (MALO) เป็นชาวฝรั่งเศส เข้าบ้านเณรของคณะมิสซังต่างประเทศแห่งกรุงปารีสเมื่ออายุ 29 ปี บวชเป็นคุณพ่อบาทหลวงวันที่ 1 กรกฎาคม 1934/2477

ถูกส่งไปทำงานในประเทศจีน คุณพ่อได้ออกเยี่ยมศูนย์แพร่ธรรมต่างๆ ท่ามกลางบรรยากาศของสงครามอันดุเดือดระหว่างบรรดาเจ้าพ่อผู้กระหายอำนาจหลายคน

วันที่ 1 มิถุนายน 1938/2481 ขณะไม่อยู่บ้าน พวกโจรได้พากันปล้นที่พักของคุณพ่อจนเกลี้ยง ทั้งนี้เพื่อบอกถึงความไม่ปลอดภัย จากความอิจฉา จากการแก้แค้น จากความเกลียดชังที่มีต่อคริสตศาสนิกชน แต่คุณพ่อยังคงออกเยี่ยมเยียนบรรดาสัตบุรุษ

ระบอบการปกครองใหม่ของจีนในช่วงนั้นทำให้คุณพ่อมาโลและคุณพ่อบาทหลวงชาวต่างประเทศถูกจับ ขังคุกและถูกขับไล่ออกจากประเทศ

พยานแห่งความเชื่อในประเทศลาว (มรณสักขี/บุญราศีแห่งประเทศลาว)

คุณพ่อถูกส่งไปเป็นธรรมทูตที่ประเทศลาวถึงท่าแขกวันที่ 17 มีนาคม 1953/2496 ปีเดียวกันนี้ กองกำลังเวียดนามได้ยึด คลานเข้าพื้นที่ กองทหารฝรั่งเศสจึงสั่งให้พระคุณเจ้า Jean ARNAUD (สมณประมุข/บิชอป อาร์โนต์) และบรรดาธรรมทูต ให้หลบไปอยู่ที่ปากเซ แต่เมื่อหลังคิดต่อมาว่าสถานการณ์เริ่ม คลี่คลายแล้ว จึงตัดสินใจพากันกลับท่าแขก ระหว่างทางถูกดัก จับและถูกนำไปเข้าค่ายโดเลื่อง (Do Luong) ทางตอนเหนือของ เวียดนาม คุณพ่อมาโลไม่ถึงปลายทาง ท่านป่วยเป็นไข้ วันที่ 28 มีนาคม 1954/2497 คุณพ่อได้มรณะในเรือที่กำลังนำบรรดา นักโทษไปยังค่ายโดเลื่อง คุณพ่อถูกฝังในที่แห่งหนึ่งริมฝั่งซ้ายแม่น้ำ Ngan Truoi แม้พยายามปิดบัง แต่ชาวบ้านของ Yan Hai หมูบ้านอีกฝั่งของแม่น้ำได้สังเกตคนไปๆ มาๆ อย่างผิดปกติ ใน ตอนกลางคืน ครูสอนคำสอนผู้อาศัยอยู่ไม่ไกลจากที่ฝังศพได้ยิน เสียงขบร้องเป็นภาษาลาตินไว้อาลัยแต่ผู้ลวงลับ จึงทราบว่าเป็นการฝังศพบาทหลวงองค์หนึ่ง

ในปี 1999/2542 ร่างของคุณพ่อมาโลถูกย้ายไปยังสุสาน ชั่วคราว ในสวนของวัดวิงเฮย (Vinh Hoi) และถูกบรรจุในหลุม ใหม่ในปี 2005/2548 ผู้ที่มีส่วนร่วมในการย้ายประหลาดใจอย่าง มากเมื่อพบว่าเม็ดทรายประจำและกางเขนไม้ไม่เสื่อมสลายเลย กระดูกของคุณพ่อยังขาว

ขณะย้ายกระดูกของคุณพ่อ ฝนได้ตกลงมา แต่พ่อและ ลูกชายผู้ทำการย้ายกระดูกไม่เปียกฝนเลย

คุณพ่อ René DUBROUX m.e.p.

คุณพ่อ René DUBROUX (ดีอับรูซ) เป็นชาวฝรั่งเศส ได้สมัครเข้าคณะมิสซังต่างประเทศแห่งกรุงปารีส เพราะต้องการเป็นธรรมทูต คุณพ่อไปเป็นธรรมทูตในประเทศลาวเมื่อวันที่ 2 กุมภาพันธ์ 1946/2489 ได้เริ่มงานกับบรรดาทหารฝรั่งเศส ต่อมาได้ทำงานที่ท่าแขกและที่น้ำตกจนถึงปี 1957/2500 ท่านได้สอนคริสต์ศาสนิกชนให้พัฒนาชีวิตให้รู้จักใช้ป่าให้เป็นประโยชน์ ช่วยพัฒนาด้านสุขอนามัย ในปี 1957/2500 ไปทำงานในเขตหนองแคน ไกล่ๆ ปากเซ ในพื้นที่อันตรายจากพวกชาตินิยม

ผู้ใหญ่ได้ขอร้องให้คุณพ่อออกมาจากพื้นที่ แต่ท่านได้ตัดสินใจปฏิบัติภารกิจธรรมทูตต่อไปอย่างกล้าหาญและแสดงตนเป็นอย่างดี ว่าท่านเป็นหนึ่งในเดียวกับบรรดาสัตบุรุษ

คนในหมู่บ้านชื่นชอบและรู้ดีถึงความเสียสละของคุณพ่อ ท่านเป็นที่รักและน่าเคารพของทุกคน ท่านถือว่าหน้าที่ของผู้อภิบาลมาก่อนสิ่งใดหมด หนึ่งเดือนก่อนถูกยิง คุณพ่อได้ปกป้องลูกแกะของคุณพ่อจากการใช้อำนาจของบ้านเมืองอย่างไร้ขอบเขต สร้างความเกลียดชังแก่ฝ่ายตรงข้าม แต่เรากล้าพูดว่า คุณพ่อมรณะเพราะความรักต่อบรรดาสัตบุรุษ เป็นมรณสักขีแห่งความรักเผื่อแผ่ อยากให้ดวงวิญญาณได้รอดพ้น

พยานแห่งความเชื่อในประเทศลาว (มรณสักขี/บุญราศีแห่งประเทศลาว)

เพื่อนหนุ่มคนหนึ่งได้ให้ปากคำว่า “สำหรับผมผู้เคยแบ่งปันชีวิตธรรมทูตอย่างใกล้ชิดกับท่านเป็นเวลาหนึ่งปีเต็ม ผมเชื่อจริงๆ ว่าคุณพ่อ DUBROUX เป็นมรณสักขี ชื่อเสียงของมรณสักขีภาพของท่านถูกกล่าวขวัญจนถึงทุกวันนี้ ศาสนิกในศาสนาอื่นถือท่านเป็นบาทหลวงที่ดี เป็นแบบอย่างความกล้าหาญอยู่ตลอดเวลา

เปาโล Thoj Xyooj ทอซง/คำแส

Thoj Xyooj (Thao Shiong = ทอซง ใช้ชื่อลาวว่า “คำแส”) เกิดที่ก๊วกะจำในเขตหลวงพระบาง ก๊วกะจำ เป็นหมู่บ้านชาวม้ง คุณพ่อ Yves BERTRAIIS o.m.i/ธ.ม.น. เป็นคนแรกผู้เข้าไปประกาศข่าวดีเมื่อปี 1949/2492

หลังจากทอซงได้ไปเรียนเพื่อจะได้เป็นครูคำสอนอยู่สองปี ทอซงได้กลับไปหมู่บ้านก๊วกะจำสอนเด็กๆ ทั้งภาษาลาว และภาษาม้ง เป็นครูคำสอนที่ทุกคนชื่นชอบ มีน้ำใจพร้อมช่วยเหลือทุกคน เห็นอกเห็นใจผู้ตกทุกข์ได้เดือดร้อน

ในปี 1958/2501 คุณพ่อ Mario Borzaga o.m.i มาประจำที่ก๊วกะจำได้ส่งเขาไปทำงานที่น้ำวัง (Nam Vang) ครูทอซงมาถึงน้ำวังพร้อมกับคุณพ่อ Luigi SION o.m.i ในปี 1959/2502 เป็นครั้งแรกที่ชาวบ้านม้งได้ยินเรื่องของ “พระเยซู”

ครูทองเริ่มสอนหลักความเชื่อด้วยความกระตือรือร้น ครูทองเป็นคนพูดเก่ง ร่าเริง เปิดเผย ไม่ซีโม้อวด มีจิตใจเอื้อเฟื้อ เขารักทุกคน ดังนั้น ครูทองได้หว่านพระวาจาของพระเจ้าในหลายๆ วิธี โดนใจทุกคน เพราะทุกคนได้สังเกตว่าสิ่งที่ครูทองพูดนั้นมีสาระอย่างแท้จริง ครูทองได้ทุ่มเทร่างกายแรงใจ สอนพวกเขาด้วยความอดทน ซื่อสัตย์และขยัน

คุณพ่อ BORZAGA omi ได้ตัดสินใจให้ครูทองเป็นเพื่อนเดินทางในการออกไปประกาศข่าวดี สำหรับครูทองนี่คือเสียงเรียกอย่างแน่วแน่ชัดของพระเยซูคริสต์

วันที่ 25 เมษายน คุณพ่อ BORZAGA และครูทองออกเดินทางอย่างไม่มีวันได้หวนกลับมาอีก

คุณพ่อและคณะเดินทางไปยังหมู่บ้านชื่อเมืองแมต ที่ซึ่งชนชาวมุขและชาวลาวอาศัยอยู่ด้วยกัน ชนเผ่ามุขได้แนะนำให้บรรดาอาคันตุกะเดินทางย้อนกลับทางเดิมเพื่อเลี่ยงอันตราย Thoj Xyooj (ทอง) ได้บอกว่า “คุณพ่อครับ รีบไปกันเถอะครับ พวกเราตกอยู่ในอันตรายแล้ว” แต่คุณพ่อตอบว่า “ไม่ต้องกลัวหรอก พ่อไม่ใช่ชาวอเมริกัน”

ทั้งสองได้เดินทางจนถึงเมืองคาสี หลังจากออกจากหมู่บ้านได้เพียงเล็กน้อย พวกเขา ก็พบพวกชาตินิยม ไม่มีใครตอบได้ว่าเป็นการชุมนุมตีหรือการทรยศหักหลัง

มีบันทึกจากพยานปากหนึ่งว่าพวกชาตินิยมพูดว่า “พวกคนอเมริกันผิวขาวมาทำอะไรบนแผ่นดินของเรา? เราต้องกำจัดพวกมัน” พวกเขาพูดกับครูทองว่า ‘แก! แก เป็นคนพวกเดียวกับเรา หนีไปซะ เราไม่ฆ่าแกหรอก’ แต่ครูทองตอบอย่างแข็งขันว่า ‘อย่าฆ่าคุณพ่อเลย ท่านเป็นคนอิตาเลียน ท่านเป็นพระใจดีสำหรับทุกคน ท่านทำแต่สิ่งดีๆ’ แต่ไม่มีใครฟัง ครูทองจึงพูดว่า ‘ผมไม่ไป ถ้าพวกคุณฆ่าคุณพ่อก็ฆ่าผมด้วย ถ้าพวกคุณปล่อยผม ก็ต้องปล่อยคุณพ่อด้วย...’ พวกชาตินิยมจึงตะคอก

ว่า ‘แกนี่มันคือแท้ๆ แกต้องการตายเหมือนกันใช่ไหม’ ครูทอซงตอบว่า “ใช่” พวกเขามัดมือคุณพ่อ ครูทอซงได้พยายามช่วยคุณพ่อ

พวกเขาได้ใช้ด้ามปืนยาวพาดที่ศีรษะของครูทอซงกล่าวว่า “แกไม่หนี แกมันหัวดีก็ตายตามไอ้ผีขาวคนนี่ ไปเถอะ”

พวกเขาได้พาทั้งสองออกไปพ้นสายตาคอน ให้ทั้งสองชุดหลุมมีเสียงปึงดังขึ้น หลังเสียงปึง พวกเขาได้ผลักทั้งสองลงไปในหลุมแล้วโยยดินกลบร่าง

จากหมู่บ้านของครูทอซง ทุกคนพูดถึงแบบอย่างที่ดีในการประกาศพระวรสารไปยังหมู่บ้านอื่นๆ หมู่บ้านเหล่านั้นยังสัตย์ซื่อต่อพระเยซูคริสต์และต่อพระศาสนจักร ครูคำสอนทอซง ผู้ถูกปลิดชีวิตพร้อมกับคุณพ่อ BORZAGA เป็นพยานชีวิต (มรณสักขี) อย่างแท้จริงของพระวรสาร”

ครูอุทัย พองพูน (ครูคำสอน)

มีเพียงพระคุณเจ้า Pierre BACH อดีตสมณประมุขเขตปกครองทางศาสนาสะหวันนะเขต และคุณครูกะนี ครูคำสอนชาวลาว ผู้ได้ใช้ชีวิตกับครูอุทัยอยู่หลายปี

ครูอุทัย (ลุงของคุณพ่อพนศรี ทองคำ, ธ.ม.น./omi) จากหมู่บ้านคำเก็ม นครพนม บุตรของเปาโล เครือ และอันนา ผาน พองพูน

หลังสงครามโลกครั้งที่สอง (1945/2488) การเบียดเบียนศาสนาเกือบจางลง ครูอุทัยได้กลับไปใช้ชีวิตที่บ้านคำเก็ม เป็นครูคำสอน ได้แต่งงานกับมารีอา คำตัน ทองคำ

ปี1934/2477 คุณพ่อ เตอะโนต์ (TENAUD) ได้มาเป็นเจ้าอาวาสบ้านคำเก็ม ที่นี้เองที่ครูอุทัยและคุณพ่อเตอะโนต์ได้รู้จักกัน คุณพ่อได้ชวนครูอุทัยไปทำงานที่ประเทศลาว จึงได้กลายเป็นผู้ช่วย/ร่วมงานคนสำคัญของคุณพ่อไปตามหมู่บ้านต่างๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่งที่บ้านปังกิว แขวงคำม่วน (ท่าแขก)

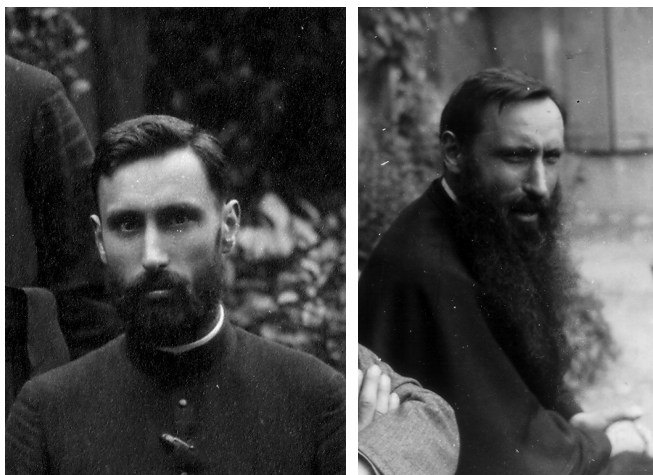
ในช่วงที่คุณพ่อเดอะโนด์กลับไปฝรั่งเศส 1 ปี ครูอุทัยได้ตัดสินใจกลับบ้านค้าแก้ม และได้รับใช้พระคุณเจ้าเกี้ยน เมื่อคุณพ่อเดอะโนด์กลับจากฝรั่งเศส ได้รับมอบหมายให้บุกเบิกเขตแพร่ธรรมแขวงสะหวันนะเขต จึงได้มาขอครูอุทัยจากพระคุณเจ้าเกี้ยน พ่อลูกพบกันอีกครั้งนำความปลื้มปีติมาให้ทั้งสอง คุณพ่อเดอะโนด์ได้พูดกับครูอุทัยว่า “เราจะตายด้วยกันและไปสวรรค์ด้วยกันต่อ”

พระคุณเจ้า Pierre BACH ได้รายงานจากการบอกเล่าว่า “...ทั้งสองท่านเดินทางในรถคันเดียวกันมุ่งสู่เวียดนาม เมื่อผ่านเขตปลอดการค้าคุมครองของทหาร แต่เป็นเขตแดนพวกราชาตินิยม ทั้งสองถูกซ้อมโหด ครูอุทัยบาดเจ็บสาหัสและเสียชีวิตในเวลาต่อมา

เราอาจอธิบายได้ด้วยสมมุติฐานดังนี้ คือ

“พวกราชาตินิยมไม่ต้องการให้ใครเข้ามาในเขตที่ตนควบคุมยึดครองอยู่ เป็นที่แน่นอนว่าครูอุทัยไม่ยุ่งเกี่ยวเรื่องการเมืองแน่ มีคนเคยให้คำแนะนำคุณพ่อเดอะโนด์ ว่าอย่าเข้าไปในเขตนั้น เพราะอันตราย แต่ท่านก็ตั้งใจไปเยี่ยมเพราะมีคริสตศาสนิกชนอยู่โดดเดี่ยว ครูอุทัยน้อมรับที่จะเดินทางไปด้วย ครูอุทัยรู้ดีถึงอันตรายข้างหน้า และนี่เป็นเครื่องชี้ว่าครูอุทัยเต็มใจมอบชีวิตของตนเพื่องานธรรมทูตจริงๆ เขาเลือกเดินตามพระเยซูคริสต์และสัตย์ซื่อจนตลอด

คริสตศาสนิกชนรวมถึงบาทหลวงของสะหวันนะเขตมีความเชื่อมั่นว่าครูอุทัยเป็นมรณสักขีคนหนึ่งผู้มีใจกล้าหาญ ยอมสละชีวิตเพราะยึดความเชื่อและการดำเนินชีวิตตามพระเยซูคริสต์จนลู่ความตาย ทุกคนทั้งคริสตศาสนิกและไม่ใช่คริสตศาสนิกทราบและเห็นการดำเนินชีวิตเชิงวีรบุรุษของครูอุทัย ว่าเป็นแบบโน้น น้าวจิตใจของทั้งฆราวาสและคุณพ่อบาทหลวงหลายท่าน

คุณพ่อโนแอล เตอะโนด์ (Noël TENAUD m.e.p)

คุณพ่อโนแอล เตอะโนด์ (Noël TENAUD) เป็นชาวฝรั่งเศส ในปี 1924/2467 คุณพ่อโนแอล เตอะโนด์ ได้ตัดสินใจเข้าบ้านเณรของคณะมิสซังต่างประเทศแห่งกรุงปารีส บวชวันที่ 29 มิถุนายน 1931/2474 ก็นายน และได้เดินทางเข้าเขตศาสนปกครองท่าแร่-หนองแสง

หลังจากเรียนภาษา ได้ไปรับตำแหน่งเป็นเจ้าวัดบ้านคำแกม นครพนม ที่นี่เอง คุณพ่อได้รู้จักหนุ่มมุกุทัย ผู้ได้กลายเป็นครูคำสอนที่ซื่อสัตย์ของคุณพ่อ

ช่วงสงครามโลกครั้งที่สองได้ไปอยู่ที่วิทยาลัยของเว้ (เวียดนาม) กลับมาลาวได้เป็นเจ้าวัดโป่งกิ้ว ไกลๆ ท่าแขก

อาจพูดได้ว่าพฤติกรรมโน้มเอียงไปทางการเมืองทำให้คุณพ่อเตอะโนด์อยู่ในอันตรายตลอดเวลา เคยถูกเนรเทศไปเวียดนาม แต่ท่านมีความกระตือรือร้นในงานแพร่ธรรมอย่างมาก เป็นที่ชื่นชอบของทุกคนที่ท่าน่าแขก คุณพ่อได้ออกเยี่ยมเยียนบรรดาคริสตศาสนิกชนที่กระจัดกระจายในเมืองด้วย

การเดินทางครั้งสุดท้าย

ปี 1961/2504 คุณพ่อเตอะโนต์ ออกเดินทางพร้อมกับครูคำสอนอุทัยและชายหนุ่มคริสตชนจากโปังกีว เพื่อไปเยี่ยมเยียนบรรดาผู้ที่เตรียมตัวรับศีลล้างบาปในหมู่บ้านต่างๆ คุณพ่อพักที่ค่ายเซโน (SENO = อดีตรัฐานทัพของฝรั่งเศส) ทหารฝรั่งเศสเตือนคุณพ่อถึงภัยที่เกิดขึ้นทั่วไปในเขต และแนะนำอย่างแข็งขันว่าไม่ควรไป แต่คุณพ่อก็ยังเดินทางต่อไปและลักลอบเข้าไปในเขตอันตรายจนได้

ตอนกลับ ขณะหลบอยู่ในหมู่บ้าน ทั้งสามท่านถูกทหารเวียดนามเหนือจับ บังคับให้กลับไปพะลานปลายสัปดาห์ คุณพ่อขออนุญาตคณะกรรมการเมืองซัวคราวกลับสะหวันนะเขตพร้อมกับครูอุทัย มีคนเห็นพวกเขาเดินออกจากที่ทำงานของศูนย์ฯ เถ้าเป่าพร้อมกับกลุ่มทหาร ไม่มีใครเห็นพวกเขากลับไปพะลานเลย และก็ไม่เห็นพวกเขาไปถึงสะหวันนะเขตด้วย

มีเสียงเล่าลือถึงคุณพ่อเตอะโนต์ว่า บ้านของคุณพ่อที่พะลานถูกปล้นสดมภ์และพลุไปด้วยรถกระสุนปืน รถถูกทำลายมีคนบอกว่าได้เห็นหลุมศพของคุณพ่อ

ในความเป็นจริง คุณพ่อเตอะโนต์ได้มอบชีวิตเพื่องานธรรมทูตและไปสู่อ้อมกอดพระบิดาเจ้าแล้วตั้งแต่เดือนเมษายนหรือพฤษภาคม 1961/2504

หลายคนคิดว่ามรณภาพของคุณพ่อเตอะโนต์เกี่ยวข้องกับการเมือง แต่ถ้าเราพิจารณามรณภาพของคุณพ่อกับของสมาชิกธรรมทูตแห่งมารีนิรมล 3 ท่าน ในเขตเชียงขวางในช่วงเวลาเดียวกัน บทสรุปเป็นอีกแบบหนึ่ง รวมความแล้วผู้ที่ฆ่าคุณพ่อเตอะโนต์ อาจตั้งใจกระทำเพราะเกลียดพระศาสนจักรคาทอลิกในลาว ความเชื่อของพวกเขาคือถ้าสามารถกำจัดบรรดาธรรมทูตได้ก็จะเป็นการง่ายในการนำชาวลาว ให้ยอมรับอุดมการณ์ใหม่

คุณพ่อมาร์เซล เดอะนีส์ (Marcel DENIS m.e.p.)

คุณพ่อมาร์เซล เดอะนีส์ (Marcel DENIS) เป็นชาวฝรั่งเศส ได้เข้าบ้านเณรของคณะมิสซังต่างประเทศ แห่งกรุงปารีส และบวช เมื่อวันที่ 22 เมษายน 1945/2488

คุณพ่อถึงประเทศลาววันที่ 23 มีนาคม 1946/2489 ทำงานในเขตท่าแขก หลังจากนั้นได้ทำงานที่ดงหมากบ้ำและมหาพรหม คุณพ่อมาร์เซล เดอะนีส์ ได้สอนหลักความเชื่ออย่างเข้มข้นด้วยความเพียรทน ได้เยี่ยมเยียนหมู่บ้านมากมายทั้งของชาวพุทธและของผู้นับถือผี เน้นพลังไปที่กลุ่มคริสตศาสนิกชนผู้เพิ่งได้รับศีลล้างบาปใหม่ๆ

จากปี 1961/2504 การสู้รบกันรุนแรงมากขึ้น มหาพรหมเป็นศูนย์/กลุ่มคริสตชนกลุ่มแรกที่ถูกโจมตี ครูคำสอนอุ้นหล้า (ลุงของคุณพ่อเบนนคร, ธ.ม.น./omi) คนไว้วางใจของคุณพ่อถูกคุกคามข่มขู่ที่หมู่บ้านโพนสะอาด 17 เมษายน คุณพ่อเดอะนีส์บอกพระคุณเจ้าอูร์เกีย (Jean-Pierre URKIA) ว่า “กระผมมีครูคำสอนอุ้นหล้าที่หมู่บ้านโพนสะอาด ครอบครัวยุและพวกเขาอยู่ในอันตราย กระผมต้องไปหาครับ” คุณพ่อเดินทางมาจนถึงโพนสะอาด เมื่อไปถึงได้ถูกจับและถูกมอบตัวให้อยู่ในความรับผิดชอบของผู้ใหญ่บ้าน คุณพ่อจะหนีไปได้ แต่ไม่ยอมให้คนอื่นต้องเดือดร้อน พุทธศาสนิกชนท่านหนึ่งถามคุณพ่อว่าทำไมไม่หนีไป

ท่านตอบว่า “พ่อไม่ได้ทำผิดอะไร ถ้าพ่ออยู่ พวกเขาก็ไม่มีอะไรมาตำหนิพ่อได้ ถ้าพ่อก่อน/หนีไป พวกเขา ก็จะกล่าวหาว่าพ่อทำผิดได้”

ต่อมาภายหลังครุคำสอนอุ้นหล้าได้เห็นคุณพ่อขับรถออกไปพร้อมกับทหารเวียดนาม ตั้งแต่นั้นมาไม่มีใครได้เห็นคุณพ่อ เดอะนี่ส์อีกเลย มีเสียงเล่าลือกันไปต่างๆ นานา อาทิ

พวกทหารได้พาคุณพ่อเดอะนี่ส์ไปจนถึงเวียดนาม แล้วส่งตัวให้ตำรวจของเมืองวิงห์

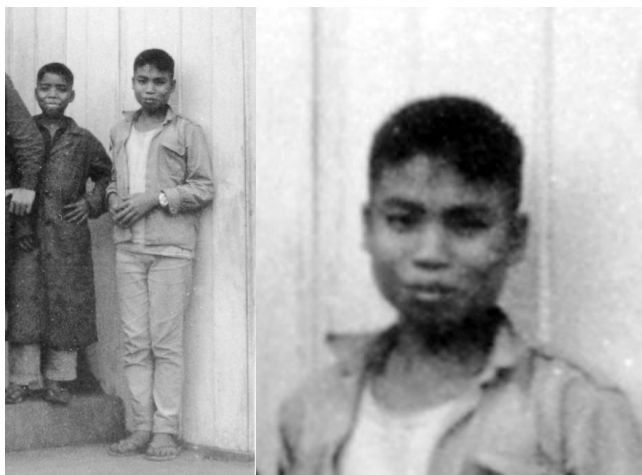
คุณพ่อถูกส่งหารที่เมืองวิงห์ข้อหาเป็นไส้ศึก ไม่ทราบชื่ออะไร แต่คงเป็นคุณพ่อเดอะนี่ส์ อย่างไม่ต้องสงสัย

คุณพ่อถูกนำกลับประเทศลาวพร้อมกับพระภิกษุ 2 รูปและได้มรณะพร้อมกันสองเดือนต่อไป

อุ้นหล้า ครุคำสอนคูใจของคุณพ่อได้กล่าวว่า เขาเห็นคุณพ่อมาร์เซลขับรถขับออกจากโพนสะอาดกับบรรดาผู้คุม (คุก) อุ้นหล้าเล่าให้ฟังภายหลังว่า “จริงๆ แล้ว ผู้คุมเหล่านั้นไม่น่ากลัวหรอก พวกเขาได้อนุญาตให้คุณพ่อเดินกลับไปเอาหนังสือทำวัตรด้วยซ้ำ และคุณพ่อได้ถือโอกาสบอกกับพวกเราว่า “ลาก่อนแล้วไปพบกันบนสวรรค์นะ” อุ้นหล้ากล่าวในรายงานบรรทัดสุดท้ายว่า ที่หมู่บ้านคำเหมื่อนได้ยินเสียงปืนวันที่ 17 เมษายน คงเป็นนาที่ที่คุณพ่อมรณะ

คำเพื่อน (ครุคำสอนชนเผ่าอาข่า)

คำเพื่อนมาจากหนองซิมในเขตศาสนปกครองปากเซ บิดาได้ฝากเขาตั้งแต่เล็กกับคุณพ่อลูเชียง กาลัง (Lucien GALAN m.e.p). ดังนั้นเขาจึงได้เข้าไปเรียนตอนเด็กๆ ที่ปากช่อง (ของประเทศลาว) คำเพื่อนมีกระแสเรียกของความเป็นครุคำสอนอย่างแท้จริง ต้องการจะเดินตามรอยพ่อ

ในวันที่ 12 พฤษภาคม 1968/2511 เป็นวันอาทิตย์ที่ คุณพ่อกาลัง (Galan) ต้องออกไปถวายบูชาขอบพระคุณดังเช่นเคย ท่านได้ผ่านหมู่บ้านปากช่องและได้นำคำเพื่อนไปด้วยรวมทั้งวันดีเพื่อนอีกคน ต่อมาวันดีได้เล่าเหตุการณ์อันน่าสลดให้ฟังอย่างละเอียด ดังนี้

พวกเขาได้ถวายบูชาขอบพระคุณที่หมู่บ้านหนองอ้ออวย จากนั้นได้ขึ้นรถของคุณพ่อกาลัง (Galan) ขณะเดินทางกลับและมุ่งหน้าสู่แม่น้ำห้วยหมากจัน มีเสียงปืนที่พุ่งตรงไปที่รถ แน่นนอน เป่าก็คือตัวคุณพ่อ เป็นคำเพื่อนที่ถูกกระสุน เมื่อคุณพ่อได้หยุดรถและได้โปรดศีลเจิมคนป่วยแก่คำเพื่อน เวลานั้นเอง กระสุนนัดที่ 2 ก็พุ่งมาที่คุณพ่อกาลัง คุณพ่อบอกกับวันดีว่า “มาเร็ว มาสวดด้วยกัน” มีเสียงป็นดังขึ้นอีก 2 นัด ถูกหัวเข่าและคิ้วของวันดี และนัดที่ 5 ถูกคุณพ่อ คำเพื่อนสิ้นชีวิตเป็นคนแรก ต่อมาเป็นคุณพ่อ ส่วนวันดีโชคคืออย่างมากที่รอดไปได้

ครอบครัวของคำเพื่อนและโดยเฉพาะเมื่อมาเป็นคริสตศาสนิกชนแล้ว ได้เลือกวิถีทางอีกแบบหนึ่ง ชาวบ้านที่วางกับดักฝรั่งเศสยอมซุ่มโจมตี เพราะว่าพวกเขาเป็นคริสตศาสนิกชนถือว่าไปยอมรับศาสนาของฝรั่ง ถูกตราไว้ในความเกลียดชังเดียวกัน ยิ่งถ้าพวกที่นับถือผีสาร พวกเขายิ่งเกลียดบรรดาคุณพ่อที่เขาสงสัยว่าจะมีอิทธิพลเหนือพวกผี

หนุ่มน้อยคำเพื่อนไม่ได้เลือกการเมืองของฝ่ายใด เขารักคุณพ่อกาลัง (Galan) เขาไวใจคุณพ่อ ได้ติดตามคุณพ่อไปตลอด เราแน่ใจได้เลยว่าเขามีความกล้าหาญ เพราะว่าเขาสมฺครใจไปทำงานกับบรรดาธรรมทูตในหมู่บ้านต่างๆ เมื่อพูดถึงคุณพ่อกาลัง (Galan) บรรดาคริสตศาสนิกชนจะพูดถึงคำเพื่อนด้วยในเวลาเดียวกัน ส่วนมากพวกเขาคงลืมชื่อคำเพื่อน แต่พวกเขายังคงจำได้เสมอว่าคุณพ่อกาลังมีชายหนุ่มคนหนึ่งเป็นเพื่อนร่วมทางก่อนมรณภาพของท่าน

คำเพื่อนต้องเป็นมรณสักขีอย่างแน่นอน แม้ว่าเขาจะเสียชีวิตได้เงาของคุณพ่อกาลัง เขาได้เสียชีวิตเพื่อรับใช้พระศาสนจักรด้วยอายุแค่ 16, 17 ปี

พระคุณเจ้าอูร์เกีย (Urkia) ได้เสริมว่า “มีหลายคนมาร่วมงานฝังศพ จบพิธีฯ พ่อได้ไปที่หมู่บ้านของคำเพื่อน ได้ไปให้กำลังใจครอบครัวของคำเพื่อน พ่อรู้สึกที่ต้องรับผิดชอบเหตุการณ์นี้ เพราะพ่อเป็นผู้สั่งให้เขาปฏิบัติภารกิจนี้กับคุณพ่อกาลัง”

คุณพ่อ Marcel Vignalet (เพื่อนสนิท) ได้เล่าว่า “ในวันฝังศพนั้น พ่อของคำเพื่อนมิได้กล่าวโทษคุณพ่อกาลังเลยแม้แต่น้อย ตรงกันข้าม เขาภูมิใจในลูกของเขาที่ได้ยอมมอบชีวิตของตนในความเชื่อ

คุณพ่อลูเชียง กาลัง (Lucien GALAN m.e.p)

คุณพ่อลูเชียง กาลัง (Lucien GALAN) เป็นชาวฝรั่งเศส ได้เข้าบ้านเนรคนณะมิสซังต่างประเทศแห่งกรุงปารีส และบวชวันที่ 29 มิถุนายน 1948/2491 งานแรกธรรมทูตที่ Xichang ประเทศจีน วันที่ 15 พฤศจิกายน 1950/2493 ขณะกลับจากการไปเยี่ยมเยียนคริสตศาสนิกชน คุณพ่อถูกจับในข้อหาความสัมพันธ์กับพวกคอมมิวนิสต์ในเขตนั้น และถูกเนรเทศออกจากประเทศจีน

งานใหม่เป็นงานในประเทศลาว มาถึงท่าแขกในเดือน
เมษายน 1952/2495 คุณพ่อเริ่มทำงานกับชนเผ่าอาข่าในละแวก
นั้น โดยไม่ได้คำนึงถึงอันตราย อันมาจากการอยู่ประปรายของ
พวกต่อต้านรัฐบาลตามภูเขาต่างๆ

ปี 1956/2499 คุณพ่อได้ปฏิบัติภารกิจใน 8 หมู่บ้านของ
ชนเผ่าต่างๆ มีหลายคนขอเข้าเป็นคริสตศาสนิกชน ในเวลาเดียว
กันคุณพ่อก็ยังคงดูแลนาซอน และต้องปฏิบัติภารกิจในเขต
อันตราย อันเป็นเขตกั้นชายแดนระหว่างกองกำลังของทั้งสองฝ่าย
ของประเทศลาว

ในปี 1962/2505 คุณพ่อ GALAN ได้ย้ายจากหนองแคน
ไปปฏิบัติภารกิจที่หนองสิมจนถึง 1965/2508 มีผู้ได้รับศีลล้าง
บาป 647 คน

พระคุณเจ้าอูร์เกีย (Jean-Pierre URKIA) สมณประมุขฯ
ในเวลานั้นได้ให้ปากคำว่า “คุณพ่อกำลังเป็นคนใจดีมากจนได้
สมญานามว่า “สุภาพบุรุษ” ท่านเป็นคุณพ่อบาทหลวงที่กระตือ
รือร้น สุภาพถ่อมตนและพร้อมรับใช้เสมอ จึงชอบไปประกาศ
ข่าวดีแก่ชนเผ่าที่ด้อยโอกาส แม้ดูจะเป็นคนเหนียวอาย แต่กล้า
ไปปฏิบัติหน้าที่กับชนเผ่าตาโอ้ยในเขตที่ราบสูงโบคาเวน หนอง
มดและหนองอีออย อันเป็นเขตต้องห้ามจากกองทัพ

* เหตุการณ์วันที่ 12 พฤษภาคม 1968/2511

บ่ายวันที่ 11 พฤษภาคม คุณพ่อกำลัง เดินทางออกจาก ปากเซเพื่อไปหนองมดและหนองอือออย เมื่อผ่านปากช่อง คุณพ่อ ได้พาคำเพื่อน นักเรียนชาวเขาเผ่าอาข่าของหนองสิม อายุ 20 ปี และวันดีเพื่อนชาวเขาภูไทเดินทางไปด้วย

รุ่งเช้าวันอาทิตย์ คุณพ่อกำลัง คำเพื่อน และวันดี ออกเดินทางด้วยรถของคุณพ่อกำลังเพื่อกลับปากเซ เมื่อออกจากหนองอือออยกำลังผ่านห้วยหมากจัน ได้มีเสียงปืนจากซอกหินบริเวณนั้น โดยไม่มีการเตือนหรือส่งสัญญาณใดๆ พวกเขาวิ่งใส่รถ เป้าหมายคือคุณพ่อแน่นอน แต่ลูกปืนไปถูกคำเพื่อนที่ศีรษะบาดเจ็บสาหัส เมื่อเห็นว่าคำเพื่อนเข้าตริทูต คุณพ่อได้หยุดรถเพื่อส่งศีลเจิมคนป่วย เวลานั้นลูกปืนนัดที่สองโดนแขนและสีข้างของคุณพ่อ ท่านจึงบอกกับวันดีว่า “เร็วๆ มาช่วยกันสวด” ลูกปืนอีกสองนัดเจาะหัวเขาและใบหน้าของวันดี แล้วพวกที่จู่โจมก็เข้ามากระชากคอคุณพ่อและแขนคุณพ่อ วันดีรอดชีวิตโดยทำเป็นแกล้งตาย จึงได้เป็นพยานเห็นการเสียชีวิตของอีกสองท่าน

ในการพิสูจน์ดูร่างของคุณพ่อ ได้พบว่ามีบาดแผลหลายแห่ง บางแห่งสาหัส เป็นที่แน่นอนว่า ผู้โจมตีมุ่งทำร้ายคุณพ่อโดยตรง

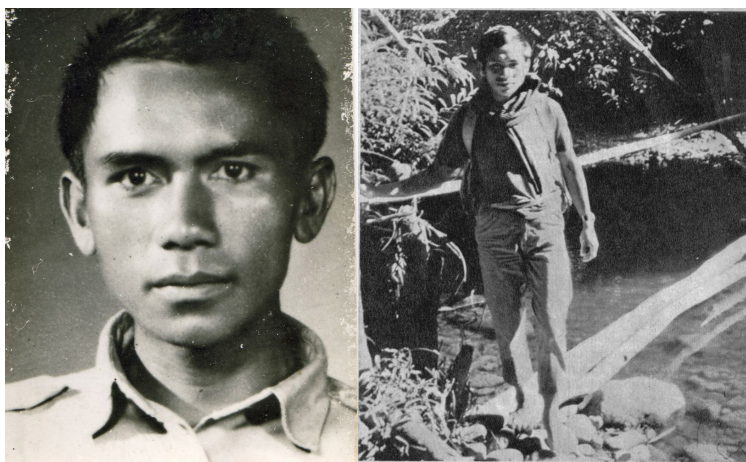
คุณพ่อเชอวรูเลต์ (Pierre CHEVROULET, ธ.ม.น./ได้บันทึกไว้ว่า: ‘การจู่โจมตีเกิดขึ้นในวันเสาร์ ไม่ใช่เรื่องบังเอิญแน่พวกที่ต้องการฆ่าคุณพ่อรู้ดีว่าวันเสาร์คือวันที่พวกเขาสามารถเจอคุณพ่อบนถนน เพราะคุณพ่อต้องเดินทางไปถวายบูชาขอบพระคุณวันอาทิตย์พร้อมกับสัตบุรุษในที่ต่างๆ ในเหตุการณ์นี้ผู้ที่จู่โจมตีคงเป็นคนในหมู่บ้านนั่นเองที่มีใจเอนเอียงไปทาง “กองกำลังประเทศลาว (พวกชาตินิยม)” มีคนกล่าวหาว่าเป็นการโจมตีจากพวกเวียดกง แต่วันดีได้ยืนยันพวกเขาพูดภาษาชาวบ้านของถิ่นนั้น คนพวกนี้ถือว่านี้คือถิ่นของตน ห้ามคนนอกมายุ่ง ในการทบทวนศีรษะก็เพื่อลงโทษชาวบ้านที่ต้อนรับคุณพ่อและเพื่อสร้างความหวาดกลัวภายในหมู่บ้าน

พยานแห่งความเชื่อในประเทศลาว (มรณสักขี/บุญราศีแห่งประเทศลาว)

ตามคำบอกเล่าของคนในท้องถิ่นพูดกันว่าพวกที่ซุ่มโจมตีต้องการกำจัดพวก “ฝรั่ง” ซึ่งพวกเขาหมายถึงคนฝรั่งเศสผู้ได้นำคริสต์ศาสนิกชนเข้ามาเป็น “ศาสนาฝรั่ง” พวกเขาจับถือมีสาบจึงเกลียดบรรดาคุณพ่อที่มาไล่ผี อย่างไรก็ตาม พวกเขาถูกเสี้ยมสอนให้มีอุดมการณ์ของการต่อต้านศาสนา

พระคุณเจ้าบัก (Pierre BACH) ได้กล่าวว่า “พ่อแนใจว่าคุณพ่อกำลังมีได้ฝึกไฟในกองทัพหรือการเมือง พวกที่ฆ่าท่านอาจมิได้ฆ่าเพราะเกลียดซึ่งความเชื่อ แต่คงกระทำเพราะเกลียดซึ่งพระศาสนจักรคาทอลิกในประเทศลาว”

พยานปากชาวลาเวผู้หนึ่งได้กล่าวว่า “ผมคิดว่าคุณพ่อกำลังเป็นมรณสักขี คุณพ่อกำลังกล้าหาญมาก ท่านอยู่กับพวกเราในขณะที่ท่านสามารถจากพวกเรากลับบ้านได้ แต่ท่านก็เลือกอยู่ต่อกับพวกเรา...”

ลูกา สี (Luc SY) ครูคำสอน (ชาวขมุ)

ลูกา สี เป็นชนเผ่าขมุ เป็นนักเรียนคนแรกของโรงเรียนครูคำสอนที่คูนพ้อมัง ซุบร่า (Jean SUBRA omi)

ลูกา สี ได้ทำงานอย่างใกล้ชิดกับคุณพ่อวอจิเออร์ (WAU-THIER omi) ได้รับการแบ่งปันเจตนาธรรมพันธธรรมทูตและการเสียสละตนจากคุณพ่อ

ความปั่นป่วนทางการเมืองในปี 1960/2503 ทำให้ลูกา สี ต้องเข้าไปเป็นทหารเร่ร่อนไปกับกองกำลังทหาร แต่ก็ยังหวังโยชน เผ่าขมุของตนตลอดเวลา

ปี 1967/2510 ลูกา สี หลังการรักษาการบาดเจ็บจากการรบที่ปากเซ ได้ไปเป็นครูคำสอนที่หนองสิม

คุณพ่อ (คาร์ดินัลปัจจุบัน) หลุยส์มารี หลิง กลับจาก แคนาดา ลูกา สี เข้าร่วมทีมงานของศูนย์อภิบาลชนเผ่าขมุที่ หองคา/ฮองคา ได้รับเข้าในทีมบริหารศูนย์ในฐานะครูคำสอนตาม เจตจำนงตลอดกาลของเขา ทุกคนประทับใจในการทำงานด้วยความตั้งใจ ด้วยความอดทนและมีระเบียบวินัยที่ค่อนข้างเข้มงวด กระทั่งก็ดี ลูกา สี รู้จักหาโอกาสภาวนาในวัดเสมอ

ปี 1968/2511 ลูกา สี กลับไปเยี่ยมพ่อแม่ที่บ้านนาหลวง ใกล้ทุ่งไหหิน ผู้ใหญ่ฝ่ายบ้านเมืองได้เสนอตำแหน่งที่งดงามใน กองทัพพร้อมเครื่องอำนวยความสะดวก แต่ลูกา สี ได้ปฏิเสธ เพราะต้องการมอบชีวิตในอาชีพครูคำสอน รับผิดชอบต่อไป

คืนแรกของการสถาปนาเข้ารับหน้าที่ผู้รับผิดชอบดูแลชนเผ่าขมุในเขตเมืองวังเวียง เวียงจันทน์และหลวงพระบาง ลูกา สี ได้กล่าวแก่บรรดาผู้ใหญ่ทางบ้านเมืองว่า

“พวกท่านเคยมีครูคำสอนที่ดี พวกท่านก็รักพวกเขามาก ผมมีประสบการณ์น้อยแต่ขอมอบตัวรับใช้พวกท่าน โปรดช่วยให้ผมได้ปฏิบัติหน้าที่อย่างดีด้วยครับ” ความจริงใจของ ลูกา สี โดนใจทุกคนในทันที

เหตุการณ์วันที่ 7 มีนาคม 1970/2513

5 มีนาคม ลูกา สี กับคุณพ่อ (สมณศักดิ์ในเวลานั้น) หลังได้ออกเดินทางมุ่งหน้าสู่แดนดินเพื่อไปสอนคำสอน พ่อเผ่าอินแปง ผู้ดูแล (ศาลาวัด) วัดห้วยพอง เดินทางไปด้วย ทั้งสามท่าน ค้ำคั้นและต้องออกเดินทางแต่เช้าอย่างเร่งด่วนเพื่อไปปฏิบัติภารกิจที่ห้วยพองในวันอาทิตย์ Laetare

ประมาณ 10 โมงเช้า มีรถทหารผ่านมาและได้รับพวกเขาไปด้วย พวกเขาสืมนึกถึงคำเตือนถึงข่าวที่ว่าพวก “กลุ่มชาตินิยม/ลาวรักชาติ” เดินสายบางครั้งบางคราวในละแวกนั้น

ออกจากแดนดินได้ประมาณ 1 กม. ก็มีท่ากระสุนปืนกรดมาที่รถ คุณพ่อหลังกระโดดลงจากรถ พ่อเผ่าอินแปงกระโดดตามลงไป ในเวลานั้นเอง กระสุนได้ถูกหน้าอกของพ่อเผ่าอินแปง พุบลงบนร่างของคุณพ่อหลัง คุณพ่อได้กระโจนหลบและทำทีว่าตายแล้ว ขณะลูกา สี กระโดดลงจากรถกระสุนนัดที่สองก็เจาะคอหอยของลูกา สี ล้มคว่ำลง

ลูกา สี และพ่อเผ่าอินแปงถูกฝังที่แดนดินนั่นเอง

เหตุการณ์ฆาตกรรมของลูกา สี ได้รับการวิพากษ์วิจารณ์ไปในหลายแง่มุม สิ่งที่น่าอนคือ การดักขุมโจมตีเป็นการกระทำของ “กองกำลังประเทศลาว (พวกชาตินิยม)” ทุกคนในแดนดินรู้ถึงกิจเมตตารธรรมและงานประกาศข่าวดีของทั้งสามท่าน ซึ่งเป็นไปได้ว่าไปสร้างความไม่พอใจกับผู้ที่ต้องการเห็นดินแดนของตนพ้นจากอิทธิพลของต่างชาติหรือจากอิทธิพลของคริสตศาสนา 10 กว่าปีก่อน คุณพ่อบอร์ซาก้า (BORZAGA) และคำแส/ทอซง (Thoj Xyooj) ก็ถูกกำจัดในทำนองนี้

คุณพ่อเชอวรูเลต์ (Pierre CHEVROULET) ได้ให้เหตุผลเกี่ยวกับการเบียดเบียนและการตายของลูกา สี และธรรมทูตต่างชาติสองท่านไว้เหมือนในกรณีฆาตกรรมคุณพ่อลูเซียง กาลัง (กรุณาอ่านข้างบน)

อาจพูดได้อย่างเต็มปากว่าในบางเขตของประเทศลาว ห้ามเอ่ยชื่อพระเยซูหรือชื่อพระคริสต์ด้วยซ้ำ ไม่มีใครปฏิเสธได้ก็คือว่าบรรดาธรรมทูตทราบดีถึงสถานการณ์อันเสี่ยงตายนี้ แต่เพราะพลังแห่งความเชื่อ เพราะความรักพระเยซูคริสต์และเพื่อนมนุษย์ พวกเขากล้าเผชิญอันตรายนี้ รู้ทั้งรู้ว่าเมื่อเริ่มออกเดินทาง การกลับเป็นแค่ความคาดหวัง

คุณพ่อซูบร้า (SUBRA omi) ได้รำพึงภาวนาว่า “ลูกา สี ถูกฆ่าในวันเสาร์ก่อนอาทิตย์ที่ 4 ในเทศกาลมหาพรต พิธีกรรมเชิญชวนให้เราพร้อมเปล่งเสียง ‘จงยินดีเกิดเยรูซาเลมเอ๋ย..จงร่วมยินดีกับเธอด้วยความชื่นบานเถิด พวกท่านจะได้รับการปลอบโยนอย่างเต็มเปี่ยมจากเธอ’”

ธรรมทูตผู้ได้เคยทำงานกับชนเผ่าซุมูถือว่าลูกา สี ได้สละเลือดเพื่อชนเผ่าซุมู เขาได้เป็นพยานชีวิตจรรยาที่สุุดทำ

สาละวัต/พ่ออินแปง

เมื่อลูกา สี ถูกฆ่าวันนั้น พ่อแม่อินแปง (สาละวัต/พ่ออินแปง) ได้ถูกฆ่าด้วย (อ่านเรื่องราวในลูกา สี) คงจะไม่ยุติธรรมถ้าเรามองผ่านเรื่องราวของพ่อแม่อินแปง

พ่อแม่อินแปงเป็นนายทหารนอกราชการ เป็นคนมีความรู้และเป็นทีนัหน้าถือตา เป็นหัวหน้ากลุ่มคริสตศาสนิกชนห้วยพง/นาพง เมื่อทราบว่าคุณพ่อหลิงและลูกา สี ต้องไปแดนดินเพื่อสอนคำสอน พ่อแม่อินแปงได้เสนอตัวไปด้วยทันที

คุณพ่อซูบร้า (SUBRA) เรียกพ่อแม่อินแปงว่า “สาละวัต” แต่ไม่เรียกชื่อจริง

“สาละวัต” คือผู้ดูแลกลุ่มคริสตศาสนิกชน เป็นคนงานของวัดก็ว่าได้ ช่วยดูแลจัดการบริหารงานของวัด “สาละวัต” เป็นผู้ดูแลวัดและบ้านคุณพ่อ นำโครงการของวัดเสนอให้ทุกคนรู้บริหารจัดการร่วมกับครูคำสอนในเรื่องภายนอกของการฉลองทางศาสนา ตีระฆัง เก็บถุงทาน สอบถามเรื่องการเตรียมการแต่งงาน เป็นคนสำคัญที่สามารถจากครูคำสอนและคุณพ่อ เมื่อคุณพ่อหรือครูคำสอนไม่อยู่ เขาต้องรักษาการแทนในการปฏิบัติศาสนกิจและพิธีกรรม สอนคำสอน โปรดศีลล้างบาป

*** คำบอกเล่าของ คุณพ่อ (พระคาร์ดินัล) หลัง ถึงการตาย
ของลูกา สี และสาละวัต/พ่อเฒ่าอินแปง**

“สองวันก่อนวันตายของลูกา สี พ่อเทศน์เข้าเงียบรายเดือนที่บ้านนาพง/ห้วยพง จากนั้นลูกา สี พ่อเฒ่าอินแปงและตัวพ่อได้ออกเดินทางไปแดนดิน ค้างคืนที่นั่น วันรุ่งขึ้นพวกเราอยากย้อนกลับไปวังเวียง แต่ช่วงนั้นไม่มีรถโดยสารที่จะไปถึงนาพงหรือวังเวียงได้ มีวิธีเดียวคือโบกรถ มีรถทหารผ่านมา พวกเราได้อาศัยรถคันนี้เดินทางต่อ

ออกรถมาได้ราวๆ 2 กิโลเมตร พวกเราถูกซุ่มโจมตี ห่ากระสุนพุ่งมาที่รถพวกเรา ลูกา สี และพ่อเฒ่าอินแปงถูกกระสุนเสียชีวิตทันทีต่อหน้าพ่อ กระสุนเจาะที่กะโหลกของพ่อเฒ่าอินแปงล้มลงตรงหน้าพ่อ กระสุนนั้นคงหมายปลิดชีวิตพ่อ แต่พ่อเฒ่าอินแปงเซมาตรงหน้าพ่อ จึงได้รับกระสุนไปเต็มๆ พ่อกระโดดข้ามร่างพ่อเฒ่าอินแปงและนอนราบกับพื้นสงบนิ่งเกือบ 10 นาทีอาจเป็นไปได้

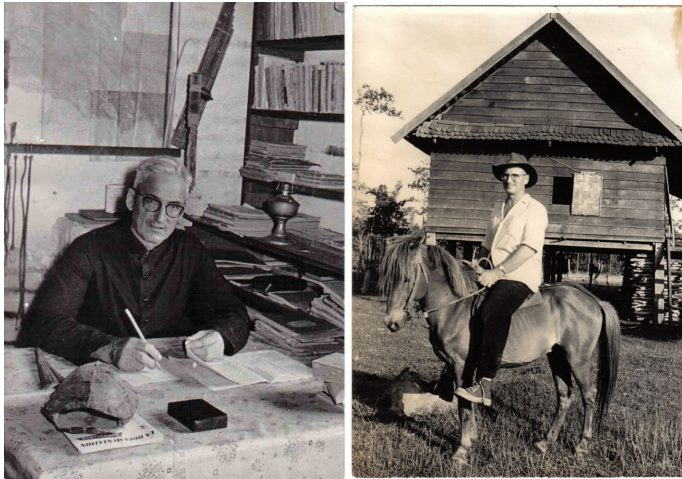
เมื่อเสียงปืนหยุด พ่อได้ยินเสียงนกหวีด ผู้จู่โจมออกจากที่ซ่อน ปล้นและเผารถ มีเสียงนกหวีดอีกครั้ง พวกเขาถอยไปทางตะวันตก พ่ออยู่ทางตะวันออก พระเจ้าช่วยแท้ๆ

พวกเขาพูดภาษาเวียดนาม ไม่มีใครพูดภาษาลาวเลย

จากนั้นพ่อได้หลบเดินไปทางป่าเขา มุ่งสู่หมู่บ้านแดนดิน เมื่อพ้อมีแรงขึ้นมาหน่อย พ่อพร้อมกับคนในหมู่บ้านได้ไปในที่เกิดเหตุ ก็พบผู้เสียชีวิตคือทหารหกคน ลูกา สี และพ่ออินแปง ทหารสองนายบาดเจ็บสาหัส

โชคร้ายจริงๆ เพราะขณะที่พวกเราช่วยกันเคลื่อนร่างผู้เคราะห์ร้ายไปปริมณฑน ทหารจากเมืองกาสีผ่านมา และสาดกระสุนใส่ โชคดีที่ภูมิติศตรงนั้นทำให้กระสุนผ่านศีรษะพวกเราไปหมด ไม่มีใครถูกกระสุน ทุกคนส่งเสียงร้องดังจนเสียงปืนสงบ

หลังจากที่เจอจากภัทหารแทบไม่รู้เรื่อง พ่อได้ขอให้ชาวบ้านช่วยจัดการร่างเพื่อนทั้งสอง พ่อเองต้องเดินทางไปวังเวียงเพื่อแจ้งเหตุร้าย และส่งข่าวไปยังบรรดาคุณพ่อที่เวียงจันทน์และแจ้งข่าวร้ายแก่สองครอบครัวที่ห้วยพง

คุณพ่อโยเซฟ บัวส์เซล (Joseph BOISSEL o.m.i.)

คุณพ่อโยเซฟ บัวส์เซล เป็นชาวฝรั่งเศส เป็นชาวนาที่แข็งแรง ขยันขันแข็ง หลังรับศีลบวชในปี 1937/2480 เวลานั้นคุณพ้อมีอายุ 28 ปีแล้ว ได้รับคำสั่งให้ไปทำงานในประเทศลาว

เมื่อถึงประเทศลาวในเดือนตุลาคม 1938/2481 ได้มุ่งตรงสู่เขตเชียงขวางที่กำลังพัฒนาขึ้นเรื่อยๆ เดือนมีนาคม 1945/2488 ถูกทหารญี่ปุ่นจับเป็นเชลยและถูกนำตัวไปเมืองวิงห์ (VINH : ประเทศเวียดนาม) พร้อมกับพระคุณเจ้ามาซัวเยร์ (MAZOYER omi) เมื่อกลับมาที่เขตมิสซังลาวในปี 1946/2489 คุณพ่อได้ไปทำงานที่เชียงขวางอีก และคอยเอาใจใส่ให้การอบรมผู้สมัครเป็นคริสตชนของบ้านผา จากนั้นไปประจำที่ปากซัน สิ่งแรกที่คุณพ่อทำคือดูแลหมู่บ้านหนองแวง (ปัจจุบันชื่อ ‘หนองบัวแวงคำ’ หมู่บ้านชาวนา ดูแลหมู่บ้านของชาวอพยพไทแดง และชนเผ่าขมุหลายหมู่บ้าน คุณพ่อต้องเดินทางไปตามหมู่บ้านต่างๆ ด้วยรถถีบ ทั้งๆ ที่ท่านใช้สายตาได้เพียงข้างเดียว

ในเวลานั้น การเดินทางตามถนนเป็นการเสี่ยงเสมอ ตั้งแต่ปลายเดือนมีนาคม 1969/2512 แล้ว และเพิ่มความรุนแรงมากขึ้นเรื่อยๆ ต้องรอเวลาอันเหมาะสม

วันเสาร์ที่ 5 กรกฎาคม คุณพ่อได้ตกลงใจจะไปค้างคืนในหมู่บ้านหาดอีเอ็ด จากปากซันประมาณ 20 ก.ม. ขึ้นไปตามแนวน้ำซัน คุณพ่อออกเดินทางเวลา 04.30 น. คุณพ่อไปกับคณะ O.M.M.I. (ธรรมทูตสตรีแห่งมารีนิรมล)

มีบันทึกไว้ว่า

“...เวลา 06.25 น. มีรถคันหนึ่งมาจากเมืองเก่า สวนกับรถของคุณพ่อหลังเหตุการณ์เพียงเล็กน้อย คนขับเห็นคุณพ่อเสียชีวิตแล้ว ไฟไหม้รถคุณพ่อ ข้าวของกระจัดกระจายอยู่เต็มข้างถนน ด้วยความกลัวคนขับจึงไม่หยุดรถ

[เมื่อมาถึงปากซัน คนขับได้ไปส่งสัญญาณเตือนภัยแก่พวกทหาร]

เพื่อสนองคำเรียกร้องของบรรดาคุณพ่อและพ่อแม่ของธรรมทูตสตรีแห่งมารีนิรมลที่ต้องการรู้ถึงสิ่งที่เกิดขึ้น บรรดานายทหารอนุญาตให้ปฏิบัติการขึ้นไปดูสถานที่เกิดเหตุ พวกเขาเดินทางในเวลากลางคืนด้วยรถหุ้มเกราะ เคลื่อนไปอย่างระมัดระวัง พวกเขาได้พบธรรมทูตสตรีแห่งมารีนิรมลก่อน ทั้งสองบาดเจ็บแต่ยังมีลมหายใจอยู่ ส่วนร่างของคุณพ่อบิวสเซลไหม้ไปครึ่งตัวค้างอยู่ในรถ

ผู้บาดเจ็บได้มีโอกาสให้รายละเอียดดังนี้

ได้มีคนติดอาวุธสามคนโผล่ออกมา สาดกระสุนชุดแรกมุ่งไปที่ล้อรถ ทำให้รถเกยข้างทางและพลิกคว่ำ กระสุนชุดที่สองมุ่งไปที่คุณพ่อ ทำให้คุณพ่อตายสนิท เวลานั้นเกิดระเบิดทางท้ายรถขึ้นส่วนระเบิดได้กระเด็นไปถูกธรรมทูตสตรีแห่งมารีนิรมลทั้งสอง คนหนึ่งยืนยันว่าได้ยินคำสั่งให้ยิงเป็นภาษาเวียดนาม ผู้รอดชีวิตทั้งสองเข้าไปหลบในป่าใกล้เคียง ธรรมทูตสตรีแห่งมารีนิรมลทั้ง

สองได้เห็นพวกเขาขึ้นชื่นชมผลงานของตนเอง และแล้วก็แบกปืนขึ้นป่าและหายจากไป”

“คุณพ่อบ็วส์เซล คุณพ่อยังคงอยู่กับพวกลูก มรณภาพอันโหดเหี้ยมนี้สร้างความสะเทือนใจ เป็นมรณภาพขณะทำงานในภารกิจธรรมทูต คุณพ่อได้เคยผ่านมาแล้ว เป็นมรณภาพที่สวยงามของธรรมทูต ชีวิตของคุณพ่อประทับใจพวกลูก เพราะเป็นชีวิตของธรรมทูตที่กระตือรือร้นดั่งน้ำเดือด เป็นชีวิตที่ยอมมอบให้ ที่ถูกใช้ให้หมดไปในการเป็นคนของพระเจ้า ผู้ไม่ยอมนับอะไรว่าสำคัญเท่าการประกาศองค์พระเยซูคริสต์แก่ผู้ยากไร้ ชีวิตของคุณพ่อเป็นชีวิตที่เต็มๆ อัดแน่นไปด้วยกิจการงาน ทำการอย่างตรงไปตรงมา ด้วยหัวใจเหมือนยังหนุ่มแน่น...”

คำกล่าวชมข้างต้นนี้เป็นผลของความรู้สึกรักอันแรงกล้าที่เกิดจากการได้เห็นเหตุการณ์กับตา เป็นคำกล่าวชมที่มีความจริงใจและตรงตามความเป็นจริง

คุณพ่อแวงซังต์ เลโนเร็ต (Vincent L'HÉNORET omi)

คุณพ่อแวงซังต์ เลโนเร็ต (Vincent L'HENORET) เป็นชาวฝรั่งเศส คุณพ่อเข้านวนกสถานที PONTMAIN เป็นคุณพ่อบาทหลวงในปี 1946/2489 ปีถัดไปท่านได้เดินทางไปทำงานธรรมทูตที่ประเทศลาว

คุณพ่อแวงซังต์ เลโนเร็ต ได้ใช้เวลาช่วงแรกๆ ในเขตปาก
 ซัน คุณพ่อเป็นผู้เลี้ยงแกะที่ห่วยไยและเอาใจใส่งาน เป็นคนเข้ม
 งวดพอสมควร แต่ในเดือนพฤศจิกายน 1957/2500 คุณพ่อ
 จำเป็นต้องจากกลุ่มแม่น้ำโขงเพื่อไปทำงานในเขตเชียงขวาง

บ้านบาน (BAN-BAN) เป็นอำเภอที่มีคริสตชนแค่หีบมือ
 ตั้งอยู่ชายแดนทุ่งไหหินบนถนนที่มุ่งสู่ประเทศเวียดนาม มีหมู่บ้าน
 หลายหมู่บ้านของผู้อพยพเผ่าไทแดงที่มาจากซาเหเนือ คุณพ่อ
 ทำงานกับชาวบ้านที่ได้รับความทุกข์ จากเคราะห์กรรมของสงคราม
 ที่เกิดขึ้นอยู่เป็นประจำมาหลายปีแล้ว ตั้งแต่ปี 1959/2502 คุณ
 พ่อแวงซังต์ เลโนเร็ต ได้เริ่มทำงานอย่างกล้าหาญโดยได้รับความ
 ช่วยเหลือจากคุณพ่อยอห์น บัปติสต์ คำพัน

เดือนสุดท้ายของปี 1960/2503 พวกคอมมิวนิสต์ได้ขยาย
 อำนาจครอบคลุมพื้นที่เริ่มจากซาเหเนือ คุณพ่อแวงซังต์ เลโนเร็ต
 ต้องถือใบอนุญาตผ่านจากผู้ใหญ่ฝ่ายบ้านเมืองทุกครั้ง คุณพ่อได้
 บอกให้ทราบว่ามีควมกังวลบ้างในตอนแรก แต่หลังมีการตกลง
 ระหว่างผู้ใหญ่ฝ่ายบ้านเมืองกับบรรดาคุณพ่อ ดูเหมือนทุกสิ่ง
 ดำเนินไปค่อนข้างดี

ฆาตกรรม

พุธที่ 10 พฤษภาคม คุณพ่อแวงซังต์ เลโนเร็ต ได้ขอใบ
 ผ่านแล้วก็ได้รับเพื่อไปสมโภชพระเยซูคริสต์เสด็จสู่สวรรค์ในสถาน
 ที่ทำงานอีกแห่งหนึ่ง

เวลานั้นเป็นช่วงก่อนสังคายนาวาติกันที่สอง วันสมโภชพระ
 เยซูคริสต์เสด็จขึ้นสวรรค์ ยังเป็นวันพฤษภสปีอยู่ทั่วทั้งอินโดจีน
 คุณพ่อกะไว้ว่าจะกลับมาที่ศูนย์ในวันรุ่งขึ้น ดังนั้นในตอนเช้าของ
 วันพฤษภสปีที่ 11 คุณพ่อจึงออกเดินทางสู่บ้านด้วยจักรยาน

คุณพ่อยังห่างจากจุดหมายปลายทางอยู่หลายกิโลเมตร
 ถูก “กองกำลังประเทศลาว (พวกชาตินิยม)” หลิงชวานาคนหนึ่ง

ได้เห็นฉากแรกๆ ของการตรวจนี้ คุณพ่อได้ควักใบอนุญาตผ่านออกมาแสดง ซึ่งก็ดูเหมือนเป็นที่พอใจของพวกเขา เพราะได้เห็นคุณพ่อซึ่งจักรยานและออกเดินทางต่อไป หญิงชานาคคนนั้นมีได้เห็นเหตุการณ์ต่อมา แต่เธอได้ยินเสียงปืนหลายนัด และก็ได้คิดว่าพวกเขาคงได้ฆ่าคุณพ่อแล้ว ด้วยความกลัวเธอจึงไม่กล้าพูดอะไร ทำอะไร ทั้งสิ้นในเวลานั้น ต่อมาเธอได้หวนกลับไปยังที่เกิดเหตุพร้อมกับสตรีคนอื่นๆ และได้พบที่ที่พวกเขาได้ฝังร่างคุณพ่อไว้อย่างลวกๆ

ไม่มีคำอธิบายใดๆ ต่อฆาตกรรมครั้งนี้ ซึ่งก็เหมือนกับฆาตกรรมครั้งก่อนๆ พวก“กองกำลังประเทศลาว (พวกชาตินิยม)” ปฏิเสธอย่างหน้าตาเฉยโดยสิ้นเชิง และพวกฝ่ายเป็นกลางที่เข้าร่วมพรรคพวกด้วยก็ไม่กล้าพอจะยอมรับว่ามีฆาตกรรมจริง และยังไม่กล้ากล่าวหาอะไรทั้งสิ้นอีกด้วยซ้ำไป

คุณพ่อหลุยส์ เลอรัวีย์ (Louis LEROY omi)

คุณพ่อหลุยส์ เลอรัวีย์ เป็นชาวฝรั่งเศส ได้เข้านวกสถานเมื่ออายุได้ 25 ปีแล้ว แม้ว่าเป็นคนคล่องงานแต่ก็มีความลำบากมากในการเรียนภาษาลาตินซึ่งก็เป็นความทุกข์ทรมาน คุณพ่อจึงทดแทนความด้อยนี้ด้วยการมุ่งมั่นทำทุกอย่างอย่างจริงจัง เพื่อนๆ เป็นพยานถึงคุณลักษณะประการนี้ของคุณพ่อ

การถูกส่งไปทำงานในประเทศลาว เป็นความพึงพอใจอย่างสิ้นเหลือ คุณพ่อถึงประเทศลาวในเดือนพฤศจิกายน 1955/2498 ได้ไปเชียงขวางทันที คุณพ่อมีปัญหาเล็กน้อยในการเรียนภาษา จึงขอใช้เวลาหนึ่งปีศึกษาภาษาลาวให้ดีขึ้น

เมื่อกลับไปเชียงขวาง ได้รับมอบหมายให้ดูแลบ้านผา กลุ่มชนไตดำสืบต่อจากคุณพ่อโยเซฟ บิวส์เซล

วันที่ 15 เมษายน 1961/2504 ประมาณ 17.00 น. ทหารของร้อยเอกกองแล (ฝ่ายเป็นกลาง) และ “กองกำลังประเทศลาว (พวกชาตินิยม)” ได้บุกเข้าบ้านผา ได้ตั้งคำถามมากมายเกี่ยวกับคุณพ่อเลอรัย เช่น “เขาได้ติดต่อกับพวกอเมริกันหรือเปล่า.. ช่วยฝ่ายขวา (พวกของนายพลภูมิ หน่อสวรรค์) หรือเปล่า... ช่วยชาวแม้ว (ชาวม้ง) หรือเปล่า.. มีเครื่องรับ/ส่งวิทยุหรืออาวุธหรือเปล่า...” ทหารบางคนได้เข้าไปต้อมๆ มองๆ ในสถานที่พักของคุณพ่อด้วย

เช้าวันอังคารที่ 18 เมษายน ประมาณ 09.50 น. “กองกำลังประเทศลาว (พวกชาตินิยม)” ได้ล้อมบ้านคุณพ่อโดยอ้างคำสั่งทางวิทยุจากรัฐบาลให้คุณพ่อกลับไปศูนย์มัสซังที่เชียงขวาง คุณพ่อเลอรัยได้ปฏิเสธ ไม่ต้องการจากคริสตชนไป เพราะมีท่าน

คนเดียวอยู่ที่บ้านผานี้ ส่วนที่เชียงขวางนั้นมีคุณพ่ออยู่หลายองค์แล้ว พวก “กองกำลังประเทศลาว (พวกชาตินิยม)” จึงขอให้คุณพ่อส่งปืนสั้นของคุณพ่อ (สงสัยปืนสั้นที่วานั้นคงเป็นกางเขนของคุณพ่อที่ห้อยอยู่ที่ผ้าคาดเอวมากกว่า) คุณพ่อตอบว่าไม่เคยมีปืนเลย คุณพ่อได้ถอดเสื้อหล่อและเสื้อเชิ้ตออก พวกเขาพบเพียงแต่สายประคำและผ้าเช็ดหน้าเท่านั้นในกระเป๋า “กองกำลังประเทศลาว (พวกชาตินิยม)” พวกเขาได้ยึดปืนล่าสัตว์ของคุณพ่อทันที คั้นห้องอย่างรวดเร็วเพื่อจะหาปืนสั้นนั้น พวกเขาพูดกันเป็นภาษาเวียดนาม ที่สุดพวกเขาได้กลับไปพร้อมด้วยคำกล่าวอำลา

ครึ่งชั่วโมงให้หลัง (11.30 น.) “กองกำลังประเทศลาว (พวกชาตินิยม)” กลุ่มใหญ่ได้เข้าไปหาคุณพ่อเลอร์วีย์ เห็นคุณพ่อได้ปิดหน้าต่างและประตูออกนำหน้าทหาร

ประมาณบ่ายสองโมง “กองกำลังประเทศลาว (พวกชาตินิยม)” บางคนได้กลับมา มีพวงกุญแจและบอกว่า “เขาไปเชียงขวางแล้ว พวกเรามาจัดระเบียบข้าวของของเขา...”

สองสามวันต่อมาได้มีการปล้นสะดมบ้านของคุณพ่อจนเกลี้ยงโดย “กองกำลังประเทศลาว (พวกชาตินิยม)” พวกเขาได้ฉีกรูปพระต่างๆ เผาทิ้ง (พวกนี้ไม่มีศาสนา)

วันที่คุณพ่อเลอร์วีย์ถูกจับ สตรีคนหนึ่งจากบ้านผาใต้ได้เห็นคุณพ่อเดินผ่านไปกับ “กองกำลังประเทศลาว (พวกชาตินิยม)” เธอก็ได้ยินเสียงปืนหลายนัดและคิดว่าพวกเขาคงฆ่าคุณพ่อเลอร์วีย์ในป่าใกล้ๆ

ไม่กี่วันต่อมา สตรีบางคนในหมู่บ้านได้พบหลุมศพใหม่ที่ถูกล้างว่าเป็นหลุมเก่าโดยกลบหน้าหลุมศพด้วยกิ่งไม้และใบไม้แห้ง ต่างคนต่างกระซิบกันว่าคุณพ่อคงถูกฝังที่นั่น แต่ไม่มีใครกล้าเข้าไปใกล้ๆ”

ความจริงนี้ได้รับการยืนยันหลายปีต่อมาเมื่อคุณพ่อองค์หนึ่งได้มีโอกาสไปดูสถานที่

พวก “กองกำลังประเทศลาว (พวกชาตินิยม)” ไม่เคยยอมรับในการกระทำนี้เลย ได้มีความพยายามในการเดินเรื่องทุกระดับ เพื่อจะได้มาซึ่งรายละเอียดเกี่ยวกับการสูญหายของคุณพ่อ แต่ปราศจากผลลัพธ์

คุณพ่อฌ็อง วอจิเอร์/วอเจียร์ (Jean WAUTHIER omi)

คุณพ่อฌ็อง วอจิเอร์ เป็นชาวฝรั่งเศส ในวัยหนุ่มได้พบกับความวุ่นวายของการต้องย้ายถิ่นฐาน คุณพ่อได้เข้าวนวกภาพที่ PONTMAIN ในปี 1944/2487 ด้วยร่างกายที่แข็งแรง พร้อมด้วยลักษณะที่แข็งแกร่งในทุกสภาพการณ์ เมื่อถูกเกณฑ์ทหาร คุณพ่อได้เลือกเข้าอยู่ในหน่วยพลร่ม ได้ขอเป็นธรรมทูต

คุณพ่อได้เข้าทำงานอยู่ท่ามกลางชนเผ่าขมุในประเทศลาว คุณพ่อได้ผลักดันชาวบ้านให้ย้ายจากน้ำมอน ไปอยู่ที่คังสีอันเป็นถิ่นฐานดีกว่า สามารถทำนาได้อีกด้วย ที่นี้เอง คุณพ่อวอจิเอร์ได้สร้างระบบเดินน้ำด้วยลำไม้ไผ่ นำความปิติยินดีมาสู่ชาวบ้านที่ไม่ต้องออกไปหาน้ำไกลๆ อีกต่อไป

แต่ปี 1961/2504 ชาวบ้านต้องถอยร่นจากบ้านนามาที่หินตั้ง หลังมีสัญญาณเตือนภัยในเดือนมกราคม คุณพ่อได้ออกมาจากพื้นที่ไปทำงานชั่วคราวที่บ้านเนรปากซัน แต่คุณพ่อมีความคิดที่แน่ชัดว่าจะกลับไปทำงานท่ามกลางชนเผ่าขมุให้เร็วที่สุดเท่าที่จะทำได้

ธันวาคม ปี 1963/2506 คุณพ่อได้นำทีมธรรมทูตกลับเข้าทำงานกับชนชาวมุอีกครั้ง คุณพ่อได้อบรมครูคำสอน ส่งพวกเขาไปทำงานตามหมู่บ้านต่างๆ บนภูเขา กับบรรดาผู้อพยพที่ถูกสงครามไล่ล่าและต้องออกจากถิ่นที่อยู่ไปดำเนินชีวิตอย่างแร้นแค้น เหตุมาจากการสู้รบครั้งใหม่และจากทุ่นระเบิดที่ฝังในดินทั่วไปตามทางเดิน

คุณพ่อโจจิเออร์ ได้ใช้เวลาส่วนมากในบั้นปลายของชีวิตที่หิที่ตั้ง และได้ทุ่มเทตนอย่างมากเพื่อให้ความช่วยเหลือด้านมนุษยธรรมในความเท่าเทียมกัน อันเป็นกุญแจดอกสำคัญต่อความอยู่รอดของประชาชน ตรงนี้เองที่ไศกนาฏกรรมเริ่มก่อปมขึ้น เหตุก็เพราะว่าแม้อยู่ในความยากเข็ญอย่างสุดๆ ชาวเผ่าชนที่นำสงสารตกอยู่ในข้างของผู้ที่ถูกเอารัดเอาเปรียบตลอดเวลา คุณพ่อโจจิเออร์ได้พยายามปกป้องพวกเขา สิ่งนี้สร้างความไม่พอใจแก่หลายคน เพราะบรรดาทหารของกองกำลังพิเศษได้ยึดสิทธิ์อย่างไม่ชอบธรรมในการควบคุมการแจกจ่ายอาหารและยาได้ฉกฉวยโอกาสเอามาก่อนเพื่อตนเองและพวกพ้อง จึงมองการกระทำของคุณพ่อด้วยสายตาไม่เป็นมิตร

ในความเป็นจริง พวกม้งของบ้านนาไม่เคยให้อภัยคุณพ่อ ในการช่วยย้ายคริสตชนเผ่าขมุออกจากพื้นที่ไปตั้งรกรากที่หินตั้ง อาติตย์ก่อนคริสตสมภพ คุณพ่อโจจิเอร์ปรารณาไปเยี่ยม กลุ่มชนเผ่าขมุกลุ่มเล็กๆ กลุ่มหนึ่งที่ยังตั้งรกรากอยู่ใกล้บ้านนา คุณพ่อได้แจ้งให้ฝ่ายทหารทราบล่วงหน้าแล้วว่าท่านจะผ่านไป คุณพ่อโจจิเอร์ถูกข่มขู่ขณะเดินทางกลับมาบ้านหินตั้งในตอนเย็น วันเสาร์ที่ 16 ธันวาคม กระสุนปืนสองนัดเจาะตรงหัวใจคุณพ่อพอดี

วันรุ่งขึ้นร่างของคุณพ่อโจจิเอร์ได้ถูกนำไปนครเวียงจันทน์ทันที รัฐบาลได้อ้างว่าเป็นการกระทำของพวกคอมมิวนิสต์นั้นคือความจริงทางการ ความจริงของเหตุการณ์เป็นคนละเรื่องและเป็นที่รู้จักอย่างรวดเร็ว แต่ไม่มีใครกล้ากล่าวถึงในสภาพการณ์เวลานั้น

มีเขียนไว้ในเวลานั้น ดังนี้

“ทำไมคุณพ่อโจจิเอร์จึงถูกฆ่า คงไม่มีใครได้รู้ (กล้าพูด)

เหตุผลแท้จริง

ความเป็นคนที่รู้จักระเบียบและความเป็นคนฉลาดหลักแหลมที่คุณพ่อได้ใช้ในการจรรโลงและแจกจ่าย ความช่วยเหลือด้านมนุษยธรรมคงทำให้บางคนผิดหวัง ไม่พอใจ และความช่วยเหลือที่ตกมาจากฟ้านี้จุดประกายความหิวกระหายและกระตุ้นความโลภอย่างไม่ต้องสงสัย

สิ่งที่แน่นอนก็คือ คุณพ่อโจจิเอร์ถูกฆ่าในการปฏิบัติศาสนบริการธรรมทูต และเพราะศาสนบริการนี้ที่ทำให้คุณพ่อโจจิเอร์ถูกกำจัด” ในวันต่อมา หนึ่งในบรรดาครูคำสอนชาวขมุได้เขียนถึงพ่อแม่ว่าดังนี้

“คุณพ่อฌัง โจจิเอร์ ได้มรณะเพราะคุณพ่อรักพวกเราและอยากอยู่กับพวกเราตลอดไป”

คุณพ่อมิเชล กีกเล่ย์ (Michel COQUELET omi)

คุณพ่อมิเชล กีกเล่ย์ เป็นคนทางเหนือของประเทศฝรั่งเศส คุณพ่อได้เข้านวกภาพของคณะ (omi) ที่ La Brosse-Montceaux พร้อมกับคุณพ่อหลุยส์ เลอะระวัยย์

คุณพ่อมิเชล กีกเล่ย์ จบบ้านเณรใหญ่ตามหลังคุณพ่อหลุยส์ 2 ปี มาถึงประเทศลาวในปี 1957/2500 ไปฝึกงานที่บ้านเณรเล็กปากซันหลายเดือนเพื่อช่วยสอนและเรียนภาษา แล้วได้ไปประจำที่เขตเชียงขวาง

เราารู้เพียงเล็กน้อยถึงสภาพการณ์และเหตุการณ์การหายไปของคุณพ่อมิเชล กีกเล่ย์ ซึ่งเกิดขึ้นไฉ่ไฉ่ และในสถานที่ใกล้เคียงกับของคุณพ่อหลุยส์ เลอะระวัยย์ (บ้านผา) คุณพ่อมิเชล คงไม่ทราบเรื่องที่ได้เกิดขึ้นกับคุณพ่อหลุยส์ นอกเสียจากว่าพวก “กองกำลังประเทศลาว (พวกชาตินิยม)” ที่ได้จับท่านได้บอกให้รู้

ข้อเขียนของอธิการเขต

“ วันที่ 30 เมษายน พ่อได้รับจดหมายจากครูคำสอนบ้านสามตัม แจ้งว่าวัดน้อยของบ้านสามตัมถูกปล้นและถูกทำลายจากกองกำลังประเทศลาว (พวกชาตินิยม) รวมทั้งได้บอกอีกว่าคุณพ่อมิเชล กีกเล่ย์ ได้หายไป ชาวบ้านของน้ำพันได้เห็นจักรยานของคุณพ่อจอดทิ้งไว้ข้างทางที่สบเซียง (SOP XIENG)

ทุกคนคิดว่าคุณพ่อถูกจับตัวไป ซึ่งเป็นเวลาเดียวกันกับการปฏิบัติการของพวกเขาที่บ้านผา (ฆาตกรรมของคุณพ่อหลุยส์ เลอะร็วีย์)

อังคารที่ 3 พฤษภาคม ครูคำสอนจากบ้านน้ำพันและชาวบ้านกลุ่มหนึ่งจากโพนแพงได้มาที่เชียงขวางรายงานดังนี้ คือ

‘คุณพ่อก๊กเญ่ย์ ได้ออกจากโพนแพงเมื่อวันที่ 17 เมษายน เพื่อไปรักษาผู้ป่วยคนหนึ่งที่บ้านน้ำพัน

20 เมษายน คุณพ่อได้ขึ้นจักรยานกลับหมู่บ้านของคุณพ่อ คงถูกจับที่สบเซียง

24 เมษายน เมื่อครูคำสอนและผู้ใหญ่บ้านเห็นว่าคุณพ่อยังกลับไม่ถึงบ้านจึงออกไปถามหาข่าว ทหารที่ประจำอยู่สบเซียง (นายทหาร “กองกำลังประเทศลาว (พวกชาตินิยม)”) บอกว่า คุณพ่อได้ถูกนำตัวไปเชียงขวาง ในเวลาเดียวกันกับคุณพ่อที่บ้านผา”

สถานการณ์ทุกอย่างทำให้ทุกคนคิดว่าคุณพ่อมิเชล ได้รับชะตากรรมอันเดียวกันกับคุณพ่อหลุยส์

เหตุการณ์ต่างๆ ไม่ชัดเจน เพราะได้รับข่าวสารไม่ปะติดปะต่อ ไม่ต่อเนื่องและต้องเดาเอาเองอยู่เสมอ

ใน “บันทึกเหตุการณ์” ของสามแณราลัยปากซัน ลงวันที่ 3 พฤษภาคม 1961/2504

‘ในตอนเช้า คุณพ่อโอโรค (O’ROURKE) กลับมาจากเวียงจันทน์ มีจดหมายบอกถึงเหตุร้ายคือ คุณพ่อมิเชล ก๊กเลต์ ได้หายไปตั้งแต่ วันที่ 15 เมษายน มีคนเห็นจักรยานของคุณพ่อริมถนนระหว่างเชียงขวางและสบเซียง และเท่าที่เป็นไปได้อย่างมาก คุณพ่อได้ถูกกลุ่ม “กองกำลังประเทศลาว (พวกชาตินิยม)” จับตัวไปทราบเรื่องนี้จากคนถือโทรเลขมาให้เมื่อวานเช้าที่เวียงจันทน์ เมื่ออาทิตย์ที่แล้วก็มีโทรเลขสองฉบับแจ้งว่า คุณพ่อเลอะร็วีย์ได้ถูกจับเป็นนักโทษโดย “กองกำลังประเทศลาว (พวกชาตินิยม)” และได้ถูกกล่าวหาว่าเป็นไส้ศึก ทั้งๆ ที่คุณพ่ออยู่

ตลอดเวลาที่บ้านผาแม่หลังการถอนกำลังของฝ่ายเป็นกลาง เวลา
นี้คุณพ่อคงอยู่ในมือของ “กองกำลังประเทศลาว (พวกชาตินิยม)”
แต่เวลานั้นคุณพ่อก็กเล่ต์ (?) ได้หายไปเหมือนคุณพ่อบอร์ซาก้า
ได้หนึ่งปีแล้ว

คุณพ่อมาริโอ บอร์ซาก้า (Mario BORZAGA omi)

คุณพ่อ Mario BORZAGA ธรรมทูตหนุ่มวัย 28 ปี เข้า
ทำงานในประเทศลาวได้เพียงสองปีครึ่ง เป็นสมาชิกคณะธรรมทูต
แห่งมารีนิรมลคนแรกถูกฆ่าปลายเดือนเมษายน 1960/2503

คุณพ่อ Mario BORZAGA เป็นชาวอิตาลี คณะธรรม
ทูตแห่งมารีนิรมลได้ต้อนรับท่านในปี 1952/2495 ได้ส่งท่านไป
ทำงานในประเทศลาวพร้อมกับกลุ่มธรรมทูตอิตาลีกลุ่มแรก
ทันทีหลังบวชเป็นคุณพ่อบาทหลวง ถึงประเทศลาวในเดือน
พฤศจิกายน 1957/2500 เรียนภาษา ฝึกฝนชีวิตธรรมทูตที่ปากซัน

พฤศจิกายน 1958/2501 ได้ไปทำงานในเขตหลวงพระบาง
ที่หมู่บ้านกัวกะจำ คุณพ่อเป็นนักบวชที่เข้มงวดในชีวิต เป็นธรรม
ทูตที่มีความกระตือรือร้น ได้ทุ่มเทตนตั้งแต่เดือนแรกในการเรียน
ภาษาอย่างขะมักเขม้น ประรณาทตลอดเวลาในการประกาศพระ
วาจาของพระเจ้า

กิวกะจำเป็นหมู่บ้านชาวม้งที่คุณพ่ออ็ฟ แบร์แตร์ส (Yves BERTRAIS omi) ได้ไปเริ่มงานไว้ คุณพ่อ Mario ได้อุทิศเวลา และพลังทั้งหมดของคุณพ่อ เป็นงานธรรมดาทั่วไปทุกที่ สอนคำสอน ช่วยให้เรียนรู้การภาวนา เยี่ยมครอบครัว ดูแลคนเจ็บป่วย

วันอาทิตย์ที่ 24 เมษายน 1960/2503 คุณพ่อ BORZAGA กำลังยุ่งอยู่กับการรักษาคนป่วย มีชาวม้งกลุ่มเล็กๆ กลุ่มหนึ่ง มาหา ขอร้องให้คุณพ่อไปเยี่ยมพวกเขา ครั้งนี้คุณพ่อ BORZAGA เห็นว่าน่าจะฉวยโอกาสนี้ ได้ให้สัญญาว่าจะตามพวกเขาไปในวันรุ่งขึ้น

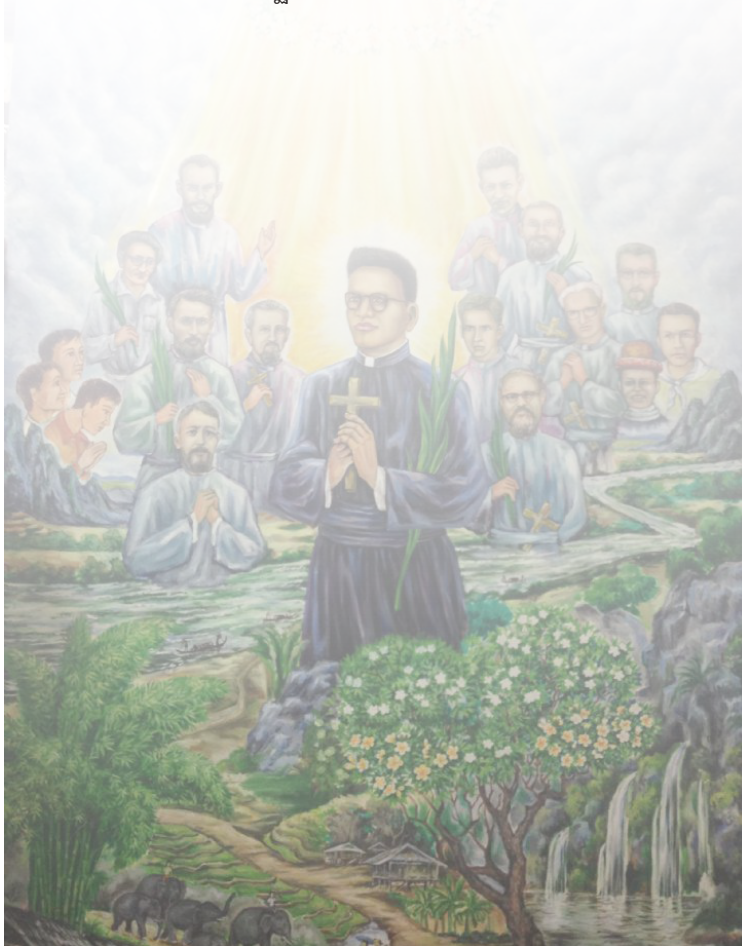
วันวันจันทร์ที่ 25 เมษายน คุณพ่อ Mario ออกเดินทาง พร้อมครูคำสอนทอซง (คำแส) คุณพ่อใส่ชุดดำเหมือนชาวม้ง มีเป้ สวมหมวกเบเรต์ เดินมาทางแม่น้ำมิง (MING) เมื่อออกเดินทาง คุณพ่อได้พูดเป็นนัยๆ ว่า “อีก 15 วัน เจอกันที่หลวงพระบางนะ” แท้จริงแล้วไม่มีใครได้เห็นคุณพ่อและครูคำสอนทอซงอีกเลย

ไม่ต้องสงสัยเลยว่าคุณพ่อ Mario คงถูกฆ่าตายไม่กี่วันให้หลังการออกจากหมู่บ้านไป อย่างไรก็ตาม กรณีของคุณพ่อ Mario นี้ ควรทำความเข้าใจโดยโยงไปถึงการสังหารคุณพ่อเรอเน ด็อบรูซซ์ (René DUBROUX M.E.P.) อีกทั้งต้องโยงไปถึงเหตุการณ์ต่างๆ ในเขตเชียงขวางด้วย

เราสามารถกล่าวคำชมธรรมทูตแต่ละท่านที่เราได้ขีดเขียน ลักษณะกว้างๆ ของชีวิต และของการมอบถวายชีวิตของตน แต่ละคนได้เป็นคนของพระเจ้าในแบบของตน ตามอุปนิสัย ตามความสามารถ ตามขีดจำกัดของตน พวกท่านได้ปฏิบัติหน้าที่เพื่อพระเยซูคริสต์ และเพื่อคนยากไร้ พวกท่านรู้ดีถึงความเสี่ยงในการปฏิบัติงาน แต่มิได้ลังเลใจในการไปจนสุดในความรัก

ตรงนี้เราควรกล่าวถึงบรรดาคริสตศาสนิกชนอื่นอีกหลายต่อหลายท่าน ผู้ทุ่มเทตนในชีวิตบนหนทางเดียวกันที่ต้องเผชิญอุปสรรคคล้ายๆ กัน ในการยืนยันความเชื่อของตน

{ด้วยฉันทานุมัติ คณะธรรมทูตแห่งมารีนิรมล (O.M.I.) ได้ถือวันที่ 16 ธันวาคมของทุกปี เป็นวันระลึกถึงบุญราศีแห่งประเทศไทย/สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว}

รูปภาพประวัติศาสตร์มรณสักขี/บุญราศีแห่งประเทศไทยทั้งหมด
สืบค้นจาก [http://archive.omiworld.org/en/photo-gallery/
martyrs-of-laos/](http://archive.omiworld.org/en/photo-gallery/martyrs-of-laos/)

[หมวดชีวิตด้านจิตใจ]

ชีวิตที่มีความหมาย

ดร.สุภาวดี นัมคณิสสรณ์

บทนำ

ปัญหาสังคมและเศรษฐกิจที่เกิดจากโรคระบาดโควิด-19 ได้ส่งผลกระทบต่อการทำงาน ชีวิตของผู้คนทั่วโลกในทุกระดับชนชั้นและทุกเพศทุกวัย ไม่ว่าจะเป็นคนในวัยทำงานที่ต้องเผชิญกับปัญหาของธุรกิจที่ปิดกิจการ การตกงานและภาระหนี้สินมากมายที่เกิดขึ้น ในส่วนของเด็กและเยาวชนในวัยเรียนก็ต้องเผชิญกับปัญหาในการเรียนออนไลน์ที่ส่งผลกระทบต่อระบบสมองซึ่งนำไปสู่ผลในการเรียนรู้ ตลอดจนสภาวะทางจิตใจ รวมไปถึงปัญหาที่เกิดจากการใช้โซเชียลมีเดีย อีกทั้งการใช้สื่อสังคมออนไลน์ที่ได้กลายเป็นภัยมืดที่น่าอันตรายมาสู่วิตชีวิตของเด็กและเยาวชนด้วยความรู้ไม่เท่าทัน สิ่งเหล่านี้ล้วนส่งผลกระทบต่อสภาพจิตใจของผู้คนในสังคม ดังนั้น สังคมจึงมีผู้ป่วยโรคซึมเศร้าเพิ่มขึ้น อีกทั้งยังมีจำนวนคนที่เลือกที่จะจบชีวิตของตนเองเพิ่มขึ้นอีกเรื่อยๆ

ข้อมูลปัญหาด้านสุขภาพจิต

จากข้อมูลขององค์การอนามัยโลก หรือ WHO ระบุว่า 1 ใน 8 ของประชากรโลกกำลังเผชิญปัญหาด้านสุขภาพจิต ซึ่งพบว่า ในทุกการเสียชีวิต 100 ครั้ง จะมีอย่างน้อย 1 ครั้ง ที่เป็นการฆ่าตัวตาย โดยเฉพาะคนวัยหนุ่มสาวช่วงอายุ 15-29 ปี ทุกการเสียชีวิต 100 ครั้ง จะมีถึง 8 ครั้ง ที่เป็นการฆ่าตัวตาย และในภาพรวม ทุก 1 การเสียชีวิตที่มาจาก การฆ่าตัวตาย เป็นการพยายามฆ่าตัวตายไม่ต่ำกว่า 20 ครั้ง

จากสถิติการฆ่าตัวตายสำเร็จก็ยังพบอีกว่ามีอัตราสูงขึ้นจาก 6.08 ราย ต่อประชากรแสนคน ในปี 2556 ได้เพิ่มเป็น 7.37 รายต่อประชากรแสนคน ในปี 2564 ที่เกิดโรคระบาดโควิด-19 นอกจากนี้ยังมีผู้ป่วยโรคซึมเศร้าอีกราว 1.35 ล้านคน ซึ่งเป็นจำนวนที่เพิ่มขึ้นหลายเท่าตัวในรอบสิบปีที่ผ่านมา

ส่วนประเทศไทยนั้น ข้อมูลจากคลังข้อมูลการแพทย์และสุขภาพ กระทรวงสาธารณสุขได้ระบุว่า ระหว่างปี 2558-2564 ประเทศไทยก็มีผู้ป่วยจิตเวชเพิ่มขึ้นทุกปี โดยจำนวนที่เพิ่มขึ้นนั้น เกือบ 2 เท่า จาก 1.3 ล้านคน เพิ่มเป็น 2.3 ล้านคน ในปี 2564 โดยโรคจิตเวชที่มีผู้ป่วยเข้ามารับการรักษามากที่สุดก็คือ ความผิดปกติในทางจิตและการมีพฤติกรรมที่เกิดจากการใช้สารที่ออกฤทธิ์ต่อจิตประสาท การเสพยา และสูบบุหรี่ ดังนั้น เราจึงได้เห็นผู้ป่วยจิตเวชหลายรายที่ออกมาก่อเหตุร้ายโดยการทำร้ายร่างกาย ทบทำลายรถยนต์ตลอดจนการทำลายข้าวของของประชาชนตามสถานที่ต่างๆ และอีกหลายเหตุการณ์ของความรุนแรงที่เกิดขึ้นซ้ำแล้วซ้ำอีก จนกลายเป็นภัยอันตรายที่น่าหวาดกลัวที่ทำให้ผู้คนในสังคมต้องมีชีวิตอยู่กันอย่างหวาดระแวงจนรู้สึกหมดความสุข

ดังนั้น การสร้างความตระหนักรู้ต่อปัญหาสุขภาพจิตของคนในสังคมจึงเป็นสิ่งหนึ่งที่จะช่วยให้เกิดความร่วมมือร่วมใจกันในการแสวงหาแนวทางที่จะช่วยกันสร้างสังคมที่มีความสัมพันธ์ที่ดี สังคมที่มีความเข้าใจและมีความเห็นอกเห็นใจซึ่งกันและกัน เพื่อช่วยลดปัญหาที่กำลังเกิดขึ้นในสังคม อีกทั้งเพื่อที่จะแสวงหาแนวทางเพื่อให้สามารถมีชีวิตที่ดีและมีความสุขได้อย่างแท้จริง

ชีวิตที่ดี: ความสัมพันธ์ที่ดี

ในสถานการณ์ปัจจุบันที่คนในสังคมต้องเผชิญหน้ากับปัญหาต่างๆ ไม่ว่าจะเป็นปัญหาด้านเศรษฐกิจ การเมือง สังคม โรคติดต่อต่างๆ สิ่งแวดล้อม มลภาวะ ตลอดจนภัยพิบัติที่เกิดขึ้นและอื่นๆ อีกมากมาย สิ่งเหล่านี้ย่อมทำให้เกิดความรู้สึกเครียด หวาดกลัว กอดตัน กังวลใจ และเป็นทุกข์ ความสุขจึงเป็นสิ่งที่ผู้คนปรารถนาและอยากให้เกิดขึ้นในชีวิต เมื่อความสุขเป็นจุดมุ่งหมายของชีวิต ด้วยเหตุนี้เอง ชีวิตที่มีความสุขจึงเป็นชีวิตที่ดี ดังนั้น หลายคนจึงแสวงหาวิธีที่จะสร้างความสุขด้วยวิธีการต่างๆ ในมุมมองของคนในยุคมิลเลนเนียลส์ (Millennial) กว่า 80 เปอร์เซ็นต์บอกว่า เป้าหมายในชีวิตของพวกเขาคือ ‘ความร่ำรวย’ และอีกกว่า 50 เปอร์เซ็นต์บอกว่า ‘ต้องการมีชื่อเสียง’ และเพื่อการบรรลุถึงเป้าหมายดังกล่าวนี้เอง คนจำนวนมากจึงต้องทำงานหนักหรือทำทุกอย่างเพื่อให้ได้มาซึ่ง ‘ความร่ำรวย’ และ ‘ความโด่งดัง’ เพราะนี่คือนิยามของ ‘ชีวิตที่ดี’ ของคนในยุคนี้ ซึ่งส่วนหนึ่ง ก็เป็นผลมาจากอิทธิพลของสื่อต่างๆ ที่มักจะนำเสนอแต่เรื่องราวของคนที่ร่ำรวย คนที่ประสบความสำเร็จ คนที่มีชื่อเสียงโด่งดัง จนคนส่วนใหญ่มีความเชื่อว่า สิ่งเหล่านั้นคือหนทางเดียวที่จะทำให้มีความสุข แต่คำถามก็คือ ‘ความร่ำรวย’ ‘ความโด่งดัง’ เป็นคำตอบของการมีชีวิตที่ดีจริงหรือ

ทีมงานวิจัยอันโด่งดังของมหาวิทยาลัยฮาร์วาร์ด ที่ใช้เวลายาวนานถึง 75 ปี และงานวิจัยนี้ได้ติดตามศึกษาคนกลุ่มหนึ่งตั้งแต่วัยรุ่นจนถึงวัยชรา เพื่อที่จะหาคำตอบว่า ชีวิตที่ดีคืออะไร?

กลุ่มแรก: เป็นนักศึกษาชายปีที่สอง ของมหาวิทยาลัยฮาร์วาร์ดจำนวน 268 คน ซึ่งมีคุณภาพชีวิตที่ดี ซึ่งได้รับการศึกษาจากสถาบันที่มีชื่อเสียง

กลุ่มที่สอง: เป็นเด็กวัยรุ่นอายุราว 12 - 16 ปี ซึ่งเติบโตขึ้นมาในเมืองบอสตันจำนวน 456 คนและพวกเขาก็เติบโตขึ้นมาด้วยความยากลำบากและยากจนอย่างแสนสาหัส โดยทุกๆ 2 ปี ทีมนักวิจัยจะขอให้ผู้ถูกวิจัยจำนวน 724 คนนี้ ทำแบบสอบถามที่เกี่ยวข้องกับความพอใจในชีวิตของพวกเขาไม่ว่าจะเป็นความพอใจในชีวิตส่วนตัว ในชีวิตแต่งงาน ความพอใจในหน้าที่การงานหรือแม้แต่ความพอใจทางสังคม และหลายครั้งที่ทีมนักวิจัยได้ขอไปสัมภาษณ์พวกเขาถึงที่ห้องรับแขกเพื่อจะได้ถือโอกาสพูดคุยกับภรรยาหรือลูกๆ หลานๆ ของพวกเขาด้วย

นอกจากนี้ ในทุกๆ 5 ปีก็จะมีการตรวจสอบสุขภาพของพวกเขาเหล่านั้น ไม่ว่าจะเป็น ผลการตรวจเลือด ผลการตรวจปัสสาวะหรือแม้แต่ผลการ X-ray หรือสแกนสมองซึ่งตลอดเวลาที่ทำการติดตามพวกเขาเหล่านั้น ทีมนักวิจัยก็ได้เห็นพวกเขาเติบโตขึ้นและไปประกอบอาชีพต่างๆ บางคนเป็นคณกรในโรงงาน บางคนเป็นทนาย บางคนเป็นช่างปูน บางคนเป็นหมอและมีหนึ่งคนเป็นประธานาธิบดีของสหรัฐฯ บางคนในจำนวนนั้นกลายเป็นคนติดเหล้า และสามสี่คนมีอาการทางประสาท และมีจำนวนไม่น้อยที่สร้างเนื้อสร้างตัวจนสามารถไต่ระดับทางสังคมขึ้นมาได้ ในขณะที่มีอีกจำนวนไม่น้อยเช่นกันที่เลือกทางเดินที่ตรงกันข้าม และสิ่งที่เป็นความมหัศจรรย์ของการวิจัยนี้ก็คือ งานวิจัยนี้เป็นงานวิจัยที่มีระยะเวลาในการทำวิจัยยาวนานมากซึ่งเป็นเรื่องที่เกิดขึ้นไม่บ่อยนักเพราะโดยปกติแล้วงานวิจัยส่วนใหญ่มักจะ

เสร็จสิ้นไปภายในเวลา 10-20 ปี ทั้งนี้เพราะผู้ถูกวิจัยไม่ยอมให้วิจัยต่อบ้าง เงินทุนวิจัยหมดบ้าง คนทำวิจัยหันไปทำเรื่องอื่นหรือแม้แต่เสียชีวิต แต่งานวิจัย Harvard Study of Adult Development กลับดำเนินการมามากกว่า 75 ปีแล้ว โดยผู้ถูกวิจัยจำนวน 724 คนนั้นเหลือชีวิตรอดเพียงแค่ 60 คนเท่านั้นซึ่งผู้เหลือรอดเกือบทั้งหมดอยู่ในวัย 90 ปีขึ้นไปซึ่งก็มีอายุมากกว่า

โรเบิร์ต วาล์ดิงเจอร์ (Robert Waldinger) ผู้อำนวยการวิจัยรุ่นที่ 4 (ซึ่งยังไม่เกิดเมื่องานวิจัยชิ้นนี้เริ่มต้น) และมีข้อมูลอะไรบ้าง ที่บรรดานักวิจัยหลายรุ่นเรียนรู้จากร่องราวกว่า 70 ปีของกว่า 700 ชีวิตผ่านทางเอกสารและข้อมูลเป็นหมื่นๆ หน้า จากงานวิจัยที่ยาวนานดังกล่าวนี้ พวกเขาได้เรียนรู้ว่า “ความร่ำรวย” “ความมีชื่อเสียงโด่งดัง” หรือ “แม้แต่การทำงานอย่างหนักหน่วง” ก็ไม่ใช่คำตอบของการมีชีวิตที่ดีหรือสุขภาพที่ดีแต่เป็น “ความสัมพันธ์ที่ดี” (Good relationships keep us happier and healthier.) ซึ่งเป็นสิ่งที่สำคัญที่สุดที่นำมาซึ่งการมีชีวิตที่ดี

งานวิจัยนี้ยังได้ให้ข้อสรุปเป็นข้อคิดเพื่อเป็นแนวทางในการดำเนินชีวิตอีก 3 ประการ ดังนี้คือ

1. สร้างความสัมพันธ์ที่ดีและหลีกเลี่ยงการใช้ชีวิตโดดเดี่ยว การมีความสัมพันธ์ที่ดีและการมีความใกล้ชิดจะช่วยยืดเวลาให้เราแก่ช้าลง กลุ่มคนที่ใช้ชีวิตอยู่อย่างโดดเดี่ยวจะทำให้สุขภาพเริ่มอ่อนแอลงในวัยกลางคน อีกทั้งยังทำให้สมองทำงานผิดปกติและทำงานได้ไม่เต็มที่และมีชีวิตที่สั้นกว่าคนทั่วไป

ดังนั้น ความสัมพันธ์และการมีส่วนร่วมในสังคมจึงเป็นสิ่งที่จำเป็นสำหรับการมีชีวิตที่ยืนยาวและการมีสุขภาพที่ดี คนที่มีความสัมพันธ์ที่ใกล้ชิดและกว้างขวาง มีโอกาสได้รู้จักคนรอบข้างมากมาย จะมีคุณภาพชีวิตที่ดีกว่าคนที่อยู่อย่างโดดเดี่ยวและเงียบเหงา

2. คุณภาพของความสัมพันธ์มีความสำคัญมากกว่าปริมาณ คนที่ใช้ชีวิตอยู่ในครอบครัวที่รักและช่วยเหลือซึ่งกันและกัน จะมีชีวิตยืนยาวกว่าคนที่อยู่ในครอบครัวที่ขัดแย้งและบาดหมางกัน ถึงแม้ว่าคนเหล่านั้นไม่เคยนอกใจและอยู่ด้วยกันมานานแค่ไหนก็ตาม

3. ความสัมพันธ์ที่ดีช่วยป้องกันโรคทางสมอง คนที่อยู่ในครอบครัวที่ช่วยเหลือซึ่งกันและกันจะมีโอกาสน้อยกว่าที่จะเป็นโรคความจำเสื่อม ทั้งนี้ก็เพราะว่าคนกลุ่มนี้ สามารถพึ่งพาอาศัยคนอื่น ๆ ได้ ถึงแม้ว่าจะมีความทุกข์ยาก คนกลุ่มนี้จึงยังมีสุขภาพจิตที่ดีและมีความจำที่ดี

ดังนั้น การมีส่วนร่วมในสังคมจึงเป็นสิ่งจำเป็นสำหรับการมีชีวิตที่ยืนยาว ในขณะที่การอยู่อย่างโดดเดี่ยวจะทำให้ชีวิตสั้นลง คนที่สร้างและรักษาความสัมพันธ์ที่ดี จะมีอายุยืนยาวมากกว่าคนที่ใช้ชีวิตและมีความสัมพันธ์ที่ขัดแย้ง คนที่อยู่ในครอบครัวที่ช่วยเหลือซึ่งกันและกันก็จะมีโอกาสน้อยลงที่จะเป็นโรคความจำเสื่อม

ถ้าความสัมพันธ์ที่ดีคือที่มาของความสุขและชีวิตที่ดีแล้ว เราจะเริ่มต้นสร้างความสัมพันธ์ที่ดีให้เกิดขึ้นได้อย่างไร?

คริสตชนกับการสร้างความสัมพันธ์ที่ดี

การเจริญชีวิตตามพระวรสารก็คือการเจริญชีวิตตามบัญญัติเอกแห่งความรักซึ่งเป็นหัวใจและพื้นฐานของคำสอนในคริสตศาสนา โดยที่ครั้งหนึ่งได้มีบัณฑิตทางกฎหมายได้ทูลถามพระเยซูคริสตเจ้า เพื่อจะจับผิดพระองค์ว่า “พระอาจารย์ บทบัญญัติข้อใดเป็นเอกในธรรมบัญญัติ” พระเยซูคริสตเจ้าตอบว่า “ท่านจะต้องรักองค์พระผู้เป็นเจ้า พระเจ้าของท่านสุดจิตใจ สุดวิญญาณ สุดสติปัญญาของท่าน... และท่านต้องรักเพื่อนมนุษย์เหมือนรักตนเอง...” (มธ 22:37-39)

ความรักในพระคัมภีร์ตรงกับคำว่า “อากาเป” (agape) ซึ่งเป็นความรักที่บริสุทธิ์ รักที่ไม่มีเงื่อนไข รักโดยไม่หวังสิ่งใดตอบแทน รักที่ยอมเสียสละ รักที่ให้คุณค่าและเห็นประโยชน์ของคนอื่น ความรักแบบนี้เป็นมูลฐานของความสัมพันธ์ระหว่างพระเจ้ากับมนุษย์ มนุษย์กับพระเจ้า และมนุษย์กับมนุษย์ “... เพราะความรักมาจากพระเจ้า และทุกคนที่มีความรักย่อมบังเกิดจากพระเจ้าและรู้จักพระองค์ ผู้ไม่มีความรักย่อมไม่รู้จักพระเจ้า เพราะพระเจ้าทรงเป็นความรัก ความรักของพระเจ้าปรากฏให้เราเห็นดังนี้คือ พระเจ้าทรงส่งพระบุตรพระองค์เดียวมาในโลก เพื่อเราจะได้มีชีวิตโดยทางพระบุตรนั้น ความรักอยู่ที่ว่าพระเจ้าทรงรักเรา และทรงส่งพระบุตรของพระองค์มาเพื่อชดเชยบาปของเรา มีใช้อยู่ที่เรารักพระเจ้า... ถ้าพระเจ้าทรงรักเราเช่นนี้ เราก็ควรจะรักกันด้วย ไม่มีผู้ใดเคยเห็นพระเจ้า แต่ถ้าเรารักกัน พระเจ้าย่อมทรงดำรงอยู่ในเราและความรักของพระองค์ในเราก็จะสมบูรณ์...” (1 ยน 4:7-12)

ดังนั้น ความรักต่อพระเจ้าจึงเป็นแรงผลักดันให้เรารักเพื่อนมนุษย์และในเวลาเดียวกัน ความรักต่อเพื่อนมนุษย์ก็เป็นสิ่งที่ช่วยเพิ่มความรักต่อพระเจ้าในตัวของเราด้วย

ด้วยเหตุนี้เอง คริสตชนจึงตระหนักรู้ว่า เมื่อเราได้รับความรักจากพระเจ้าก่อน เราจึงต้องตอบสนองความรักของพระเจ้าด้วยการรักพระเจ้าและเพื่อนมนุษย์อย่างเต็มที่ และเราจะต้องรักมนุษย์ทุกคนเพราะพระเยซูคริสต์เจ้าทรงประทับอยู่ในมนุษย์ทุกคน “...ท่านทำสิ่งใดต่อพี่น้องผู้ต่ำต้อยที่สุดของเราคนหนึ่ง ท่านก็ทำสิ่งนั้นต่อเรา...” และพระองค์ยังทรงสอนเรามากกว่า เราต้องรักมนุษย์ทุกคนมิใช่รักแต่เฉพาะคนที่รักเราหรือเป็นญาติพี่น้องของเราเท่านั้นเพราะว่า “.....ถ้าท่านรักแต่คนที่รักท่าน ท่านจะลำบากเห็นจรรยาอะไรเล่า บรรดาคนเก็บภาษีมิได้ทำเช่นนั้นดอกหรือ ถ้าท่านทักทายแต่พี่น้องของท่านเท่านั้น ท่านทำอะไรพิเศษเล่า คนต่างศาสนามีได้ทำเช่นนั้นดอกหรือ ฉะนั้นท่านจงเป็นคนดีอย่างสมบูรณ์ ดังที่พระบิดาเจ้าสวรรค์ของท่าน ทรงความดีอย่างสมบูรณ์เถิด” (มธ 5:46-48) พระองค์ยังทรงสอนเรามากกว่า เราต้องรักผู้อื่นเหมือนรักตนเอง เพราะว่าถ้า “ท่านอยากให้เราทำกับท่านอย่างไร ก็จงทำกับเขาอย่างนั้นเถิด” (มธ 7:12) นั่นก็คือพระองค์ทรงสอนเราว่า การแสดงความรักต่อผู้อื่นให้เหมือนกับเรารักตัวเองนั่นก็คือ เราต้องมีความเข้าใจและเห็นอกเห็นใจผู้อื่นด้วยการเอาใจเขามาใส่ใจเรานั้นเอง

ผลการวิจัยจำนวนมากพบว่า ความเห็นอกเห็นใจ ความเข้าใจหรือ การเอาใจเขามาใส่ใจเรา นั้นจะช่วยให้เรามีความรู้สึกเกรงใจผู้อื่น คิดถึงผู้อื่นและคอยระวังการกระทำของเราไม่ให้เป็นที่เดือดร้อนแก่คนรอบข้างจึงนำไปสู่การรักษาความสัมพันธ์ทั้งในความสัมพันธ์ส่วนตัว อาชีพการงาน ชุมชนและสังคม อีกทั้งยังเป็นยาต้านพิษและส่งเสริมพลังด้านบวกให้ในทุกระดับปัจเจกและความเป็นทีมอีกด้วย

ดังนั้น คริสตชนจึงสามารถสร้างความสัมพันธ์กับเพื่อนมนุษย์ด้วยการเอาใจเขามาใส่ใจเรา ซึ่งมีพื้นฐานมาจากความรักตามคำสอนของพระเยซูคริสตเจ้าขึ้นไปสร้างเสริมความสัมพันธ์ในสังคมให้ดียิ่งๆขึ้นไปเพื่อให้คนในสังคมมีชีวิตที่ดีและมีความสุข

ในเมื่อความเข้าใจอกเข้าใจเป็นสิ่งสำคัญของการมีชีวิตร่วมกันและทุกคนก็มีความสามารถที่จะเอาใจเขามาใส่ใจเราได้ด้วยการเริ่มต้นทำความเข้าใจกับตัวเองโดยมี Self-empathy กับตัวเองก่อนและเมื่อเรามองเห็นคุณค่าในตัวเองแล้ว เราก็จะสามารถเข้าใจคนอื่นได้ดีมากยิ่งขึ้น โดยเราต้องมี Empathy กับอีกฝ่าย โดยพยายามทำความเข้าใจว่าอีกฝ่ายว่าต้องการอะไร ทำไมจึงแสดงพฤติกรรมเช่นนั้น ซึ่งทั้งสองอย่างนี้ถือเป็นทักษะสำคัญที่ควรมีในปัจจุบัน

ความสามารถในการเข้าใจตัวเอง (Self-Empathy)

จากเว็บไซต์ Dek-D.com ที่เขียนถึงหลัก 3 “Self” พัฒนาค้นเองสำหรับชาว GEN Z ในตอนหนึ่งได้อธิบาย “Self-Empathy” เอาไว้ว่า “Self-Empathy” คือความสามารถในการเข้าใจตัวเอง ไม่ตัดสินตัวเองแม้ว่าเราจะทำผิดพลาดและไม่เอาความหวังหรือความสุขส่วนตัวไปฝากไว้กับการกระทำของผู้อื่นจึง เป็นการมีความสุขในแบบของเราเองโดยไม่เบียดเบียนใคร ซึ่งเราสามารถสร้าง Self-Empathy ให้กับตัวเองได้ด้วยวิธีดังนี้

- คุยกับตัวเองเหมือนคุยกับเพื่อน
- มีสติ มีสมาธิกับตัวเอง
- ไม่โทษตัวเอง และให้อภัยตัวเองเมื่อผิดพลาด
- ไม่เปรียบเทียบตัวเองกับคนอื่น

การเข้าใจคนอื่น (Empathy)

Empathy คือความสามารถในการเข้าใจความรู้สึกของผู้อื่น โดยไม่ยึดถือความคิดของตัวเองเป็นศูนย์กลาง แม้ว่าจะอยู่ในสถานการณ์ที่สุขหรือทุกข์ก็จะพยายามตั้งใจและทำความเข้าใจความรู้สึกของอีกฝ่ายหนึ่งหรือที่เรียกอีกอย่างหนึ่งว่าการเอาใจเขามาใส่ใจเรา โดยเราสามารถมี Empathy กับผู้อื่นได้ด้วยวิธีการต่างๆ ดังนี้

- รับฟังความคิดเห็นอีกฝ่ายโดยไม่ใส่ความคิดเห็นของตัวเองลงไป
- พยายามทำความเข้าใจเรื่องราวของผู้อื่น
- สังเกตกิริยาท่าทางของผู้อื่นว่าเขาต้องการสื่อสารอะไร
- ลองคิดว่าตัวเองอยู่ในสถานการณ์ที่เขาเจอ

ดังนั้น การรู้และเข้าใจตัวเอง (Self-Empathy) จึงนำไปสู่ การเข้าใจคนอื่น (Empathy) ได้อย่างแท้จริง ทั้งนี้ก็เพราะว่า ก่อนที่เราจะเข้าใจผู้อื่นได้ สิ่งที่สำคัญก็คือเราจะต้องเข้าใจตัวเอง ให้ได้อย่างแท้จริงเสียก่อน และเมื่อเราเข้าใจตนเองแล้ว เราก็จะพร้อมที่จะเข้าใจคนอื่นได้อย่างเต็มใจเช่นกัน ด้วยเหตุนี้เอง การรู้และเข้าใจตัวเอง (Self-Empathy) และการเข้าใจคนอื่น (Empathy) จึงเป็นทักษะสำคัญที่จะช่วยทำให้แต่ละคนเกิดความ เข้าใจซึ่งกันและกันในมุมมองที่หลากหลายมากยิ่งขึ้นทั้งในมุมมอง ของความคิดของตนเองและของผู้อื่นซึ่งถือว่าเป็นการสร้าง ความเชื่อใจระหว่างกันทำให้เรารับรู้ความรู้สึกของผู้อื่นได้ในแบบที่เขา เป็นและสามารถใช้ชีวิตอย่างมีความสุขเมื่ออยู่ร่วมกับผู้อื่นได้ดียิ่ง ขึ้น

เมื่อชีวิตที่มีความสัมพันธ์ที่ดีช่วยให้มนุษย์มีชีวิตที่ดีและมี ความสุขแล้ว เราจะต้องทำอย่างไรเพื่อที่จะทำให้ความสุขที่มีนั้น เป็นความสุขที่ยั่งยืน

ชีวิตที่มีความหมาย

มาร์ติน เซลิเกแมน (Martin Seligman) นักจิตวิทยาชาว อเมริกัน ผู้บุกเบิกด้านจิตวิทยาเชิงบวก ได้ทำการศึกษาความสุข ในแต่ละแง่มุมกับคนมากกว่า 1,000 คน โดยถามว่าการแสวงหา ความเพลิดเพลิน อารมณ์บวก ชีวิตที่รื่นรมย์ การได้ทุ่มเทเอาใจ จดจ่อจนเหมือนเวลาหยุดนิ่ง และการแสวงหาความหมายในชีวิต แต่ละมุมได้มีส่วนเติมเต็มความพึงพอใจให้กับชีวิตได้มากน้อยเพียง ไต ปรากฏว่าการแสวงหาความสุขเพลิดเพลินแทบจะไม่ได้เพิ่ม ความพึงพอใจในชีวิตเลย ตรงกันข้ามกับการแสวงหาความหมาย ในชีวิตที่มีผลมากที่สุด

การศึกษางานวิจัยจากนานาชาติได้ค้นพบว่า ความสุขกับความทุกข์ไม่ได้เป็นเครื่องบ่งชี้ถึงการฆ่าตัวตาย แต่กลับพบว่า มีตัวแปรหนึ่งที่ชี้วัดการฆ่าตัวตาย ซึ่งนั่นก็คือ “การไร้ซึ่งความหมาย” ในการมีชีวิต

มีงานวิจัยที่บ่งชี้ว่าการมีความหมายในชีวิตมักจะสัมพันธ์กับการมีอายุที่ยืนยาว โดยคุณหมอท่านหนึ่งได้ทำหน้าที่ในการดูแลผู้ป่วยในระยะสุดท้ายที่ใกล้จะเสียชีวิต คุณหมอได้แบ่งผู้ป่วยเป็นสองประเภทคือ กลุ่มผู้ป่วยส่วนใหญ่ที่หมดความหวังในการใช้ชีวิตและอยากตายเร็วๆ และกลุ่มผู้ป่วยส่วนน้อยที่ยังคงมีความหวังในการใช้ชีวิตและมีกำลังใจที่จะสู้โรคต่อไป ซึ่งคุณหมอบอกว่าผู้ป่วยที่มีเป้าหมายในชีวิตมีแนวโน้มที่จะมีชีวิตได้ยืนยาวกว่าผู้ป่วยที่หมดสิ้นเป้าหมายในชีวิตแล้วและยังพบอีกว่า สิ่งที่เสียใจที่สุดในชีวิตของผู้ป่วยในระยะสุดท้ายที่ใกล้เสียชีวิตก็คือ การไม่ได้ทำในสิ่งที่ตัวเองอยากจะทำ

“อะไรทำให้ชีวิตของเรามีความหมาย” (The Power of Meaning) เป็นหนังสือที่เขียนโดย เอมิลี เอสฟาฮานี สมิธ (Emily Esfahani Smith) เป็นหนังสือที่เขียนขึ้นมาจากการค้นคว้าหาข้อมูลและการมีโอกาสดูสัมภาษณ์ผู้คนมากมายของเอมิลี ว่าแต่ละคนมีมุมมองต่อการใช้ชีวิตที่มีความหมายไว้อย่างไร บางคนใช้เวลาทั้งชีวิตในการมองหาสิ่งที่ทำให้ชีวิตมีความหมายจนเมื่อชีวิตดับมอดลงก็ยังไม่สามารถค้นพบ ส่วนบางคนก็มีโอกาสดูค้นพบในช่วงเวลาของความเป็นความตาย และบางคนก็ได้ตระหนักรู้ว่าสิ่งที่ทำให้ชีวิตมีความหมายนั้นคือการได้ช่วยเหลือผู้คน การมีความสัมพันธ์ที่ดีกับคนรอบข้าง เป็นต้น

หนังสือเล่มนี้ได้พูดถึงงานวิจัยชิ้นหนึ่งว่า ได้มีการเชิญชวนให้เด็กวัยรุ่นระดับมหาวิทยาลัยได้เข้าร่วมกิจกรรมการทดสอบโดยนักศึกษากลุ่มแรกได้ทำกิจกรรมเพื่อความสุขของตนเอง ส่วนกลุ่มที่สองได้ทำกิจกรรมเพื่อผู้อื่น หลังจากการทำกิจกรรมจบลงแล้ว นักศึกษากลุ่มแรกพบว่า ตนเองรู้สึกมีความสุขมากขึ้นได้อย่างเห็นได้ชัด ส่วนนักศึกษากลุ่มที่สองพบว่าตนเองมีความสุขเพิ่มขึ้นเล็กน้อย แต่หลังจากนั้นอีกสามเดือน ผู้วิจัยพบว่า นักศึกษากลุ่มแรกรู้สึกเฉยๆ เมื่อได้มองย้อนกลับไปในกิจกรรมที่ได้ทำเมื่อสามเดือนที่แล้ว ส่วนนักศึกษากลุ่มที่สองรู้สึกมีความสุข เมื่อมองย้อนกลับไป ในกิจกรรมที่ได้ช่วยเหลือผู้อื่น นั่นแสดงให้เห็นว่า การแสวงหาความสุขส่วนตนมีผลต่อเราในระดับสั้น แต่การทำประโยชน์ให้กับผู้อื่นนั้นมีผลต่อความสุขของเราในระยะยาว

เอมิลี เอสฟาฮานี สมิธ บอกว่าเธอเห็นด้วยกับมาร์ติน เซลิกแมน ที่ว่าความหมายมาจากการเป็นส่วนหนึ่งของสิ่งที่ยิ่งใหญ่กว่าตัวเราและรับใช้สิ่งนั้น ดังนั้น ชีวิตที่มีความหมายจึงเป็นชีวิตที่ต้องมีจุดมุ่งหมาย เพราะการมีจุดมุ่งหมายในชีวิต ก็จะทำให้เรารู้ว่าเรามีชีวิตอยู่เพื่ออะไร เมื่อรู้แล้วเราก็จะได้มีพลังที่จะก้าวไปข้างหน้าได้ต่อไป ความหมายของชีวิตจะไม่จำกัดเฉพาะแค่ตัวของเราเองเท่านั้นแต่จะต้องเป็นส่วนหนึ่งของบางสิ่งบางอย่างที่ยิ่งใหญ่กว่าตัวของเรา ไม่ว่าจะเป็นครอบครัว เพื่อนมนุษย์ สังคม ประเทศชาติ เป็นต้น อีกทั้งหลักยึดเหนี่ยวทางจิตใจอื่นๆ เช่น ความเชื่อ ความศรัทธา ศาสนา อุดมคติ ก็จะมีส่วนในการร่วมนิยามความหมายของชีวิตให้ชัดเจนมากขึ้นด้วย

ความสุขที่ได้รับจากการมีชีวิตที่มีความหมายจะเป็นความสุขที่ทำให้เกิดความรู้สึกอิ่มเอมและงอกงามทางใจ เพราะการรับรู้เหตุผลและเข้าใจเป้าหมายของการมีชีวิตอยู่อย่างชัดเจน คนที่มีจุดมุ่งหมายในชีวิตย่อมเชื่อว่าชีวิตของตนเองมีความหมายและจะมีความพึงพอใจในชีวิตของตนเอง

เอมิลี เอสฟา ฮานี สมิธ ได้สรุปว่า สิ่งที่ทำให้ชีวิตมีความหมายไม่ใช่เรื่องไกลตัวที่จะต้องใช้เวลาในการค้นหาทั้งชีวิต แต่มันอยู่ใกล้ตัวเรามากจนเราอาจมองไม่เห็น สิ่งนั้นก็คือ “ความรัก” เพราะหาเมื่อไรที่เรารักผู้อื่นได้มากและใหญ่กว่าตัวของเรา เมื่อนั้นความเป็นมนุษย์ของเราก็จะยังมีมากขึ้น

สิ่งที่ เอมิลี เอสฟา ฮานี สมิธ นำเสนอในหนังสือของเธอ จึงช่วยให้เราได้เห็นแง่มุมต่างๆ ในชีวิตอย่างชัดเจนมากขึ้น ช่วยให้เราสามารถมองสิ่งรอบๆ ตัวและคนรอบข้างด้วยสายตาแห่งความรักได้มากยิ่งขึ้น ช่วยให้เราระลึกได้ว่า สิ่งที่ทำให้ชีวิตของเรามีความหมายนั้นไม่ใช่การกระทำอะไรที่ยิ่งใหญ่ต่อโลก เพียงแค่การยิ้มทักทายคนที่อยู่รอบตัว การให้ความช่วยเหลือหรือการปลอบประโลมใจคนที่กำลังมีความทุกข์ ซึ่งทำให้เราได้พบว่าชีวิต

เรามีความสุขมากยิ่งขึ้นที่ได้ทำอะไรให้คนอื่นแม้จะเป็นเพียงเรื่องเล็กน้อย แต่ก็ทำให้เขารู้สึกดีขึ้นหรือมีกำลังใจมากขึ้น สิ่งเล็กน้อยที่ทำด้วยความรัก นี้เอง ที่ทำให้ชีวิตของเรามีความหมาย ทำให้เรารู้สึกสุขอย่างยั่งยืน เป็นความสุขที่คงอยู่ในใจในทุกขณะแม้จะอยู่ในท่ามกลางสังคมที่เต็มไปด้วยปัญหาและความวุ่นวายรอบตัวก็ตาม

บทสรุป

ความสุขที่แท้จริงหรือความสุขที่ยั่งยืนนั้นเป็นสิ่งที่ทุกคนปรารถนา เพราะเป็นความสุขที่ไม่ขึ้นกับวัตถุภายนอกและจะอยู่กับเราตลอดไปโดยไม่ต้องวิ่งไล่ตามหาจนเหนื่อยล้า สำหรับชีวิตคริสตชนก็เช่นกัน ความชื่นชมยินดีในพระเจ้าเป็นการแสดงออกถึงความสัมพันธ์ที่เรามีต่อพระเยซูคริสตเจ้า เพราะพระเยซูคริสตเจ้าได้ประทานความชื่นชมยินดีให้กับเราเพื่อเราจะได้นำความชื่นชมยินดีนี้ออกมา ซึ่งความชื่นชมยินดีนี้มิได้เกิดจากวัตถุภายนอกแต่เป็นความชื่นชมยินดีที่อยู่ภายในชีวิตของเรา ทั้งนี้ก็เพราะว่าพระเยซูคริสตเจ้าได้ทรงบอกให้เราได้ว่า “พระบิดาทรงรักเราอย่างไร เราก็รักท่านทั้งหลายอย่างนั้น จงดำรงอยู่ในความรักของเราเถิด ถ้าท่านปฏิบัติตามบทบัญญัติของเรา ท่านก็จะดำรงอยู่ในความรักของเรา เหมือนกับที่เราปฏิบัติตามบทบัญญัติของพระบิดาของเราและดำรงอยู่ในความรักของพระองค์ เราบอกเรื่องเหล่านี้แก่ท่านทั้งหลายแล้วเพื่อให้ความยินดีของเราอยู่กับท่าน และความยินดีของท่านจะสมบูรณ์” (ยน 15:9-11) คริสตชนจึงมีความชื่นชมยินดีที่ได้รักและดำเนินชีวิตเพื่อพระเจ้า เพื่อให้ความชื่นชมยินดีในชีวิตของเราได้สะท้อนให้คนรอบข้างได้รู้ว่าการมีชีวิตในองค์พระเยซูคริสตเจ้านั้นคืออย่างไร ดังนั้นไม่ว่าจะอยู่ในสถานการณ์ใดก็ตาม เราจึงต้องสามารถที่จะเป็นแบบอย่างของความรักของพระองค์ผ่านการดำเนินชีวิตของเราเสมอ

บรรณานุกรม

- คณะกรรมการคาทอลิกเพื่อพระคัมภีร์. (2545). พระคัมภีร์ภาคพันธสัญญาใหม่. ม.ป.พ. ตรีศ หาญอุตสาหะ. (2562, 13 เมษายน). ชีวิตที่ดีมีความสุขมาจากอะไร. Missiontothemoon. <https://missiontothemoon.co/what-makes-a-good-life/>
- เอมิลี เอสฟาฮานี สมิธ. (2564). The Power of Meaning [อะไรทำให้ชีวิตมีความหมาย]. OMG BOOKS.
- Dek-D.com. หลัก 3 “ Self” พัฒนาดตนเองสำหรับชาว GEN Z. <https://www.dek-d.com/tcas/60251/>
- TCIJthai. (2565, 17 ตุลาคม). Rocket Media Lab: สํารวจข้อมูลผู้ป่วยจิตเวชและบุคลากรสาธารณสุขด้านจิตเวชของไทย. <https://www.tcijthai.com/news/2022/17/scoop/12594>

[หมวดชีวิตด้านจิตใจ]

พระเจ้าทรงเป็นองค์ความรัก

บาทหลวง ผศ.สมชัย พิทยาพงศ์พร

1. คำนำ

นักบุญยอห์นอัครสาวกผู้มีความสัมพันธ์ใกล้ชิดกับพระเยซูเจ้าได้ไตร่ตรองจากประสบการณ์ชีวิตของท่านเมื่อท่านมีอายุมากแล้วว่า “พระเจ้าทรงเป็นองค์ความรัก ผู้ใดดำรงอยู่ในความรัก ย่อมดำรงอยู่ในพระเจ้า และพระเจ้าย่อมทรงดำรงอยู่ในเขา”¹ (1 ยน 4:6)

นักบุญสมเด็จพระสันตะปาปา ยอห์น ปอล ที่ 2 ได้สอนว่า “ความเชื่อของพระศาสนจักรได้พัฒนาถึงขั้นสูงสุดในความจริงที่ว่า “พระเจ้าทรงเป็นองค์ความรัก” สมเด็จพระสันตะปาปาเบเนดิกต์ที่ 16 กล่าวว่า “พระเจ้าทรงเป็นองค์ความรัก ผู้ใดดำรงอยู่ในความรัก ย่อมดำรงอยู่ในพระเจ้า และพระเจ้าย่อมทรงดำรงอยู่ในเขา” (1 ยน 4:6) พระวาจาตอนนี้เป็นหัวใจหรือแก่นของความเชื่อคริสตชน เป็นภาพลักษณ์ของพระเจ้าและผลที่ตามมา เป็นภาพลักษณ์ของมนุษยชาติและเป้าหมายของมนุษย์ นักบุญยอห์นได้สรุปชีวิตคริสตชนว่า “เรารู้และเชื่อในความรักที่พระเจ้ามีต่อเรา” (1 ยน 4:6)

¹ John Paul II, A Catechesis on the Creed: God Father and Creator Vol. I P.144-148

นักเทววิทยาผู้นำด้านชีวิตจิตในปัจจุบันหลายท่านได้เสนอแนะว่า “การฟื้นฟูชีวิตภายในหรือชีวิตจิตของคริสตชนในปัจจุบันจะต้องคำนึงถึงการนำภาพลักษณ์ที่แท้จริงของพระเจ้าซึ่งพระเยซูเจ้าได้ทรงเผยแสดง นำกลับมาใหม่ในชีวิตของตน”²

เบอร์นาร์ด โลเนอร์แกน (Bernard Lonergan) นักเทววิทยาชาวแคนนาดากล่าวว่า “ประสบการณ์ทางศาสนา มีรากเหง้ามาจากประสบการณ์ การอยู่ในความรักที่ไม่มีเงื่อนไขและไม่มีขอบเขต ความรักนี้มาจากส่วนลึกของใจ แม้ว่าจะเป็นความรักที่ยังไม่สมบูรณ์ แต่สามารถดำเนินไปอย่างต่อเนื่องไม่มีขอบเขต ข้อควรคำนึงคือสิ่งที่เรารักนั้น เราต้องค้นหาว่าเป็นอะไร”³

คำว่า “ความรัก” มีความหมายกำกวมในปัจจุบัน บางครั้งหมายถึงเพียงความรู้สึกหรือความใคร่ฝ่ายเนื้อหนังเท่านั้น ความรักยังแบ่งได้หลายแบบ ความรักแบบคู่รัก ความรักระหว่างสามีภรรยา ความรักระหว่างบิดามารดากับบุตร ความรักระหว่างพี่น้อง ญาติ มิตร เพื่อนร่วมชาติ มนุษยชาติ และความรักต่อพระเจ้า

² John Fuellenbach, Proclaiming His Kingdom P.19-28; John Powell, The Christian Vision: The truth that sets us free P.91-108; Kenneth Leech, True God. An exploration in spiritual theology P.421, Benedict 16, Encyclical letter Deus Caritas Est.No.1³ Gertrude von le Fort, La donna eterna, Istituto di propaganda libraria, Milano, 1945, p.73.

³ William Johnston, Being in love. The Practice of Christian Prayer P.9-17

พจนานุกรมศัพท์ศาสนาสากล ฉบับราชบัณฑิตยสถาน ให้ ความหมาย “**ความรัก**” เป็นมูลฐานของความสัมพันธ์ระหว่าง พระเจ้ากับมนุษย์ มนุษย์กับพระเจ้า และมนุษย์กับมนุษย์ ความรักนี้มีคุณลักษณะของการให้ การสร้างสรรค์ การอุทิศตัว ความซื่อสัตย์ ความจงรักภักดี ความรู้จักใกล้ชิด ความสนิทสนมและ ความรับผิดชอบต่อกัน ความรักที่กล่าวถึงในพระคัมภีร์ตรงกับ คำว่า **อากาเป** (agape) ในภาษากรีก เป็นความรักของพระเจ้า ที่มีต่อมนุษย์ ความรักของมนุษย์ที่มีต่อพระเจ้า และต่อเพื่อน มนุษย์ด้วยกัน

บทความนี้จึงพยายามศึกษาความจริงที่ว่า “**พระเจ้าทรงเป็นองค์ความรัก**” การเชื่อและตอบสนองความรักของพระเจ้า จะส่งผลอย่างไรต่อชีวิตจิตคริสตชน

2. มนุษย์แสวงหาพระเจ้าและพระเจ้าทรงเผยแสดงพระองค์แก่ มนุษย์

2.1 มนุษย์แสวงหาพระเจ้า

คำสอนพระศาสนาคาทอลิกสอนว่า “**ความปรารถนาในพระเจ้าจารึกอยู่ในใจของมนุษย์**” ในประวัติศาสตร์ของมนุษยชาติ จนถึงปัจจุบัน มนุษย์แสวงหาพระเจ้าด้วยวิธีการต่างๆ มากมาย โดยอาศัยความเชื่อและการปฏิบัติตามศาสนา โดยธรรมชาติและ กระแสเรียก เราสามารถเรียกมนุษย์ได้ว่า **เป็นสัตว์โลกที่มี ศรัทธาในศาสนา**” (คำสอนพระศาสนาคาทอลิก ข้อ 27, 44)

สังคายนาวาติกันครั้งที่สองได้สอนว่า “**เนื่องจากมนุษย์มี อยู่ก็เป็นเพราะพระเจ้าได้ทรงสร้างมนุษย์ด้วยความรัก และไม่เคย หยุดยั้งที่จะประทานการดำรงอยู่ให้กับมนุษย์ มนุษย์จะมีชีวิตอยู่ อย่างเต็มสมบูรณ์ตามความจริง ก็ต่อเมื่อมนุษย์ยอมรับความ รักนั้นอย่างเสรี และมอบตนไว้แก่พระผู้สร้างตนขึ้นมา**” (พระ ศาสนจักรในโลกสมัยนี้ G.S.ข้อ 19)

แต่มนุษย์มีเสรีภาพสามารถลืมหือปฏิเสธพระเจ้าได้ เพราะสาเหตุต่างๆ เช่น การไม่เข้าใจเมื่อเห็นความชั่วร้ายในโลก การมีอิทธิพลหรือความเฉยเมยต่อศาสนา การมีความกังวลเกี่ยวกับเรื่องของโลกและทรัพย์สินเงินทอง การพบแบบอย่างที่ไม่ดีของผู้มีความเชื่อ การตามกระแสความคิดที่เป็นอริต่อศาสนา และการมีท่าทีของคนบาปที่กลัวหลบหนีเมื่อพระเจ้าตรัสเรียก เป็นต้น

แต่พระเจ้ามิได้ทรงเว้นที่จะตรัสเรียกมนุษย์ทุกคนที่แสวงหาพระองค์ เพื่อมนุษย์จะได้มีชีวิตและได้พบความสุข นักบุญออกัสตินได้บันทึกประสบการณ์ชีวิตของท่านว่า “พระเจ้าข้าพระองค์ได้ทรงสร้างเรามาเพื่อพระองค์ ฉะนั้น หัวใจของเราจะไม่หยุดนิ่ง จนกว่าจะได้พักพิงในพระองค์ พระเจ้าข้า โปรดให้ข้าพเจ้าได้รู้และเข้าใจว่า อะไรควรที่จะมาก่อน นั่นคือ การเรียกหา การสรรเสริญ การรู้จักพระองค์” (Confessions 1, 1)

2.2 หนทางที่นำไปสู่การรู้จักพระเจ้า

สังคายนาวาติกันครั้งที่สองได้สอนว่า “พระเจ้าผู้เป็นเบื้องต้นและบั้นปลายของสรรพสิ่งนั้น มนุษย์สามารถรู้จักได้แน่นอนอาศัยความสว่างตามธรรมชาติของเหตุผลตามสติปัญญามนุษย์จากสิ่งสร้างทั้งหลาย” (เทียบ รม 1:20;) (การเผยความจริงของพระเจ้า DV. ข้อ 6) มนุษย์ได้รับการสร้างตามพระฉายาของพระเจ้าและได้รับการเรียกให้มารู้จักพระองค์ บางคนจึงพยายามอธิบายยืนยันถึงการมีอยู่ของพระเจ้า เช่น นักบุญออกัสติน (St. Augustine +430) นักบุญโทมัส อไควนัส (St. Thomas Aquinas +1274) แบลีส ปัสกาล (Blaise Pascal +1662) พระคาร์ดินัล ยอห์น นิวแมน (Cardinal John Newman +1890) ปีแอร์ เตยาร์ด เดอ ชาร์แต็ง (Pierre, Teilhard de Chardin +1955) เบอรรนาร์ด โลเนอร์แกน (Bernard Lonergan +1984) คาร์ล ราห์เนอร์ (Karl Rahner +1984) เป็นต้น⁴

⁴ Richard P. Mcbrien, Catholicism, P.205-227

สมเด็จพระสันตะปาปา ยอห์น ปอล ที่ 2 ได้เล่าประสบการณ์การค้นพบความเชื่อในพระเจ้าของบุคคล 2 คน คนแรกเป็นนักวิทยาศาสตร์ที่มีชื่อเสียงแต่ไม่เชื่อในพระเจ้า ต่อมาเขาได้เปิดเผยว่า เมื่อเขาได้พบกับความยิ่งใหญ่และความสวยงามของธรรมชาติ เขามีความรู้สึกเป็นอย่างมากและยอมรับว่ามีพระเจ้าคนที่สองในปี ค.ศ. 1945 ทหารชาวรัสเซียผู้หนึ่งมาขอคำปรึกษาเรื่องกระแสเรียกการเป็นพระสงฆ์จากพระองค์ ทหารผู้นี้ได้เล่าให้ฟังว่า ตั้งแต่เด็กจนเป็นผู้ใหญ่เขาได้รับการศึกษาอย่างต่อเนื่องให้ยอมรับอเทวนิยม แต่ในใจของเขาตระหนักว่ามีพระเจ้าอยู่จริง ต่อมาเขาได้สมัครใจเป็นคริสตชนและสนใจอยากเป็นพระสงฆ์ พระองค์จึงตั้งข้อสังเกตว่า **“การรู้และมีความเชื่อในพระเจ้ามิใช่โดยอาศัยสติปัญญาเท่านั้น แต่อาศัยใจด้วย”**

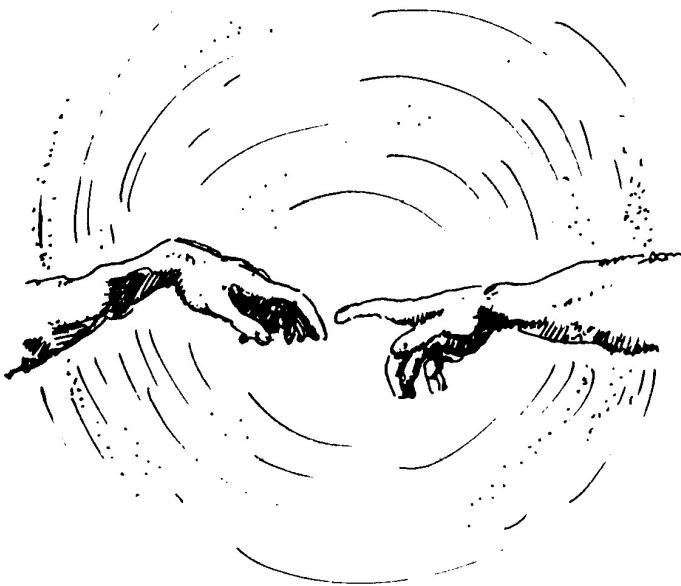
สมเด็จพระสันตะปาปา ยอห์น ปอล ที่ 2 ได้ให้ทัศนะเกี่ยวกับความรู้ถึงพระเจ้าว่า **“มนุษย์ต้องยอมรับความจริงว่า “พระเจ้าทรงเป็นธรรมล้ำลึกหรือรหัสธรรม ความคิด สติปัญญา และภาษาของมนุษย์ มีขอบเขตจำกัด อาศัยเหตุผลตามธรรมชาติ มนุษย์สามารถรู้จักพระเจ้าได้โดยอาศัยผลงานทั้งหลายของพระองค์ แต่ก็ เป็นความรู้ในระดับหนึ่ง เป็นความรู้โดยอ้อมและไม่สมบูรณ์ (พระเมตตาของพระเจ้า DM ข้อ 2) ดังนั้น มนุษย์สามารถรู้จักพระเจ้าได้โดยอาศัยการเผยความจริงของพระเจ้า (Divine Revelation DV no.6)”**⁵

⁵ Avery Dulles, The Splendor of Faith, The Theological Vision of Pope John Paul II, P.18-30

2.3 การเผยความจริงของพระเจ้า

ในประวัติศาสตร์ของมนุษยชาติ พระเจ้าทรงเปิดเผยพระองค์แก่มนุษย์โดยวิธีการต่างๆ โดยทางการเนรมิตสร้างสรรค์สิ่ง โดยผ่านทางวาจาและกิจการของบรรดาประกาศกผู้ได้รับการดลใจจากพระเจ้า ทางเหตุการณ์ในประวัติศาสตร์ “**ครั้นสมัยนี้เป็นวาระสุดท้าย พระองค์ตรัสกับเราโดยทางพระบุตร**” (ฮบ 1:1-2) คือพระเยซูคริสตเจ้า

สังคายนาวาทีก่อนครั้งที่ 2 ได้กล่าวว่า “พระเจ้าทรงพระทัยดีและปรีชาญาณ ทรงมีพระประสงค์ที่จะแสดงพระองค์ให้แก่มนุษย์ ให้มนุษย์รู้ถึงแผนการอันเร้นลับของพระองค์ (เทียบ อฟ 1:9) คือโดยทางพระคริสตเจ้า องค์พระวจนาถ์ผู้ทรงรับเอาร่างกาย มนุษย์สามารถเข้าถึงพระบิดาเจ้าในองค์พระจิตเจ้า และมีส่วนในพระธรรมชาติพระเจ้าได้ (เทียบ อฟ 2:18, 2 ปต 1:4) เพราะฉะนั้นอาศัยการเผยนี้ พระเจ้าซึ่งมนุษย์ไม่อาจมองเห็นได้

(เทียบ คส 1:15; 1 ทธ 1:7) ก็ตรัสกับมนุษย์อย่างมิตรด้วย **ความรักอันเหลือล้นของพระองค์** (เทียบ อพย 33:11, ยน 15:14-15) และประทับอยู่ท่ามกลางพวกเขา (เทียบ บรค 3:8) เพื่อจะได้ทรงเชิญและรับเขาเข้ามาสนิทสัมพันธ์อยู่กับพระองค์ แผนการเผยนี้สำเร็จไปด้วยกิจการและวาจา ซึ่งเกี่ยวเนื่องกันอย่างลึกซึ้งจนกระทั่งว่ากิจการที่พระเจ้าทรงกระทำในประวัติศาสตร์แห่งความรอดนั้น แสดงและยืนยันคำสั่งสอนและความจริงที่พระวาจาหมายถึง ส่วนพระวาจาก็ประกาศถึงกิจการและอธิบายข้อเร้นลับในกิจการเหล่านั้นให้แจ่มแจ้ง อาศัยการเผยนี้แหละ ความจริงอันลึกซึ้งเกี่ยวกับพระเจ้าและเกี่ยวกับความรอดของมนุษย์จึงทอแสงสว่างให้แก่เราในองค์พระคริสตเจ้า ซึ่งเป็นคนกลางและทรงเป็นองค์ผู้เผยอันสมบูรณ์ที่สุดในเวลาเดียวกันด้วย” (การเผยความจริงของพระเจ้า DV. ข้อ 2)

บรรดาสานุศิษย์ของพระเยซูเจ้าได้รับพระบัญชาจากพระเยซูเจ้าให้ประกาศ “ข่าวดี” คือความจริงที่พระเจ้าทรงเปิดเผยให้รู้เพื่อความรอดของนานาชาติ บรรดาศิษย์ได้ถ่ายทอดความจริงที่พระเจ้าทรงเปิดเผยให้รู้สืบต่อกันมา โดยอาศัยรูปแบบคือ **พระคัมภีร์และธรรมประเพณี**ที่พระศาสนจักรได้รับการถ่ายทอดจากบรรดาอัครสาวก เพื่อให้ข่าวดีแห่งความรอดและความรักนี้ถ่ายทอดถึงมนุษย์ทุกคน

3. พระคัมภีร์ได้บันทึกประสบการณ์พระเจ้าทรงเป็นองค์ความรัก

3.1 พันธสัญญาเดิม (The Old Testament)

พระคัมภีร์ปฐมกาลกล่าวถึง พระเจ้าทรงให้กำเนิดโลกและสรรพสิ่งด้วยความรักและพระทัยดี ทรงกำหนดกฎเกณฑ์ของสรรพสิ่งที่พระองค์ทรงสร้าง ทรงเอาพระทัยใส่ดูแลทุกสิ่งทุกอย่างให้ดำเนินไปด้วยดี (ปฐมก 1:4, 10, 31; สดด 136:1-9) พระเจ้าทรงสร้างมนุษย์อย่างพิเศษตาม “ภาพลักษณ์” (image) ของพระองค์ (ปฐมก 1:26; 9:6; ปชญ 2:23) พระเจ้าทรงสร้างให้มนุษย์มีเสรีภาพที่จะเลือก แม้มนุษย์ได้เลือกทำบาป แต่พระเจ้าก็มีได้ทอดทิ้งมนุษย์ พระเจ้าสัญญาจะช่วยมนุษย์ให้พ้นทุกข์และได้รับชีวิตนิรันดร์ (ปฐมก 3:15; รม 2:6-7; DV.3)

ในประวัติศาสตร์การเริ่มต้นของชนชาติอิสราเอล พระเจ้าทรงเรียก “อับราฮัม” ให้ออกจากดินแดนถิ่นกำเนิด เพื่อจะได้เป็นบิดาของประชากรของพระเจ้า **ด้วยความรักแบบให้เปล่าของพระองค์** และเพื่ออับราฮัมจะช่วยให้มนุษย์ชาติได้รับพระพร (ปฐมก 12:2-3; ฉธบ 4:37; 7:8; 10:15) พระเจ้าทรงสถาปนาพันธสัญญากับอับราฮัมด้วยคำสัญญาและคำอวยพรและรี้อื้อพันสืบทอดกันมากับลูกหลานของท่าน (ปฐมก 15:17; 26:3-6; 28:13-15) ต่อมาเพราะ**ความรักเมตตา** พระเจ้าได้ช่วยชาวอิสราเอลได้พ้นจากการเป็นทาสในอียิปต์โดยการนำของโมเสส และได้สถาปนาพันธสัญญากับชาวอิสราเอลที่ภูเขาซีนาย เพื่อให้ชนชาติอิสราเอลเป็นประชากรศักดิ์สิทธิ์ของพระองค์ (อพย 19:4-8; ฉธบ 7:6-11) เพื่อให้ชนอิสราเอลเป็นผู้เตรียมรับพระเมสสิยาห์ ซึ่งจะมาช่วยมนุษย์ให้พ้นทุกข์จากบาปและความตาย ความสัมพันธ์ระหว่างพระเจ้ากับชนชาติอิสราเอล ได้ดำเนินต่อไปในสมัยกษัตริย์และประกาศก

บรรดาประกาศกได้สะท้อนความสัมพันธ์ของพระเจ้ากับประชากรของพระองค์ โดยใช้ภาษาเปรียบเทียบเป็นรูปธรรมว่า พระเจ้าทรงรักมนุษย์เหมือนบิดามารดารักบุตร “เมื่ออิสราเอลยังเด็ก เราก็รักเขา เราได้เรียกบุตรของเราออกจากอียิปต์” (ฮซย 11:1-4) แม้สตรีจะลืมนมบุตรที่ตีมนมของนาง และไม่รู้สึกสงสารบุตรจากครรภ์ของนาง แต่เราจะไม่ลืมเจ้า” (อสย 49:15) เหมือนผู้เลี้ยงแกะผู้รักแกะ (มคา 7:14; ยรม 3:15; อสค 34:15-16) เหมือนหมอรัรักษาคณไข่ (ฮซย 6:1) เหมือนสามีรักภรรยา แม้นางจะไม่ซื่อสัตย์ (ฮซย 2:16-25) เหมือนผู้รับใช้ของพระเจ้าผู้ยอมทนทุกข์เพื่อช่วยผู้อื่น (อสย 42:1-9; 53:1-12) พระเจ้าจะสถาปนาพันธสัญญาใหม่ในดวงใจมนุษย์ (อสค 36:25-28; ยรม 31:31-34) พระเจ้าทรงมีความรักเมตตาและให้อภัยเสมอ (อสย 63:9; ยรม 31:3) บทสดุดีต่างๆ กล่าวเสมอว่า “ความรักของพระองค์ดำรงอยู่เป็นนิรันดร์” (สดด 89:2)

3.2 พันธสัญญาใหม่ (The New Testament)

ความรักของพระเจ้าในพันธสัญญาใหม่ได้พัฒนาไปสู่ความเข้าใจสูงสุดว่า “พระเจ้าทรงเป็นองค์ความรักหรือพระเจ้าแห่งความรัก” (1 ยน 4:8; 16; 2 คร 13:11) ลักษณะสำคัญของความรักของพระเจ้าที่พระคัมภีร์กล่าวถึงมีดังนี้

3.2.1 พระเยซูคริสต์เจ้าคือเครื่องหมายแสดงความรักสูงสุดของพระเจ้า โดยการยกโทษความผิดบาป การคืนดี การไถ่บาปโดยการสิ้นพระชนม์บนกางเขน การกลับคืนชีพเป็นการชนะบาปและความตายและนำไปสู่ชีวิตใหม่ พระวรสารของนักบุญยอห์น กล่าวว่า “พระเจ้าทรงรักโลกอย่างมาก จึงประทานพระบุตรเพียงพระองค์เดียวของพระองค์ เพื่อทุกคนที่มีความเชื่อในพระบุตร จะไม่พินาศ แต่จะมีชีวิตนิรันดร” (ยอห์น 3:16; 1 ยอห์น 4:9; 1 ปต 1:3) “ไม่มีใครมีความรักยิ่งใหญ่กว่า การสละชีวิตของตนเพื่อมิตรสหาย” (ยอห์น 15:13) “พระองค์ทรงรักเขาจนถึงที่สุด” (ยอห์น 13:1) หมายถึงรักจนถึงวาระสุดท้ายและรักมากที่สุด พระวรสารสหทรรศน์และหนังสือกิจการอัครสาวก กล่าวว่า บุตรแห่งมนุษย์มาเพื่อรับใช้และมอบชีวิตของตนเป็นสินไถ่เพื่อมวลมนุษย์ (มธ 20:28; มก 10:45) “เรามาเรียกหาคนบาป” (มก 2:17) “ประกาศข่าวดีแก่คนยากจน ประกาศการปลดปล่อยแก่ผู้ถูกจองจำ คืนสายตาแก่คนตาบอด ปลดปล่อยผู้ถูกกดขี่ให้เป็นอิสระ ประกาศปีแห่งความโปรดปรานจากพระเจ้า” (ลก 4:18-19) “พระเยซูเจ้าทรงกระทำความดีและทรงรักษาทุกคนที่อยู่ใต้อำนาจของปีศาจ” (กจ 10:38)

3.2.2 ความรักของพระเจ้าไม่มีขอบเขตและไม่มีเงื่อนไข “พระเจ้าทรงรักเราก่อน” (1 ยอห์น 4:19) พระเยซูเจ้าทรงเล่านิทานเปรียบเทียบแสดงความรักเมตตาที่ไม่มีขอบเขตของพระเจ้าคือเรื่องลูกจ้างผลาญซึ่งกลับมาหาบิดา บิดาไม่ได้โกรธที่ลูกเป็นคนไม่ดี แต่รอคอยให้ลูกกลับใจและกลับมา แล้วจัดงานเลี้ยงฉลองด้วยความยินดีเพราะลูกที่พลัดพรากไปเหมือน “ตายแล้วเกิดใหม่” หายไปแล้วกลับมา (ลก 15:11-32) เรื่องคนเลี้ยงแกะออกไปตามหาลูกแกะที่พลัดหลงไป เมื่อพบแล้วก็แบกใส่บ่า กลับบ้านด้วยความยินดี (ลก 15: 4-7; มธ 18:12-14) และเรื่องเงินเหรียญที่หายไป (ลก 15:8-10) พระเยซูเจ้าสอนให้รักทุกคนอย่าง

ไม่มีเงื่อนไข ดังคำสอนจากนิทานเปรียบเทียบเรื่องชาวสะมาเรียใจดีผู้ไม่รังเกียจชาวยิวที่ถูกโจรปล้นและทำร้าย เขากลับช่วยเหลือและนำไปรักษา (ลก 10:30-37) พระเยซูเจ้าสอนให้รักทุกคน แม้ศัตรูเหมือนพระเจ้าพระบิดา “ที่โปรดให้ดวงอาทิตย์ขึ้นเหนือคนดีและคนชั่ว โปรดให้ฝนตกเหนือคนชอบธรรมและคนอธรรม (มธ 5:44-45) พระเยซูเจ้าสอนให้รู้จักอภัยความผิดแก่ผู้อื่นเสมอ (ลก 17:4; มธ 18:21-22) จากนิทานเปรียบเทียบเรื่องลูกหนี้ไร้เมตตา” พระบิดาจะทรงกระทำกับท่านในทำนองเดียวกัน ถ้าท่านแต่ละคนไม่ยกโทษให้พี่น้องจากใจจริง” (มธ 18:23-35) พระเยซูเจ้าทรงอภัยความผิดของทุกคน บนกางเขนพระองค์ภาวนาขอให้พระเจ้าพระบิดาอภัยผู้ที่ทำผิดต่อพระองค์ (ลก 23:34) บรรดาสานุศิษย์ก็ได้รับการอภัยด้วย พระเยซูเจ้าได้ให้คำสั่งสอนสุดท้ายแก่สานุศิษย์ว่าชาวดีแห่งการกลับใจและการอภัยบาปจะต้องได้รับการประกาศไปยังทุกชาติ เริ่มต้นตั้งแต่กรุงเยรูซาเล็มก่อน (เทียบ ลก 24:47)

3.2.3 ความรักของพระเจ้าเป็นพื้นฐานความรักของคริสตชน และของพระศาสนจักร “ความรักมาจากพระเจ้า” (1 ยน 4:7) “พระจิตเจ้าซึ่งพระเจ้าประทานให้เรา ได้หลังความรักของเจ้าลงในดวงใจของเรา” (รม 5:5) **ดังนั้นความรักของพระเจ้าจึงเป็นพื้นฐานความรักที่มนุษย์มีต่อพระเจ้าและความรักที่มนุษย์มีต่อเพื่อนมนุษย์ด้วยกัน** เราทั้งหลายรักก็เพราะพระองค์ทรงรักเราก่อน ถ้าผู้ใดบอกว่า “ฉันรักพระเจ้า” แต่ใจยังเกลียดชังพี่น้องของตน ผู้นั้นก็เป็นคนมุสา ผู้ที่ไม่รักพี่น้องของตนซึ่งแลเห็นได้ จะรักพระเจ้าซึ่งมองไม่เห็นได้อย่างไร พระบัญญัตินี้เราทั้งหลายได้รับมาจากพระเจ้า คือให้คนที่รักพระเจ้านั้นรักพี่น้องของตนด้วย (เทียบ 1 ยน 4:18-21) “ถ้าเรารักกัน พระเจ้าย่อมทรงดำรงอยู่ในเรา และความรักของพระองค์ในเราก็จะสมบูรณ์” (1 ยน 4:12) ผู้ที่รักพระเจ้าพระตรีเอกภาพจะประทับในตัว

ผู้นั้น “ถ้าผู้ใดรักเรา ผู้นั้นจะปฏิบัติตามวาจาของเรา และพระบิดาและเราจะทรงรักเขา แล้วพระบิดาและเราจะเสด็จมาหาเขา และจะทรงพำนักอยู่กับเขา” (ยอห์น 14:23; วอ 3:20)

ความรักของพระเจ้าเป็นพื้นฐานความรักของกลุ่มคริสตชนหรือพระศาสนจักร นักบุญเปาโลอธิบายว่า “พระพรต่างๆ ในพระศาสนจักร ความรักสำคัญที่สุดเพราะความรักไม่มีสิ้นสุด เมื่ออาณาจักรพระเจ้าจะสมบูรณ์ คุณธรรมความเชื่อและความหวังจะหมดไปเพราะมนุษย์จะเห็นพระเจ้าโดยตรง สิ่งที่ยังคงเหลืออยู่คือความรัก “ที่ยิ่งใหญ่กว่าสิ่งใดทั้งหมดคือความรัก” (1 คร 13:13) นักบุญเปาโลเปรียบพระศาสนจักรเป็นเหมือนพระกายของพระคริสตเจ้า สมาชิกรวมเป็นน้ำหนึ่งใจเดียวกันอาศัยพระจิตเจ้า (1 คร 12:12-30; รรม 12:4-5) กฎเกณฑ์ในการตัดสินใจการเข้าสู่อาณาจักรพระเจ้าคือความรักการปฏิบัติต่อเพื่อนมนุษย์ (มธ 25:31-46) พระคริสต์ประทับในพระศาสนจักรที่มีความรัก” ที่ใดมีสองหรือสามคนชุมนุมกันในนามของเรา เราอยู่ที่นั่นในหมู่พวกเขา” (มธ 18:20) พระเยซูเจ้าภาวนาให้บรรดาศิษย์มีชีวิตเป็นน้ำหนึ่งใจเดียวกันเหมือนชีวิตของพระตรีเอกภาพ (ยอห์น 17)

3.2.4 ความรักของพระเจ้าเป็นเหมือนความรักของบิดาผู้ใจดี พระเยซูเจ้าทรงสอนบรรดาศิษย์ให้มีความวางใจพระเจ้า จงดูนกในอากาศเถิด มันมิได้หว่าน มิได้เก็บเกี่ยว มิได้สะสมไว้ในยุ้งฉาง แต่พระบิดาของท่านผู้สถิตในสวรรค์ทรงเลี้ยงมัน ท่านทั้งหลายมิได้มีค่ามากกว่านกหรือ อย่ากังวลเรื่องการกิน การดื่มหรือการนุ่งห่มอะไร จงแสวงหาพระอาณาจักรพระเจ้าและความชอบธรรมของพระองค์ก่อน แล้วพระองค์จะทรงเพิ่มทุกสิ่งเหล่านี้ให้ (มธ 6:25-34; ลก 12:22-31) ในพระวรสารพระเยซูเจ้า

ทรงเรียกพระเจ้าเป็นบิดา 170 ครั้ง⁶ พระเยซูเจ้าทรงใช้คำ “อับบา” (Abba) แปลว่า “พ่อ” เป็นภาษาอารามเออิกที่เด็กๆ ใช้เรียกบิดาของตนเป็นการแสดงออกถึงความรักผูกพันใกล้ชิดสนิทสนม **พระเยซูเจ้าทรงสอน “บทข้าแต่พระบิดาของข้าพเจ้าทั้งหลาย”** (มธ 6:9-13; ลก 11:1-4) เป็นบทภาวนาที่รวมแก่นคำสอนของพระองค์ พระเยซูเจ้าทรงสอนว่า พระเจ้าเป็นบิดาของมนุษย์ทุกคน มนุษย์ทุกคนเป็นพี่น้องกัน **ขอให้พระนามจงเป็นที่สักการะ** พระนามคือพระเจ้าเอง ขอให้ความรักของพระองค์ได้รับการตอบสนองอย่างสมควร **ขอให้พระอาณาจักรจงมาถึง** พระเยซูเจ้าตรัสว่า “เราต้องประกาศข่าวดีเรื่องพระอาณาจักรพระเจ้าให้แก่เมืองอื่นด้วย เพราะเราถูกส่งมาก็เพื่อการนี้” (ลก 4:43) อาณาจักรพระเจ้าเริ่มในองค์พระเยซูคริสต์ และดำเนินต่อมาจนถึงปัจจุบัน เมื่ออาณาจักรพระเจ้าแห่งความดีและความรักมาถึง อาณาจักรแห่งความชั่วร้ายและบาปก็ต้องสลายไป (มก 1:24; วว 3:10) **ขอให้ทุกสิ่งเป็นไปตามน้ำพระทัยในแผ่นดินเหมือนในสวรรค์** การปฏิบัติตามพระประสงค์ของพระเจ้า การรักเป็นหนึ่งเดียวกัน ทำให้อาณาจักรพระเจ้า อาณาจักรแห่งความชอบธรรม ความรัก และสันติสุข เป็นจริง ในชีวิตในสังคม ทั้งในปัจจุบันและจะสมบูรณ์ในอนาคต

⁶ John Fuellenbach, The Kingdom of God: The Message of Jesus Today, P.278-282

4. คริสตชนสมัยแรกเริ่ม: ตัวอย่างชีวิตคริสตชนที่มีพระเจ้าองค์ความรักเป็นอุดมคติในชีวิต

วิถีชีวิตจิตคริสตชนสมัยแรกเริ่ม⁷ หลายท่านได้มีชีวิตใกล้ชิดกับพระเยซูคริสตเจ้า พระวาจาและพระจริยวัตรของพระองค์ ยังคงตรงตราไม่ลืมหือไปจากใจของพวกเขา คริสตชนสมัยแรกเริ่มมีชีวิตจิตที่มีลักษณะพิเศษสำคัญๆ ร่วมกันดังนี้

4.1 มีพระคริสตเจ้าเป็นศูนย์กลางชีวิต (Christocentric)
หมายถึงพระเยซูคริสตเจ้าทรงเป็นศูนย์กลางของประวัติศาสตร์และเอกภพ การเสด็จมาบังเกิดและการปฏิบัติพระภารกิจของพระเยซูคริสตเจ้าเป็นเหตุการณ์สำคัญที่สุดในประวัติศาสตร์แห่งความรอดพ้น พระเยซูบุตรของพระเจ้าทรงทำให้ “พันธสัญญา” Covenant คือการช่วยมนุษย์ให้พ้นทุกข์และได้รับความรอดพ้นนิรันดร ระหว่างพระเจ้าและมนุษย์ในภาคพันธสัญญาเดิมสำเร็จสมบูรณ์ (มธ 1:22; มก 1:1; ลก 2:30; รม 8:3; กท 4:4) นักบุญยอห์นได้บันทึกว่า “พระเจ้าทรงรักโลกอย่างมาก จึงประทานพระบุตรเพียงพระองค์เดียวของพระองค์เพื่อทุกคนที่มีความเชื่อในพระบุตรจะไม่พินาศ แต่จะมีชีวิตนิรันดร” (ยอห์น 3:16) พระเยซูเจ้าทรงบังเกิดและเติบโตในวิถีชีวิตที่สงบและเรียบง่าย เมื่อพระชนมายุได้ 30 พรรษาทรงเริ่มเทศนาสั่งสอน ประกาศข่าวดีเรื่องอาณาจักรพระเจ้า “เวลาที่กำหนดไว้มาถึงแล้ว พระอาณาจักรของพระเจ้าอยู่ใกล้แล้ว จงกลับใจและเชื่อข่าวดีเถิด” (มก 1:15; มธ 4:17; ลก 4:43) นักบุญเปโตรได้สรุปชีวิตของพระเยซูเจ้าว่า “พระเจ้าทรงเจิมพระเยซูเจ้า ชานาซาเรธด้วยพระอำนาจ เดชะพระจิตเจ้า พระเยซูเจ้าเสด็จผ่านไปทีใด ทรงกระทำความดีและทรงรักษาทุกคนที่อยู่ใต้อำนาจ

⁷ Jordan Aumann, Christian Spirituality in the Catholic Tradition P.17-34, Fabio Ciardi, KOINONIA, P.41-53

ของปีศาจ เพราะพระเจ้าสถิตอยู่กับพระองค์ เราทั้งหลายเป็นพยานยืนยันถึงกิจการทั้งปวงที่พระองค์ทรงกระทำ” (กจ 10:38-39) หลังการสิ้นพระชนม์และการกลับคืนพระชนมชีพของพระเยซูคริสตเจ้า และหลังวันเพนเทกอสเตที่พระจิตเจ้าเสด็จลงมายังบรรดาศิษย์ **นักบุญเปโตรได้สรุปธรรมล้ำลึกแห่งความเชื่อที่สำคัญของคริสตชน** เรื่องการสิ้นพระชนม์และการกลับคืนพระชนมชีพของพระเยซูคริสตเจ้าดังนี้ “ดังที่ท่านรู้อยู่แล้ว พระเยซูเจ้าทรงถูกมอบในเงื้อมมือของท่านตามที่พระเจามีพระประสงค์และทรงทราบล่วงหน้าแล้ว ท่านใช้มือของบรรดาคนอธรรมประหารพระองค์โดยตรึงบนไม้กางเขน แต่พระเจ้าทรงบันดาลให้พระองค์กลับคืนพระชนมชีพ พ้นจากอำนาจความตาย เราทุกคนเป็นพยานได้ พระองค์ทรงได้รับการเทศน์สอนให้ประทับเบื้องขวาของพระเจ้า พระองค์ทรงได้รับพระจิตเจ้าจากพระบิดาตามสัญญา และประทานพระจิตเจ้านี้ให้เรา ขอให้รู้แน่เถิดว่าพระเจ้าทรงแต่งตั้งพระเยซูผู้นี้ที่ท่านทั้งหลายนำไปตรึงบนไม้กางเขน ให้เป็นองค์พระผู้เป็นเจ้าและพระคริสตเจ้า” (กจ 2:22-36; ฟป 2:6-11) **นักบุญเปาโลได้สรุปหัวใจของความเชื่อ**ว่า “พระเยซูคริสตเจ้าทรงยอมสละพระชนมชีพเพราะบาปของเรา และทรงกลับคืนพระชนมชีพเพื่อให้เราเป็นคนชอบธรรม” (รม 4:25; 1 คร 15:3-17) พระคัมภีร์ภาคพันธสัญญาใหมื่อยืนยันว่าการไถ่กู้ของพระคริสตเจ้ามีผลมิใช่สำหรับมนุษย์เท่านั้น แต่มีผลต่อโลกและสรรพสิ่งทั้งหมดด้วย (ยน 1:3; คส 1:15-20; อฟ 1:21-23) พระคริสตเจ้าผู้ทรงกลับคืนพระชนมชีพทรงมีส่วนในพระลักษณะของพระเจ้า ในฐานะผู้ให้กำเนิดและจุดหมายของทุกสิ่ง และทรงดำรงอยู่ตลอดไป (ว 1:8; 17-18; ฮบ 13:8)

แนวปฏิบัติของกลุ่มคริสตชนสมัยแรกเริ่ม

1. คริสตชนเลียนแบบชีวิตพระเยซูคริสตเจ้า โดยมีพระเจ้าพระบิดา เป็นอุดมคติลำดับแรกในชีวิต และมีมนุษย์ทุกคนเป็นพี่น้อง แสวงหาและปฏิบัติตามพระประสงค์ของพระเจ้า ดำเนินชีวิตตามคุณค่าของพระอาณาจักรพระเจ้า และสืบสานพันธกิจของพระคริสตเจ้า

2. คริสตชนเชื่อว่าพระคริสตเจ้าผู้ทรงกลับคืนพระชนมชีพยังประทับอยู่ในพระศาสนจักร พระองค์ทรงมอบการสืบสานพันธกิจของพระองค์ และทรงสัญญาจะประทับอยู่และร่วมงานกับบรรดาศิษย์ว่า “จงรู้ไว้เถิดว่า เราอยู่กับท่านทุกวันตลอดไปตราบจนสิ้นพิภพ” (มธ 28:20) พระจิตเจ้าทรงช่วยให้บรรดาศิษย์ตระหนักว่า พระคริสตเจ้าผู้ทรงกลับคืนพระชนมชีพประทับอยู่กับพวกเขาในสภาพใหม่ ใน**พระวาจาและในศีลมหาสนิท** (ลก 24:30-32) ใน**เพื่อนพี่น้อง** “ท่านทำสิ่งใดต่อพี่น้องผู้ต่ำต้อยที่สุดของเราคนหนึ่ง ท่านทำสิ่งนั้นต่อเรา” (มธ 25:40) ใน**หมู่ผู้ร่วมกันในพระนามของพระองค์** “ที่ใดมีสองหรือสามคนชุมนุมกันในนามของเรา เราจะอยู่ที่นั่นในหมู่ท่านทั้งหลาย” (มธ 18:20) ใน**ผู้นำพระศาสนจักร** “ผู้ใดฟังท่าน ผู้นั้นฟังเรา” (ลก 10:16) และใน**จิตใจของผู้มีความเชื่อ** อาศัยพระจิตเจ้าที่เป็นจิตของพระคริสตเจ้าผู้ทรงกลับคืนพระชนมชีพช่วยดูแลและนำชีวิตคริสตชน (ยน 14:15-26; 8:1-17) นักบุญเปาโลกล่าวว่า “ทุกคนที่มีพระจิตเจ้าเป็นผู้นำย่อมเป็นบุตรพระเจ้า” (รม 8:14)

4.2 การมีชีวิตหมู่คณะ (Community life) ที่มีความเป็นน้ำหนึ่งใจเดียวกัน (Communion) บรรดาศิษย์สมัยแรกเริ่มดำเนินชีวิตตามบทบัญญัติใหม่ของพระเยซูเจ้า “ให้ท่านรักกัน เรายังรักท่านทั้งหลายอย่างไร ท่านก็จงรักกันอย่างนั้นเถิด ถ้าท่านมีความรักต่อกัน ทุกคนจะรู้ว่าท่านเป็นศิษย์ของเรา” (ยน 13:34-35; 15:12-13) ความรักแท้ (agape) มาจากพระเจ้า

“พระจิตเจ้าซึ่งพระเจ้าประทานให้เราได้หลังความรักของพระเจ้าลงในดวงใจของเรา” (รม 5:5; กท 5:22) ความรักเป็นสายสัมพันธ์ “ความรักซึ่งรวมเราไว้เป็นหนึ่งในเดียวกันอย่างสมบูรณ์” (คส 3:14) คุณธรรมความรักสำคัญที่สุด (1 คร 13:13) ผู้ที่รักคือผู้ที่มีจิตของพระเจ้า เขาเกิดใหม่และเป็นบุตรพระเจ้า “เราจงรักกัน เพราะความรักมาจากพระเจ้าและทุกคนที่มีความรักย่อมบังเกิดจากพระเจ้าและรู้จักพระองค์ พระเจ้าทรงเป็นความรัก ผู้ใดดำรงอยู่ในความรัก ก็ดำรงอยู่ในพระเจ้า” (1 ยน 4:7, 16) หนังสือกิจการอัครสาวกได้บันทึก ชีวิตของกลุ่มคริสตชนสมัยแรกเริ่มที่มีความเป็นน้ำหนึ่งใจเดียวกัน ดังนี้ “คนเหล่านั้นประชุมกันอย่างสม่ำเสมอเพื่อฟังคำสั่งสอนของบรรดาอัครสาวกดำเนินชีวิตร่วมกันฉันพี่น้อง ร่วมพิธีบิชนมปังและอธิษฐานภาวนา พระเจ้าทรงบันดาลให้บรรดาอัครสาวกทำปาฏิหาริย์ และเครื่องหมายอัศจรรย์เป็นจำนวนมาก ทุกคนจึงมีความยำเกรง ผู้มีความเชื่อทุกคนดำเนินชีวิตร่วมกันและมีทุกสิ่งเป็นของส่วนรวม เขาขายที่ดินและทรัพย์สินอื่นๆ แบ่งเงินให้ทุกคนตามความต้องการ ทุกๆ วันเขาพร้อมใจกันไปที่พระวิหารและไปตามบ้านเพื่อทำพิธีบิชนมปัง ร่วมกินอาหารด้วยความยินดี และเข้าใจกัน สรรเสริญพระเจ้า และได้รับความนิยมนจากประชาชนทุกคน องค์พระผู้เป็นเจ้าทรงทำให้จำนวนผู้ที่ได้รับความรอดเพิ่มขึ้นทุกวัน” (กจ 2:42-47) “กลุ่มผู้มีความเชื่อดำเนินชีวิตเป็นน้ำหนึ่งใจเดียวกัน ไม่คิดว่าสิ่งที่ตนมีเป็นกรรมสิทธิ์ของตน แต่ทุกสิ่งเป็นของส่วนรวม บรรดาอัครสาวกยังคงเป็นพยานยืนยันถึงการกลับคืนพระชนมชีพของพระเยซู องค์พระผู้เป็นเจ้าด้วยเครื่องหมายอัศจรรย์อันยิ่งใหญ่ และทุกคนได้รับความเคารพนับถืออย่างสูง ในกลุ่มของเขาไม่มีใครขัดสน ผู้ใดมีที่ดินหรือบ้านก็ขาย และนำเงินที่ขายได้มามอบให้บรรดาอัครสาวก เพื่อแจกจ่ายให้ผู้มีความเชื่อแต่ละคนตามความต้องการ” (กจ 4:32-34)

แนวปฏิบัติของกลุ่มคริสตชนสมัยแรกเริ่ม ความเป็นหนึ่งเดียวแสดงออกในด้านต่างๆ ดังนี้

1. ความเป็นหนึ่งเดียวกันทางความเชื่อ การกลับใจและการรับศีลล้างบาปเพื่อได้รับการอภัยบาปและได้เป็นบุตรพระเจ้า เป็นสมาชิกของครอบครัวของพระเจ้า (กจ 2:37-41; กท 3:26-28; อฟ 2:19)

2. ร่วมปฏิบัติศาสนกิจเพื่อหล่อเลี้ยงชีวิตจิต ร่วมฟังพระวาจาของพระเจ้า ร่วมพิธีขนมปัง ร่วมอธิษฐานภาวนาทั้งในพระวิหารและตามบ้าน (กจ 2:42-47)

3. ร่วมแบ่งปันกันในทุกสิ่ง ประสพการณ์ พระคุณ พรสวรรค์ และทรัพย์สิน แบ่งปันด้วยความสมัครใจ ตามความต้องการของผู้ขัดสน และตามความสามารถของผู้ให้อย่างยุติธรรม เพื่อจะได้ไม่มีสมาชิกคนใดในกลุ่มคริสตชนขัดสน (กจ 2:44; 4:34) การแบ่งปันยังขยายไปถึงกลุ่มคริสตชนอื่นๆ ที่ต้องการความช่วยเหลือ (กจ 11:12-30; 24:17) นักบุญเปาโลให้คำแนะนำว่า “เราทำงานเช่นนี้เพื่อช่วยเหลือผู้อ่อนแอโดยระลึกถึงพระวาจาของพระเยซู องค์พระผู้เป็นเจ้าที่ว่า “การให้ย่อมเป็นสุขมากกว่าการรับ” (กจ 20:35) ให้มีใจกว้างในการแบ่งปัน (1 ทธ 6:17-19)

4. ร่วมเป็นพยานและเผยแผ่ธรรม อาศัยการนำของพระจิตเจ้า บรรดาอัครสาวกได้ประกาศข่าวดีให้กับประชาชนในโอกาสต่างๆ (กจ 2:14; 3:12; 4:1) และด้วยพยานชีวิต ความเป็นน้ำหนึ่งใจเดียวกันของกลุ่มคริสตชน จำนวนผู้มีความเชื่อเพิ่มขึ้นทุกวัน ประมาณสามพันคน (กจ 2:41) เพิ่มขึ้นถึงประมาณห้าพันคน (กจ 4:4) และเพิ่มขึ้นเรื่อยๆ (กจ 5:14; 11:24; 12:24; 13:48-49; 16:5; 19:20) การขยายตัวต่อเนื่องเป็นงานของพระจิตเจ้า (กจ 1:8)

5. ร่วมกันแก้ปัญหที่เกิดขึ้นโดยอาศัยความเป็นน้ำหนึ่งใจเดียวกัน และแสงสว่างของพระจิตเจ้า เช่น การเลือกมัทธีอัส แทนยูดาส (กจ 1:15-26) เรื่องอานาเนียและสัปปิราผู้ไม่เชื่อสัตย์ (กจ 5:1-11) การเลือกตั้งสังฆานุกร (กจ 6:6:1-7) การประชุมสังคายนาครั้งแรกที่กรุงเยรูซาเล็มเพื่อแก้ปัญหที่เกิดขึ้นในพระศาสนจักร (กจ 15:1-33)

ดังนั้น ความรักและความเป็นน้ำหนึ่งใจเดียวกันจึงเป็นพื้นฐานของชีวิตหมู่คณะและการเผยแผ่ธรรมของกลุ่มคริสตชนสมัยแรกเริ่ม

4.3 มีการหล่อเลี้ยงชีวิตจิตด้วยพระวาจาของพระเจ้า ศีลศักดิ์สิทธิ์ และการอธิษฐานภาวนาโดยการร่วมพิธีกรรม (Liturgy) พิธีกรรมคือการประกอบหน้าที่สงฆ์ของพระเยซูคริสตเจ้าโดยกลุ่มคริสตชนหรือพระศาสนจักร เป็นการประกอบคารวกิจของชุมชน พระคริสตเจ้าประทับในพระศาสนจักร ทำให้พระศาสนจักรมีส่วนร่วมด้วยพระองค์ในการประกอบกิจการซึ่งถวายเกียรติแด่พระเจ้าและทำให้มนุษย์ศักดิ์สิทธิ์ ตั้งแต่สมัยแรกเริ่ม พิธีกรรมที่สำคัญคือ “พิธีบูชาขอบพระคุณหรือพิธีบิขนมปังพิธีศีลล้างบาป (มธ 28:19-20; กจ 2:38; รม 6:2-11) พิธีปกมือเพื่อมอบพระจิตเจ้า (กจ 8:14-17) พิธีศีลอภัยบาป (มธ 16:18-19; 18:18; ยน 20:23; 2 คร 5:18) และการอธิษฐานภาวนาร่วมกัน (กจ 2:42; 1:14,24; 4:24-30; 6:4; 12:5)

แนวปฏิบัติของกลุ่มคริสตชนสมัยแรกเริ่ม

1. **การร่วมพิธีบูชาขอบพระคุณ** ทุกสัปดาห์ในวันอาทิตย์หรือวันพระเจ้า (กจ 20:7; วว 1:10; มธ 28:1; 1 คร 16:2) บรรดาคริสตชนมาชุมนุมกันเพื่อเฉลิมฉลองปัสกาแห่งการสิ้นพระชนม์และการกลับคืนพระชนมชีพของพระคริสตเจ้า มีการฟังพระวาจาของพระเจ้าและอธิบายพระวาจา มีการภาวนาขอบพระคุณ พิธีบิขนมปังและการรับศีลมหาสนิท เป็นการรื้อฟื้นการ

เลี้ยงอาหารค่ำเมื่อสุดท้ายของพระคริสตเจ้าผู้ทรงสั่งให้ประกอบพิธีนี้ เพื่อสัมพันธ์กับการประทับอยู่ของพระคริสตเจ้าผ่านทางธรรมล้าลึกปีสกา และเพื่อเป็นหนึ่งในเดียวกับพระองค์และเพื่อนพี่น้อง (1 คร 11:23-25; มธ 26:19-29; มก 14:16-25; ลก 22:13-20) ในสมัยแรกจะประกอบพิธีนี้ที่บ้านของสมาชิกกลุ่มคริสตชน (กจ 2:42; 46; 20:7, 11; 27:35; ลก 24:30, 35; 1 คร 11:20-34; 16:19; คส 4:15)

2. การอธิษฐานภาวนาร่วมกัน (กจ 2:42; 1:14,24; 4:24-30; 6:4; 12:5) กลุ่มคริสตชนร่วมอธิษฐานภาวนาสมาเสมอเป็นน้ำหนึ่งใจเดียวกันที่พระวิหารหรือตามบ้านของสมาชิก ในสมัยแรกคริสตชนจะไปร่วมอธิษฐานภาวนาที่พระวิหารตามธรรมเนียมของชาวยิว คือวันละสามครั้ง เวลาเก้าโมงเช้า เที่ยงวัน และบ่ายสามโมง วันพุธ วันศุกร์และวันเสาร์ถือเป็นวันจำศีลอดอาหารใช้โทษบาป กลุ่มคริสตชนร่วมอธิษฐานภาวนาในโอกาสสำคัญต่างๆ เช่น การเลือกตั้ง การรับศีลบวช การประกาศกฎเกณฑ์ต่างๆ การประกาศข่าวดี และเมื่อถูกเบียดเบียน เป็นต้น บรรดาคริสตชนภาวนาในพระนามพระเยซูคริสตเจ้า ซึ่งเป็นลักษณะพิเศษของคริสตชน (กจ 2:21,38; 9:14, 21; 22:16)

3. มีกการบำเพ็ญพรต (asceticism) พรตหมายถึงการฝึกปฏิบัติตนเพื่อให้กิเลสและพลังต่างๆ ในตนเองอยู่ภายใต้การควบคุมของจิต เป็นการกลับใจอย่างต่อเนื่อง เป็นการตายต่อบาป และมีชีวิตใหม่ภายใต้การนำของพระจิตเจ้า พระเยซูเจ้าทรงสอนว่า ความรอดพ้นหรืออาณาจักรพระเจ้า เป็นพระคุณหรือของประทานจากพระเจ้า (มธ 22:1-4; รม 3:24) และพระเยซูเจ้าเสด็จมาประกาศ เวลาของพระเมสสิยาห์ เวลาแห่งความสุขและความยินดี งานเลี้ยงฉลอง (มก 2:15,19; ลก 7: 36) แต่ในขณะที่เดียวกันพระองค์ทรงสอนว่า “ถ้าผู้ใดอยากติดตามเรา ก็ให้เขา

เลิกนึกถึงตนเอง แยกไม้กางเขนของตนและติดตามเรา ผู้ใดใคร่รักษาชีวิตของตนให้รอดพ้น จะสูญเสียชีวิตนั้น แต่ถ้าผู้ใดเสียชีวิตของตนเพราะเราและเพราะข่าวดีก็จะรักษาชีวิตได้” (มก 8:34-35; ลก 9:23-27; มธ 16:24-28) การเป็นศิษย์ติดตามพระเยซูเจ้าต้องตัดสินใจเลือก ต้องมีการกลับใจและดำเนินชีวิตตามพระวรสาร (มก 1:15) นักบุญเปาโลสอนว่า ชีวิตคริสตชนเปรียบเหมือนนักกรีฑาต้องฝึกฝนบังคับตนเองและมีวินัยในตนเองตลอดเวลา (1 คร 9:24-27; ฟป 3:12-14)

แนวปฏิบัติของกลุ่มคริสตชนสมัยแรกเริ่ม

1. ปฏิเสธตนเอง (Self-denial) ละเว้นความชั่ว ไม่ทำบาป (1 ยน 2:1; 3:6; 5:18; กท 5:16-21; รม 8:5-8) ทำให้ “ชีวิตเก่า” ที่เป็นทาสของกิเลสตัณหาและบาปตาย ไม่ดำเนินชีวิตตามค่านิยมของโลก (รม 12:2) หนังสือดีดาเคเป็นหนังสือคำสอนของคริสตชนสมัยแรกๆ กล่าวถึงคริสตชนต้องเลือกหนทางสองแบบคือ ทางแห่งชีวิตหรือทางแห่งความตาย นักบุญอิกญาซีโอแห่งอันท็อกสอนตามนักบุญเปาโลว่า คริสตชนทุกคนมีหน้าที่เลียนแบบพระคริสตเจ้า โดยร่วมถูกตรึงกางเขนกับพระองค์ (รม 6:6; กท 2:20) เพื่อจะได้ตายต่อบาปและมีชีวิตใหม่โดยการนำของพระจิตเจ้า

2. ดำเนิน “ชีวิตใหม่” ตามการนำของพระจิตเจ้าคือตามค่านิยมของพระวรสาร (อพ 4:17-5:20; กท 5:13-26; รม 8:1-13; 1 ธส 4:1-12; 1 ยน 3:1-24) ปฏิบัติตามบทบัญญัติโดยเฉพาะบทบัญญัติเรื่องความรัก (1 ยน 2:2) และฝึกทำกิจการดีซึ่งพระวรสารแนะนำ เช่น การให้ทาน การอธิษฐานภาวนา และการจำศีลอดอาหารด้วยท่าทีใหม่ (มธ 6:1-18) ฝึกการควบคุมและใช้พลังทางเพศอย่างเหมาะสม (มธ 5:27-30; 18:8-9) ฝึกฝนแยกไม้กางเขนของตน ฝึกภาวนาโดยไม่หยุดหย่อน ทำให้ชีวิตเป็นชีวิตภาวนา และมีความยินดีในพระเจ้าเสมอ (ลก 18:1; 1 ธส 5:17)

3. เลียนแบบพระคริสตเจ้าโดยฝึกคุณธรรมต่างๆ เช่น ความรัก ความสุภาพถ่อมตน ความอดทน ความยากจน ความนอบน้อมเชื่อฟัง และความบริสุทธิ์ เป็นต้น การเลียนแบบพระคริสตเจ้ามีขั้นต่างๆ บางคนได้รับการเรียกเป็นพิเศษให้สละทรัพย์สมบัติหรือดำเนินชีวิตโสดเพื่ออาณาจักรพระเจ้า (มก 10:21; มธ 19:12) บางคนได้รับการเรียกให้เป็น “มรณสักขี” (Martyr) สละชีวิตเพื่อยืนยันความเชื่อและความรักต่อพระเจ้า ถือเป็น การเลียนแบบพระคริสตเจ้าขั้นสูงสุด (มก 10:39; ยน 15:20; วว 6:9; 7:14-17) ตามปกติคริสตชนส่วนใหญ่มักไม่มีโอกาสเป็นมรณสักขี ต่อมาเมื่อคริสตชนได้รับการคล้อยให้บำเพ็ญพรต โดยดำเนินชีวิตปฏิบัติความยากจนและความบริสุทธิ์ นำไปสู่ “ชีวิตอารามวาสี” (Monasticism)

4.4 มีการรอคอยการเสด็จกลับมาอีกครั้งหนึ่งของพระคริสตเจ้าในอันทวาระ⁸ พระเยซูเจ้าได้ตรัสถึง “การเสด็จกลับมาอีกครั้งหนึ่ง” (ลก 17:22-37; 21: 5-33; มธ 24; มก 13:24-32; กจ 1:11; ฮบ 9:28) พระวรสารนักบุญมัทธิวใช้คำว่า “Parousia” (ปาลูเซีย) มาจากภาษากรีกแปลว่า “การเสด็จมา” หมายถึง “การเสด็จมาอย่างรุ่งโรจน์ของพระคริสตเจ้าในวาระสุดท้าย”

พระวรสารนักบุญลูกาใช้คำว่า “วันของบุตรแห่งมนุษย์” พระคัมภีร์ไม่ได้บอกเวลาที่แน่นอนว่าเมื่อไรพระคริสตเจ้าจะเสด็จมา แต่เรารู้ว่าพระองค์จะเสด็จมาอย่างแน่นอน เหมือนอาณาจักรพระเจ้าที่สำเร็จแล้วเมื่อพระคริสตเจ้าเสด็จมา แต่ยังไม่สำเร็จสมบูรณ์ (Already but not yet) จะสำเร็จสมบูรณ์เมื่อพระคริสตเจ้าจะเสด็จกลับมาอีกครั้งหนึ่ง

⁸ อันทวาระ (Eschatology) เป็นคำสอนเกี่ยวกับวาระสุดท้ายของมนุษย์ โลก การตาย การพิพากษา สวรรค์ นรก อันทวาระ หมายถึงการเสด็จกลับมาอีกครั้งหนึ่งของพระคริสต์ การกลับคืนชีพของทุกคน การพิพากษา โลกหน้า

แนวปฏิบัติของกลุ่มคริสตชนสมัยแรกเริ่ม

1. ความเชื่อในการเสด็จมาอีกครั้งหนึ่งของพระคริสตเจ้า ทำให้คริสตชนมีความหวัง ความยินดีและความกระตือรือร้นในการรอคอยการเสด็จมาของพระคริสตเจ้า (รม 8:23; 1 คร 11:26; วว 22:20)

2. ความยากลำบาก การเบียดเบียน ความทุกข์ยาก ไม่นำความหมดหวัง เพราะศิษย์ของพระคริสตเจ้าได้รับเรียกให้แบกไม้กางเขน (มก 8:34) ซึ่งเป็นหนทางไปสู่การกลับคืนชีพ (รม 8:18)

3. พระวรสารเรียกร้องให้ตื่นเฝ้า ระวัง อธิษฐานภาวนา เสียสละ ซื่อสัตย์ต่อการตอบสนองความรักของพระคริสตเจ้า เตรียมตัวให้พร้อมเสมอ เหมือนเจ้าของบ้านระวังขโมยจะเข้าบ้าน หรือผู้รับใช้รอคอยนายกลับมา (มธ 24:42-51; 1 ธส 5:2-11) ฝึกบังคับตนให้มีวินัยในตนเองเช่นเดียวกับนักกีฬาเพื่อดำเนินชีวิตติดตามพระคริสตเจ้า (1 คร 9:27; ฟป 3:12-14)

4. ดำเนินชีวิตโดยไม่ยึดติดกับโลกที่จะต้องผ่านพ้นไป (1 คร 7:31) ทำให้คริสตชนประเมินคุณค่าของสิ่งต่างๆ ตามที่เป็นจริง (มก 8:36) แต่ไม่ลืมห่างงานรับใช้สังคม (2 ธส 3:6-12) นักบุญเปาโลกล่าวว่า “อย่าท้อแท้ในการทำความคิดี トラบใดที่ยังมีโอกาสจงทำความดีแก่ทุกคน” (กท 6:9-10)

5. ประสบการณ์ของผู้นำด้านชีวิตจิต

ในประวัติศาสตร์ของพระศาสนจักร บรรดานักบุญจำนวนมาก บรรดาผู้ถึงญาณหรือผู้รู้แจ้ง (Mystic) เป็นผู้นำด้านชีวิตจิต ที่มีประสบการณ์สนิทสัมพันธ์กับพระเจ้าผู้เป็นองค์ความรัก สมเด็จพระสันตะปาปา ยอห์น ปอล ที่ 2 กล่าวว่า “บรรดามรณสักขี เป็นพยานถึงความเชื่อและความรักต่อพระเจ้าอย่างเด่นชัด”⁹ ใน

⁹ Avery Dulles, The Splendor of Faith, The Theological Vision of Pope John Paul II, P.22

ที่นี้ขอยกประสบการณ์เกี่ยวกับการเจริญชีวิต โดยมีพระเจ้าองค์ความรักเป็นอุดมคติ ของผู้นำชีวิตจิตในปัจจุบันคือ เคียรา ลูบิค สตรีฆราวาสผู้ก่อตั้งคณะกิจการของพระแม่มารี¹⁰

5.1 การเลือกพระเจ้าองค์ความรักเป็นอุดมคติของชีวิต
ในช่วงสงครามโลกครั้งที่สอง ปีค.ศ.1943 ที่เมืองเตรนโต ประเทศอิตาลี เยาวชนหญิงคาทอลิกกลุ่มหนึ่งซึ่งอยู่ในวัยรุ่น ทุกคนต่างมีความใฝ่ฝันหรืออุดมคติของตนเอง คนหนึ่งอยากเรียน วิชาปรัชญาให้จบ อีกคนอยากมีครอบครัว อีกคนอยากมีบ้านสวยๆ และอีกคนอยากเรียนวิชาศิลปะ แต่ช่วงนั้นเป็นเวลา สงคราม ลูกกระเบิดได้ทำลายเมืองพินาศไปหลายส่วน มีคนบาดเจ็บล้มตาย ความใฝ่ฝันและอุดมคติที่ตั้งไว้ก็ล่มสลาย เพราะคน หนึ่งไม่สามารถเดินทางไปเรียนวิชาปรัชญาในมหาวิทยาลัยที่อยู่ ต่างเมืองได้ คู่หมั้นของเพื่อนในกลุ่มไปรบในสมรภูมิแล้วไม่กลับ มาอีก บ้านเรือนถูกทำลาย วิทยาลัยสอนศิลปะหยุดการเรียนการสอน บทเรียนที่พระเจ้าทรงสอนพวกเขาคือ **“ทุกสิ่งล้วนอนิจจัง ทุกสิ่งจะผ่านพ้นไป”** (ปญจ 1:2) เมื่อเผชิญกับเหตุการณ์เช่นนี้ พวกเขาจึงถามกันว่า มีอุดมคติใดบ้างที่ไม่ผ่านพ้นหรือล่มสลาย คำตอบคือ **พระเจ้าคงอยู่นิรันดร์** พวกเขาจึงเลือกพระเจ้าเป็น อุดมคติลำดับแรกในชีวิต

5.2 การค้นพบพระเจ้าเป็นองค์ความรัก ในช่วงเวลาใกล้ เคียงกันนั้น พระสงฆ์องค์หนึ่งได้มาขอให้เธอสวดภาวนาให้วันละ ชั่วโมง แต่เธอตอบว่า “เธอจะสวดภาวนาให้ทั้งวัน” พระสงฆ์องค์ นั้นรู้สึกประทับใจในความใจกว้างของเธอ ท่านจึงกล่าวกับเธอ ว่า “พระเจ้าทรงรักเธอเป็นอย่างมาก” หลังจากได้รำพึงไตร่ตรอง อยู่ระยะเวลาหนึ่ง เธอได้รับการตลใจและเข้าใจอย่างลึกซึ้งว่า **“พระเจ้าเป็นองค์ความรัก”** (1 ยน 4:8:16) ทำให้เกิดการกลับ

¹⁰ Chiara Lubich, May They All Be One, P.7-28

ใจและการเปลี่ยนแปลงวิถีการดำเนินชีวิต เมื่อก่อนเธอพยายามเป็นคริสตชนที่ดีไปวัดและพยายามเจริญชีวิตในพระหรรษทาน แต่ก็เจริญชีวิตเหมือนลูกกำพร้าที่มีบิดามารดาในโลกนี้เท่านั้น แต่เมื่อสำนึกว่า พระเจ้าเป็นองค์ความรัก เราเป็นลูกพระเจ้าพระบิดาเรามีใช่เชื่อถึงพระเจ้าเท่านั้น **“เราได้รู้และเชื่อในความรักที่พระองค์ทรงมีต่อเรา”** (1 ยน 4:16) พระเจ้าทรงรักเรา เราก็พยายามตอบสนองโดยจะรักพระองค์ด้วยดวงใจน้อยๆ ของเรา เราพยายามอย่างที่สุดที่จะรักพระเจ้าเช่นนี้จริงๆ เมื่อเวลาผ่านไป เราก็เข้าใจซัดว่าพระเจ้าไม่ปล่อยให้เรามีใจกว้างกว่าพระองค์

5.3 การค้นพบหนทางสู่ความศักดิ์สิทธิ์ พระคัมภีร์กล่าวว่า **“ผู้ที่รักเรา พระบิดาของเราก็จะทรงรักเขาและเราเองจะรักเขา และจะแสดงตนแก่เขา”** (ยน 14:21) ในช่วงระหว่างสงคราม พวกเขาต้องลงไปหลุมหลบภัยวันละหลายครั้ง พวกเขาพาเอาพระวรสารติดตัวไปด้วย วันหนึ่งเมื่อเปิดพระคัมภีร์พวกเขาพบข้อความว่า **“คนที่กล่าวแก่เราว่า พระเจ้าข้า พระเจ้าข้า นั้นมิใช่ทุกคน จะเข้าสู่อาณาจักรสวรรค์ แต่ผู้ที่ปฏิบัติตามพระประสงค์ของพระบิดาของเรา ผู้สถิตในสวรรค์นั้นแหละจะเข้าสู่สวรรค์ได้”** (มธ 7:21) ทำให้พวกเราเข้าใจว่า **การรักพระเจ้านั้นมิใช่เป็นเพียงอารมณ์ความรู้สึก แต่เป็นการปฏิบัติตามพระประสงค์ของพระเจ้า** เพราะพระเจ้าและพระประสงค์ของพระองค์เป็นหนึ่ง เดียวดังนั้นการปฏิบัติตามพระประสงค์ของพระเจ้า จึงเป็นหนทางสู่ความศักดิ์สิทธิ์สำหรับทุกคน เพราะทุกคนสามารถปฏิบัติตามพระประสงค์ของพระเจ้าได้ ไม่ว่าจะ เป็นพ่อบ้านหรือแม่บ้าน เด็กหรือผู้ใหญ่ คนหนุ่มสาวหรือผู้สูงอายุ พระสงฆ์ นักบวชหรือฆราวาสครูหรือกรรมกร ฯลฯ ทุกคนสามารถปฏิบัติตามพระประสงค์ของพระเจ้า ที่แสดงออกในบทบาทหน้าที่ตามฐานะชีวิตของแต่ละคนนี้เป็นหนทางเปิดกว้างสู่ความศักดิ์สิทธิ์

5.4 **ชีวิตจิตแห่งความเป็นน้ำหนึ่งใจเดียวกัน** (Spirituality of Communion) การค้นพบใหม่ว่า “พระเจ้าเป็นองค์ความรัก” และเลือกพระองค์เป็นอุดมคติแรกในชีวิต อาศัยการนำของพระจิตเจ้าทำให้เข้าใจว่า การรักพระเจ้าคือการปฏิบัติตามพระประสงค์ของพระองค์ และพระจิตได้นำไปสู่แนวทางการเจริญชีวิตใหม่ ชีวิตแห่งความเป็นน้ำหนึ่งใจเดียวกันกับพระเจ้าและมนุษย์ โดยการเจริญชีวิตตามพระวาจาพระเจ้า พระวาจาทรงชีวิต (ยน 6: 68) เจริญชีวิตตามบัญญัติใหม่แห่งความรัก (ยน 15:12-13) เป็นหนึ่งเดียวกับผู้นำพระศาสนจักร (ลก 10:16) เสริมสร้างกลุ่มคริสตชนให้มีพระเยซูคริสต์ประทับท่ามกลาง (มธ 18:20) เสริมสร้างเอกภาพความเป็นน้ำหนึ่งใจเดียวกัน (ยน 17:21; 13:35) รักพระเยซูผู้ถูกตรึงกางเขนและถูกทอดทิ้ง หนทางสู่ชีวิตใหม่และความเป็นหนึ่งเดียวกัน รักพระเยซูคริสต์ในศีลมหาสนิท รักพระแม่มารีย์มารดาพระศาสนจักร

สมเด็จพระสันตะปาปา ยอห์น ปอล ที่ 2 ได้กล่าวในพระสมณสาสน์ “**การเริ่มต้นสู่สหัสวรรษใหม่**” (Novo Millennio Ineunte)¹¹ ข้อ 43 พระองค์เสนอแนวทางสำหรับพระศาสนจักรที่กำลังก้าวต่อไปสู่สหัสวรรษใหม่ด้วยความยินดีและมั่นใจ แนวทางสำคัญประการหนึ่งคือ การเป็นพยานแห่งความรัก**ให้พระศาสนจักรเจริญชีวิตจิตแห่งความเป็นน้ำหนึ่งใจเดียวกัน** (Spirituality of Communion) ทำให้สมาชิกและสถาบันต่างๆ ของพระศาสนจักรมีจิตวิญญาณแห่งความรัก การเสริมสร้างชีวิตจิตความเป็นน้ำหนึ่งใจเดียวกันนี้ เริ่มตั้งแต่กลุ่มอัครสาวกกับพระเยซูคริสต์เจ้าและสืบต่อมาในพระศาสนจักรสมัยแรกเริ่ม และต่อเนืองมายังคริสตชนทุกยุคทุกสมัยโดยเฉพาะในยุคปัจจุบันได้

¹¹ John Paul II Apostolic Letter Novo Millennio Ineunte 6 Jan 2001 no.43

6. พระแม่มารีย์ผู้เป็นภาพลักษณ์ของพระเจ้าองค์ความรัก¹²

แผนการแห่งความรักของพระเจ้าสำหรับมนุษยชาติได้สำเร็จในบุคคลคนแรกคือพระนางมารีย์ ธรรมล้ำลึกแห่งพระตรีเอกภาพของพระเจ้าได้เผยแสดงเป็นครั้งแรกในพระนาง แม้ว่ายังอยู่ในแบบซ่อนเร้น สังกายนาวาติกันครั้งที่ 2 ได้กล่าวถึงความสัมพันธ์ของพระนางกับพระบุคคลในพระตรีเอกภาพ ดังนี้ พระนางมารีย์เป็น “มารดาของพระบุตรของพระเจ้า” เป็น “ธิดาสุดเสน่หาของพระบิดา” และเป็น “พระวิหารของพระจิตเจ้า” พระนางจึงเป็นฉายาและรูปแบบของพระศาสนจักรและของมนุษยชาติ (LG.53)

เหตุการณ์สำคัญๆ ในชีวิตของพระแม่มารีย์¹³ จากพระวรสารและหนังสือกิจการอัครสาวก ที่ได้สะท้อนความรักของพระเจ้าในชีวิตของพระนาง

1) พระนางมารีย์หญิงพรหมจารีได้ทำตนให้ว่าง เพื่อยอมรับพระประสงค์ของพระเจ้าอย่างไม่มีเงื่อนไข “ข้าพเจ้าเป็นผู้รับใช้ของพระเจ้า ขอให้เป็นที่ไปกับข้าพเจ้าตามวาจาของท่านเถิด” (ลก 1:38)

2) พระนางว่องไวเดินทางไปรับใช้นางเอลีซาเบธญาติของพระนาง ที่ต้องการความช่วยเหลือ (ลก 1:39-56)

3) พระนางได้กำเนิดบุตรชายเพื่อมอบแก่โลก” พระผู้ไถ่ได้เกิดมาเพื่อมนุษย์ทั้งหลาย” (ลก 2:7-11)

4) เมื่อพระนางนำพระเยซูกุมารไปถวายที่พระวิหาร สิเมโอน ได้กล่าวกับพระนางว่า “ส่วนท่าน ดาบจะแทงทะลุใจของท่าน” (ลก 2:23) การตอบรับพระประสงค์ของพระเจื่อก็ต้องยอมรับความทุกข์ยากด้วย

¹² Marisa Cerini, God who is love in the experience and thought of Chiara Lubich, P.73-74 ¹³ Edwin Robertson, Catching Fire: The Spiritual Ideal of the Focolare Movement, P.29-43

5) นักบุญโยเซฟพาพระกุมารและพระมารดาออกเดินทางไปประเทศอียิปต์ (มธ 2:14) พระนางเริ่มมีประสบการณ์แห่งความทุกข์ยากและการเบียดเบียน

6) เมื่อพระเยซูเจ้ามีพระชนมายุสิบสองพรรษา บิดามารดาได้พาพระองค์ไปร่วมฉลองเทศกาลปัสกาที่พระวิหารกรุงเยรูซาเล็ม และได้พลัดหลงกับบิดามารดาสามวัน เมื่อพบกันพระนางกล่าวกับพระองค์ว่า “ลูกเอ๋ย ทำไมจึงทำกับเราเช่นนี้ ดูซิ พ่อแม่ต้องกังวลใจตามหาลูก” (ลก 2:48-49) พระนางมีประสบการณ์การพลัดพรากชั่วคราวกับพระเยซูเจ้า “พระมารดาทรงเก็บเรื่องทั้งหมดเหล่านี้ไว้ในพระทัย” (ลก 2:51)

7) ในงานมงคลสมรสที่หมู่บ้านคานา เหล้าองุ่นสำหรับงานเลี้ยงเกิดหมด พระนางมารีย์ได้บอกให้พระเยซูเจ้าทราบ พระเยซูเจ้าทรงตอบว่า “เวลาของลูกยังไม่ถึง” พระนางจึงกล่าวแก่บรรดาผู้รับใช้ว่า “เขาบอกให้ท่านทำอะไร ก็จงทำเถิด” (ยน 2:3-5)

8) ณ เชิงกางเขน พระเยซูเจ้าตรัสกับพระมารดาว่า “คุณแม่นี้คือลูกของแม่” แล้วตรัสแก่ศิษย์ผู้นั้นว่า “นี่คือคุณแม่ของท่าน” ตั้งแต่นั้น ศิษย์ผู้นั้นก็ได้รับพระนางเป็นมารดาของตน (ยน 19:26-27) พระเยซูเจ้าได้มอบพระแม่มารีย์พระมารดาของพระองค์ให้เป็นมารดาฝ่ายจิตแก่มนุษย์ทุกคน พระนางได้ร่วมทุกข์ทรมานกับพระเยซูด้วยชีวิต ความเจ็บ และน้ำตา

9) เมื่อวันเพนเตกอสเตมาถึง บรรดาศิษย์ทุกคน รวมทั้งพระนางมารีย์ มารดาของพระเยซูเจ้าได้มาชุมนุมในสถานที่เดียวกัน พระจิตของพระเจ้าได้เสด็จมาเหนือเขา (กจ 2:1-4) ทำให้พวกเขามีกำลังใจเข้มแข็ง เริ่มออกไปเผยแผ่ข่าวดีของพระเยซูคริสตเจ้า

พระแม่มารีย์เป็นภาพลักษณ์ของพระเจ้าองค์ความรักที่มีชีวิตชีวาบริสุทธิ์ และฉายแสงเป็นเหมือนความรักที่บังเกิดมา เป็นเหมือนแขนขาแห่งพระญาณสอดส่องของพระเจ้า ที่โอบอุ้มมนุษยชาติเพื่อช่วยดูแล ช่วยเซ็ดน้ำตา ช่วยรักษาบาดแผล และช่วยชี้ทางไปสู่นิรันดรภาพ การหันไปหาพระนางและเจริญชีวิตเยี่ยงพระนางทำให้เราบรรลุการเดินทางแห่งชีวิตได้อย่างดีตามที่พระเจ้าองค์ความรักได้กำหนดให้เรา เพราะพระแม่มารีย์เป็นแบบฉบับสำหรับคริสตชนทุกคน และเป็นหนทางที่เร็วที่สุดที่นำเราไปสู่พระเจ้าองค์ความรัก

บรรณานุกรม

เสรี พงศ์พิศ. (2531). ศาสนาคริสต์. มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

สำราญ วงศ์เสงี่ยม. พิธีกรรม 1 พิธีกรรมเบื้องต้น: เทววิทยาด้านพิธีกรรม. วิทยาลัย
แสงธรรม.

สมชัย พิทยาพงศ์พร. (2561). พัฒนาการวิถีชีวิตจิตคริสตชน ประวัติความเป็นมาของวิถี
ชีวิตจิตคริสตชนตั้งแต่สมัยแรกเริ่มจนถึงปัจจุบัน. วิทยาลัยแสงธรรม.

Aumann, Jordan, (1985). *Christian Spirituality in the Catholic Tradition*.
Sheed&Ward.

Benedict 16, Pope. (2005). *Encyclical Letter Deus Caritas Est*. Vatican city.

Bauer Johannes, (1970). *Encyclopedia of Biblical Theology*. Sheed&Ward.

Bouyer, Louis, (1968). *A History of Christian Spirituality Vol I*. Barns&
Oates.

“Catechism Of The Catholic Church”. (1994). Geoffrey Chapman.

Cerini, Marisa, (1992). *God who is love in the experience and thought
of Chiara Lubich*. New City Press.

Dulles, Avery. (1999). *The Splendor of Faith:The Theological Vision of
Pope John Paul II*. The Cross road.

Fabio, Ciardi. (1999). *Koinonia : Spirituality and Theology of the Growth
of Religious Community*. Claretian Pub.

Fuellenbach, John. (1995). *The Kingdom of God : The Message of Jesus
Today*. Orbis Book Books.

Fuellenbach, John. (1994). *Proclaiming His Kingdom*. Logos Pul.

- John Paul II, (1996). **God Father and Creator: A Catechesis on the creed Vol I.** Pauline Books&Media.
- John Paul II, (1980). **Dives in Misericordia : Encyclical Letter on God the Father.** Catholic Truth Society.
- John Paul II, (2002). **Apostolic letter Novo Millennio in eunite.** Catholic Truth Society.
- Johnston, William. (1988). **Being in Love The Practice of Christian Prayer.** Collins.
- Leech, Kenneth. (1985). **True God : An exploration in Spiritual Theology.** Sheldon press.
- Lubich, Chiara. (1977). **May They All Be One.** New city.
- McBrien, P.Richard. (1994). **Catholicism.** Harper Collins.
- McGinn, Bernard. (1994). **The Foundations of Mysticism.** Crossroad.
- Robertson, Edwin. (1993). **Catching Fire : The Spiritual Ideal of the Focolare Movement.** Guild.
- Xavier, Leon-Dufour. (1987). **Dictionary of Biblical Theology.** Asian Trading.

[หมวดชีวิตด้านจิตใจ]

คำตรัสวอนขอ 10 ประการ จากความกังวลพระทัยของพระสันตะบิดรฟรานซิส

ถอดความโดย: บาทหลวง ปรีชา ธรรมนิยม, OMI.

ในหนังสือที่พระสันตะบิดรฟรานซิสได้ทรงนิพนธ์ที่มีชื่อว่า “เราวอนขอเถอะในนามของพระเจ้า” ของวันที่ 18 ตุลาคม 2022/2565 พระองค์ตรัสวอนขอต่อมนุษยชาติ “เพื่ออนาคตแห่งความหวังไว้ใจ” เป็นความห่วงใยกังวลต่างๆ กับเป็นเหตุจูงใจให้เกิดความหวัง เหตุก็เพราะว่า ในความห่วงใยกังวลนี้เป็นเหมือนเสียงเรียก และถ้าเข้าใจให้ลุ่มลึก อาจกลายเป็นเหตุจูงใจให้มีความหวังไว้ใจได้

พระสันตะบิดรฟรานซิสทรงอักษรในหนังสือของพระองค์ว่า “ตลอดระยะเวลาเกือบ 10 ปีแรกในสมณสมัย บรรดาสัตบุรุษได้ยื่นพ้อเทศน์และฟังอย่างตั้งอกตั้งใจ และพ้อได้ขอให้ทุกคนสวดให้พ้อด้วย คำภาวนาจากบรรดาลูกๆ ไม่ว่าจะเป็นผู้มีความเชื่อหรือเป็นเพียงผู้มีน้ำใจดีผู้อยู่ในกระแสคลื่นเดียวกัน เป็นต่อธารทรงพลังตลอดกาลให้พ้อปฏิบัติการกิจสานต่อสมณสมัยเรื่อยมา ด้วยเหตุนี้ พ้อขอกล่าวก่อนอื่นหมด ว่าพ้อขอบคุณทุกท่าน แต่ในทุกวันนี้พ้อปรารถนาเป็นคนเข้มงวดขึ้นกว่าปกติ และพ้อใคร่แบ่งปันคำวอนขอ 10 ประการกับพวกท่าน ซึ่งพ้อกระทำในนามของพระเจ้าเพื่อเผชิญกับโลกในอนาคตด้วยความหวัง”

บาทหลวงสังกัดคณะธรรมทูตแห่งมารีนิรมล, OMI.

ข้อแรก “ในนามของพระเจ้า พ่อขอร้องให้หยุดความบ้าคลั่งในการกระทำสงคราม”

อาทิตย์ที่ 27 กุมภาพันธ์ 2022/2565 พระสันตะบิดรฟรานซิสได้ตรัสเสียงดังจากหน้าต่างที่พระองค์ทรงกำลังภาวนาบทพระแม่รับสาร เสียงนั้นแผ่ไปด้วยความสะเทือนใจว่า “ให้พวกเรากำจัดเสียงอาวุธให้เงียบลง” เป็นวันรุ่งขึ้นของสงครามที่รัสเซียเข้ารุกรานยูเครน พระองค์ทรงกล่าวโทษผู้ที่เห็นและยินดีใน “ตรรกะของปีศาจร้ายและความวิปลาสชั่วช้าของอาวุธสงครามอันห่างไกลอย่างสุดกู่ต่อพระประสงค์ของพระเจ้า” พระองค์ตรัสถึงความหวังใฝ่ต่อพลเมืองของประเทศที่ถูกกระทบกระเทือนจากสงครามนี้ พระองค์ทรงเรียกร้องขอให้โลกเปิดระเบียบกว้างต้อนรับผู้เคราะห์ร้ายเหล่านั้น ที่ต้องรับกรรมแบกความบ้าคลั่งของสงคราม”

ในการอวยพร Urbi et Orbi โอกาสสมโภชปีสกา 2022/2565 พระองค์ได้ตรัสด้วยความเศร้าใจว่า “พวกเราได้เห็นเลือดมากมาย เห็นความรุนแรง ใจของพวกเราเต็มไปด้วยความกลัวและความหวาดกังวล เมื่อเห็นจำนวนพี่น้องของพวกเรามากมาย ต้องหลบซ่อนตนเองให้พ้นจากระเบิดนานาชนิด เมื่อต้องเผชิญหน้ากับเครื่องหมายหลากหลายและเน้นย้ำถึงสงครามเหมือนกับพวกเราได้เห็นความล้มเหลวมากมายในพระชนม์ชีพของพระเยซู

คริสต์ ผู้ได้ทรงชนะบาป ความกลัวและความตายแต่พระองค์ ได้ทรงวอนขอให้พวกเราไม่ยอมจำนนต่อความเลวร้ายและความรุนแรงเหล่านั้น ทรงขอให้พวกเราชนะพวกมันด้วยสันติของพระเยซูคริสต์ สันติเป็นสิ่งที่เป็นไปได้ สันติเป็นหน้าที่ เป็นความรับผิดชอบแรกของพวกเราทุกคน”

ข้อสอง “ในนามของพระเจ้า พ่อขอร้องให้ถอนรากถอนโคนซึ่งวัฒนธรรมของความตาย อันลากพามาซึ่ง การล่องละเมิด นานาชนิด”

ในสมณสาส์น “จดหมายถึงปวงประชา” เผยแพร่เมื่อวันที่ 20 สิงหาคม 2018/2561 ของเดือนตุลาคม 2021/2564 พระสันตะบิดรได้ทรงเน้นย้ำในจดหมายว่า “จงถอนรากถอนโคนวัฒนธรรมแห่งความตายอันลากพาไปสู่รูปแบบของการล่องละเมิดทางเพศ ทางมโนธรรมและทางอำนาจ”

ในบทที่หนึ่งของหนังสือ พระสันตะบิดรทรงขอร้อง โดยยอมรับว่า “พวกเราได้กระทำความบาปอันร้ายแรงเพียงกรณีของการล่องละเมิดก็เป็นความจริงที่โหดร้ายในตัวแล้ว”

ข้อสาม “ในนามของพระเจ้า พ่อขอร้องให้พวกเราปกป้องรักษาบ้านรวมของพวกเรา”

พระองค์ทรงอักษรสมณสาส์นเวียน “ขอพระเจ้าจงได้รับการสรรเสริญ/Laudato Si’” เกี่ยวกับการช่วยกันปกป้องรักษาบ้านรวมของพวกเรา พระองค์ได้ทรงรื้อฟื้นความกังวลห่วงใยในการต้องดูแลรักษาโลกของพวกเรา ทรงเตือนสติพวกเราว่าสิ่งแวดล้อมก็คือทรัพยากรรวมของมนุษย์ผู้ได้รับมอบหมายฉันทะให้เป็นเจ้าของ ทรงเตือนสติให้นึกถึงความหมาย/การกระทำที่เป็นบาปต่อธรรมชาติ “พวกเราต้องกล้าเดิน ให้ผ่านพันธกรณีที่กระจุบบาปอันเป็นปฏิปักษ์ต่อนิเวศวิทยา แล้วนำเข้าไปใน

หลักสูตรของการสอนหลักความเชื่อ (การสอนคำสอน) พระองค์ทรงตำหนิ “ความตะกตะกละกลามอยากเป็นเจ้าของทรัพย์สินของชาติ” เช่นเดียวกับความโน้มเอียง “ในการเสียเวลาพูดคุยซุบซิบ” หรือกล่าวสุนทรพจน์สวยหรูในระดับนานาชาติ พระองค์ทรงกระหน่ำต่อว่า “เป็นเวลาที่เราจะต้องออกปฏิบัติการวันนี้ ไม่ต้องรอพรุ่งนี้”

ข้อสี่ “ในนามของพระเจ้า พ่อขอร้องให้มีการสื่อข่าวต่อสู่กับข่าวปลอม/ข่าวลือ และหลีกเลี่ยงวาทะกรรมสร้างความเกลียดชัง”

พระสันตะบิดรฟรานซิสได้ตรัสถึงเขตใหม่ๆ อันไร้พรมแดนของงานธรรมทูตของพระศาสนจักรที่เอื้อและส่งเสริมพระศาสนจักรให้สามารถเปิดตัวได้ในทุกเครือข่ายของสังคมจึงไม่ควรเน้นบูชาขอบพระคุณออนไลน์ทางดึกดึก อันหาได้ทดแทนการสัมผัสกัน “ในนามของพระเจ้า” พระองค์ทรงขอร้องให้ทุกคนเปิดใจในการพูดคุย การสื่อสาร ที่พิชิต ‘ข่าวปลอม/ข่าวลือ’ และหลีกเลี่ยงวาทะกรรมสร้างความเกลียดชัง พระองค์ทรงชี้ไปยัง ‘สายเบ็ดล่อเหยื่ออะไรก็ได้ที่ปล่อยให้ลอยตามน้ำของอินเทอร์เน็ต ของการใช้ ‘ผีปีศาจ’ ล่อเหยื่อให้มันทำงานในการโน้มน้าวและหลอกใช้เพื่อผลประโยชน์ของตน พระสันตะบิดรไม่ทรงเห็นด้วยกับผู้ที่ยึดขวาง ‘สิทธิในการเปลี่ยนแปลง ขบวนการซ่อมแซมปรับปรุงและการเปลี่ยนจิตใจ/การกลับใจ รวมถึง ‘ความคิดหนึ่งเดียว’ ที่ต้องการปฏิเสธหรือเขียนประวัติศาสตร์ตามแบบความคิดของตน โดยอ้างว่า ‘ข่าวสารปัจจุบันจะเป็นผู้ตัดสินดูแลความผิดพลาดในอดีตเอง’

ข้อห้า “ในนามของพระเจ้า พ่อขอร้องให้ใช้การเมืองเพื่อประโยชน์ส่วนรวมของประชาชน”

ตรงนี้พระสันตะบิดรตรัสเป็นพิเศษสำหรับนักการเมือง โดยพระองค์ทรงวิงวอนอย่าให้พวกเขาตกหลุมในคอร์ปชั่น พระองค์ได้ทรงกล่าวมากกว่านั้นอีก โดยทรงเสนอแนะว่า “มันไม่ถูกต้องที่ใครสักคนต้องถูกคูดด้วยเงิน โดยใช้บริการเดินทางตลอดเวลาในชั้นพิเศษ” นักการเมืองควรเจริญชีวิต ‘อย่างเรียบง่าย’ และ ‘เข้มงวด’ หลักการเอกของหลักความเชื่อทางสังคมของพระศาสนจักร คือประโยชน์ส่วนรวมเป็นเรื่องของทุกคนแต่แน่นอน ต้องมีมติเฉพาะสำหรับสตรีและบุรุษที่ต้องการมีหน้าที่เป็นนักการเมือง “ผู้ใดก็ตามต้องการปกครองต้องรักประชากร เหตุก็เพราะว่ารัฐบาลที่ไม่มีความรักให้ประชาชนไม่สามารถบริหารปกครองได้”

ข้อหก “ในนามของพระเจ้า พ่อขอร้องให้ประตูและหัวใจของพวกเราเปิดรับผู้ลี้ภัยและผู้ย้ายถิ่นฐาน”

พระสันตะบิดรทรงอักษรในบทหนึ่งของหนังสือ ที่กล่าวถึงผู้ย้ายถิ่นฐานและผู้ลี้ภัยว่า “พ่อไม่เคยลืมพวกท่านเลย” พระองค์ทรงถือว่ามโนธรรมของประเทศที่พัฒนาแล้ว ‘ควรคำนึงถึงแต่ละชีวิตที่เสียไปของบรรดาพี่น้องหญิงชาย ผู้ต้องข้ามผ่านทะเลทรายหรือมหาสมุทร’ โดยมีความหวังว่าจะได้พบชีวิตที่ดีกว่ารออยู่ข้างหน้า ตั้งแต่เริ่มปฏิบัติหน้าที่ในสมณสมัยของพระองค์ พระสันตะบิดรฟรานซิสมีทรงเคยหยุดยั้งที่จะก่อสร้างสะพานและสร้างสังคมที่มีความเป็นพี่เป็นน้องกัน

พระองค์ได้ทรงประกาศในเดือนตุลาคม 2022/2565 โอกาสแต่งตั้งบุญราศรี Artemide ZATTI บุรุษพยาบาลที่ได้รับเจตนาธรรมณ์ของคณะซาเลเซียน และของมุขนายก/บิชอปอิตาเลียน ผู้ได้ก่อตั้งคณะเพื่ออภิบาลผู้ย้ายถิ่นฐานว่า การกีดกัน/การผลักไสผู้ย้ายถิ่นฐานเป็นอาชญากรรมเป็นบาป พวกเราปล่อยให้พวกเขาห่างไกล ในค่ายต้องพบกับการถูกหลอกใช้และขายเหมือนทาส

ข้อเจ็ด “ในนามของพระเจ้า พ่อขอร้องให้มีการก่อตั้ง ส่งเสริม และให้กำลังใจบรรดาสตรีในสังคม”

พระสันตะบิดรทรงเตือนให้รำลึก ว่าความสำเร็จในอาชีพกับภราดรภาพสามารถไปด้วยกันได้ พระองค์ทรงเตือนให้รำลึกถึง “บรรดาสตรีที่ถูกฆ่าเพียงเพราะพวกเธอเป็นสตรี หรือถูกจัดให้อยู่ในพลเมืองชั้นสอง” พระองค์ทรงยืนยันในผลงานพระอักษรว่า โลกของเราต้องการสตรีที่เป็นผู้นำมากกว่านี้ พระองค์ได้ตรัสแบบนี้มาหลายโอกาสแล้วถึง “อัจฉริยภาพของสตรี” ถึงความจำเป็นที่ต้องเปิดโอกาสและสถานที่ให้สตรีได้เข้ามาสัมผัสบทบาทในสังคม พระองค์ได้ทรงประกาศเมื่อเดือนมีนาคม 2019/2562 ว่า “ถ้าพวกเราฝันถึงสันติในอนาคต จำเป็นต้องมีที่สำหรับบรรดาสตรี”

ข้อแปด “ในนามของพระเจ้า พ่อขอร้องให้คำจูนและพัฒนาการของประเทศที่ยากจน”

พระสันตะบิดรฟรานซิสทรงประณามทฤษฎีของการลื่นไหลในระบบเศรษฐกิจที่ ‘ป่วย’ และ ‘ยอมรับไม่ได้’ ที่ฆ่าและกัดกันเมื่อประเทศที่ร่ำรวยกว่าหาผลประโยชน์จากประเทศที่จนกว่า ประเทศต้องคอยรอหยดแห่งความรักเพื่อแม่ “ในฐานะที่เป็นมนุษยชาติร่วมกัน เคยตั้งคำถามใหม่ที่เราเคยเริ่มวันใหม่ด้วยการคิดว่าจะทำอย่างไรเพื่อเปิดใจต้อนรับว่าจะเยียวยารักษาว่าจะสวมใส่เครื่องนุ่งห่มให้ผู้ที่ด้อยกว่าในสังคม แทนที่จะผลักใส่ไล่ส่งให้ออกไปจากชีวิตของพวกเขา

ข้อเก้า “ในนามของพระเจ้า พ่อขอร้องให้ทุกคนมีสิทธิในการรักษาสุขภาพของตนอย่างเป็นสากลสำหรับทุกคน”

ในภาวนาเพื่อมวลชนของเดือนเมษายน 2022/2565 พระสันตะบิดรฟรานซิสได้เตือนให้บรรดาคริสตศาสนิกชน ภาวนาให้ผู้ทำงานพยาบาลเพื่อสุขอนามัย “การบริการด้านสุขอนามัยที่ดีที่ไปถึงทั่วทุกคน เป็นงานแรกที่ต้องปฏิบัติ” พระองค์ได้ทรงชี้ว่าโรคระบาด เป็นผลอย่างชัดเจนถึงการขาดการเข้าถึงระบบสุขอนามัยที่เหมาะสมและพึงพอใจต่อสาธารณชน ในประเทศที่ยากจน พระองค์ทรงตัดพ้อถึง ‘บรรดาผู้พยาบาลเหล่านั้นไม่สามารถเข้าถึงปฏิบัติการพยาบาลที่จำเป็น เพื่อเยียวยาคนเจ็บจำนวนมากจากหลายโรค ทำให้บรรดาผู้เจ็บป่วยเหล่านั้นต้องทนทรมานต่อไป’ ประมุขของพระศาสนจักรคาทอลิกได้เห็นตรงนี้ ถึง ‘ผลของการบริหารจัดการอันล้มเหลวของทรัพยากรทางการแพทย์และการขาดการทุ่มเทที่เข้มแข็งทางการเมือง’ พระองค์ได้ทรงขอร้องให้ผู้นำทุกประเทศในโลกจงอย่าได้ลืมว่า การปฏิบัติการพยาบาลด้านสุขอนามัยสำหรับทุกคนเป็นงานแรกที่ต้องลงมือกระทำ”

ข้อสิบ “ในนามของพระเจ้า พ่อขอร้องว่าจงอย่าใช้พระนามของพระองค์เพื่อยุยงการสงคราม”

ในบทสุดท้ายที่พระสันตะบิดรฟรานซิสได้ทรงอักษร พระองค์ทรงวิงวอนให้ทุกศาสนาร่วมเป็นหนึ่งเดียวกัน ‘ในการประณามรวมถึงความพยายามทุกรูปแบบที่จะใช้พระนามของพระเจ้าผู้ทรงสรรพานุภาพมาอ้างการกระทำการรุนแรงและการล่วงละเมิดทุกรูปแบบ’ พระองค์ได้ทรงอักษรว่า “ไม่ให้มีใครสักคนที่จะจ้องจับพระเจ้ามาทำเป็นเกราะกำบังตนในการวางแผนและปฏิบัติการทุกรูปแบบของความรุนแรงและการล่วงละเมิดเหตุก็เพราะว่า “ความรุนแรงในนามของพระเจ้า คือการทรยศต่อศาสนา”

Francisco

พระองค์ทรงยอมรับรู้ว่าไม่มีสูตรสำเร็จในการทำให้ความรุนแรงและความอยุติธรรมหมดสิ้นไป แต่ทัศนคติบางที่ทัศนคติอาจช่วยบรรเทาสถานการณ์ ดังนี้ “ผู้ที่ไม่มี ความหวังจะไม่เห็นทางข้างหน้า” และพระองค์ได้ทรงสรุปว่า “ตรงกันข้าม ผู้มองโลกในแง่ดีเสมอ ความหวังจะไม่ทรยศพวกเขา”

คำตรัสวอนขอ 10 ประการ จากความกังวลพระทัยของพระสันตะบิดรฟรานซิส

“สุขสันต์วันครบรอบวันสมภพพระสันตะบิดร”

พระสันตะบิดรทรงมี 86 พรรษา เมื่อวันที่ 17 ธันวาคม 2022/2565 เป็นสมณสมัยที่ 10 ของพระองค์ ในฐานะประมุขสูงสุดของพระศาสนจักรคาทอลิก บิชอปแห่งโรม

พระองค์ได้รับเลือกให้เป็นพระสันตะบิดรเมื่อวันที่ 13 มีนาคม 2013/2556 พระองค์ประทับที่นครรัฐวาติกันรวมเวลา 10 ปี ด้วยเป็นชาวอาร์เจนตินา พระองค์คงทรงหวังและเราก็ได้ทราบผลไปแล้วว่าทีมฟุตบอลอาร์เจนตินามีชัยเหนือทีมฝรั่งเศสในศึกฟุตบอลโลก

เหลียวหลังมองสภาพพระวรกายของพระองค์ในปีที่ผ่านมา 2022/2565 สุขภาพของพระองค์เสื่อมลงเรื่อยๆ ในช่วงเดือนหลังๆ นี้ ด้วยความเจ็บปวดอันมาจากพระขานู (หัวเข่า) เสื่อมจนต้องประทับบนรถเข็นหลายครั้ง แต่ก็หาได้หยุดยั้งพระองค์ในการเสด็จเยือนต่างประเทศ ไปสาธารณรัฐมอลตา (Malta) ไปประเทศแคนาดา และรัฐบาร์ทเรนซึ่งเป็นการเสด็จเยือนครั้งที่ 39

พระองค์ทรงตื่นต้นพระทัยจนตรัสอะไรไม่ออกเมื่อเห็นสถานการณ์ในประเทศยูเครน พระองค์มีทรงละเว้นที่จะทรงส่งสารเพื่อสันติภาพและทรงขอร้องทุกคนที่พระองค์ได้ทรงปฏิสันถารให้ภาวนาเพื่อประเทศยูเครน คำภาวนายังคงเป็นของขวัญล้ำค่าที่พวกเราสามารถมอบให้ได้ อันจะนำซึ่งความยินดีอันลุ่มลึกในใจ เพื่อสามารถอดทนต่อความยากลำบากในโลกนี้

วันที่ 11 ธันวาคม 2022/2565 ในช่วงเวลาภาวนาบท “พรหมถ้อยสาร” พระสันตะบิดรฟรานซิสได้ตรัสว่า “การบังเกิดขององค์เจ้าเหนือหัวเยซูคริสต์นำรัศมีแห่งสันติภาพกระจายเข้าสู่โลกของเรา” พระองค์ได้ทรงเชื้อเชิญให้ประชาสัตบุรุษภาวนาหน้าถ้าพระกุมารเพื่อเด็กๆ ในประเทศยูเครน ผู้ต้องถูกบีบบังคับให้เจริญชีวิตอันน่าสยดสยองภายในเงามืดครึ้มของสงคราม พระองค์ได้ทรงอวยพรเด็กๆ ที่มาร่วม ณ ลานมหาวิหารนักบุญเปโตรใน

วันนั้น ให้พวกเขาเดินในทางที่ตรงตามและถูกต้องมุ่งสู่คริสตสมภพ พระองค์ได้ทรงภาวนาและฝากบรรดาผู้เคราะห์ร้ายจากสงคราม ในประเทศยูเครนที่ได้พำนักชีวิตของเด็กจำนวนมาก ในปี 2019/2562 พระองค์ได้ทรงออกสมณลิขิตเฉพาะเกี่ยวกับถ้าพระกุมาร และได้ทรงยืนยันว่าในโลกของความรุนแรง ถ้าพระกุมารมอบ “ภาพลักษณ์ของการช่วยสร้างสันติ”

และในวันที่ 8 มกราคม 2023/2566 ในช่วงเวลาที่พระองค์ทรงภาวนาบท “พรหมถือสาร” เมื่อพระองค์ได้ทรงกล่าวถึงพระแม่มาเรียผู้อุ้มพระกุมารในรางหญ้าทรงขอให้ทุกคนภาวนาเพื่อบรรดามารดาของทหารทั้งชาวรัสเซียและชาวยูเครน ผู้ต้องเป็นทุกข์เพราะลูกๆ ของตนต้องเป็นเหยื่อในสนามรบ

ความเจ็บปวดที่พระชนาและพระโสณี (สะโปก) ทำให้พระสันตะบิดรฟรานซิสต้องหยุดพระภารกิจในบางโอกาส หรือต้องประทับบนรถเข็นเมื่อต้องทรงปฏิบัติภารกิจ ในความเป็นจริง ประมุขสูงสุดของพระศาสนจักรคาทอลิกทรงทรมานอยู่อย่างสม่ำเสมอตั้งแต่เริ่มภารกิจ แต่เมื่อต้นปี 2022/2565 พระองค์ได้ทรงเอยหลายครั้งถึงการเจ็บที่พระบาทขวา ขณะที่พระองค์ทรงให้นักข่าวเข้าเฝ้าเมื่อวันที่ 17 กุมภาพันธ์ 2022/2565 พระองค์ได้ตรัสว่า พระองค์รู้สึกปวดเมื่อทรงยืน และพระองค์ได้ทรงอยู่ในอิริยาบถเดียวกันกับในวันที่ 3 กุมภาพันธ์ 2022/2565 เมื่อพระองค์ทรงให้บรรดาผู้พิทักษ์สันติราษฎร์เข้าเฝ้า

ในการเฝ้ารับเสด็จทั่วไปเมื่อวันที่ 26 มกราคม 2022/2565 พระองค์ได้ทรงขอภัยที่ไม่สามารถทรงพระดำเนินไปทรงปฏิสันถารทุกคนได้ดังที่เคยทรงปฏิบัติมาก่อน ด้วยเหตุจากความเจ็บปวดนี้ พระองค์ได้ทรงงดการเสด็จไปพบปะกับบรรดาบิชอป/มุขนายก และบรรดาผู้ว่าฯ ในวันที่ 27 กุมภาพันธ์ 2022/2565

ในการเสด็จเยือนประเทศมอลต้า เมื่อต้นเมษายน 2022/2565 พระองค์ไม่สามารถดำเนินขึ้นทางบันไดได้เป็นครั้งแรกที่ต้องใช้เครื่องยกยกพระองค์ขึ้นและลงจากเครื่องบิน

ตั้งแต่เดือนพฤษภาคม 2022/2565 พระสันตะบิดรฟรานซิสต้องทรงพระดำเนินบนรถเข็นผู้ป่วยครั้งแรกในนครรัฐวาติกัน วันที่ 10 มิถุนายน 2022/2565 พระองค์ต้องทรงเลื่อนการเดินทางไปสาธารณรัฐประชาธิปไตยคองโกและสาธารณรัฐชูดานเพื่อเลี่ยงการรบกวนการปฏิบัติทางกายภาพอีกทั้งไม่สามารถทรงถวายบูชาขอบพระคุณโอกาสสมโภชพระคริสตวรกายในวันอาทิตย์ที่ 19 มิถุนายน 2022/2565

มีข่าวลือกันถึงการจะสละภารกิจในฐานะผู้สืบตำแหน่งจากนักบุญเปโตรดังมากขึ้นเรื่อยๆ ประจวบกับการที่พระองค์ได้ทรงเรียกประชุมสภาพระคาร์ดินัลเพื่อแต่งตั้งพระคาร์ดินัลองค์ใหม่ๆ ยิ่งกว่านั้นพระองค์ได้ตรัสว่าจะไป Aquila เมืองของพระสันตะบิดร Celestin ที่ 5 พระสันตะบิดรพระองค์แรก ผู้ได้สละตำแหน่งประมุขของพระศาสนจักรคาทอลิกพระองค์แรกก่อนการกระทำของพระสันตะบิดรเบเนดิกต์ที่ 16 ในปี 2013/2556 แต่พระองค์ได้ตรัสกลับบรรดาบิชอปชาวบราซิล ในวันที่ 20 มิถุนายน 2022/2565 ว่า “เราขอปฏิบัติภารกิจนี้เท่าที่พระเจ้าจะทรงอนุญาต” พระองค์ได้ทรงปฏิเสธข่าวลือที่ว่าพระองค์ทรงเป็นมะเร็งจากการผ่าตัดครั้งก่อนเมื่อเดือนกรกฎาคม 2021/2564 แม้เป็นการผ่าตัดที่จบลงด้วยความสำเร็จ พระองค์ได้ตรัสว่าจะไม่ขอผ่าตัดพระชานุ เพราะการใช้ยาสลบมีผลข้างเคียงอันไม่พึงประสงค์ต่อพระองค์

แต่ในที่สุดพระองค์ก็ทรงสามารถเสด็จเยี่ยมแคนาดา ระหว่างวันที่ 20 ถึง 30 กรกฎาคม 2022/2565 จากการเดินทางครั้งนี้ พระองค์ได้ทรงยอมรับว่าพระองค์จะทรงปฏิบัติภารกิจในท่วงทำนองนี้อีกต่อไปไม่ได้แล้ว แต่หลังจากได้ทรงพักผ่อนระยะหนึ่ง พระองค์ก็ทรงเริ่มภารกิจต่อ ทรงเป็นประธานในการประชุมใหญ่ เสด็จไป Aquila เสด็จเยือนสาธารณรัฐคาซัคสถานไปกรุงอัสซีซี เสด็จไปรัฐบาหลีเรน ก่อนการเสด็จพระองค์ได้ทรงเผยให้ทราบว่าพระองค์ทรงเจ็บปวดมากที่พระชนุ

ในวันที่ 8 ธันวาคม 2022/2565 หลังบทภาวนาแด่พระแม่พรหมจารีนิรมล ณ จัตุรัสแห่งสเปน เมื่อมีสุขภาพที่ดีขึ้น พระองค์ได้ทรงดำเนินสองสามก้าวไปปฏิสนธิการกับบรรดาผู้มาเข้าเฝ้า

ดังที่ได้กล่าวมาแล้วข้างบนว่า เสียงข่าวลือดังขึ้นเรื่อยๆ ตั้งแต่เดือนกรกฎาคม 2022 ถึงการที่พระสันตะบิดรฟรานซิสจะสละภารกิจในฐานะประมุขสูงสุดของพระศาสนจักรคาทอลิก เหตุมาจากทรงพระประชวรที่พระชนุรุนแรงขึ้นเรื่อยๆ พระองค์ทรงยืนยัน ณ เวลานั้นว่าไม่ทรงมีพระประสงค์จะสละภารกิจในฐานะประมุขของพระศาสนจักรคาทอลิก แม้ได้เคยตั้งพระทัยว่าทรงมีแผนดำเนินพระชนม์ชีพอย่างไรหลังเกษียณ จากภารกิจของบิชอปแห่งกรุงโรม ดูเหมือนพระองค์ได้ทรงลิขิตจดหมายเตรียมลาออกไว้แล้ว และได้ทรงไตร่ตรองถึงอนาคตของพระองค์ไว้บ้างแล้ว ตรัสถึงพระสันตะบิดรกิตติคุณเบเนดิกต์ที่ 16 พระสันตะบิดรฟรานซิสได้ทรงแจ้งให้ทราบว่าพระองค์ไม่ทรงเกียรติเป็นกิตติคุณเหมือนพระสันตะบิดรกิตติคุณเบเนดิกต์ที่ 16 พระองค์ทรงเปิดเผยว่าพระองค์ได้ลงปรมาภิไธยตั้งแต่ปี 2013/2556 ในพระลิขิตจดหมายสละภารกิจ ในกรณีไม่อาจทรงปฏิบัติต่อได้ด้วยเหตุผลทางการแพทย์ พระองค์ได้ทรงมอบพระลิขิตจดหมายนั้นแก่พระคาร์ดินัล Tarcisio Bertone เลขาธิการแห่งสันตะสำนัก

ในเวลานั้น จากนั้นพระลิขิตจดหมายฉบับนี้อาจส่งต่อไปยังพระคาร์ดินัล Pietro Parolin เลขาธิการแห่งสันตะสำนักองค์ปัจจุบัน พระองค์ทรงให้ข้อสังเกตว่านักบุญพระสันตะบิดรเปาโลที่ 6 ได้ทรงลิขิตจดหมายลาออกแบบนี้เช่นกัน และทรงเสริมว่าพระสันตะบิดร ปีโอที่ 12 ก็ได้ทรงกระทำเช่นกัน

ในการให้สัมภาษณ์เมื่อวันที่ 11 กรกฎาคม 2022/2565 พระองค์ทรงบอกกล่าวว่า พระองค์มีพระประสงค์จะปฏิบัติศาสนบริการธรรมดา อาทิ โปรดศีลลภัยบาป เยี่ยมเยียนผู้เจ็บป่วย เป็นต้น นี่คืองานธรรมทูตที่ฝังลึกในพระชนม์ชีพของพระองค์ตลอดมา ในหลายๆ บทเทศน์ พระองค์ทรงให้ข้อสังเกตว่ากระแสเรียกของพวกเราต้องเป็นการรับใช้ พระองค์ได้ทรงให้ความสำคัญตลอดเวลาต่อการปฏิบัติเมตตาธรรม เอื้ออาทรด้วยความรักเพื่อแม่อันเป็นคุณธรรมสูงเกียรติ เพราะความรักเพื่อแม่คือความรักที่มาจากพระเจ้า เป็นอ้อมกอดอันอ่อนละมุนของพระบิดาเจ้าต่อมนุษย์ทุกคน โดยเฉพาะอย่างยิ่งต่อคนยากไร้ คนด้อยโอกาส คนที่ทนทุกข์ แต่พระองค์ได้ทรงเน้นอีกครั้งว่าปฏิบัติการนี้มีใช้เรื่องที่ต้องคิดเวลานี้

พระสันตะบิดรกิตติคุณเบเนดิกต์ที่ 16 ได้พลิกโฉมหน้าของภาระหน้าที่ในฐานะประมุขของพระศาสนจักรคาทอลิกด้วยการลาออกจากภาระหน้าที่นี้ อันหมายความว่าพระสันตะบิดรทุกพระองค์ทรงสามารถลาออกจากภารกิจเพื่อเปิดทางให้พระคาร์ดินัลองค์อื่นมารับหน้าที่สืบทอดได้ กระนั้นก็ดีผู้เชี่ยวชาญด้านกฎหมายพระศาสนจักรตั้งว่ามีได้มีมาตราใดบอกชัดไว้ในตัวประมวลกฎหมายเกี่ยวกับการที่พระสันตะบิดร ผู้ไม่ทรงอยู่ในสภาพเอ่ยตรัสการลาออกได้ เช่น ขณะทรงอยู่ในโคมานักวิชาการด้านเทววิทยาหลายสำนัก ได้ตรวจทานและชำระมาตรากฎหมาย ได้นำข้อเสนอแนะบางประการไปแล้ว เพื่อศึกษาพิจารณาความเป็นไปได้ของกรณีนี้

จนถึงปัจจุบัน พระสันตะบิดรฟรานซิสยังคงกลบเสียงข่าวลือนี้ แม้พระองค์ทรงเคยยืนยันว่าการลาออกเป็นทางเลือกปกติ แต่พระองค์ยังไม่ได้ทรง ‘เปิดประตูรับ’ ความคิดนี้พระองค์ได้ทรงเสริมอีกว่า “ด้วยความสัตย์จริง การลาออกนี้คงไม่ใช่โศกนาฏกรรมหรอก เราสามารถเปลี่ยนประมุขสูงสุดของพระศาสนจักรคาทอลิกได้”

[หมวดชีวิตด้านจิตใจ]

นักบุญเทเรซา แห่งพระกุมารเยซู กับการวิจัย (ในชั้นเรียน)

พิเชษฐ รุ่งลาวัลย์

บทความนี้น่าจะเหมาะเป็นพิเศษสำหรับคุณครูผู้ทำงานอุทิศตนเพื่อพัฒนาการศึกษาแก่เด็กนักเรียน คุณครูที่ต้องทำหน้าที่หลายอย่าง ทั้งการสอน ทำงานเอกสาร ออกแบบการสอนและสื่อการสอน จัดทำข้อสอบ การวัดและประเมินผล และทำงานวิจัยในชั้นเรียน ด้วยบทบาทหน้าที่ที่หลากหลายในโรงเรียน อาจทำให้คุณครูเริ่มท้อใจ หหมดกำลังใจในการปฏิบัติหน้าที่ หรือไม่มีแรงบันดาลใจในการพัฒนาตนเอง บทความนี้จึงมีวัตถุประสงค์ที่จะเป็นกำลังใจให้กับคุณครูทุกท่าน โดยยึดแบบอย่างของนักบุญเทเรซาแห่งพระกุมารเยซู ในการดำเนินชีวิต ในการพัฒนาตนเอง ด้วยกระบวนการวิจัยในชั้นเรียน คำถามคือ แล้วการวิจัยในชั้นเรียนไปเกี่ยวอะไรกับนักบุญเทเรซาแห่งพระกุมารเยซู ได้อย่างไร

อดีตรองผู้อำนวยการศูนย์วิจัยค้นคว้าศาสนาและวัฒนธรรม วิทยาลัยแสงธรรม, อดีตสามเณรในคณะภราดาคาร์เมไลท์ ปัจจุบันเป็นนักวิชาการ/วิจัยอิสระ

คำตอบอยู่ในหนังสือ “บันทึกวิญญาณของนักบุญเทเรซา แห่งลีสซีเออซ์”² (The Story of A Soul) ซึ่งท่านได้บันทึกเรื่องราวต่างๆ ไว้ในหนังสือเล่มนี้ และเมื่อเราพิจารณาถึงวิถีคิดของท่านจะพบว่า ท่านได้เขียนบันทึกเล่มนี้ ด้วยวิธีการที่อาจเรียกได้ว่าเป็น “การทำวิจัยปฏิบัติการเพื่อศึกษาตนเอง” (Self-study Action Research) ซึ่ง ศ.นพ.วิจารณ์ พานิช ได้กล่าวถึงงานวิจัยนี้ว่าแท้จริงแล้วคือการวิจัยในชั้นเรียน (Classroom Research) โดยเขียนไว้ในหนังสือ “วิจัยชั้นเรียนเปลี่ยนครู”³ ซึ่งผมจะขอนำมาเล่าให้ฟังว่า การวิจัยในชั้นเรียนนี้มีส่วนใดที่เหมือนกับบันทึกของท่านนักบุญเทเรซาแห่งพระกุมารเยซู

ก่อนอื่นเมื่อกล่าวถึงนักบุญเทเรซาแห่งพระกุมารเยซูหรือนักบุญเทเรซาแห่งลีสซีเออซ์ หรือ “นักบุญเทเรซาองค์เล็ก” เพราะองค์ใหญ่คือ นักบุญเทเรซาแห่งพระเยซู หรือ นักบุญเทเรซาแห่งอาวีลา ซึ่งองค์ใหญ่นี้เกิดในปี ค.ศ. 1515 เป็นชาวสเปน เป็นผู้ปฏิรูปคณะคาร์เมไลท์ และได้รับการยกย่องให้เป็นนักปราชญ์ของพระศาสนจักร (Doctor of the Church) ที่เป็นผู้หญิงองค์แรก ซึ่งพระรูปของนักบุญเทเรซาองค์ใหญ่จะเป็นรูปนักบวชหญิงถือปากกาขนนกและม้วนกระดาษ ซึ่งในประเทศไทยอาจไม่ค่อยคุ้นเคยกับท่านมากนัก

หากแต่เราจะรู้จักกับนักบุญเทเรซาองค์เล็กมากกว่า ซึ่งนักบุญเทเรซาแห่งพระกุมารเยซูหรือนักบุญเทเรซาแห่งลีสซีเออซ์ ท่านเป็นชาวฝรั่งเศส เกิดในปี ค.ศ. 1873 ซึ่งร่วมสมัยกับเรามากกว่าองค์ใหญ่ พระรูปของท่านจะเป็นรูปนักบวชหญิงถือไม้กางเขนและดอกไม้ เพราะท่านได้กล่าวไว้ก่อนท่านเสียชีวิตว่า เมื่อท่านอยู่ในสวรรค์ท่านจะโปรยดอกกุหลาบลงมา (เทเรซา

² ฉบับแปลภาษาไทย จัดทำโดย อารามคาร์แมล จันทบุรี (ค.ศ.1999)

³ โดย ศ.นพ.วิจารณ์ พานิช (พ.ศ. 2562) สามารถ Download หนังสือได้ที่ <https://goo.gU/td8Ycp>

นักบุญเทเรซาแห่งพระกุมารเยซู (ค.ศ.1873-1897)

แห่งพระกุมารเยซู, นักบุญ, 1999. หน้า 245) ดอกไม้จึงเป็นสัญลักษณ์ของท่าน ท่านเข้าอารามคาร์แมล (คณะคาร์แมไลท์ที่ได้รับการปฏิรูปโดยนักบุญเทเรซาองค์ใหญ่) ตอนอายุเพียง 15 ปี และใช้ชีวิตอยู่ในอารามซีลบนั่นจนกระทั่งสิ้นใจด้วยอายุ 24 ปี ด้วยวัณโรคปอด ระยะเวลา 9 ปี ในอาราม ท่านทำอะไรบ้าง

พระศาสนจักรจึงแต่งตั้งให้ท่านเป็นนักบุญ และยกย่องให้ท่านเป็นนักปราชญ์ของพระศาสนจักร ตลอดจนเมื่อไม่นานมานี้องค์การยูเนสโกได้ประกาศยกย่องให้ท่านเป็นบุคคลที่น่าเคารพ (2022-2023) คำตอบอยู่ในหนังสือ “บันทึกวิญญูณ” ของท่าน ซึ่งอย่างที่ได้อธิบายมาแล้วว่าเป็นกระบวนการวิจัย (ในอาราม) ก็ว่าได้

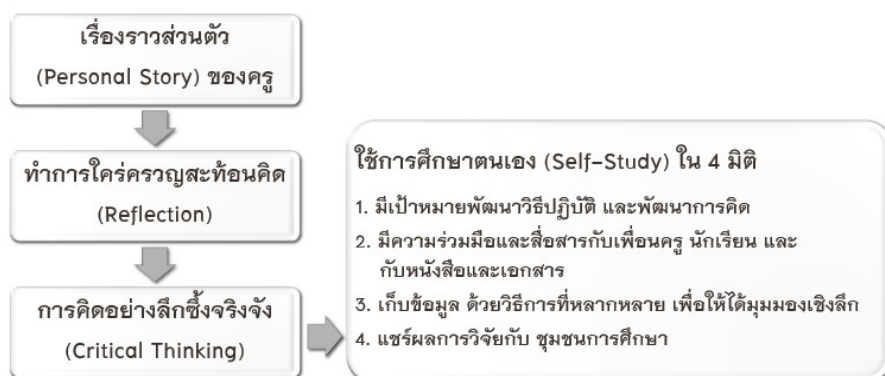
กล่าวถึงกระบวนการวิจัยในชั้นเรียน ซึ่ง ศ.นพ.วิจารณ์ พานิช ได้กล่าวว่าเป็น “การวิจัยปฏิบัติการเพื่อศึกษาตนเอง” (Self-study Action Research) โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาตัวครูเป็นหลักก่อน แล้วเมื่อทำการวิจัยเช่นนี้ไปเรื่อยๆ ก็จะนำไปสู่การพัฒนาวิธีการสอน กระบวนการสอน และส่งผลต่อการพัฒนาผู้เรียนนั่นเอง ดังที่ท่านได้กล่าวไว้ว่า

“การวิจัยชั้นเรียนเป็น Action Research ที่หวังผลการวิจัยที่นอกจากเกิดการพัฒนาชั้นเรียนและผลลัพธ์การเรียนรู้ของนักเรียนแล้ว เป้าหมายใหญ่อีกประการหนึ่งคือการเปลี่ยนแปลงขั้นพื้นฐาน (Transformation) ของตัวครูเอง การวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนในที่นี้เป็นการวิจัยปฏิบัติการเพื่อการศึกษาตนเอง... เป็นการวิจัยปฏิบัติการเพื่อตีความ... การทำงานของตนเอง” (วิจารณ์ พานิช, 2562)

โดยการวิจัยปฏิบัติการเพื่อศึกษาตนเอง (Self-study Action Research) นั้น มีกระบวนการดังต่อไปนี้ คือ 1) เริ่มจากการบันทึกเรื่องราวส่วนตัว (Personal Story) ของครู 2) ทำการใคร่ครวญสะท้อนคิด (Reflection) และ 3) การคิดอย่างลึกซึ้งจริงจัง (Critical Thinking) ดังภาพแสดงด้านล่างนี้

การวิจัยปฏิบัติการเพื่อการศึกษาตนเอง

(Self-Study Action Research)

ภาพแสดงกระบวนการวิจัยปฏิบัติการเพื่อการศึกษาตนเอง (โดย ศ.นพ.วิจารณ์ พานิช)

1. เริ่มจากการบันทึกเรื่องราวส่วนตัว (Personal Story) ของครู

การบันทึกเรื่องราวส่วนตัวนี้อาจทำในรูปแบบของบันทึกการสอน อาจเขียนโดยตั้งคำถามพื้นฐานกับตนเองว่า “ฉันเป็นครูแบบไหน” และ “ทำอย่างไรฉันจึงเป็นครูที่ดีกว่านี้” ซึ่งการบันทึกแบบนี้จะเรียกว่า “บันทึกเชิงสะท้อนคิดส่วนตัว” (Reflective Journal) ซึ่งการเขียนเอกสารการสะท้อนคิดนี้ควรมีรูปแบบโดยอาจเริ่มเขียนตามที่คุ้นเคยก่อน หลังจากทำไปได้ไม่กี่ครั้งก็จะพอจับภาพได้ว่าโครงสร้างของการเขียนข้อสะท้อนคิดที่ดีในบริบทงานของตนควรเป็นอย่างไร หลักการทั่วไป คือ 1) เขียนระบุสภาพปัจจุบันและบอกคุณค่าของงาน 2) ระบุปัญหาที่พบ 3) ตั้งคำถามว่าทำไมเรื่องนั้นจึงสำคัญสำหรับตน 4) คิดแบบขุดค้นลงไปใต้เรื่องราวที่เห็นโดยทั่วไป และ 5) ระบุว่าต่อไปจะปฏิบัติต่างออกไปอย่างไร ด้วยเหตุผลอะไร

คำถามคือ “ทำไมต้องเขียนบันทึกนี้ด้วย” คำตอบคือ ในชีวิตของเรานั้นมีเรื่องราวต่างๆ ผ่านเข้ามามากมาย นอกเหนือจากหน้าที่การงาน ดังนั้น หากเราไม่บันทึกสิ่งที่เกิดขึ้น สิ่งที่เราคิด และวิธีการแก้ไขไว้ สิ่งต่างๆ เหล่านี้อาจเลยผ่านไปอย่างไรประโยชน์ ดังที่ ศ.นพ.วิจารณ์ พานิช ได้กล่าวว่า “เส้นทางสู่ความเข้าใจที่ครูต้องการไม่ได้เป็นเส้นตรงและไม่ราบเรียบ เต็มไปด้วยเรื่องราวที่หากไม่บันทึกไว้และไม่นำมาใคร่ครวญสะท้อนคิดอย่างจริงจัง ก็จะไม่ผ่านเลยไปอย่างไร้ค่า” (2562)

นักบุญเทเรซาแห่งพระกุมารเยซู ท่านได้ทำการบันทึกเชิงสะท้อนคิดไว้หลากหลายเรื่องราว แต่จะขอหยิบยกตัวอย่างที่น่าสนใจสักหนึ่งเรื่อง กล่าวคือ เมื่อท่านนักบุญได้เข้าไปเป็นนักบวชในอารามคาร์แมลแล้ว ท่านตั้งคำถามกับตนเองว่า “ท่านจะเป็นอะไรในพระศาสนจักร” และจากการคิดวิเคราะห์ ท่านก็พบคำตอบว่า “ท่านจะเป็นองค์ความรัก” ดังที่ท่านบันทึกไว้

ว่า “ในดวงใจของพระศาสนจักรผู้เป็นมารดานั้น ลูกจะเป็นความรัก” (“In The Heart Of The Church I Will Be Love”) (เทเรซาแห่งพระกุมารเยซู, นักบุญ, 1999. หน้า 230) และด้วยความตั้งใจนี้ ท่านจึงดำเนินชีวิตประจำวันในอารามด้วยความรัก ยกตัวอย่างเช่น ในอารามมีภคินีชราท่านหนึ่งซึ่งค่อนข้างจู้จี้จุกจิก เอาใจยาก และหน้าที่ผู้ดูแลภคินีชราท่านนี้ไม่มีใครอยากทำเพราะ ภคินีชราท่านนี้มักจะตำหนิผู้ดูแลเสมอ ดังที่ท่านบันทึกไว้ว่า

“ทุกเย็น เมื่อดิฉันเห็นเธอเขย่านาฬิกาทรายของเธอ ดิฉันทราบ أنهاหมายความว่า “เราไปกันได้แล้ว” เมื่อรวบรวมความกล้าหาญทั้งหมดได้ ดิฉันลุกขึ้น และพิธีการทั้งกระบวนการก็เริ่มต้นขึ้น ดิฉันต้องยกที่วางเท้าของเธอออกและถือไว้ “อย่างนี้” เราต้องไม่เร่งรีบเกินไป ที่สุดเราจึงเริ่มออกเดินได้ ดิฉันต้องเดินตามหลังเธอ และพุงเธอไว้โดยจับสายคาดเอวของเธอ ดิฉันจะทำเช่นนี้อย่างนุ่มนวลที่สุดเท่าที่จะทำได้ และหากบังเอิญเธอสะดุด เธอจะคิดว่าดิฉันไม่ได้ยึดตัวเธอไว้ให้ดี เธอกำลังจะหกล้ม “แย่จริง! เธอเดินเร็วเกินไป ฉันจะต้องจับตัวแน่” เมื่อดิฉันพยายามจะเดินให้ช้าลง “ทำไมเธอไม่เดินให้ทันฉันนะ? ฉันไม่รู้สิกว่ามือของเธอจับฉันอยู่ เธอกำลังปล่อยมือ ฉันจะหกล้มแน่! ฉันพุดถูกแล้วที่บอกว่าเธอยังเด็กเกินกว่าจะดูแลฉันได้!”” (เทเรซาแห่งพระกุมารเยซู, นักบุญ, 1999. หน้า 206-207)

นักบุญเทเรซาเห็นปัญหาเหล่านี้ ท่านจึงเสนอตัวเป็นผู้ดูแล ภคินีชราท่านนี้เอง ท่านสังเกตเห็นว่า เวลาที่ผู้ดูแลคนอื่นๆ พา ภคินีชราไปที่ห้องอาหาร พอนั่งโต๊ะเสร็จผู้ดูแลคนอื่นๆ ก็มักจะ จากไปในทันที เพราะถือว่าหมดหน้าที่แล้ว แต่นักบุญเทเรซา สังเกตเห็นว่า ภคินีชราท่านนี้ประสบกับความยากลำบากอย่างมาก ในการตัดแบ่งขนมปัง เพราะมือของท่านสั้นจึงทำอะไรไม่ สะดวก ดังนั้น เมื่อนักบุญเทเรซาทำหน้าที่เป็นผู้ดูแล เมื่อท่านพา ภคินีชราไปนั่งที่โต๊ะอาหารแล้ว ท่านจะค่อยๆ บรรจงพับแขนเสื้อ ทั้งสองข้างให้กับภคินีชรา (เสื้อแขนยาวซึ่งออกจะรุ่มร่ามเวลาตัด อาหาร) และค่อยๆ ตัดแบ่งขนมปังเป็นชิ้นๆ พอดีคำ เพื่อให้ภคินี ชราได้ทานอย่างสะดวก และก่อนที่จะจากไปท่านก็จะ “ยิ้มหวาน ที่สุด” ให้ภคินีชราทุกครั้ง ท่านทำเช่นนี้ทุกวัน สม่าเสมอ จน สามารถชนะใจภคินีชราได้ และได้รับคำชื่นชมจากภคินีชราท่าน นี้ ดังที่ท่านบันทึกไว้ว่า

“ดิฉันสังเกตเห็นว่าเธอไม่อาจตัดขนมปังได้ถนัด ดังนั้น ดิฉันจึงตัดให้ก่อนจะจากเธอมา เนื่องจากเธอไม่เคยบอก ดิฉันว่าเธอต้องการให้ดิฉันทำเช่นนี้ เธอจึงประทับใจ และ เมตตาทักที่เธอคาดไม่ถึงนี้เองที่ชนะใจเธอ แต่ดิฉันได้ทราบ ภายหลังว่าสิ่งที่ประทับใจเธอมากที่สุดคือ เมื่อดิฉันทำทุก สิ่งที่จะทำได้ให้เธอแล้ว ดิฉันจะให้สิ่งที่เธอเรียกว่า “**ยิ้ม หวานที่สุด**” แก่เธอด้วย” (เทเรซาแห่งพระกุมารเยซู, นักบุญ, 1999. หน้า 207)

2. ทำการใคร่ครวญสะท้อนคิด (Reflection)

โดยการอ่านข้อเขียนเชิงสะท้อนคิดของตนเองอย่างพิถีพิถัน พิจารณา ตั้งคำถามว่าตนเองจะหลีกเลี่ยงจากการทำงานแบบที่ทำไปเรื่อยๆ โดยไม่มีการตั้งคำถาม ไม่มีการใคร่ครวญอย่างจริงจัง ได้อย่างไร ตรวจสอบว่ามีสมมติฐานแบบตื้นๆ หรือไม่ ได้ตรวจสอบให้ชัดเจนอยู่ในบันทึกหรือไม่ และสุดท้ายเราจะปรับปรุงตนเองได้อย่างไร

เมื่อพิจารณาจากบันทึกของนักบุญเทเรซา จะพบว่า ท่านได้ตั้งคำถามกับตนเอง คิดทบทวน และหาแนวทางในการพัฒนาปรับปรุงตนเองอยู่เสมอ ตลอดชีวิตในอารามของท่าน ท่านได้แสดงให้เห็นถึงความรักที่ท่านได้แสดงออกมาอย่างเป็นรูปธรรม ผ่านกิจการดีเล็กๆ น้อยๆ ในชีวิตประจำวันของท่าน และท่านถือว่านี่คือการ “โปรยดอกไม้” ของท่าน ดังที่ท่านได้บันทึกไว้ว่า

“ความรักพิสูจน์ตนเองด้วยการกระทำ แล้วลูกจะพิสูจน์ความรักของลูกได้อย่างไร?... ลูกพิสูจน์ความรักของลูกได้ด้วยการโปรยดอกไม้เท่านั้น นั่นคือ ด้วยการไม่ปล่อยให้โอกาสให้หลุดลอยไปเพื่อจะทำพิธีกรรมเล็กน้อยสักอย่างหนึ่ง ด้วยสายตาหรือคำพูดสักคำหนึ่ง ด้วยการแสวงหาประโยชน์จากกิจกรรมที่เล็กน้อยที่สุด ด้วยการกระทำทุกอย่างลงไปด้วยความรัก” (เทเรซาแห่งพระกุมารเยซู, นักบุญ, 1999. หน้า 233)

เช่น การดูแลคณิศรอย่างดี อย่างเอาใจใส่ ดูแลด้วยใจรักมากกว่าการทำตามหน้าที่ และหากท่านประสบกับความยากลำบาก ท่านจะถวายเป็นความยากลำบากนี้แด่พระ ถือเป็นภารกิจกุศลของท่าน

3. การคิดอย่างลึกซึ้งจริงจัง (Critical Thinking)

โดยการศึกษาดนเองใน 4 มิติ กล่าวคือ อาจถามตนเองว่าในการจัดการเรียนการสอนของเรานั้น เรามี 1) เป้าหมายเพื่อพัฒนาวิธีปฏิบัติ และพัฒนาการคิดหรือไม่อย่างไร 2) มีความร่วมมือและสื่อสารกับเพื่อนครู นักเรียน และกับหนังสือและเอกสารหรือไม่อย่างไร 3) มีการเก็บข้อมูลด้วยวิธีการที่หลากหลาย เพื่อให้ได้มุมมองเชิงลึกหรือไม่อย่างไร และ 4) มีการแชร์ผลการวิจัยกับชุมชนการศึกษาหรือไม่อย่างไร

ด้วยการตั้งคำถามและการคิดอย่างลึกซึ้งใน 4 มิติข้างต้น จะทำให้เราได้พบกับปัญหาอันเป็นปัญหาที่เกิดจากตัวเรา และเราสามารถแก้ไขให้ดีขึ้นได้ ซึ่งเราสามารถดูแบบอย่างจากนักบุญเทเรซาได้ดังนี้

มิติที่ 1 เป้าหมายเพื่อพัฒนาวิธีปฏิบัติ และพัฒนาการคิดหรือไม่อย่างไร นักบุญเทเรซาได้เขียนบันทึกนี้ โดยความนบนอบเชื่อฟังคำสั่งจากอธิการินีของท่าน ที่ได้ขอให้ท่านทำการเขียนบันทึกวิญญานนี้ไว้ ท่านเขียนด้วยความพิถีพิถัน ผ่านการพิจารณาไตร่ตรอง การสังเกต การคิดหาวิธีแก้ไขปัญหา โดยท่านไม่ได้โทษคนอื่น แต่ใช้วิธีแก้ไขแนวคิด วิธีปฏิบัติของตนเอง เช่น เมื่อท่านต้องทนกับความไม่ครบครันของภคินีท่านอื่นๆ ข้อบกพร่องเล็กๆ น้อยๆ ที่ทำให้ท่านรำคาญใจ ท่านไม่ได้ตำหนิภคินีเหล่านั้น แต่ท่านเปลี่ยนวิธีคิดของท่านให้ชื่นชมกับความบกพร่องเล็กๆ น้อยๆ ของเพื่อนภคินีในอาราม ดังที่ท่านบันทึกไว้ว่า

“ภคินีรูปหนึ่งซึ่งอยู่หนึ่งไม่ได้ หากไม่ยุ่งอยู่กับสายประคำของเธอ ก็เป็นอย่างอื่นสารพัด บางทีอาจไม่มีใครอื่นสังเกต แต่ดิฉันหุโวยมาก คุณแม่ (อธิการินี) ไม่ทราบดอกคะว่า มันทำให้ดิฉันรำคาญเพียงไร ดิฉันอยากจะหันไปจ้องมองเพื่อให้เธอเงียบเสียง แต่ลึกลงไปในดวงใจ ดิฉันรู้สึกว่สิ่งที่ดีที่สุดที่จะทำได้คือ “อดทน” เพื่อความรักต่อพระเป็นเจ้า

เหนือสิ่งอื่นใด และไม่ทำร้ายความรู้สึกของเธอด้วย ดังนั้น ดิฉันจึงนิ่งเสีย บางครั้งก็เหงื่อท่วมตัวทีเดียว ในขณะที่การภาวนาของดิฉันเป็นแต่เพียงการภาวนาอย่างธรรมดา! ในที่สุด ดิฉันพยายามหาวิธีที่จะทนเสียงนี้ให้ได้อย่างมีสันติสุข และความยินดี อย่างน้อยก็ภายในดวงใจของดิฉัน ดิฉันถึงกับพยายามขบเสียงเล็กน้ยที่กวนประสาทนี้ เพราะเป็นไปได้ที่จะไม่ได้ยิน ดังนั้น ดิฉันจึงหันไปฟังอย่างตั้งใจราวกับว่าเป็นเสียงดนตรีที่ไพเราะ และใช้เวลาส่วนที่เหลือยกถวายเสียงนี้แด่พระเยซูเจ้า นี่มิใช่การภาวนาอย่างสงบแน่นอน!” (เทเรซาแห่งพระกุมารเยซู, นักบุญ, 1999. หน้า 209)

มิติที่ 2 มีความร่วมมือและสื่อสารกับเพื่อนครู นักเรียน และกับหนังสือและเอกสารหรือไม่อย่างไร ซึ่งก็คือ การสานเสวนา และแสวงหาข้อวิพากษ์ ในการสะท้อนคิดอย่างจริงจังเข้มข้นของครูนั้น จะให้ได้ผลดีต้องการกัลยาณมิตรอย่างน้อย 1 คน เป็นเพื่อนคู่คิดด้วยกระบวนการสานเสวนา (Dialogue) กันอย่างเอาจริงเอาจัง ไม่เกรงใจหรือเอาใจกัน แต่มีความรัก และปรารถนาดี และเคารพความเห็นซึ่งกันและกัน สิ่งที่ต้องการ คือ ข้อวิพากษ์อย่างสร้างสรรค์ เพื่อให้ตัวครูเองได้เห็นมุมมองที่แตกต่าง หรือได้ขยายมุมมองเดิม ซึ่งเป็นสิ่งที่มีค่ายิ่งของการทำงานสร้างสรรค์หรืองานวิจัย สำหรับคุณครูการประชุมกลุ่มสาระก็น่าจะเป็นเครื่องมือที่ดีได้ในการร่วมกันคิด ร่วมกันแบ่งปัน ทำให้เป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (Professional Learning Community: PLC)

นักบุญเทเรซาเอง ท่านย่อมมีการสานเสวนาเพื่อทบทวน แนวคิด วิธีคิด โดยการพูดคุยกับอธิการินีของท่าน และพ่อ วิญญาณ (Spiritual Director) เป็นประจำสม่ำเสมอ เพื่อเป็นการ ทบทวน แลกเปลี่ยน และตรวจสอบความคิดว่าถูกหรือไม่ อย่างไร ตลอดจนช่วยกันหาแนวทางและวิธีการเพื่อปรับปรุงแก้ไข เพื่อมุ่งสู่การปรับปรุงตนเองให้ดีขึ้นครับ

มิติที่ 3 มีการเก็บข้อมูลด้วยวิธีการที่หลากหลาย เพื่อให้ ได้มุมมองเชิงลึกหรือไม่อย่างไร เมื่อทำการวิจัย ข้อมูลที่เก็บได้ จะมีปริมาณมากมายและมีความซับซ้อนมาก ต้องมีวิธีเก็บและวิธี จัดการกับข้อมูลอย่างเป็นระบบ สำหรับนำมาทบทวนใคร่ครวญ ได้ยามต้องการ ข้อมูลเหล่านี้ ได้แก่ แฟ้มของนักเรียนแต่ละคน, บันทึกการเรียนและการมาเรียนของนักเรียน, เอกสารเช็คลิสต์ แสดงผลสัมฤทธิ์, reflective Journal ของครู, บันทึกการสอน, ภาพ, ภาพถ่าย, วิดีทัศน์, ใบแสดงผลการศึกษา, แบบสอบถาม, บันทึกการพูดคุยกัน, บันทึกการสอบทาน (Triangulation) กับ เพื่อนครูและกัลยาณมิตร, บันทึกเหตุการณ์เฉพาะเรื่อง, การ ประเมินตนเองและประเมินโดยเพื่อนครู และกระดาษข้อสอบ ครูนักวิจัยต้องเก็บเอกสารเหล่านี้ไว้อย่างเป็นระบบเป็นที่ เป็นทาง สำหรับใช้เป็นหลักฐานให้ตรวจสอบได้และทำสำเนารายการ เอกสารแนบไว้กับรายงานผลการวิจัย

นักบุญเทเรซาท่านใช้วิธีการสังเกต ใช้การบันทึกประจำวัน การเขียนจดหมาย โดยทำเป็นประจำอย่างสม่ำเสมอ ตามที่คุณ แม่อธิการินีได้แนะนำ และท่านยังใช้วิธีการถ่ายภาพเพื่อบันทึก กิจกรรมที่ได้กระทำ (ซึ่งในสมัยนั้นสิ่งประดิษฐ์เหล่านี้มีราคาแพง และหาได้ยาก คนชั้นสูงเท่านั้นจึงจะเข้าถึงได้ แต่ครอบครัวของท่านซึ่งมีฐานะให้การสนับสนุน) ทำให้เรามีรูปภาพवाद้าของท่าน และครอบครัว เป็นเอกสารสำคัญที่ยังส่งต่อมาจนถึงปัจจุบันนี้ นอกเหนือจากบันทึกและจดหมายของท่าน

มิตินี้ 4 มีการแชร์ผลการวิจัยกับชุมชนการศึกษาหรือไม่
อย่างไร การเผยแพร่ผลงานวิจัยเป็นกลไกหนึ่งของการรับบริการ ตรวจสอบจากวงการวิจัยการศึกษาด้วยกัน อาจได้รับข้อคิดเห็น หรือคำวิพากษ์วิจารณ์ทั้งในเชิงเห็นด้วยและในเชิงไม่เห็นด้วย หรือในเชิงแต่งเสริมเติมเต็ม ช่วยให้นักวิจัยเจ้าของผลงานและผู้อ่านท่านอื่นๆ ได้เรียนรู้มุมมองในแง่มุมที่ครบถ้วนและลึกซึ้งขึ้น การเผยแพร่ผลงานวิจัยจึงเป็นกลไกหนึ่งของการยกระดับองค์ความรู้ในสังคม เหมือนกับที่นักบุญเทเรซาบันทึกเรื่องราวต่างๆ ไว้ในหนังสือของท่าน นับเป็นสมบัติล้ำค่าของพระศาสนจักรที่ได้รับสืบทอดต่อๆ มา และได้ตีพิมพ์เผยแพร่ ส่งต่อแรงบันดาลใจในการดำเนินชีวิตใกล้ชิด ติดตามพระเยซูเจ้าตามแบบอย่างของท่าน นักบุญ ดังตัวอย่างจาก นักบุญเทเรซาแห่งกัลกัตตา ผู้ซึ่งได้นำแบบอย่าง “**ศาสตร์แห่งความรัก**” ของท่านนักบุญเทเรซาแห่งพระกุมารเยซู ซึ่งเป็นนักบุญองค์อุปถัมภ์หรือศาสนนามของแม่ชีเทเรซาแห่งกัลกัตตา และเป็นแรงบันดาลใจในการทำสิ่งเล็กๆ น้อยๆ แต่ทำด้วยความรักอันยิ่งใหญ่ ช่วยเหลือคนยากไร้ในอินเดีย เป็นต้น

บทสรุป

จากทั้งหมดที่กล่าวมานี้ อาจกล่าวได้ว่า นักบุญเทเรซาแห่งพระกุมารเยซู เป็นแบบอย่างแห่งการวิจัยเพื่อพัฒนาตนเองของครู แบบอย่างแห่งการอุทิศตนเองเพื่อเพื่อนพี่น้อง ด้วยการปฏิบัติสิ่งต่างๆ ในชีวิตประจำวันของท่านในอาราม ด้วยความรักอันยิ่งใหญ่ โดยท่านถือตามคำสั่งสอนของนักบุญยอห์นแห่งไม้กางเขนหนึ่งในผู้ร่วมปฏิรูปคณะคาร์เมไลท์ ที่บันทึกไว้ว่า “**กิจแห่งความรักบริสุทธิ์ แม้ที่เล็กน้อยที่สุด ย่อมมีค่ามากกว่าผลงานทั้งสิ้นรวมกัน**” (บทเพลงแห่งจิต คำวิจารณ์บทเพลงที่ 29 : John

of The Cross, Saint, 1542-1591 หน้า 587)⁴ สิ่งสำคัญ
 สิ่งหนึ่งคือท่านไมโทซหรือตัดสินผู้อื่น และไม่ได้ต้องการให้ผู้อื่น
 เปลี่ยนแปลง หากแต่เป็นตัวท่านเองที่ต้องเปลี่ยนแปลง ปรับ
 เปลี่ยนวิธีคิดตลอดจนยอมรับ และอยู่ร่วมกับสิ่งต่างๆ ให้ได้ ไม่
 ว่าจะชอบหรือไม่ชอบก็ตาม จึงขอเป็นกำลังใจให้ผู้อ่านทุกท่าน
 และเป็นพิเศษสำหรับคุณครูผู้อุทิศตนเพื่อลูกศิษย์ จะได้นำแบบ
 อย่างความรักของท่านนักบุญเทเรซาแห่งพระกุมารเยซู ตลอดจน
 แบบอย่างของการจดบันทึกใคร่ครวญสะท้อนคิดอย่างลึกซึ้งจริงจัง
 และตรงไปตรงมาต่อสิ่งที่ตนปฏิบัติเพื่อการเปลี่ยนแปลงและ
 พัฒนาตนเองนั้น เป็นเครื่องมือหนึ่งที่จะช่วยให้คุณครูสอนและ
 ทำการวิจัยในชั้นเรียนได้ในเวลาเดียวกัน โดยไม่กระทบหรือ
 กระทบเวลาของคุณครูอย่างเปล่าประโยชน์ หากแต่สามารถ
 เปลี่ยนแปลงตัวครูที่เป็นนักวิจัยเอง ผ่านกระบวนการวิจัยชั้นเรียน
 ซึ่งก็หมายความว่าเป้าหมายคู่กันคือการเรียนรู้ของนักเรียนดีขึ้น
 กว่าเดิม คุณค่าของผลงานวิจัยไม่ได้หยุดอยู่แค่นั้น ยังอาจมีผลดี
 ต่อเพื่อนครูในโรงเรียน และต่อวงการศึกษาของประเทศในวง
 กว้างได้ด้วย โดยเฉพาะอย่างยิ่งในระดับนโยบายคุณค่าต่อ
 นักเรียนนอกจากทำให้ผลลัพธ์การเรียนรู้ดีขึ้นแล้ว ยังอาจก่อผลดี
 ต่อนักเรียนไปตลอดชีวิต เห็นได้อย่างชัดเจนว่ากระบวนการวิจัย
 ได้สร้างแรงจูงใจต่อการเรียนรู้แก่นักเรียน และหากนักเรียนคนใด
 มีแรงจูงใจเกิดขึ้นในระดับแรงจูงใจภายใน (Intrinsic Motiva-
 tion) หรือ Self-Motivation ต่อการเรียนรู้ นักเรียนคนนั้นก็
 จะกลายเป็นคนที่กำกับตัวเองได้ในเรื่องการเรียนรู้ นักเรียนคนนั้น
 จะได้รับผลดีไปตลอดชีวิต (วิจารณ์ พานิช, 2562. หน้า 181)
 และนี่ก็คือรางวัลสำหรับ “เรือจ้าง” ที่ได้เห็น “ลูกศิษย์” ของ
 ตนไปถึงฝั่งอย่างที่ตั้งใจเอาไว้

⁴ The Collected Works of St. John of The Cross, (Works. English. 1991). P.587.

บรรณานุกรม

วิจารณ์ พานิช. (2562). **วิจัยชั้นเรียนเปลี่ยนครู**. มูลนิธิสยามกัมมาจล.

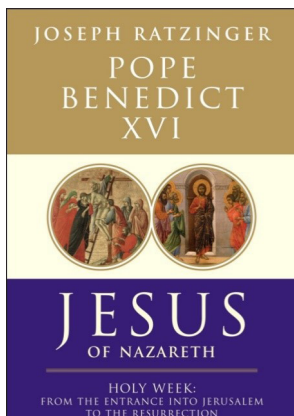
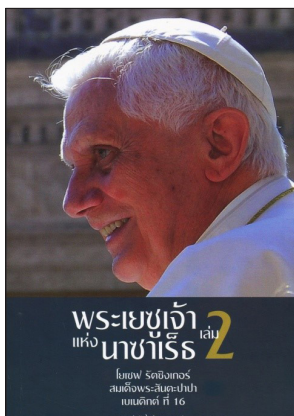
เทเรซาแห่งพระกุมารเยซู, นักบุญ. (1999). **บันทึกวิญญาน**. อารามคาร์แมล.

John of The Cross, Saint. (1991). **The Collected Works of St.John of The Cross**. ICS Publications.

[แนะนำหนังสือ]

พระเยซูเจ้า แห่งนาซาเร็ธ เล่ม 2

บาทหลวง ผศ.สมชัย พิทยาพงศ์พร

ชื่อหนังสือ พระเยซูเจ้าแห่งนาซาเร็ธ เล่ม 2
ผู้เขียน สมเด็จพระสันตะปาปาเบเนดิกต์ ที่ 16
ผู้แปล คุณพ่อทศไนย์ คมกฤส
ผู้จัดพิมพ์ สื่อมวลชนคาทอลิกประเทศไทย
พิมพ์ครั้งแรก มีนาคม 2012/2555
จำนวนหน้า 528 หน้า

พระเยซูเจ้าแห่งนาซาเร็ธ เล่ม 2 เป็นหนังสือชุดสามเล่ม เรื่อง “พระเยซูเจ้าแห่งนาซาเร็ธ” ของสมเด็จพระสันตะปาปาเบเนดิกต์ ที่ 16 เป็นหนังสือที่พระองค์เขียนขณะเป็นพระสันตะปาปา เล่มแรกเริ่มจากพระเยซูเจ้าทรงรับพิธีล้างในแม่น้ำจอร์แดน จนถึงพระเยซูเจ้าทรงสำแดงพระองค์อย่างรุ่งโรจน์ เล่มสามเรื่องปฐมวัยของพระเยซูเจ้า เล่มสองเริ่มจากสัปดาห์ศักดิ์สิทธิ์ จากการเสด็จเข้ากรุงเยรูซาเล็ม จนถึงการเสด็จกลับคืนพระชนมชีพ เนื้อหาหนังสือ “พระเยซูเจ้าแห่งนาซาเร็ธ เล่ม 2” แบ่งเป็น 9 บท สรุปเนื้อหาโดยย่อได้ดังนี้

บาทหลวงสังกัดสังฆมณฑลจันทบุรี, อาจารย์ประจำสาขาเทววิทยา คณะศาสนศาสตร์ วิทยาลัยแสงธรรม

บทนำ

กล่าวถึงเจตนาหลักของหนังสือเล่มแรกเสนอ ภาพลักษณ์ และคำสอนของพระเยซูเจ้าเพื่อนำเราไปพบกับพระองค์เป็นการส่วนตัว รับฟังพระวาจาของพระองค์ร่วมกับบรรดาศิษย์ เพื่อเข้าถึงการรู้จักภาพลักษณ์แท้จริงทางประวัติศาสตร์ของพระเยซูเจ้า **ในหนังสือเล่มสองนี้จะพบกับพระวาจาและเหตุการณ์สำคัญที่เป็นตัวชี้ขาดในพระชนมชีพของพระเยซูเจ้า ให้มุมมองถึงภาพลักษณ์ขององค์พระผู้เป็นเจ้า ที่จะเป็นประโยชน์สำหรับผู้อ่านทุกคนที่พยายามจะพบพระเยซูเจ้า และเชื่อในพระองค์**

บทที่ 1 การเสด็จเข้าสู่กรุงเยรูซาเล็มและการชำระพระวิหาร

พระเยซูเจ้าทรงเริ่มพระดำเนินพร้อมกับบรรดาศิษย์ไปที่พระวิหารในกรุงเยรูซาเล็ม ในเทศกาลปัสกาของชาวยิว มีประชาชนผู้แสวงบุญจำนวนมากร่วมเดินทางด้วย พระเยซูเจ้าเสด็จมาในภาพลักษณ์ของกษัตริย์หรือพระเมสสิยาห์ผู้มีใจอ่อนโยน ไม่ส่งเสริมความรุนแรง อำนาจอยู่ในความยากจนของพระเจ้าและในสันติของพระเจ้า พระองค์มาสถาปนาอาณาจักรพระเจ้า อาณาจักรแห่งความรักแท้และที่มีมนุษยธรรม ผ่านการถวายองค์บัพติศมา และการกลับคืนพระชนมชีพ พระองค์ดำเนินชีวิตตามพระวาจาของพระเจ้า และทำให้พระวาจาของพระเจ้าสำเร็จเป็นจริง

พระเยซูเจ้าทรงชำระพระวิหารโดยขับไล่บรรดาพ่อค้าออกจากพระวิหาร เพราะการใช้พระวิหารอย่างผิดๆ เนื่องจากชนชั้นปกครองของพระวิหารได้อนุญาตบรรดาพ่อค้าแลกเปลี่ยนเงินตราและการขายสัตว์ที่ใช้ถวายบูชา มาทำธุรกิจแสวงหาผลกำไรมหาศาลในพระวิหาร พระเยซูเจ้ามีความกระตือรือร้นที่จะจัดอุปสรรคต่างๆ เพื่อให้ทุกคนสามารถร่วมกันนมัสการพระเจ้าได้ พระวิหารใหม่คือพระเยซูเจ้าผู้ทรงกลับคืนพระชนมชีพ ผู้รวบรวมนานาชาติในศิลาแห่งพระกายและพระโลหิต เป็นคาราวกิจแบบใหม่ที่ได้เริ่มขึ้นแทนคาราวกิจแบบเดิม

บทที่ 2 บทเทศน์ของพระเยซูเจ้าเรื่องอันตกาล จุดจบของพระวิหาร

เกิดในปี ค.ศ. 70 มีสามขั้นตอน ขั้นตอนแรกคือการยกเลิกการถวายสักการบูชาประจำวันเพราะกัณดารอาหารและขาดวัตถุดิบที่ใช้ถวายบูชา ขั้นตอนสองคือทำให้สถานที่ศักดิ์สิทธิ์กลายเป็นป้อมปราการต่อสู้กับกองทัพโรมัน ขั้นตอนสามคือพระวิหารถูกเพลิงเผาทำลาย พระวิหารที่เป็นหินและคาราวกิจการถวายบูชาแบบเดิมกลายเป็นอดีต พระวิหารใหม่คือพระเยซูเจ้าผู้กลับคืนพระชนมชีพ และคาราวกิจใหม่คือการถวายบูชาบนไม้กางเขนได้สำเร็จและดำเนินต่อไป

เวลาที่พระเจ้ากำหนด หรือเวลาของชนต่างศาสนา หรือเวลาของพระศาสนจักร คือระหว่างเวลาการทำลายกรุงเยรูซาเล็มถึงเวลาอวสานของโลก พระศาสนจักรแรกเริ่มไม่อาจอนุมานได้ว่า “ช่วงเวลากำหนด” (Kairos) ของคนต่างศาสนานี้มีระยะเวลานานเท่าใด ช่วงเวลานี้ได้รับการยืนยันและกล่าวถึงล่วงหน้าบรรดาศิษย์ได้เข้าใจความหมายถึงเวลาแห่งการทำพันธกิจคือการนำข่าวดีไปประกาศแก่ประชาชนทุกชาติ

การประกาศพระวาจาและวิวัฒนาการในคำเทศน์สอนเรื่อง
อันตกาล การประกาศข่าวดีเป็นหน้าที่ของบรรดาศิษย์ของพระ
 เยซูเจ้า ช่วงเวลาของชนต่างชาติหรือช่วงเวลาของพระศาสนจักร
 ยังไม่ใช่ยุคของพระเมสสิยาห์อย่างสมบูรณ์ คริสตชนต้อง “เฝ้า
 ระวัง” ต้องพบกับ การเบียดเบียน แต่มีความหวังในวิธีใหม่อ่าน
 พระวาจาของพระเยซูเจ้าโดยคำนึงถึงสิ่งแวดล้อมใหม่ พระเยซูเจ้า
 มิได้กล่าวถึงการอวสานของโลกด้วยพระวาจาของพระองค์เอง แต่
 ใช้พระวาจาของพระเจ้าที่ประกาศแล้วในอดีตในแนวใหม่ เพื่อ
 แสดงถึงหนทางถูกต้องสำหรับปัจจุบันและอนาคต

บทที่ 3 การล้างเท้าบรรดาศิษย์ เวลาของพระเยซูเจ้า

เป็นเวลาของการก้าวข้ามหรือการเปลี่ยนแปลงด้วยความ
 รักแท้ (agape) เพื่อมอบตนอย่างสิ้นเชิง แม้จนถึงความตาย
 พระเยซูเจ้าทรงปฏิบัติภารกิจต่ำต้อยของทาส คือการล้างเท้า
 บรรดาศิษย์ เป็นสัญลักษณ์ทรงเปลื้องสภาพพระเจ้าออก ทรงล้าง
 เท้าที่สกปรกของเรา เพื่อให้เราเหมาะสมจะนั่งร่วมโต๊ะงาน
 วิวาห์ที่พระเจ้าจัดเตรียมไว้

ท่านทั้งหลายสะอาดแล้ว พระพรความบริสุทธิ์เป็นการ
 กระทำของพระเจ้า พระเจ้าทรงประทานพระจิตเจ้าผู้ทรงชำระ
 จิตใจของเราด้วยความเชื่อ ความเชื่อเกิดขึ้นได้เพราะพระจิตเจ้า
 สัมผัสเราและชำระจิตใจของเรา

ศีลศักดิ์สิทธิ์และตัวอย่างของประทานและงานต้องทำ
 “บัญญัติใหม่ ศีลศักดิ์สิทธิ์หมายถึงธรรมล้ำลึกทั้งหมดของพระ
 คริสตเจ้า คือพระชนมชีพและการสิ้นพระชนม์ของพระองค์
 อาศัยธรรมล้ำลึกนี้ พระองค์ทรงนำเราเข้าหาพระองค์ เสด็จมาใน
 เราทางพระจิตเจ้า ทรงเปลี่ยนแปลงเรา ชำระเราให้สะอาด ฟ้นฟู
 เราจากภายในให้มีพลังชีวิตใหม่ เราต้องปล่อยตัวให้จมอยู่ในพระ
 กรุณาของพระเจ้า ใจของเราจะพบทางที่ถูกต้องคือ บัญญัติ
 ใหม่ “จงรักจนพร้อมจะสละชีวิตเพื่อผู้อื่น”

ธรรมล้ำลึกเรื่องผู้ทรยศ ยูดาสได้ทรยศต่อมิตรภาพกับพระเยซูเจ้า เขาตกอยู่ในอำนาจอื่นที่เขาเปิดตัวรับเอาไว้ หลังการทรยศเขาไม่สามารถเชื่อต่อไปว่าตนจะรับการอภัยได้ อำนาจความมืดได้ยึดตัวเขาแล้ว ส่วนเปโตรได้พลาดพลังโดยปฏิเสธพระเยซูเจ้าถึงสามครั้ง แต่ท่านยังแก้ไขได้ด้วยการกลับใจ

การล้างเท้าและการสารภาพบาป ศีลล้างบาปทำให้เราจมตมในพระคริสตเจ้าครั้งเดียวตลอดไป ทำให้เรามีอัตลักษณ์ใหม่เป็นบุตรพระเจ้า แต่เรายังตกในบาปได้ จึงต้องอาศัยการสารภาพบาปเพื่อชำระความรู้สึกผิด เราวางความรู้สึกผิดไว้ในความรักที่ชำระให้บริสุทธิ์ของพระคริสตเจ้า เพื่อเตรียมเราให้เข้าร่วมโต๊ะกับพระองค์

บทที่ 4 คำอธิษฐานแบบมหาสมณะของพระเยซูเจ้า

ต่อจากเรื่องการล้างเท้าคือคำปราศรัยอำลาของพระเยซูเจ้า (ยน 14-17) บทที่ 17 เป็น “คำอธิษฐานแบบมหาสมณะของพระเยซูเจ้า” มาจากรูปแบบพิธีฉลองของชาวยิวเพื่อชดเชยบาปและภูมิหลังทางพระคัมภีร์ของคำอธิษฐานแบบมหาสมณะ พิธีของวันขอภัยบาปมหาสมณะต้องถวายสักการบูชาตามที่กำหนดไว้ เพื่อขอภัยบาปสำหรับตนเอง ครอบครัว และชุมชนชาวอิสราเอลทั้งปวง พิธีนี้ทำปีละครั้งในพระวิหาร พระเยซูเจ้าทรงอธิษฐานสำหรับตนเอง สำหรับบรรดาอัครสาวก สำหรับทุกคนที่เชื่อในพระองค์ คือสำหรับพระศาสนจักรในทุกสมัย พระองค์ในฐานะมหาสมณะในวันขอภัยบาป ทรงถูกตรึงบนไม้กางเขนเป็นการขอภัยบาปสำหรับโลก มีความคิดหลัก 4 ประการของคำอธิษฐานภาวนา

1. ชีวิตนิรันดร คือการรู้จักพระองค์ พระเจ้าแท้จริงแต่พระองค์เดียว และรู้จักผู้ที่พระองค์ทรงส่งมาคือพระเยซูคริสตเจ้า ชีวิตนิรันดรคือชีวิตแท้เริ่มในปัจจุบัน พระเยซูเจ้ามีชีวิตและศิษย์ของพระองค์ก็มีชีวิต ชีวิตใหม่มาจากความสัมพันธ์กับผู้ทรงชีวิต

2. โปรดบันดาลให้เขาศักดิ์สิทธิ์โดยอาศัยความจริง การบันดาลความศักดิ์สิทธิ์คือการถวายตนเป็นบูชาเพื่อให้โลกมีชีวิต ความจริงที่บันดาลความศักดิ์สิทธิ์คือองค์พระคริสตเจ้าเอง เราจุ่มตัวในพระองค์ในพระวาจาและพระประสงค์ของพระองค์ และมีส่วนในการถวายตนเป็นบูชา ในพันธกิจสมณะของพระเยซูเจ้าคือการรับใช้ความจริง

3. ข้าพเจ้าบอกให้เขารู้จักพระนามของพระองค์ คือการประทับอยู่ของพระองค์ในพระคริสตเจ้าผู้กลับคืนพระชนมชีพ

4. เพื่อเขาจะได้เป็นหนึ่งเดียวกัน คือเอกภาพของบรรดาศิษย์ เป็นเสมือน “พินัยกรรม” ของพระองค์ เอกภาพมาจากพระเจ้าผ่านทางพระคริสตเจ้า พระศาสนจักรเกิดขึ้นจากชุมชนของบรรดาศิษย์ที่รับเอกภาพจากความเชื่อว่าพระเยซูคริสตเจ้าทรงเป็นผู้ที่พระบิดาทรงส่งมา บรรดาศิษย์เข้ามามีส่วนร่วมพันธกิจของพระเยซูเจ้านำโลกให้รู้จักพระเจ้าและรับการไถ่กู้ พระศาสนจักรรักษาเอกภาพจากองค์ประกอบสามประการ คือเครื่องหมายการสืบทอดจากอัครสาวก (ศีลศักดิ์สิทธิ์) พระคัมภีร์ และกฎความเชื่อ (บทแสดงความเชื่อ)

บทที่ 5 อาหารคำสุดท้าย

เป็นการตอบคำถามที่เกี่ยวข้องกับความเชื่อ ความเป็นไปได้และความน่าเชื่อถือทางประวัติศาสตร์

1. การกำหนดวันของอาหารคำมื่อสุดท้าย พระเยซูเจ้าทรงทราบว่าพระองค์กำลังจะสิ้นพระชนม์และคงจะไม่อาจกินเลี้ยงปัสกาได้ จึงเชิญบรรดาศิษย์มาร่วมอาหารคำสุดท้ายที่มีลักษณะพิเศษ พระองค์ประทานสิ่งใหม่คือพระองค์เองเป็นลูกแกะปัสกา จึงตั้งฉลองปัสกาของพระองค์

2. การตั้งศีลมหาสนิท หมายถึงพระวาจาและการกระทำที่พระเยซูเจ้าทรงใช้เพื่อประทานพระองค์ให้แก่บรรดาศิษย์ในรูปของขนมปังและเหล้าองุ่น เป็นหัวใจของธรรมประเพณีการเลี้ยงอาหารคำสุดท้าย ธรรมประเพณีนี้มาจากพระดำริของพระเยซูเจ้าเอง

3. เทววิทยาของพระวาจาการตั้งศีลมหาสนิท คำเสกศีลเป็นส่วนหนึ่งของคำอธิษฐานภาวนาของตนในพระเยซูเจ้า และร่วมกับพระองค์ เป็นเหมือนส่วนกลางของคำสรรเสริญขอบพระคุณพระเจ้า ผู้ทรงทำให้ของประทานจากแผ่นดินที่พระองค์ทรงมอบแก่เรา อีกครั้งหนึ่งในรูปแบบของพระกายและพระโลหิตของพระเยซูเจ้า เป็นการมอบพระองค์ในความรักของพระบุตรอย่างสิ้นเชิง บทขอบพระคุณของคริสตชนได้วิวัฒนาการมาจากพิธีอวยพรหรือถวายพรของชาวยิว เป็นคารวกิจใหม่ที่พระเยซูเจ้าประทานให้เรา พระศาสนจักรได้รับการสถาปนาขึ้นพร้อมกับศีลมหาสนิทและรับเอกภาพและพันธกิจมาจากศีลมหาสนิท พระศาสนจักรจึงเปิดตนรับโลกและประวัติศาสตร์ของโลก

4. จากการเลี้ยงอาหารคำมื่อสุดท้ายถึงบูชาขอบพระคุณทุกเช้าวันอาทิตย์ “จงทำดังนี้เพื่อระลึกถึงเราเถิด” พระวาจาและการกระทำของพระเยซูเจ้าในการตั้งศีลมหาสนิทได้รวมเวลาที่เรากลับทำกับ “เวลา” ของพระเยซูเจ้า ทำให้พระวาจาของ

พระองค์เป็นจริง “บนไม้กางเขน พระองค์จะดึงดูดทุกคนเข้ามาหาพระองค์ เข้ามาอยู่ในพระองค์” (ยอห์น 12:32) อาศัยพระวาจาและการกระทำนี้ พระเยซูเจ้าประทอนคารวกิจใหม่ให้กับเรา การรวกัจนี้ได้กระทำในวันพระเจ้าคือ วันที่พระคริสตเจ้าทรงกลับคืนพระชนมชีพซึ่งเป็นต้นตอก่อกำเนิดการรวกัจคริสตชน

บทที่ 6 สวนเกทเสมณี

1. การเดินทางไปยังภูเขามะกอกเทศ “เมื่อขับร้องเพลงสดุดีแล้ว ทุกคนออกจากห้องเพื่อไปยังภูเขามะกอกเทศ” “พระเยซูเจ้าเสด็จมาพร้อมกับบรรดาศิษย์ถึงสถานที่แห่งหนึ่งชื่อ “เกทเสมณี” พระองค์ตรัสกับเขาว่า “จงนั่งอยู่ที่นี่ ขณะที่เราไปอธิษฐานภาวนา” พระเยซูเจ้าทรงอธิษฐานภาวนาเสมอ ทรงใช้บทสดุดีแต่ได้ให้ความหมายใหม่ “เราจะตีผู้เลี้ยงแกะ และแกะจะกระจัดกระจายไป” ถึงเวลาแล้วผู้เลี้ยงแกะย่อมสละชีวิตเพื่อแกะของตน” “เมื่อเรากลับคืนชีพแล้ว เราจะไปยังแคว้นกาลิลีก่อนหน้าท่าน” พระองค์จะนำฝูงแกะผ่านความตายไปสู่ชีวิต” เปโตรแสวงหาชัยชนะโดยไม่ต้องมีไม้กางเขน เขาจึงปฏิเสธพระเยซูเจ้าถึงสามครั้ง ทุกคนต้องการพระกรุณา ความรัก พระพรพรทานของพระองค์ผู้ถูกตรึงกางเขน

2. คำอธิษฐานภาวนาของพระเยซูเจ้า พระเยซูเจ้าตรัสกับศิษย์ทั้งสามว่า “ใจเราเป็นทุกข์แทบสิ้นชีวิต จงอยู่ที่นี่และอธิษฐานภาวนาเถิด” พระเยซูเจ้าทรงอธิษฐานภาวนาว่า “อับบา พระบิดาเจ้าข้า พระองค์ทรงทำทุกสิ่งได้ โปรดทรงเอาตัวฉันไปจากข้าพเจ้าเถิด อย่าให้เป็นไปตามใจข้าพเจ้า แต่ให้เป็นไปตามพระประสงค์ของพระองค์เถิด” พระเยซูเจ้ามีประสบการณ์ความกลัวเมื่อเผชิญกับอำนาจความตาย ความมืด ความชั่วร้าย อีกด้านหนึ่งพระองค์ตระหนักว่า พระองค์เสด็จมาเพื่อเวลานี้ พระเจ้าจะได้รับพระสิริรุ่งโรจน์โดยการปฏิบัติตามพระประสงค์ของพระองค์

3. เจตนาของพระเยซูเจ้าและพระประสงค์ของพระบิดา พระเยซูเจ้าทรงนำเจตนาธรรมชาติของมนุษย์ไม่ให้ขัดแย้งกับพระประสงค์ของพระเจ้า เปลี่ยนเป็นความเชื่อฟังเป็นการถวายตนแก่พระบิดา เป็นคำอธิษฐานภาวนาของพระบุตรต่อพระบิดา ทำให้มนุษย์ทุกคนถูกนำเข้ามาเป็นบุตรพระเจ้า

4. คำอธิษฐานภาวนาของพระเยซูเจ้าบนภูเขามะกอกเทศในจดหมายถึงชาวฮีบรู “ขณะที่พระเยซูเจ้าทรงพระชนมชีพบนแผ่นดินนี้ พระองค์ทรงอธิษฐานภาวนา ทูลขอคร่ำครวญและร่ำไห้ต่อพระเจ้าผู้ช่วยพระองค์ให้พ้นความตายได้ พระเจ้าทรงสดับเพราะความเคารพยำเกรงของพระเยซูเจ้า” (ฮีบ 5:7) เราเห็นพระสิริรุ่งโรจน์จากไม้กางเขน บนไม้กางเขนพระเยซูเจ้าทรงกลับเป็นบ่อเกิดชีวิตสำหรับพระองค์และสำหรับมนุษย์ทุกคน ความเชื่อฟังกลายเป็นชีวิต “พระองค์ก็ทรงเป็นผู้บันดาลความรอดพ้นนิรันดรแก่ทุกคนที่ยอมมอบน้อมเชื่อฟังพระองค์ โดยพระเจ้าทรงแต่งตั้งพระเยซูเจ้าให้เป็นมหาสมณะตามแบบอย่างของเมลคีเซเดค” (ฮีบ 5:9-10; สดต 110:4)

บทที่ 7 พระเยซูเจ้าทรงถูกไต่สวน

สามขั้นตอนของการพิจารณาคดีที่นำไปถึงคำตัดสินประหารชีวิต

1. การไต่สวนเบื้องต้นในสภาพชั้นเฮตริิน สถานการณ์วันอาทิตย์ไบบลาน พระเยซูเจ้าเสด็จเข้ากรุงเยรูซาเล็ม ประชาชนต้อนรับเป็นพระเมสสิยาห์ และการขับไล่บรรดาพ่อค้าจากพระวิหาร ทรงสอนการรู้จักแบบใหม่แทนแบบเดิม บรรดาหัวหน้าสมณะและชาวฟาริสีมาประชุมกัน เพราะมีความกลัวร่วมกัน กลัวชาวโรมันจะมาทำลายพระวิหารและชนชาติชาวยิว หัวหน้าสมณะกลัวการสูญเสียอำนาจ การเปลี่ยนการรู้จักใหม่ คายาฟาในฐานะมหาสมณะได้ทำให้พระประสงค์ของพระเจ้า และการแสวง

หาอำนาจของตนสำเร็จโดยกล่าวตัดสินว่า “ถ้าคนคนเดียวจะตาย เพื่อประชาชนจะเป็นประโยชน์มากกว่าที่ชนทั้งชาติจะต้องพินาศไป” (ยอห์น 11:50)

2. พระเยซูเจ้าต่อหน้าสภาศันเฮดริน เป็นการสอบสวน เพื่อให้ที่ประชุมตัดสินใจส่งพระเยซูเจ้าไปมอบให้กับผู้ว่าราชการชาวโรมันเป็นผู้ตัดสินลงโทษ มีข้อกล่าวหาแรกคือการขับไล่พ่อค้าแลกเงินและขายสัตว์ออกจากพระวิหาร เป็นการโจมตีพระวิหาร และในอำนาจที่ทรงอ้างถึงในการทำเช่นนี้ ข้อกล่าวหาสองคือพระเยซูเจ้าทรงอ้างว่าเป็นพระเมสสิยาห์ จุดชี้ขาดคือคำถามของคายาฟาสและคำตอบของพระเยซูเจ้า

3. พระเยซูเจ้าต่อหน้าปีลาต คายาฟาสตัดสินว่าพระเยซูเจ้ามีความผิดฐานดูหมิ่นพระเจ้าซึ่งมีโทษประหารชีวิต ผู้ปกครองโรมันเท่านั้นมีอำนาจตัดสินลงโทษประหารชีวิต คดีจึงถูกเสนอต่อปีลาต โจทก์กล่าวหาพระเยซูเจ้าคือผู้มีอำนาจปกครองในพระวิหาร และฝูงชนที่สนับสนุนบานาบัส ปีลาตถามพระเยซูเจ้า “ท่านเป็นกษัตริย์ไฉน?” พระองค์สารภาพว่าเป็นกษัตริย์ที่ไม่มีกองทัพ เป็นพยานถึงความจริงหมายถึงการให้ความสำคัญกับพระเจ้าและประสงค์ของพระองค์มากกว่าผลประโยชน์และอำนาจฝ่ายโลก ปีลาตไม่พบข้อกล่าวหาที่จะปรับประหารพระเยซูเจ้า แต่กลัวการสูญเสียความดีความชอบจากพระจักรพรรดิ กลัวถูกถอดจากตำแหน่ง ปีลาตพยายามหาวิธีการจะช่วยพระเยซูเจ้าหลายอย่าง แต่ก็ไร้ผล เช่น เสนอให้พระเยซูเจ้าเป็นตัวเลือกพร้อมกับบารับบัสเพื่อรับอภัยโทษโอกาสฉลองปีสกา แต่บารับบัสมีพวกมากกว่า จึงได้รับการปล่อยตัวแทน การนำพระเยซูเจ้าไปเชียน และสวมมงกุฎหนาม เป็นต้น พระเยซูเจ้าทรงถูกทำทารุณ ทำให้บาดเจ็บ เป็นเหยื่อของความทารุณ พระองค์เป็นผู้ที่ได้เป็นภาพลักษณ์ของพระเจ้า แต่ทรงเลือกที่จะรับทรมานเพื่อเรา

บทที่ 8 พระเยซูเจ้าทรงถูกตรึงกางเขนและถูกฝังไว้ในพระคูหา

1. **ข้อคิดเบื้องต้นถ้อยคำและเหตุการณ์ในเรื่องเล่าถึงพระ
 ทรมาน** พระวรสารทุกฉบับเล่าตรงกันในกรอบกว้างๆ แต่แตกต่างกันในการเน้นถึงรายละเอียด กระบวนการเรียนรู้ของพระ
 ศาสนจักรแรกเริ่มกำเนิดขึ้น การสิ้นพระชนม์ของพระเยซูเจ้าบน
 ไม้กางเขนเป็นเหตุการณ์ที่อธิบายไม่ได้ ศิษย์สองคนที่เดินทางไป
 ยังหมู่บ้านเอมมาอูสสะท้อนกระบวนการแสวงหาความเข้าใจ ร่วม
 เดินทาง สนทนา เดินทางพร้อมกับพระเยซูคริสต์เจ้าผู้กลับคืน
 พระชนม์ชีพ จากความมืดสู่ความสว่าง พระคัมภีร์พันธสัญญาเดิม
 ได้กล่าวถึงเหตุการณ์พระทรมาน เหตุการณ์ที่ดูเหมือนไร้ความ
 หมายกลายเป็นเหตุการณ์ช่วยชนะการทำลายและความชั่ว สดุด
 22 อสย 53

2. **พระเยซูเจ้าบนไม้กางเขน** พระดำรัสแรกของพระเยซู
 เจ้าบนไม้กางเขน “พระบิดาเจ้าข้า โปรดอภัยความผิดแก่เขาเถิด
 เพราะเขาไม่รู้ว่ากำลังทำอะไร”

พระเยซูเจ้าทรงถูกเยาะเย้ยจากคนสามกลุ่ม กลุ่มแรกคือ
 ผู้เดินผ่านไปมา “จงช่วยตนเองให้รอดพ้น” ม่านในพระวิหารฉีก
 ขาดจากบนลงล่าง หมายถึงยุคของพระวิหารและการถวายบูชา
 แบบเดิมสิ้นสุดแล้ว พระเจ้าทรงทำลายม่านนั้นและเปิดหนทาง
 ใหม่ในพระเยซูเจ้าผู้ถูกตรึงกางเขน กลุ่มสองคือสมาชิกของสภา
 ซันเฮดริน “จงลงมาจากไม้กางเขนเดี๋ยวนี้แล้วเราจะเชื่อ” กลุ่ม
 สามคือ โจรที่ถูกตรึงกางเขนกับพระองค์ คนหนึ่งร่วมเยาะเย้ย
 พระองค์ อีกคนเข้าใจธรรมล้ำลึกของพระเยซูเจ้าและเชื่อใน
 พระองค์

พระเยซูเจ้าทรงร้องตัดพ้อว่าทรงถูกทอดทิ้ง “ข้าแต่พระเจ้า
 ข้าแต่พระเจ้า ทำไมพระองค์จึงทอดทิ้งข้าพเจ้า” มาจากบทสดุดี
 ที่ 22 มีสองภาค ภาคแรกเป็นเพลงคร่ำครวญของบุคคลหนึ่งที่
 รู้สึกว่า พระเจ้าทรงทอดทิ้งอย่างสิ้นเชิงให้อยู่ในความทุกข์ ภาค

สองความทุกข์เปลี่ยนเป็นความยินดีขอบพระคุณพระเจ้า ความทุกข์จะเป็นประโยชน์สำหรับชนทั้งชาติ พระเยซูเจ้าทำให้บทสวดนี้เป็นอย่างจริง

การจับฉลากแบ่งปันฉลองพระองค์ของพระเยซูเจ้า ตรงกับบทสวด 22:18 และเสื่อยาวไม่มีตะเข็บเป็นอาภรณ์ของมหาสมณะ พระเยซูเจ้าทรงเป็นกษัตริย์และมหาสมณะ เรากระหายสะท้อนบทสวดเรื่องพระทรมาน สดุดี 69:21 “ข้าพเจ้ากระหายน้ำ เขาก็ส่งน้ำองุ่นเปรี้ยวมาให้ดื่ม” มนุษย์ใจแคบตอบสนองความรักไร้ขอบเขตของพระเจ้า

บรรดาสตรีที่เชิงกางเขนพระมารดาของพระเยซูเจ้า บรรดาสตรีที่ซื่อสัตย์ยังคงอยู่ที่เชิงกางเขน พระมารดาของพระเยซูเจ้าก็อยู่ที่นั่นด้วย พระเยซูเจ้าได้ทำกิจการสุดท้าย จัดให้มีการรับเป็นแม่-ลูกกัน พระองค์ไม่ทอดทิ้งให้พระมารดาอยู่ตามลำพัง ให้ศิษย์ที่ใกล้ชิดคอยดูแลต่อไป พระคัมภีร์พูดถึง “สตรี” หมายถึงพระแม่มารีย์และพระศาสนจักรด้วย

พระเยซูเจ้าสิ้นพระชนม์บนไม้กางเขน พระวรสารทั้งสี่เล่าไว้ พระเยซูเจ้าสิ้นพระชนม์ขณะที่ทรงอธิษฐานภาวนาเวลาประมาณบ่ายสามโมง พระวรสารนักบุญยอห์นได้ให้ลำดับเวลาเมื่อพระเยซูเจ้าสิ้นพระชนม์เป็นเวลาเดียวกับที่เขาฆ่าลูกแกะปัสกาในพระวิหาร พระเยซูเจ้าเป็นลูกแกะปัสกาที่แท้จริง “ทหารไม่ได้ทูลบของพระองค์” ลูกแกะปัสกาถูกฆ่ามีกฎไม่ให้กระดูกของลูกแกะถูกหัก (อพย 12:46) พระเยซูเจ้าทรงเป็นลูกแกะไร้มลทินและไม่พิกลพิการ พระวาจาสุดท้ายของพระเยซูเจ้า “สำเร็จบริบูรณ์แล้ว” การถวายองค์เป็นบูชาคือ การถวายองค์และโลก แต่พระเจ้าในฐานะมหาสมณะได้สำเร็จแล้ว (ยน 19:30; 17:19) เลือดและน้ำไหลออกมาหมายถึง ศีลมหาสนิทและศีลล้างบาป การฝังพระศพพระเยซูเจ้า โยเซฟชาวอาริมาเธียสมาชิกจรัลรายคนหนึ่งของสภาชั้นเฮตริณศิษย์ลับๆ คนหนึ่งของพระเยซูเจ้าได้นำพระศพไปฝังในสุสานใหม่ที่ไม่เคยฝังผู้ใดเลย

3. การสิ้นพระชนม์ในฐานะที่เป็นการคืนดีกับพระเจ้า (การชดเชยบาป) และการกอบกู้ พระจิตเจ้าทรงแนะนำพระศาสนจักรแรกเริ่มให้เข้าใจเรื่องไม้กางเขนของพระคริสตเจ้า ไม้กางเขนเป็นคารวกิจแบบใหม่ เป็นการชดเชยบาป เป็นการชำระโลกที่ชั่วร้ายให้บริสุทธิ์ เครื่องบูชาที่พอพระทัยคือ “ข้าพเจ้ามาเพื่อปฏิบัติตามพระประสงค์ของพระองค์” คารวกิจแท้จริงคือ มนุษย์ที่มีชีวิตที่ตอบสนองพระเจ้าได้อย่างสมบูรณ์ เมื่อพระวาจาของพระเจ้าที่บำบัดรักษาและเปลี่ยนแปลงปฏิรูปชีวิตของเขา ศูนย์กลางคารวกิจคริสตชนคือการประกอบพิธีบูชาขอบพระคุณซึ่งเป็นการรื้อฟื้นการมีส่วนร่วมในธรรมล้ำลึกของพระเยซูเจ้า คารวกิจนำมนุษย์แต่ละคน โลกทั้งโลกเข้ามาอยู่ในความรักของพระคริสตเจ้าจนกว่าทุกคนจะได้รวมกันพร้อมกับพระองค์ เป็นของถวาย “ที่พอพระทัยซึ่งพระจิตเจ้าทรงบันดาลความศักดิ์สิทธิ์ให้” (รม 15:16) การเป็นมรดกสักขีเป็นเสมือนคารวกิจและการถวายสักการบูชา “บุตรแห่งมนุษย์มาเพื่อรับใช้ผู้อื่น และมอบชีวิตของตนเป็นสินไถ่เพื่อมนุษย์ทั้งหลาย” (มก 10:45)

บทที่ 9 การกลับคืนพระชนมชีพของพระเยซูเจ้าจากบรรดาผู้ตาย

1. การกลับคืนพระชนมชีพของพระเยซูเจ้าเป็นอะไร
ความเชื่อเรื่องการกลับคืนพระชนมชีพเป็นพื้นฐานความเชื่อของคริสตชน (1 คร 15:14-15) กระบวนการเข้ารับความเชื่อเรื่องการกลับคืนพระชนมชีพก็คล้ายกับเรื่องไม้กางเขน เป็นเหตุการณ์ใหม่ที่เกิดขึ้นโดยไม่มีผู้ใดคาดมาก่อน การอ่านพระคัมภีร์ในแบบใหม่หลังการกลับคืนพระชนมชีพเท่านั้น จึงทำให้บรรดาศิษย์เข้าใจเรื่องไม้กางเขนและการกลับคืนพระชนมชีพของพระเยซูเจ้า การกลับคืนพระชนมชีพของพระเยซูเจ้าเป็นการเข้าสู่ชีวิตใหม่ที่ไม่อยู่ภายใต้กฎแห่งความตายและการเปลี่ยนแปลง สภาพชีวิตใหม่นี้มี

ผลต่อทุกคน และเปิดอนาคตแบบใหม่ไว้สำหรับมนุษยชาติ “พระคริสตเจ้าทรงกลับคืนพระชนมชีพจากบรรดาผู้ตายเป็นผลแรกของบรรดาผู้ล่วงลับไปแล้ว” (1 คร 15:16,20)

2. การเป็นพยานที่ต่างกันสองแบบเรื่องการกลับคืนพระชนมชีพ

ก. **ธรรมประเพณีแบบการประกาศความเชื่อ** สรุปลสาระสำคัญเป็นข้อความสั้นๆ รวมเป็นแก่นเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น เป็นการประกาศความเชื่อที่ทำให้คริสตชนรู้จักกันและแสดงอัตลักษณ์ของตนเฉพาะพระพักตร์พระเจ้าและต่อหน้ามนุษย์ ตัวอย่างเช่น “องค์พระผู้เป็นเจ้าทรงกลับคืนชีพแล้วจริงๆ และทรงสำแดงพระองค์แก่ซีโมน” (ลก 24:34) “ถ้าท่านประกาศด้วยปากว่าพระเยซูทรงเป็นองค์พระผู้เป็นเจ้า และมีความเชื่อในใจว่าพระเจ้าทรงบันดาลให้พระเยซูเจ้าทรงกลับคืนพระชนมชีพจากบรรดาผู้ตาย ท่านก็จะรอดพ้น” (รม 10:9) “ข้าพเจ้ามอบธรรมประเพณีสำคัญที่สุดให้กับท่าน เป็นธรรมประเพณีที่ข้าพเจ้าได้รับมาอีกทอดหนึ่ง คือพระคริสตเจ้าได้สิ้นพระชนม์เพราะบาปของเรา ตามที่มีเขียนไว้ในพระคัมภีร์ และถูกฝังไว้ พระองค์ทรงกลับคืนพระชนมชีพในวันที่สาม” (1 คร 15:3)

การสิ้นพระชนม์ของพระเยซูเจ้า เพราะบาปของเรา เข้ากับพระคัมภีร์บทเพลงบทที่ 4 ของ “ผู้รับใช้ผู้ทนทุกข์ทรมาน” (อิสยา 53) ความตายเป็นการชดเชยบาปทำให้มนุษย์กลับคืนดีกับพระเจ้า กลายเป็นแสงสว่างของนานาชาติ และเปิดทางสู่การกลับคืนพระชนมชีพ

ปัญหาเรื่องพระคูหาว่างเปล่า ในตัวมันเองไม่ได้พิสูจน์ว่าพระเยซูเจ้าทรงกลับคืนพระชนมชีพแล้ว แต่เป็นองค์ประกอบสำคัญของการประกาศยืนยันถึงการกลับคืนพระชนมชีพ

วันที่สามเป็นวันต้นสัปดาห์หรือวันอาทิตย์สำหรับคริสตชน ได้เข้ามาแทนที่การถือวันสัปดาห์โตของชาวยิว เพราะเป็นวันพบพระคูหาว่างเปล่าและพบองค์พระผู้เป็นเจ้าผู้กลับคืนพระชนมชีพ

พยานหมายถึง การเชื่อในองค์พระผู้เป็นเจ้าผู้กลับคืนพระชนมชีพ ผู้ได้ถามเปโตร “ท่านรักเราไหม” และได้มอบหมายให้เปโตรดูแล “เลี้ยงดู” ฝูงแกะของพระชนมชีพเป็นพันธกิจ และพันธกิจนี้กำหนดรูปแบบของพระศาสนจักรที่เพิ่งถือกำเนิดขึ้น

ข. ธรรมเนียมแบบการเล่าเรื่อง การเล่าเรื่องพระคริสตเจ้าทรงแสดงองค์หลังจากทรงกลับคืนชีพสะท้อนธรรมเนียมประเพณีต่างๆ ที่แตกต่างกัน ลูกาเล่าธรรมเนียมที่กรุงเยรูซาเล็มเท่านั้น มัทธีวและยอห์นเล่าพระคริสตเจ้าแสดงองค์ที่กรุงเยรูซาเล็มและในแคว้นกาลิลี มีความแตกต่างในเรื่องเล่าพระเยซูเจ้าทรงปรากฏองค์แก่เปาโลและการแสดงพระองค์ในพระวรสาร

3. บทสรุป-ลักษณะของการกลับคืนพระชนมชีพของพระเยซูเจ้าและความหมายทางประวัติศาสตร์

พระเยซูเจ้าไม่ใช่กลับมามีชีวิตทางชีววิทยาแบบมนุษย์ ไม่ใช่จิตวิญญาณ (ผี) การพบกับพระองค์ไม่ใช่ประสบการณ์เชิงฉาน เป็นเหตุการณ์ทางประวัติศาสตร์แต่ยังพุ่งทะลุก้าวข้ามมิติของประวัติศาสตร์ด้วย

บทสรุป: พระองค์เสด็จสู่สวรรค์ประทับเบื้องขวาพระบิดา พระองค์จะเสด็จมาอีกด้วยพระสิริรุ่งโรจน์

พระวรสารนักบุญลูกาบทสุดท้ายเล่าว่า พระเยซูเจ้าทรงรวบรวมบรรดาศิษย์มาอยู่ร่วมกับพระองค์ “พระองค์ทรงนำบรรดาศิษย์ออกไปใกล้หมู่บ้านเบธานี ทรงยกพระหัตถ์ขึ้นอวยพระพร และขณะที่ทรงอวยพระพรอยู่นั้น พระองค์ทรงแยกไปจากเขา และทรงถูกนำขึ้นสู่สวรรค์ บรรดาศิษย์กราบนมัสการพระองค์ แล้วกลับไปยังกรุงเยรูซาเล็มด้วยความยินดียิ่ง เขาอยู่ใน

พระวิหารตลอดเวลา ถวายพระพรแด่พระเจ้า” (ลก 24:50-53) บรรดาศิษย์มีความยินดีเป็นอย่างยิ่งมิใช่เพราะการจากไปของพระเยซูเจ้า แต่บรรดาศิษย์มั่นใจว่า “เราอยู่กับท่านทุกวันตลอดไป ตราบจนสิ้นพิภพ” (มธ 28:20) พระเยซูเจ้าทรงประทับอยู่กับเรา ในรูปแบบใหม่และทรงพลัง นักบุญเบอร์นาร์ดแห่งแคลโวส์กล่าวว่า “เราได้รู้ถึงการเสด็จมา 3 ครั้งขององค์พระผู้เป็นเจ้า การเสด็จมาครั้งแรกมีร่างกายในความอ่อนแอ **ครั้งสุดท้ายจะเสด็จมาในพระสิริรุ่งโรจน์และความยิ่งใหญ่** **ครั้งที่สอง**เป็นการเสด็จมา ระหว่างกลางในพระจิตเจ้าและพระอานุภาพ ในรูปแบบต่างๆ ในศีลมหาสนิท ในพระวาจา ในเพื่อนพี่น้อง ในผู้นำพระศาสนจักร ในท่ามกลางผู้รวมกันในนามของพระองค์ ในจิตใจของเรา ในชีวิตของนักบุญฟรังซิสและโดมินิก นักบุญเทเรซาแห่งอาวิลลา ยอห์นแห่งไม้กางเขน อิกญาซีโอแห่งโลโยลา ฟรังซิสเซเวียร์ และบุคคลต่างๆ ที่ทำให้พระคริสตเจ้าเปลี่ยนแปลงชีวิตมนุษย์และประวัติศาสตร์ เราต้องตื่นเฝ้าคือ เปิดหาความดี ความจริง เปิดหาพระเจ้า ใช้พลังชีวิตของเราอย่างถูกต้องตามสัญญาณของความเชื่อ พระองค์ยังมาหาเราเพื่อยกเราขึ้นเหนือตัวเราเอง และเพื่อทรงยกโลกขึ้นหาพระเจ้า พระองค์ทรงยกพระหัตถ์อวยพระพรเหนือเรา นี่คือเหตุผลแห่งความยินดีของคริสตชน

หนังสือเล่มนี้เป็นหนังสือดีมีคุณค่าน่าอ่าน ได้นำเสนอข่าวดีสำหรับคริสตชนและผู้แสวงหาความจริงในโลกปัจจุบัน และการแปลเป็นภาษาไทยทำได้ยอดเยี่ยม

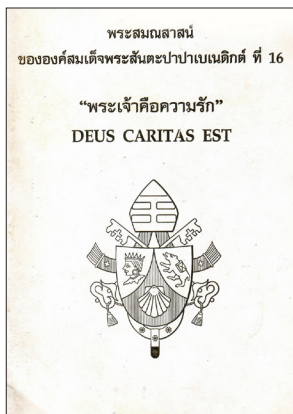
[แนะนำหนังสือ]

พระสมณสาสน์

“พระเจ้าคือความรัก”

(Deus Caritas Est : God is Love)

บาทหลวง ผศ.สมชัย พิทยาพงศ์พร

ชื่อหนังสือ	“พระเจ้าคือความรัก” (Deus Caritas Est : God is Love)
ผู้เขียน	สมเด็จพระสันตะปาปาเบเนดิกต์ ที่ 16
ผู้แปล	ว.ประทีป
ผู้จัดพิมพ์	สื่อมวลชนคาทอลิกประเทศไทย
พิมพ์ครั้งแรก	มีนาคม 2006/2549
จำนวนหน้า	62 หน้า

พระสมณสาสน์ฉบับแรกของสมเด็จพระสันตะปาปาเบเนดิกต์ ที่ 16 ออกเมื่อวันที่ 25 ธันวาคม ค.ศ. 2005 “พระสมณสาสน์” (Encyclical) คือสารหรือจดหมายที่เขียนเพื่อสอนเพื่อเป็นการอภิบาลอย่างเป็นทางการของสมเด็จพระสันตะปาปาถึงคริสตชนทุกคน และรวมทั้งมนุษย์ทุกคนที่มีน้ำใจดี สมเด็จพระสันตะปาปา กิตติคุณเบเนดิกต์ ที่ 16 ได้ออกพระสมณสาสน์ “พระเจ้าคือความรัก” (Deus Caritas Est) (2005) “รอดพ้นด้วยความหวัง (Spe Salvi) (2007) ความรักในความจริง (Caritas in Veritate)

(2009) และ “ประตูแห่งความเชื่อ” (Porta Fidei) (2011) ในโอกาสประกาศปีแห่งความเชื่อ และพระสมณสาสน์ฉบับสุดท้ายร่วมกับสมเด็จพระสันตะปาปาฟรังซิสคือ พระสมณสาสน์ “แสงสว่างแห่งความเชื่อ” (Lumen Fidei) (2013) นี้จึงทำให้พระสมณสาสน์ของสมเด็จพระสันตะปาปาเบเนดิกต์ได้สำเร็จครบสมบูรณ์ พระสมณสาสน์ “พระเจ้าคือความรัก”(Deus Caritas Est) (2005) เนื้อหาของพระสมณสาสน์ฉบับนี้แบ่งออกเป็น คำนำ ภาคหนึ่ง ภาคสอง และสรุป

คำนำ

กล่าวถึงจุดประสงค์ของพระสมณสาสน์ซึ่งเป็นแนวทางของพันธกิจในสมณสมัยของพระองค์ด้วย คือการฟื้นฟูความเชื่อคริสตชน และทำให้คริสตชนมีความเชื่อที่มีชีวิต เพื่อร่วมกันสืบสานพันธกิจของพระคริสตเจ้าคือ การช่วยมนุษย์ให้รอดพ้น และการเสริมสร้างความ เป็นหนึ่งเดียวในโลก ความเชื่อที่เป็นแก่นแท้ของคริสตชน คือความเชื่อในความรักของพระเจ้า นักบุญยอห์นได้กล่าวสรุปว่า “เรารู้และเชื่อในความรักที่พระเจ้าทรงมีต่อเรา พระเจ้าทรงเป็นความรัก ผู้ใดดำรงอยู่ในความรัก ย่อมดำรงอยู่ในพระเจ้า และพระเจ้าดำรงอยู่ในเขา” (1 ยน 4:16)

การเลือกหัวข้อ พระสมณสาสน์กล่าวว่า “ในโลกของเราที่พระนามของพระเจ้าบางครั้งถูกนำเอาไปเชื่อมโยงเข้ากับ การแก้แค้น ความเกลียดชัง และการใช้ความรุนแรง สาสน์นี้ถือว่าเหมาะสมแก่กาลเวลาและมีความสำคัญยิ่ง ที่จะกล่าวถึงความรักที่พระเจ้าประทานแก่เราอย่างท่วมท้น” ผู้นำด้านชีวิตจิตท่านหนึ่งกล่าวว่า “ในโลกสมัยปัจจุบันในสหัสวรรษใหม่นี้ ชาวดีที่พระเยซูเจ้าต้องการประกาศให้มนุษย์รู้มากที่สุดคือ “พระเจ้าทรงเป็นความรัก” “พระเจ้าทรงรักโลกอย่างมาก จึงประทานพระบุตรเพียงพระองค์เดียวของพระองค์ เพื่อทุกคนที่มีความเชื่อในพระ

บุตรจะไม่พินาศ แต่จะมีชีวิตนิรันดร” (ยน 3:16) ความรักแท้จึงเป็นแก่นของความเชื่อของคริสตชนและของพระศาสนจักร คริสตชนทุกคนจึงต้องแบ่งปันความรักนี้กับผู้อื่น

ภาคหนึ่ง: เอกภาพของความรักในการสร้างและในประวัติศาสตร์ ความรอดพ้น

กล่าวถึงความเชื่อมโยงของความรักของมนุษย์และความรักที่พระเจ้าประทานให้มนุษย์อย่างเร้นลับและให้เปล่า ความรักมีความหมาย เช่น ความรักต่อพระเจ้า ต่อประเทศชาติ ต่อเพื่อนบ้าน ต่ออาชีพ ระหว่างเพื่อน ระหว่างพ่อแม่กับลูก ระหว่างสมาชิกในครอบครัว ระหว่างชายและหญิง เป็นต้น ความรักแม้มีความแตกต่างกัน แต่ก็มีความสัมพันธ์เป็นหนึ่งเดียวกัน เช่น ความรักระหว่างชายและหญิง (eros) เป็นของขวัญแห่งความรักระหว่างชายและหญิง ที่มาจากแหล่งเดียวกันคือ ความดีของพระเจ้าพระเจ้าผู้สร้าง ความรักระหว่างชายและหญิงสามารถพัฒนาจัดระเบียบ ทำให้บริสุทธิ์ ลดละความเห็นแก่ตัว เปลี่ยนแปลงสู่ความรักแท้ (agape) ที่ไม่เห็นแก่ตัว แต่แสวงหาความดีของผู้อื่น เปิดตนเองสู่สังคม พระศาสนจักรและโลก มนุษย์มีกายจิตใจและจิตวิญญาณ จึงต้องพัฒนาในทุกมิติอย่างมีบูรณาการ

ความเชื่อใหม่จากพระคัมภีร์ พระคัมภีร์ได้เผยให้เห็นถึงภาพลักษณ์ใหม่ของพระเจ้า มีพระเจ้าแต่พระองค์เดียว ผู้ทรงเป็นต้นกำเนิดของสรรพสิ่ง สิ่งสร้างทั้งหมดเป็นผลแห่งพระประสงค์และความรักของพระเจ้า ผลของความรักของพระเจ้านี้เป็นพลังขับเคลื่อนโลก มนุษย์มีความสุขแท้จริงเมื่อได้พบพระเจ้า “เมื่ออยู่กับพระองค์ ข้าพเจ้าไม่ปรารถนาสิ่งใดบนแผ่นดิน... ความดีของข้าพเจ้าคือ การอยู่ใกล้พระองค์” (สดด 73,25,28) “ผู้ที่สนิทสัมพันธ์กับองค์พระผู้เป็นเจ้า ก็เป็นจิตใจเดียวกับพระองค์” (1 คร 6:17) พระเยซูคริสตเจ้าทรงเป็นองค์ความรัก

ของพระเจ้าที่บังเกิดเป็นมนุษย์ พระองค์แสดงถึงพระเมตตาการุณาของพระเจ้า พระเจ้าทรงรักมนุษย์ก่อนโดยตรัสเรื่องอุปมา เรื่องแกะที่พลัดหลง เรื่องเงินเหรียญที่หายไป เรื่องลูกจ้างผลาญ ชีวิตและพันธกิจของพระองค์โดยเฉพาะการสิ้นพระชนม์บนไม้กางเขน เป็นการแสดงความรัก และการช่วยมนุษย์ให้รอดพ้น พระเยซูเจ้าทรงมอบพระองค์เองเป็นบูชาโดยการตั้งศีลมหาสนิท ซึ่งทำให้เราเป็นหนึ่งเดียวกับพระเจ้าและกับพี่น้องคริสตชน พระเยซูเจ้าทรงเรียกร้องให้ทุกคนมีความรักต่อเพื่อนพี่น้องทุกคน ดังในอุปมาเรื่องเศรษฐีกับลาซารัส (ลก 16:19-31) เรื่องชาวสะมาเรียผู้ใจดี (ลก 10:29-37) และเรื่องการพิพากษาครั้งสุดท้าย (มธ 25:31-46) ความรักต่อเพื่อนมนุษย์นำไปสู่ความรักต่อพระเจ้า (1 ยน 4:20) ความรักมิใช่เป็นแค่ความรู้สึก แต่เป็นการปฏิบัติตามพระประสงค์ของพระเจ้า รักผู้อื่น รักทุกคน ด้วยมุมมองของพระเยซูเจ้าที่รักทุกคน แม้คนที่เราไม่ชอบ

ภาคสอง: การปฏิบัติความรักของพระศาสนจักรในฐานะที่เป็น “ชุมชนแห่งความรัก”

สมณสาสน์จะเป็นรูปธรรมมากขึ้น กล่าวถึงการปฏิบัติความรักของพระศาสนจักรเพื่อนมนุษย์ พระศาสนจักรตั้งแต่สมัยแรกเริ่มมีพันธกิจสามประการคือ การประกาศพระวาจา (kerygma) การโปรดศีลศักดิ์สิทธิ์ (leitourgia) และการประกอบกิจการเมตตา (diakonia) หน้าที่ทั้งสามสัมพันธ์กันและมาจากธรรมชาติของพระศาสนจักร พระศาสนจักรคือครอบครัวของพระเจ้าในโลก เมื่อมีสมาชิกที่ตกทุกข์ได้เดือดร้อน พระศาสนจักรต้องช่วยเหลือกัน อย่างเต็มที่ “ตราบใดที่มีโอกาส จงทำความดีแก่ทุกคน โดยเฉพาะแก่พี่น้องผู้ร่วมความเชื่อของเรา” (กท 6:10)

งานด้านเมตตาทากิจต่างๆ ของพระศาสนจักรต้องแสดงออกถึงความรักของพระตรีเอกภาพ มิใช่ทำเพราะเหตุผลทางการเมืองหรืออุดมการณ์ทางโลก การส่งเสริมความยุติธรรมและงานด้านเมตตาทากิจมีความสัมพันธ์กัน การจัดระเบียบสังคมให้เกิดความชอบธรรมเป็นหน้าที่ของฝ่ายการเมือง พระศาสนจักรเสริมสร้างความยุติธรรมอาศัยการปฏิบัติตามคำสอนด้านสังคมของพระศาสนจักร และส่งเสริมฆราวาสให้มีบทบาทรับใช้สังคม องค์กรด้านเมตตาทากิจของพระศาสนจักรต้องทำงานเป็นพยานถึงความเชื่อทำงานอย่างมีประสิทธิภาพ และไม่ทำงานมุ่งหมายเพื่อการเปลี่ยนศาสนา (proselytism) แต่เป็นพยานถึงความรักของพระเจ้า (1 ยน 4:8) การทำงานเมตตาทากิจจะต้องมีการภาวนาร่วมด้วยเสมอ

สรุป

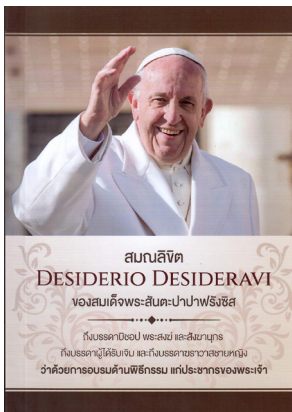
บรรดานักบุญเป็นแบบฉบับในการปฏิบัติเมตตาทากิจ โดยเฉพาะพระนางมารีย์ พระมารดาของพระเยซูคริสตเจ้า ผู้สมัครใจมอบตนเองเป็นผู้รับใช้ของพระเจ้า และมีส่วนร่วมในแผนการการช่วยมนุษย์ให้รอดพ้น

[แนะนำหนังสือ]

สมณลิขิต DESIDERIO DESIDERAVI

ของพระสันตะปาปาฟรังซิส ว่าด้วยการอบรม
ด้านพิธีกรรมแก่ประชากรของพระเจ้า

บาทหลวง เชษฐา ไชยเดช

สมณลิขิต (Apostolic Letter) DESIDERIO DESIDERAVI ของพระสันตะปาปาฟรังซิส ว่าด้วยการอบรมด้านพิธีกรรมแก่ประชากรของพระเจ้า (วันที่ 29 มิถุนายน 2022) ฉบับแปลภาษาไทยโดยคุณพ่อทศไนย์ คมกฤส เซอร์มารีย์หลุยส์ พรฤกษ์งาม ชิสเตอร์นงลักษณ์ นันทวานิช จำนวน 65 ข้อ 48 หน้า ราคา 50 บาท จัดพิมพ์โดยคณะกรรมการคาทอลิกเพื่อพิธีกรรม และสื่อมวลชนคาทอลิกประเทศไทย ในสภาพระสังฆราชคาทอลิกแห่งประเทศไทย

โครงสร้างเนื้อหาของสมณลิขิตฉบับนี้แบ่งได้ ดังนี้

- บทนำ (ข้อ 1)
- พิธีกรรม “วันนี้” ของเรื่องราวแห่งความรอด (ข้อ 2-9)
- พิธีกรรม สถานที่ของการพบปะกับพระคริสตเจ้า (ข้อ 10-13)
- พระศาสนจักร ศีลศักดิ์สิทธิ์แห่งพระกายของพระคริสต์ (ข้อ 14-15)
- ความหมายทางเทววิทยาของพิธีกรรม (ข้อ 16)

บาทหลวงศักดิ์ศรีสังฆมณฑลกรุงเทพฯ, อาจารย์ประจำสาขาวิชาคริสตศาสนศึกษา คณะศาสนศาสตร์ วิทยาลัยแสงธรรม

- พิธีกรรม ยาด้านพิษความเป็นโลกียะฝ้ายจิต (ข้อ 17-20)
- การค้นพบใหม่ทุกวัน ซึ่งความงามแห่งความจริงของการประกอบพิธีแบบคริสตชน (ข้อ 21-23)
- ความพิศวงใจต่อหน้าธรรมล้ำลึกปีสกา: ส่วนสำคัญของพิธีกรรม (ข้อ 24-26)
- ความจำเป็นของการอบรมด้านพิธีกรรมที่จริงจังและที่จำเป็นต่อชีวิต (ข้อ 27-47)
- Ars celebrandi ศิลปะการประกอบพิธี (ข้อ 48-60)
- สรุป (ข้อ 61-65)

ในสมณลิขิตว่าด้วยการอบรมด้านพิธีกรรมแก่ประชากรของพระเจ้าของพระสันตะปาปาฟรังซิสฉบับนี้ พระองค์ต้องการให้คริสตชนเข้าใจถึงความหมายที่แท้จริงของการอบรมด้านพิธีกรรมว่า ก่อนอื่นการอบรมนี้ไม่ได้มีรากฐานอยู่ที่การกระทำของเรา แต่เหนือสิ่งอื่นใดการอบรมด้านพิธีกรรมมีรากฐานอยู่ในสิ่งที่พระเยซูคริสต์เจ้าได้ทรงกระทำและกำลังทรงกระทำเพื่อเรา ชื่อของสมณลิขิตนี้ซึ่งนำมาจากพระวรสารของนักบุญลูกา “เราปรารถนาอย่างยิ่งที่จะกินปีสกาครั้งนี้ร่วมกับท่านก่อนจะรับทรมาน” (ลก 22:15) จึงสื่อถึงสิ่งที่พระสันตะปาปาฟรังซิสต้องการจะสอนเราเกี่ยวกับความหมายของการอบรมด้านพิธีกรรมได้อย่างดีเยี่ยม จากข้อความในพระวรสารตอนนี้จะเห็นได้ว่า พระเยซูเจ้าทรงเป็นผู้ริเริ่ม เป็นผู้ทรงปรารถนา ไม่ใช่ความปรารถนาของเรา **พระองค์ทรงปรารถนาอย่างยิ่งที่จะกินปีสกาครั้งนี้กับบรรดาศิษย์ของพระองค์** ซึ่งถ้าเราขยายความนี้ออกไปนั่นก็คือพระองค์ทรงปรารถนาอย่างยิ่งที่จะกินปีสกากับมนุษย์ทุกคนทุกยุคทุกสมัย จึงสรุปได้ว่า ในพิธีกรรมพระเจ้าทรงเป็นต้นกำเนิดและผู้ริเริ่ม ไม่ใช่เรามนุษย์ ดังนั้น ถ้าเราพลาดจากความจริงพื้นฐานนี้ เราจะเข้าใจพิธีกรรมผิดพลาด

“เราปรารถนาอย่างยิ่งจะกินปีศาจครั้งนี้ร่วมกับท่านก่อน จะรับทราบ” (ลก 22:15) ถ้อยคำของพระเยซูที่ใช้เริ่มต้นการเล่าเรื่องอาหารค่ำมื้อสุดท้ายนี้ เป็นเสมือนช่องทางที่ทำให้เราได้รับโอกาสอันน่าอัศจรรย์ เพื่อหยั่งรู้ถึงความรักอันลึกซึ้งที่พระบุคคลในพระตรีเอกภาพทรงมีต่อเรา (DD ข้อ 2)

พระสันตะปาปาทรงเน้นว่าสิ่งสำคัญที่สุดในการอบรมด้านพิธีกรรม คือประสบการณ์การพบกับพระเจ้าจากการร่วมพิธีกรรมของเรา พระองค์ทรงสอนว่า “จากเท่าที่เราได้กล่าวถึงธรรมชาติของพิธีกรรม เห็นได้ชัดว่าความรู้เรื่องธรรมล้ำลึกของพระคริสตเจ้า ซึ่งเป็นประเด็นชี้ขาดสำหรับชีวิตของเรา ไม่ได้อยู่ที่การซึมซับความคิดหนึ่งด้วยสติปัญญา แต่อยู่ในการถูกดึงเข้าไปพัวพันด้วยชีวิตกับพระบุคคลของพระองค์ ในความหมายดังกล่าวพิธีกรรมจึงไม่ใช่แค่เพียงเกี่ยวกับ “ความรู้” เท่านั้น และวัตถุประสงค์อันดับแรกของพิธีกรรมก็ไม่ใช่การอบรมสั่งสอน (ทั้งที่มีคุณค่ายิ่งใหญ่ในเชิงการอบรมสั่งสอน) แต่เป็นการสรรเสริญการโมทนาคุณ สำหรับปีศาจขององค์พระบุตร ซึ่งเป็นที่มาของพลังความรอดที่มาถึงชีวิตของเรา การประกอบพิธีเกี่ยวข้องกับความเป็นจริงของการเป็นผู้อ่อนน้อมของเราต่อการกระทำของพระจิตเจ้า ผู้ทรงทำงานในพิธีกรรมตราบจนกว่าพระคริสตเจ้าจะปรากฏอยู่ในตัวเรา (เทียบ กท 4:19)” **พระองค์ทรงย้ำถึงวัตถุประสงค์ของการอบรมพิธีกรรมว่า “ความไพบูลย์ของการอบรม (พิธีกรรม) ของเราอยู่ที่การละม้ายคล้ายกับพระคริสตเจ้า ซึ่งไม่ใช่เรื่องของกระบวนการทางความคิดที่เป็นนามธรรม แต่เป็นการกลายเป็นพระองค์”** และพระองค์ทรงกล่าวถึงงานของพระพระจิตเจ้าในเรื่องนี้ว่า “คือการสร้างพระวรกายของพระคริสตเจ้าตลอดมาและเพียงเท่านั้น ทรงทำเช่นนี้กับปงแห่งศีลมหาสนิท ทรงทำเช่นนี้กับผู้ที่ได้รับศีลล้างบาปทุกคนที่ถูกเรียกให้กลับกลายเป็นสิ่งที่เขาได้รับเป็นของขวัญในศีลล้างบาปอื่นๆ

ขึ้นเสมอกล่าวคือเป็นอวัยวะของพระวรกายของพระคริสตเจ้า พระสันตะปาปาเลโอผู้ยิ่งใหญ่ เขียนว่า “การเข้าร่วมของเรากับพระกายและพระโลหิตของพระคริสตเจ้า มิได้มุ่งให้เป็นอื่นใดนอกจากที่จะทำให้เรากลายเป็นสิ่งที่เรากิน” (เทียบ DD ข้อ 41)

พิธีกรรมประกันโอกาสแห่งการพบปะกับพระเจ้าแก่เรา
การระลึกถึงอาหารค่ำมื้อสุดท้ายในพิธีมิสซา โดยอาศัยพระพรหทานของพระเจ้า คือการอยู่ด้วยจริงๆ ที่อาหารค่ำมือนั้น ฟังพระสุรเสียงของพระองค์ รับประทานพระกายและดื่มพระโลหิตของพระองค์ เราพบพระองค์ในพิธีบูชาขอบพระคุณและในศีลศักดิ์สิทธิ์ทุกประการ เราได้รับประกันโอกาสที่จะได้พบปะกับองค์พระเยซู และได้รับพลังแห่งปีศาจของพระองค์ พลังที่ช่วยให้รอดโดยการถวายบูชาของพระเยซู ทุกพระวาจา ทุกการกระทำของพระองค์ สายพระเนตร ความรู้สึก ล้วนมาถึงเราในการประกอบพิธีกรรมต่างๆ

พระสันตะปาปาฟรังซิสทรงเน้นย้ำถึงความสำคัญของ
ธรรมล้ำลึกปีศาจซึ่งเป็นศูนย์กลางของพิธีกรรมในสมณลิขิตฉบับ
นี้หลายครั้ง พระองค์ทรงสอนว่า “พิธีกรรมถวายพระเกียรติแด่พระเจ้า ไม่ใช่เพราะเราสามารถเพิ่มบางสิ่งบางอย่างให้กับความงามของแสงสว่างที่ไม่อาจเข้าถึงได้ ซึ่งพระองค์ทรงพำนักอยู่ (เทียบ 1ทธ 6:16) หรือเพิ่มความสมบูรณ์แบบของบทเพลงแห่งทูตสวรรค์ที่ดังก้องขั้วนิรันดรในสรวงสวรรค์ พิธีกรรมถวายพระเกียรติแด่พระเจ้า เพราะช่วยเราที่อยู่บนโลกนี้ ให้ได้เห็นพระเจ้าในการเฉลิมฉลองธรรมล้ำลึก และในการเห็นพระองค์ เราก็รับเอาชีวิตจากปีศาจของพระองค์ เราซึ่งตายไปแล้วเพราะความผิดบาป อาศัยพระพรหทานเรากลับได้มีชีวิตอีกครั้งกับพระคริสต์ (เทียบ อฟ 2:5)” (DD ข้อ 53)

พระองค์ยังเห็นว่าต่อหน้าธรรมล้ำลึกปีศาจในการประกอบพิธีกรรม และการอบรมด้านพิธีกรรมจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องมีท่าทีแห่งความสุภาพอ่อนตนของผู้น้อย พระองค์ทรงกล่าวถึงท่าทีนี้ในสมณลิขิตนี้ถึง 5 ครั้ง เช่น พระองค์ทรงสอนว่า “สำหรับบรรดาศาสนบริกร และสำหรับผู้ที่ได้รับศีลล้างบาปแล้วทุกคน การอบรมด้านพิธีกรรมในความหมายแรกนี้ ไม่ใช่สิ่งที่สามารถคิดที่จะแสวงหาเพียงครั้งเดียวสำหรับตลอดไป เหตุว่าของประทานแห่งธรรมล้ำลึกที่เฉลิมฉลองนั้น อยู่เหนือความสามารถรู้ของเรา หน้าที่นี้แน่นอนว่าจะต้องคงอยู่ควบคู่ไปกับการอบรมต่อเนื่องของแต่ละคน ด้วยความสุภาพอ่อนตนของผู้น้อย ซึ่งเป็นท่าทีที่เปิดออกสู่ความพิศวงใจ” (DD ข้อ 38)

เมื่อกล่าวถึงความงามในพิธีกรรม พระสันตะปาปาทรงสอนเราถึงศิลปะการประกอบพิธี (Ars celebrandi) พระองค์ทรงสอนว่า “การค้นพบความงามของพิธีกรรมอีกอย่างต่อเนื่อง ไม่ใช่การแสวงหาสุนทรียะทางจารีตพิธี ซึ่งพึงใจอยู่กับการรักษารูปแบบภายนอกของพิธีการ หรือสุขใจในการถือปฏิบัติข้อแนะนำด้วยอักษรแดง (rubric) ในหนังสือจารีตอย่างละเอียดถี่ถ้วน”แน่นอนว่า พระองค์ไม่ได้ทรงต้องการที่จะบอกว่าสุนทรียะทางจารีตพิธีหรือการปฏิบัติตามกฎเกณฑ์ของพิธีกรรมไม่สำคัญ ทั้งสองสิ่งนี้ก็สำคัญ แต่มีความงามของพิธีกรรมที่สำคัญที่สุด และเราต้องให้ความสำคัญเป็นลำดับแรก คือการพบปะกับพระเยซูเจ้าในธรรมล้ำลึกปีศาจของพระองค์ในพิธีกรรมที่เราเฉลิมฉลอง “ในพิธีบูชาขอบพระคุณและในทุกศีลศักดิ์สิทธิ์ เราได้รับประกันโอกาสที่จะได้พบปะกับองค์พระเยซู และได้รับพลังแห่งปีศาจของพระองค์” (DD ข้อ 51) พระองค์ทรงกล่าวถึงความงามในพิธีกรรมเช่นนี้ว่าเป็น “ความงามแห่งความจริง” เป็น “ความงามอันทรงพลัง”

พระองค์ทรงสอนต่อไปว่า**ความพิศวงใจ (amazement)** เป็นส่วนสำคัญของการประกอบพิธีกรรม เนื่องจากเป็นท่าทีของผู้ที่รู้ว่า กำลังอยู่ต่อหน้าความพิเศษเฉพาะตัวของอากัปกริยาเชิงสัญลักษณ์ เป็นความอัศจรรย์ใจของผู้ที่กำลังสัมผัสพลังแห่งสัญลักษณ์ในพิธีกรรม ซึ่งไม่ได้สื่อถึงสิ่งที่จับต้องไม่ได้ แต่แสดงถึงสิ่งที่สัญลักษณ์ในพิธีกรรมโอบอุ้มเอาไว้ออกมาอย่างเป็นรูปธรรม

บ่อยครั้งในสมณลิขิตฉบับนี้ที่พระสันตะปาปาฟรังซิสทรงใช้คำว่า **“แผ่นปังที่ถูกบีบ”** ในความหมายถึงศีลมหาสนิท คำว่า **“พิธีบิขนมปัง”** เป็นคำที่ใช้เรียกพิธีบูชาขอบพระคุณของพระศาสนจักรตั้งแต่ยุคของอัครสาวก (กจ 2:42) คำว่า **“แผ่นปังที่ถูกบีบ”** ในพิธีบิขนมปังเป็นคำที่มีความหมายอย่างมาก การบิขนมปังหมายถึงการแบ่งปันพระกายของพระเยซูเจ้า ในภาคปฏิบัติพระสันตะปาปาจึงเน้นว่า **“การประกอบพิธีเฉลิมฉลองในวันอาทิตย์ เสนอให้ชุมชนคริสตชนมีโอกาสดำเนินการอบรมตนจากพิธีบูชาขอบพระคุณ อาทิตย์แล้วอาทิตย์เล่า พระวาจาของพระเจ้าผู้ทรงฟื้นคืนพระชนม์ชีพ ฉายแสงมายังการดำรงอยู่ของเรา โดยต้องการกระทำให้บรรลุในตัวเรา ซึ่งจุดประสงค์ที่พระเจ้าทรงส่งมา (เทียบ อสย 55:10-11) อาทิตย์แล้วอาทิตย์เล่า การเข้าสนิทสัมพันธ์กับพระกายและพระโลหิตของพระคริสตเจ้า ประสงค์ทำชีวิตของเรา ให้กลับเป็นยัญบูชาอันเป็นที่พอพระทัยพระบิดา ในความสนิทสัมพันธ์ฉันท์พี่น้องที่แบ่งปัน ต้อนรับและรับใช้กัน อาทิตย์แล้วอาทิตย์เล่า พลังของปังที่ถูกบีบออกค้อยคำจุนเราในการประกาศพระวรสาร ซึ่งเป็นสิ่งที่แสดงให้เห็นถึงความแท้จริงของการเฉลิมฉลองของเรา”** (DD ข้อ 65)

ในพระสมณลิขิตฉบับนี้ซึ่งทรงเขียนสืบเนื่องจากเอกสาร Traditionis custodes พระสันตะปาปาทรงต้องการส่งเสริมเอกภาพของพิธีกรรมตามจารีตโรมันของเรา ทรงสอนว่า “เราได้รับเรียกอย่างไม่หยุดหย่อนให้ค้นพบอีกครั้ง ถึงความมั่งคั่งของหลักการทั่วไปที่ปรากฏอยู่ในมาตราแรกๆ ของสังฆธรรมนูญว่าด้วยพิธีกรรม (Sacrosanctum Concilium) โดยเข้าใจถึงความผูกพันอันแน่นแฟ้น ระหว่างสังฆธรรมนูญสังคายนาฉบับแรกนี้กับฉบับอื่นๆ ทุกฉบับ ด้วยเหตุนี้ เราจึงไม่สามารถย้อนกลับไปยังรูปแบบจารีตพิธีเหล่านั้นที่บรรดาพระสังฆราชผู้เข้าร่วมทำสังคายนา พร้อมกับเปโตรและภายใต้อำนาจของเปโตร (cum Petro e sub Petro) ได้เห็นความจำเป็นให้ปรับปรุงเสียใหม่ โดยได้ให้การรับรองภายใต้การนำขององค์พระจิตเจ้าและตามมโนสำนึกของพวกท่านในฐานะผู้อภิบาล ซึ่งหลักการต่างๆ ที่ทำให้เกิดการปฏิรูปขึ้น นักบุญพระสันตะปาปา เปาโล ที่ 6 และ ยอห์น ปอล ที่ 2 โดยการอนุมัติหนังสือจารีตพิธีกรรมที่ปรับปรุงใหม่ตามกฤษฎีกา Sacrosancti Oecumenici Concilii Vaticani II พวกท่านได้รับประกันความซื่อสัตย์ของการปฏิรูปต่อสภาสังคายนา ด้วยเหตุผลนี้ ข้าพเจ้าจึงได้เขียนเอกสาร Traditionis Custodes ขึ้น เพื่อพระศาสนจักรจะสามารถยกถวายเป็นคำภาวนาอันหนึ่งอันเดียวกันเท่านั้น ในหลากหลายภาษาที่สามารถแสดงถึงเอกภาพของตน เอกภาพนี้แหละ ดังที่ข้าพเจ้าได้เขียนไว้แล้ว ข้าพเจ้าตั้งใจที่จะสถาปนาขึ้นใหม่ในทั่วทั้งศาสนจักรแห่งจารีตโรมัน” (DD ข้อ 61)

พระสันตะปาปาทรงเน้นย้ำถึงความจำเป็นต้องมีการอบรมด้านพิธีกรรมที่จริงจังและที่จำเป็นต่อชีวิต ทรงขอรับรองต่อบรรดาพระสังฆราช บรรดาพระสงฆ์และสังฆานุกร บรรดาผู้ให้การอบรมในสามเณรลัย คณาจารย์ภาควิชาเทววิทยาและในโรงเรียนเทววิทยา บรรดาครูคำสอนทั้งชายและหญิงทุกคน ให้ช่วยเหลือบรรดาคริสตชนให้มาตัดดวงจากแหล่งซึ่งเป็นบ่อเกิดแห่งแรกของชีวิตจิตคริสตชนเสมอจากพิธีกรรม โดยประสบการณ์การพบกับพระเจ้าในการร่วมพิธีกรรม และการอบรมสั่งสอนให้ความรู้พิธีกรรม

พระองค์ทรงต้องการให้สมณลิขิตนี้ ช่วยเราจุดประกายความพิศวงใจต่อความมั่งคั่งแห่งความจริงของการประกอบพิธีแบบคริสตชนขึ้นใหม่ ช่วยเตือนถึงความจำเป็นต้องมีการอบรมด้านพิธีกรรมที่แท้จริง และเพื่อให้ตระหนักถึงความสำคัญของศิลปะการประกอบพิธี ซึ่งมีไว้เพื่อการรับใช้ความจริงแห่งธรรมล้ำลึกปัสกา และการมีส่วนร่วมของผู้ที่รับศีลล้างบาปแล้วทุกคน แต่ละคนตามความจำเป็นเฉพาะของกระแสเรียกของตน

ความมั่งคั่งทั้งหมดนี้ไม่ได้อยู่ห่างไกลไปจากเราเลย ที่จริงแล้วมันอยู่ในวัดของเรา ในงานฉลองต่างๆ ของเราคริสตชน ในความเป็นศูนย์กลางของวันอาทิตย์ ในพลังของศีลศักดิ์สิทธิ์ที่เราเฉลิมฉลอง ชีวิตคริสตชนคือการเดินทางต่อเนื่องของการเติบโต เราจึงได้รับเรียกให้ยอมรับการอบรมด้วยความยินดีและในความสัมพันธ์กัน พระสันตะปาปาทรงชวนเชิญคริสตชนทุกคนร่วมกันค้นหาให้พบอีกครั้ง ถึงความหมายของปีพิธีกรรม และของวันอาทิตย์ซึ่งเป็นวันพระเจ้า

ที่สุด พระองค์ทรงเชิญชวนคริสตชนทุกคน “ให้พร้อมใจกันรับฟังว่า พระจิตเจ้าทรงตรัสอะไรแก่พระศาสนจักร ให้เราปกป้องรักษาความสนิทสัมพันธ์กันเอาไว้ ให้เรายังคงพิศวงใจต่อไปในความมั่งคั่งของพิธีกรรม ปัสกาได้ถูกมอบให้แก่เราแล้ว ให้เราน้อมรับการเอาใจใส่ดูแลจากความปรารถนาที่องค์พระผู้เป็นเจ้ายิ่งคงประสงค์จะกินปัสกากับเราต่อไป ภายใต้การเฝ้ามองดูของพระนางมารีย์ มารดาแห่งพระศาสนจักร”

สมณลิขิต
DESIDERIO DESIDERAVI

ของสมเด็จพระสันตะปาปาฟรังซิส

ถึงบรรดาบิชอป พระสงฆ์ และสังฆานุกร

ถึงบรรดาผู้ได้รับเจิม และถึงบรรดาฆราวาสชายหญิง

ว่าด้วยการอบรมด้านพิธีกรรม แก่ประชากรของพระเจ้า

วารสารแสงธรรมปริทัศน์

ใบสมัครสมาชิก/ต่ออายุสมาชิก/ยกเลิกสมาชิก/เปลี่ยนที่อยู่

ข้าพเจ้า บาทหลวง/ภคินี/นาย/นาง/นางสาว.....มีความจำนง

( ) 1.สมัครสมาชิกใหม่ ในนาม ( ) องค์กร (โปรดระบุชื่อ).....

( ) บุคคล (โปรดระบุชื่อ).....

โดยเริ่มตั้งแต่ ปี พ.ศ..... (หรือ ปีที่..... ฉบับที่.....) (ปีละ 3 ฉบับ อัตราค่าสมาชิก ปีละ 300 บาท)

ที่อยู่ในการจัดส่งวารสาร เลขที่.....วัด/โรงเรียน.....

ถนน.....ซอย.....แขวง/ตำบล.....

เขต/อำเภอ.....จังหวัด.....รหัสไปรษณีย์.....

โทรศัพท์.....มือถือ.....โทรสาร.....

( ) 2.ต่ออายุสมาชิก หมายเลข.....ปี พ.ศ. (หรือ ปีที่).....

( ) 3.ยกเลิกการเป็นสมาชิก หมายเลข.....ตั้งแต่ปี พ.ศ. (หรือ ปีที่).....

( ) 4.เปลี่ยนที่อยู่ในการจัดส่งวารสาร ของ.....สมาชิกเลขที่.....

เป็นดังนี้ เลขที่.....วัด/โรงเรียน.....

ถนน.....ซอย.....แขวง/ตำบล.....

เขต/อำเภอ.....จังหวัด.....รหัสไปรษณีย์.....

โทรศัพท์.....มือถือ.....โทรสาร.....

( ) 5.สมทบทุนในการจัดพิมพ์วารสารแสงธรรมปริทัศน์ ปีที่.....ฉบับที่.....(หากต้องการระบุปี/ฉบับ)

พร้อมกันนี้ ขอส่งเงินค่า ( ) สมาชิกใหม่ ( ) ต่ออายุสมาชิกใหม่

( ) ยอดค้างชำระค่าสมาชิก ( ) สมทบทุน

เป็นจำนวนเงิน.....บาท (.....)

โดยช่องทาง

( ) เงินสด

( ) โอนเข้าบัญชี ธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด (มหาชน) สาขาเทสโก้ โลตัส สามพราน นครปฐม

บัญชีเงินฝาก ออมทรัพย์ ชื่อบัญชี นายอภิสิทธิ์ กฤษเจริญ เลขที่บัญชี 403-613134-4

โดยกรุณาส่งสำเนาใบนำเข้าบัญชี (Pay-in-Slip) พร้อมระบุ ชื่อ - สกุล และหมายเลขสมาชิก (ถ้ามี)

มาทาง E-mail: scjournal2022@gmail.com

ลงชื่อ.....ผู้สมัครสมาชิก

วันที่...../...../.....